

Tractatus de proprietatibus vitis sive flores crucifixi

<https://hdl.handle.net/1874/330508>

Hs.
4 F 3

Aevum medium.
: Scriptores ecclesiast.

Nº. 224.

Ky Pl F
Nº 3

Fol. I.-III . 1-180. (NB fol 147 & 147bis)

161 (Eccl. 224, antea 284bb.) Membr. 4º. 181 ff. 2 col. Fol. 1-146
saec. XV; fol. 147-181 saec. XIV exeuntis.

S. Bernardus, Opuscula quaedam (genuina et spuria), fol. 1-145a.

Fol. 1a. Prologus deprecatorius... super verbis euangelij ego sum vitis. Fol. 59b.
Explicit tractatus de proprietatibus-vitis siue flores crucifixi. Incipit tractatus....
de gradibus amoris siue de caritate. Fol. 68 vacat. Fol. 69a. Inc. tract.... de
amore dei. Fol. 76a. Inc. soliloquium. Fol. 80a. Expl. soliloquium. Inc. iubilus
eiusdem. Jhesu dulcis memoria, cet. Fol. 81b. Ymnus de dolore beate marie.
Stabat mater cet. Fol. eodem: Incipit planctus beati bernardi de passione domini.
Ad ambos pedes. Salve meum salutare, cet. Fol. 84b. Explicit planctus b. b.
Inc. tractatus beati bernardi de beneficijs dei ad gherardum fratrem suum. Fol. 85b.
Incipit Stimulus amoris. Jhesum nazarenum a iudeis innocenter condemnatum,
cet. Fol. 92a. Incipiunt contemplaciones eiusdem de passione domini. Sepcies in
die laudem, cet. Fol. 98a. Inc. speculum.... Si quis emendacioris, cet. Fol. 99b.
Inc. liber.... de honestate vite... Petis a me filii, cet. F. 101b. Inc. meditaciones...
Multi multa sciunt, cet. Fol. 116b. Inc. liber qui intitulum de consciencia...
Domus hec in qua habitamus. Fol. 135a. Epistola... ad W. abbatem de discreta
varietate ordinis monastici et de non iudicando alios. F. 145a. Explicit Apologe-
ticus beati bernardi abbatis. Fol. 145b, 146 vacant.

Henricus de Coesveldia, Tractatus de tribus votis monasticis, fol.
147-181.

Fol. 146b (manu poster. quam liber sequens). Sequitur Tractatus magistri henrici
de coesveldia ordinis carthusiensis de tribus votis monasticis scil. paupertate,
castitate et obedientia. Fol. 147a. Nolite diligere mundum, cet.

„Sum Cartusianorum prope Ultraiectum.” — De hoc ms. cf. J. J. Dodt van
Flensburg in *Archief v. kerk. gesch.* III. 482-90; N. C. Kist, *ibidem* p. 493 sqq.
De libro Henr. Coesvelt vid. Moll, *Kerkgesch.* II, 2 p. 379.

17

Fol. 135a-145a: B. Bernardus. *Epistola apologetica* (Migne, P.L. 182. 898).
Fol. 147-181: HENRICUS DE COESVELT, O. Carth., († 1410), *Tractatus de tribus
votis monasticis.*

1
Liber fratru Carthusiensiu ppe tractu

Summa ppe tractu de dictis bti bernardi abb' totius monastrii

In p'mis Floros crucifiri bti bernardi de v'bis eua' Ego su
vitis vera de proprietatibus v'nis

o **I**te Tractatus bti b'nardi de Caritate

o **I**te Tractatus eiusde de Amore dei

o **I**te Soliloquiū bti b'nardi

o **I**te Jubulus eiusde salz Ihu' dulcis memoria

o **I**te planctus eiusde de dolore bte marie scz Stabat m'r dolorosa.

o **I**te plactus eiusde de Passione dñi. s. Salve meū salutare

o **I**te puus tractatus eiusde De beneficijs dei

Ite Stimulus amoris eiusde Ihu' nazarenū

o **I**te Contemplatioēs eius de passioē dñi s. Septies in die

- **I**te Speculū bti bernardi

- **I**te forma honeste vite

Ite meditationes eiusde multa mltia scilicet

Ite idē de Consciencia

Item Apollogeticus eiusde

Summa ppe tractatus bti bernardi

Ite Coesueldia de trib' 9 votis monastrii

[Faint, illegible text at the top of the page]

[Faint, illegible text in the upper middle section]

[Faint, illegible text in the middle section]

[Faint, illegible text in the middle section]

[Faint, illegible text in the middle section]

[Faint, illegible text in the lower middle section]

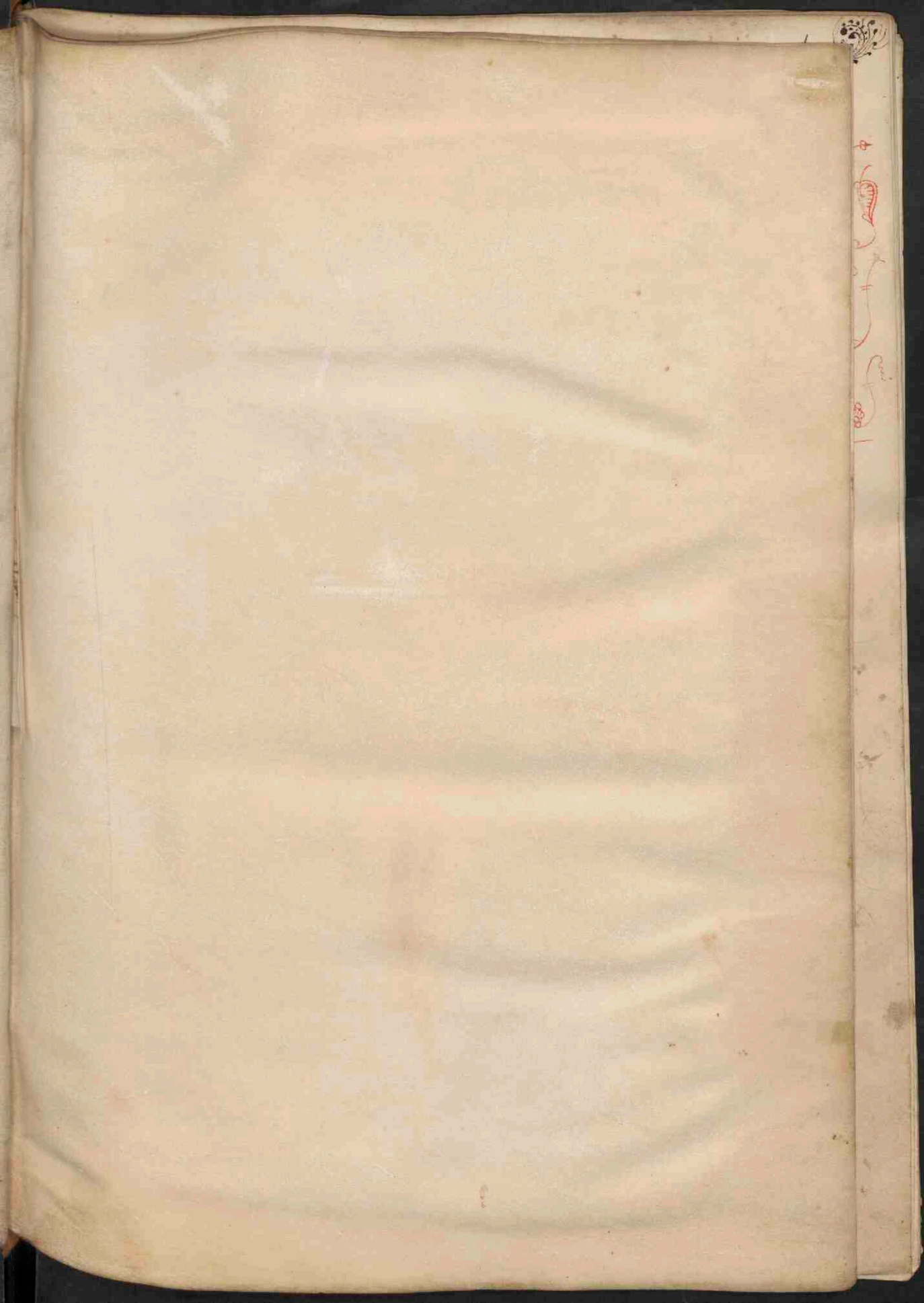
[Faint, illegible text in the lower middle section]

[Faint, illegible text in the lower middle section]

[Faint, illegible text in the lower middle section]

[Faint, illegible text in the lower middle section]

[Faint, illegible text in the lower middle section]

4
R
B

Illegible faint text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

n° 245. bb.

n: 204. B:B.

Prologus de preteratorius beati

Ibernardi abbatis: **Sup**
sbis euā ego sū vitis
Desū benigne vitis
vetar lignū vite qd
i medio paradisi est:
dnē ihesū xpe: cuius

folia sunt in medicinam:
fructus vero in vitā etnam
Benedicite flos, et fructus
vginis matris castissime
sine quo nullus sapit, qz tu
es eteru patris sapia: mē
tē meam debilem, et aridam
pane intellectus, et aqua sa
piencie dignare reficere: ut
te o claus dauid apiente
nichi reserent obscura: et te
o lux vera vadiante, teneb
sa pandant: ut per me
mstrū huilem, temetipm
te manifestante, et elucida
te: loquētes simul et audie
tes vitam hēam etnā Am

Go liber euilem
sum vitis vera Ipso
dnō ihū xpo adiuuāte, vide
am quāsdam pperates vi
tis terrestis: in quibz etiā
illius supcelestis vitis pprue
tates notare possim: nec
tm ea que exterius ad cultu
vā eidē exhibent cōsidem

De plantatione vitis

Et pmo quidē occit
qz plantari solet vi
tis in terra, nō seia
rr: translata de sua vite:
quod ad cōceptionē ihū, nich
ptimē videtur. **Vitis eū p**
nata de vite: deus, genitus
de deo, filius de patre: coeter
n et consubālis ei de quo ge
nitus: Sed ut maiorem
faceret fructū, plantatus ē
in terra: idz in vigne maia
cōceptus: factus qd nō erat
manens qd erat. Bndicta
terra hec: omi gentiū pfe
rens bndictionem. Vere bñ
dicta: que deo dante benigni
tatem: tam bndictū protu
lit fructū. Hec ē terra: de
qua scriptū est: Terrā non
opabatur quisqm: s: iruga
batur a fonte ascendente
de paradiso. Terra qppe hec
non accepit opationē hūā
nā: ut cōcipetur i ea filius
dei: sed aqua spūs sancti
irugata fuit. Ita ei legis
Spūs scūs supueniet in te:
et vltus altissimi obūbra
bit tibi. Fursū de hac tra
scriptū: Apriatur terr: et
gimur saluatore. Aperta

Sū carnisiamorū propo vltimū

quippe fuit per fidem, credens et
obediens angelo: genuit
que vite salutem. saluatore
nunc: etne vite prima largi
ente huic itaque viti nre. i
lute edite: quodam proprietates. cul
ture vitis attinentes. adhi
bite sunt

Solet ei vitis fructifi
catura pendi: quod et cor
poralit et figurate accipi
potest. Circumcisus ei fuit ihesus:
non quod hac circumcissione ege
ret: que in antiquis patribus delez
originali peccato: sicut baptis
mus in nobis. Nichil ei ori
ginali peccato. per concupiscentie
vitiu contracto debebat.
qui sine omni concupiscentia carni
conceptus erat. Sed ne le
ge. quam ipse dederat. soluere
videret. Adoralit docens
nos. non egre ferre. si aliquam
penas peccati patimur. quod in
nobismetipsis. non recogitamus.
cum ipse peccatorum purgator. non
fuerit dedignatus. pro nobis
subire remedium peccatorum: con
solensque dolores nostros. qui
nequaquam sine peccato sumus.
doloribus illius. qui non pro
se. sed pro nobis doluit: et vul
neratus est. non pro se. sed ut

nostros vulneribus mederetur.
Vide quantum ad suscipiendos
dolores festinavit: quod patrem
fuit et promptus sanguinem
suum effundere: circumcisus pro
nobis. die natiuitatis sue octa
uo. Vtina nos aliquid saltem
anno octauo pro domino patrem.
Sed quid dicimus: cum plures
iuueniamus. et per octo decupla
tos. id est per octoginta annos. cum
natalit erit eorum labor et do
lor. nec voluntate saltem ad dominum
conuertere: nec tam mature. in
penis sanguinis peccati. tam diu
vanitati subiecta rependere
voluntatem. Quid miserius.
Christus octaua die a natiuitate
sua vix expectat. ut suum tibi
sanguinem impendere incipiat:
tu post non dico octo dies. sed
non per octoginta menses. primo
et octoginta annos. solam non
rependis voluntatem. Ille vix
natus. sanguinem tibi effudit:
tu iam moriturus voluntatem
tuam illi non refundis. Non
perfecto ihesus: qui etiam in quarta
vigilia veniente seruum susci
pit penitentem. Dedisti robur
annorum iuueniliu hosti christi.
christo saltem misericorditer expect
tanti: inferna tribue voluntate.

Nec dubites, quin illa acci-
 piat. Puer ei natus e nobis:
 ut paruulis minusculis con-
 soletur, qz pui parua decent:
 si tñ qdquid offers, pui sit,
 i huile. Alioqn p ipm ad ipz
 intrare nō poteris: qui de se
 dixit. Ego sum ostiu. Et alibi
 Venite ad me x discite a me:
 qz mitis sū x humilis corde.
Possung x alio mō accipe p
 cisionē vitis nre: ut discam9
 omnia ab eo p̄sa, quibz caruit
 in hac vita: cū ea tñ hie po-
 tuisset. Accipiam9 itaqz hanc
 p̄sionē a verbo apli dicētis
 de ipō. Qui cū i forma dei est:
 exinamuit semetipm forma
 serui accipiens. Ipa ei exina-
 mūto, qdam p̄sio ē. Sicut ei
 minuitur vitis qñ p̄ditur:
 ita vera vitis xp̄s, incarna-
 tione immorat9 ab angelis
 imo x infra omes homēs
 humiliatus fuit: qñ amputā
 fuit in eo glā, cultro ignom̄
 ex potētia, cultro abiectiois:
 voluptas, cultro doloris: di-
 uitie, cultro paup̄tatis. Vide
 nūc qntū p̄sa fuerit. Ille
 cui famulat9 omis glā celoz:
 imo ipe qui solus vera glā:
 qñ abicit glām, seruli cū

datus idumēto: sustinz igno-
 mias: cōfusionibz opit9: ut
 te a cōfusionibz redimeret:
 et ad gloriā p̄stina reuoca-
 ret. Ille cuius potenti nutu
 omnia infernalia, terrestia et
 sup̄caelestia sūt subiecta: sic
 fit abiectus, ut reputet9 om̄
 vitorū nouissim9: subiciatur
 fami, siti, caloribz, frigoribz
 doloribz, infirmitatibz: et post
 ipius mortis, turpissima sup-
 plia patiatur. Ille q̄ lucē in-
 hitat iaccessibile, i quē desi-
 derant angeli, p̄spice: cuius so-
 lus odor, sanctorū sic mētes
 mēbruat: vt mūdi p̄ntis, et
 suipoz obliu, totis viribus
 curiant p9 ipm. Tāto dolo
 ille qui ē celozū glā subicit9:
 vt i ipō vdat nōscat9 ipletū
 qd' ante dixāt p̄ p̄phetas. **O**
 vos omes qui transitis per
 viā, attendite et videte: si
 ē dolor siml' sicut dolor me9
 Ille i quo omes thauri sapie
 et scie sūt absconditi, rex re-
 gū, diues i omes, solus null9
 egens: sic fit paup: ut ipso
 teste, et vlpibus terre, et vo-
 lucibus celi, paupior iueiat9
 cū dicat. **V**lpes, foueas hnt
 et volucres celi m̄dos: filius

no
autē hoīs. non hz ubi caput
suū reclinet. Paup ei fuit.
i natiuitate? paupior: i vitaz
pauprimo? i cruce Nam in
natiuitate. pastū hz lac vni
neū. tegmen. pānos viles.
In vita veō. et si tegumentū
hūit: sepius in virtualibus
defecit In morte et nudū i
uenies et sitientē. nisi forte
ad situs ipō remediū. velis ad
hibere acetū. mirra et felle
myrtū. Postremo aut. cultu
timoris. aputati sūt ab ipō oēs
amici et proximi: ut nō esset
qui consolatur eū ex omnibus
caris eius Torcular calcant
solus: et de gentibz nō erat
vir cū eo: et cū sustinet cor e
yperuū et miserā. exspant
qui sil cōtristaretur: et nō sūt
et qui consolaret: et nō iueit
Vide nūc quātū p̄cisa fuerit
vitis nra. Que vitis vniq̄
tantū p̄cisa fuit. Et cō
solatio huius p̄cisionis. Mul
tā ei et inopabilem p̄cisiōez:
multus fructus ē subsequens
Videt tñ signamē dcm esse.
et de gētibus nō ē vir meū:
cāqm̄ intelligendū sit. so
las mlēres cum illo remāsis
se. Viris ei. fortioris nature

no
fugietibus p̄ timore? nō fug
muliebus infinitas: que etiā
baulante sibi cruce. et i cru
ce morietem. nō deliquit?
sicut i p̄sona xpi cōquerētis
loqtur vtus iob: **De**relicta sūt
tū labia circa dentes meos
Per labia q̄ppe. que ceteris
mēbris sūt molliora. mlēbus
serus. mollis: et infirmo itelli:
qui solus xpō. discipul fugiet
bus adhesisse figuratur. **Ele**
git ei dñs infirma mūdi. ut
confundet fortia **Si** vō fuga
metalem itelligam? nec vir
nec mlēre relictus ē cū eo: p̄t
illā que sola b̄ndicta ē i mlē
ribz: que sola sup illud triste
sabbm̄. stetit i fide: et salua
ta fuit etiā i ipsa sola. **Et**
quod aptissimē tota etiā i lau
dē et glām eiusdē v̄gēs: diem
sabbati p̄ totius aīu cūdu
celebrare cōsuevit. Vere et sin
gularit b̄ndictus palmes:
qui a sua vite. nullo potuit
timore p̄cidi. **Absasi** sūt viri
qui dicūt **Nos** aut sp̄bamz:
q̄ ip̄e redēpturō cēt israhel.
Absase sunt mlēres: q̄ quīs
puenit mortuo hūamitatis
seruiciū exhibere: tñ illū re
surrecturū nequaq̄ credebāt

Et fortasse ppter qd tm non
 asserendo dico. ne nouas vi
 deat assertiones introduce:
 illa mater. que plus omnibus
 hnt pietatis. cum alijs ad
 vngendu non venit corpus
 xpi sepulcu. qz frust putabat
 eu vngi. que statim resurrectu
 ru sciebat. Vere fortis h' mlt:
 et p' cuctis p' filiu h'oranda.
 Vere et virago diu p' et est
 q' a vno sepata no est: s' cum
 que mouente et mortuu vi
 dit: fortasse credidit inoeli
 tatis gloria sublimandu.

Quifodi
 tur vitis: fossio h'
 m' fiantiu fluxus intelligit.
 Quasi ei fouea fodit: qui dolo
 machinat: aliq' deape. **Vn' ps**
 roquerens d'. Foderunt an' fa
 cie mea foueam. Non ei potat
 illi aliq's dolus abscondi. q' oti
 latus e ante et retro: et qui p'
 teita r futura. tp' p'ntia reuet.
 Omnia q'ppe nuda et apta st' o
 cul' eis. Quidam aut p' ex'm:
 aliqua fraude istaru fossionu
 Adducunt inq' ew'm. dno ihu
 ml'etem adulteram. dntes: q'
 moyses i lege. p'cepit hui' mo'i
 lapidari. Tu aut. quid dicit.
 Vide foueas. qbz btam vitem
 nram cui foderit illi pessim

agrole: non ut ea faciant g'm
 nare: sed magis auersee. Veru
 tu in contriu cessit eoz intentio.
 Nam cui fossa fertil magis
 fa' z: huorem nob' misericordie
 distillans. Foucas vo vidam9
 Dixit apud se Si scdm legem
 ml'etem dixit lapidanda: fo
 uea incidz crudelitatis: q' de se
 dicit. Vitis sum et hui' corde
 Et iteru xpiam volo: no' fac
 fiaui. Si vero dixit absoluenda:
 fouea p'uaricationis no' euadet:
 et iure condepnabit. ut legis
 tnsgressor. Sic captat i aiaz
 iusti: et obsuant p'cores ius
 tu. et student dentibz: nescien
 tes q' feust iacatur vethe. an
 oculos p'natou. et q' qui
 fodit fouea: incidz in ea. Sed
 leuiter tnsiuit has foueas.
 n' p'iton: iposq' fossores deie
 cit in illas. At em. Qui sine
 pad e: mittat in eam lapide
 Si dicit. legi mee no' cotradi
 co: pietatem mea non desero.
 Ista q'de meruit lapidari: sed
 no' lapidabit: qz qui lapidem
 iuste possit in ea mitte. no' h'e
 Non ei vlt' m'istros lex h'e.
 sui p'uaricatores. Vis autem
 adhuc aliq's foueas videre.
 Hicet inquit censu cesari dai
 an non. Dixerit ei ap' se.

Si dixerit licet: tenebit reus
tamq̄ libertatis iure destruc-
tor. **Solutio** ei census: serui-
tij signū ē. **Si** dixerit non
licet: reus erit lese maies-
tatis. **O** stultos. **S**olet stl-
tus alios scdm se estimare: et
qd̄ ipse ignorat: sapiētes
quosq; credit simili ignorāe.
Sed quid ait sapiā. **L**ibrtati
nō derogō: maiestatē regnā
nō offendo: foueas vīas. nō
mādo. **R**eddate q̄ sūt cesaris
cesari: et que sunt dei deo.
Non ei offendit deus iustus.
qui vlt̄ cuiq; reddi qd̄ suū est:
si reddatur cesari qd̄ cesaris
ē. **N**on offendit cesar: si deo
reddideritis que creauit. **R**ed-
date ḡ cesari denariū. cesaris
hūtem ymaginē: reddite deo
aiām. quā ad ymaginē et fili-
tudinē suā creauit. **L**ongū ē
nimis omēs foueas q̄s vere
viti. maligni fecerūt edicere:
qui oīa illi et ūba et facta
calūpniam intebant. **S**ed
vt viderūt. cōfessiones. mch̄
notē viti. vñ ipos fodientes
in ipas madisse: ipam vitē
cōfodē et pfodē laborabant:
vt sic saltem ad modū aliarū
arborū. et nam ituraret au-
ditatē. **F**oderūt ḡ et pfodēt

nō solū manū s; et pedes. **A**ta
quoq; et sanctissi cordis itima
furois lancea p̄forauerunt:
qd̄ iam dudū. amoris lancea
fuerat vlneratū. **V**lnēasti
mch̄ i cātico amoris sponsus.
cor meū. soror mea spōsa: vln-
nerasti cor meū. **V**lnerauiat
cor tuū dñe ihū sponsa tua:
amica tua: soror tua. **Q**uid
uicm̄ fuit. illud ab inimicis
ult̄ vlnari. **Q**uid agitis. o
inimici. **S**i vlnatū ē. ymo qz
vlnatū ē cor dulcis ihū. qd̄ 2^m
vln̄ apponitis. **A**n ignoratis
qz vno vlnē tactū cor emouit
et fit insensibile. **A**portuū
cor dñi ihū. qz vlnatū possēd̄
vln̄ amoris: possēdit mors
amoris. domū cordis sponsi
ihū. **Q**uō mors altea introib̄.
Fortis ē ut mors. ymo v̄e for-
oz. qm̄ mors dilectio. **N**ō p̄t
p̄ma mors expelli et dilectio.
malariū mortuū mortificat̄
a domo cordis: quā sibi iud-
labili iure. suo vlnē acq̄siuit.
Si duo eque fortes cōtūant
quoz vn̄ sit i domo. alt̄ v̄eō
dēfōsus: quis dubitet eū. qui
dēmtus ē optimē victoriā.
Et vide quāta sit vis amoris
domū cordis optinentis: et
per vln̄ dulcissim occidētis

non solū in dno ihu: s; i suis
 pius **V**erū ad mites
Terrent ei mites et vident?
 feruntur et gaudent: occidunt. et
 triumphant. **Q**uare? **Q**uia
 morte caritatis inq; i corde iā
 dudū mortui peccatis: mor
 tuū mūdo. tāqm̄ insensibiles
 facti: nec nimias n̄ tormēta
 nec mortē sentire potuerūt
Quid mirū? **M**ortui erant.
Mortui ei estis. ait apłus
Qualē mortē. quidā stultus
 sapient̄ optabat dices **M**or
 atur aīa mea morte iustoz:
 et fiant nouissima mea horū
 similia **B**ona mors. mortē
 cōtēpnens: bō mors. vitā con
 ferens sempitēna **S**ic ḡ iam
 dudū vulneratū et mortuū
 fuit cor ihu: mortificatū ppter
 nos **T**ota die estimati sumus
 sicut oues occisionis. **A**cessit
 aut̄ i mors corp̄al̄: et vicit ad
 temp̄: ne vinceret in eternū.
Ducta ē ei q; resurrexit. a
 mortuis: cui mors. ult̄ non
 dñabitur **S**; q; iam semel
 venim; ad dulcissimū cor
 ihu. et bonū ē nos hic esse?
 nō facile auellam ab eo: de
 quo scriptū ē **R**ecedētes a te
 in terra scribent. **Q**uid at

accedētes. **T**u ipse doce nos.
Tu dixisti accedentib; ad te.
Gaudete: q; nōia v̄ra scripta
 sunt i celo. **C**oncordemus hic
Gaudēbūt hij qui i cel̄ scripti
 sūt. **Q**uid ḡ hij qui i tra scri
 bentur. **I**ugebūt utiq; **S**ed
 quis nolit gaudē. **A**ccedam;
 ḡ ad te: et exultabim; in te.
 memores cordis tui **O** q; bōm
 et iocūdū h̄itare i corde hoc.
Bona thesaur; bona margari
 ta cor tuū bone ihu: quam
 fosso agro tui corp̄is iuciem;
Quis hanc margaritā abi
 ciat. **D**abo om̄ia: omēs co
 gitationes. et affectus mēt̄is.
 cōmutabo: et cōpabo illam m̄:
 lactans oēm cogitatū meū.
 in cor dñi ihu: et sine fallacia
 illud me enutriet. **A**d hoc
 tēplū: ad hec sancta scōam;
 ad hanc archam testamēti
 adorabo. et laudabo. nomen
 dñi: dices cū dauid **I**nuem̄.
 cor meū inq; ut orem deum
 meū **E**t ego **I**nuem̄ cor regis
 dñi. fr̄is t̄ am̄ci benigni ihu.
Nūq; non adorabo. **O**ra
 bo utiq;. **C**or ei illius meū ē.
Audacter dicam; q; caput
 meū xp̄us. **Q**uid ḡ. qd̄ capi
 tis mei ē non meum est.

no
Sicut ergo corpus capitis
mei. oculi mei vultus sunt: ita
et spiritualis cor meum est. Bene
ergo mihi. Ego cum ihesu cor meum
habeo. Et quid mirum? cum
multitudinis credentium fuerit
cor unum? Hoc igitur corde tuo
et in eo dulcissime ihesu. me iu-
co. orabo te deum meum; Admit-
te tantum in sacrificium exauditionis
tue precibus meas. primo me totum
trahere in cor tuum. facit enim tortuo-
sitas peccatorum meorum impediatur
me. tamen quia cor illud incomprehensi-
bili caritate dilatatum est. et am-
pliatum. et tu es qui solus po-
tes facere mundum de immundo concep-
tum semine. ut deposita gibbi-
sarcina per foramen acus.
possim transire. et omnem pul-
chritudinem ihesu. amplius laua me
ab iniquitate mea. et a peccatis meis
munda me. ut purificatus per te
ad te purissimum possim accedere.
et in corde tuo. omnibus diebus
vite mee merear habitare: et
ut videre sim. semper et facere. tu
a valeam voluntatem. Ad hoc
ei preforatum est latus tuum. ut no-
bis. pateat introitus. Ad
hoc vulneratum est cor tuum. ut
in illo ab exterioribus perturbati-
onibus absoluti habitare possim.

Nichilominus. et propterea vulneratum
est: ut per vulnus visibile. vulnus
amoris invisibile videamus.
Qui ei ardentem amat. amore
vulneratus est. Quod hinc ar-
dor melius dandi potest? nisi quod
non solum corpus. unum et ipsum cor
lancea vulnerari permittit. Car-
nale ergo vulnus vulnus spirituale
ostendit. et hoc fortasse inuit. ip-
sae auctoritas prelibata. in qua bis
positum vides. vulnerasti. Vt scilicet
ei vulneris. ipsa soror et sponsa
tam est. Ac si sponsus ipse. apte di-
cet. Que zelo amoris tui vul-
nerasti me. lancea quae multum
vulneratus sum. Quis ei cor
suum. palo vulnerari permitteret?
nisi prius amoris vulnus percipisset.
Dicit ergo. Vulnerasti cor
meum. soror mea sponsa. vulne-
rasti cor meum. Sed quare et soror
et sponsa. An non poterat suf-
ficientem sponsi amantis affinem
ostendere. solius sororis vel solius.
sponse positio. Vel quare sponsa
et non vxor. cum cotidie uel etiam.
sive quibus fidelis anima. sponso suo. xpo.
bonorum operum soboles. dicit gene-
rare. Paucis dico. Solent
sponse. ardentius amare. con-
iugio adhuc recenti. quam postea cum
tempore procedente amor componit.

Sponsus ergo nū. vt amoris
 sui magnitudinē ifinuet. q̄
 tpe non dearsat. amica sua
 sponsa appellat. eo q̄ illius
 amor. semp amor nouus fit
 Sed qz sponse. etia carit̄ di
 ligatur. vt i amore spōsi nri.
 mch carit̄le sapias. ipam spōsa.
 suam sozem appellat. qz sozes
 iā nequaqz carnalit̄ adaman̄t
 Dicit y. **W**lnerata. **Q**uāqz di
 cat. Quia sume te diligo. ut
 sponsa. Caste ut sozorem. wl
 neratū ē cor meū ppter te. **Q**s
 istud cor tam wlneratū non
 diligit. Quis tam amante
 non retinet. Quis tā castū
 nō amplectitur. Diligit pro
 fecto wlneratū. que mutuo il
 lius amore wlnerata proclamāt
Wlnerata caritate ego sum
Nūquid nō adamat sponsū
 amante. que dicit. nūciate
 dilecto. qz amore languco.
Fraterno se amore amante ā
 plectitur que dicit. Quis m̄
 det te frēm meū. sugētē uba
 mris mee ut iueniam te fois
 et complectar. deosculer. et
 iā me nemo derideat. **Q**s
 aut ē fois. Estimo qz qui ex
 corp. **Q**m̄ diu em̄ sum. i h̄
 corpe. pernam a dno. Quis

hanc perquationē patienter
 ferat. Plena ē dolore p̄tito
 rū. labore p̄tū. t̄iore futōz.
 In qua et si sponsus se aliqn.
 grā consolationis exhibeat.
 stat tū longe q̄ p̄ parietem.
 hoc p̄tū corpe. sepante nos et
 ipm. Nec facile prebz se tan
 gendū. et osculandū. nisi illi aūē
 que i tantā altitudinē mitōz
 processit. ut dicat ei. Surge ai
 ca mea. colūba mea. formosa
 mea. et veni. Et iterū. **V**na ē
 colūba mea. formosa mea.
Que sola. licet raro. se aliq̄ mō
 arbitris cōprehendisse p̄clamat
Iuueni que diligit aīa mea.
 iueni illū. nec dimittam. Sed
 ad hūc gradū. non facile quis
 ascendit. Nos igitur adhuc
 mtus. i. in corpe manentes.
 q̄ntū possum. amem. cōrem
 plenur. amplectam. wlneratū
 nrm. cuius ipi agrole fodert
 man. et pedes et latus. et cor.
Oremusqz. ut cor nrm durum
 adhuc et ipemrens. amoris
 sui vinculo cōstringē et iacu
 lo wlnerare dignēt. Amen

Istatur vitis. **Q**s
 vincula mē vitis nō
 videat. Videam. tū hec.

his

64.

Vinculu p^{nu}: ut puto obe-
 dientia fuit Obediuit ei p^{ri}
 vsq; ad mortem: morte n^e crucis.
 Obediuit mat^{ri} et ioseph.
 scdm illud. Venit nazareth. cu
 eis: et erat subditus illis. Obe-
 diuit ei treuis iudicabz: solues
 didragma // 2^m. vtrius v^ginis
 de qua camm² qz que teli cape
 non poterant. tuo gremio con-
 tulisti // 3^m. in presepio fuit:
 scdm illud. vagit infans inter
 arta. conditus presepio me-
 bra panis involuta. virgo m^e
 alligat. et pedes man⁹ qz cru-
 va. stricta cingit fasaa. // 4^m
 fuit vinculu cum capet. Ita em
 habes. Tunc iecerit man⁹
 in dⁿⁱ: et vixerit eu. Vix
 regu et dⁿⁱ dominantium.
 quid tibi cu vinculis. Ligant
 vites. ne si iaceant in terra.
 aut minuant. aut corumpat
 fructus earu. In corruptibil
 aut fructus eius fuit. et est.
Quare q^o ligatur. Bene-
 dicit quida: cu passus huama
 sagitta peteret. vt se ligari
 pmitteret donec exaderetur:
 qz leuissimo motu morte pos-
 set incurere: non decet inquit
 vincari regem: liba sit regis i
 semp salua p^{tas}. **O** de⁹ decet.

qntu derogatu fuit libtati &
 potēte tue: per tot vincula.
 ligatus qui solus libens: li-
 gatus qui solus ligadi & soluen-
 di p^{tas}em habes: sed ppt mi-
 sericordia tua ligatus es: ut
 nos a miseris n^{is} faceres
 absolutos. **O** qm immitia.
 fuerit illoru imitissimorum
 vincula: quibus agnu mitissi-
 mu vinciebant. **V**ideo ocul
 metis. quibus possu te dⁿⁱ dⁿⁱ
 tam duris neribus astrictu: ta
 qm latronem trahit ad iudiciu
 p^{nc}apis sacerdotu: et inde ad
 pilatu. **V**ideo et phorresco. & ad
 mior. et admirando deficere:
 nisi q^o liquido cognosco te pus i
 corde caritatis neribus fuisse
 strictum: qui ad extiora vincula
 sufferenda te leuit attrahere po-
 tuerit. **G**ratia vincul tuus
 bone ihu: que nra ta potente
 diruperit // **Q**uatu fuit vin-
 culum quo ligatus fuit ad sta-
 tua. cu flagellaret. qm q^o ipa
 flagella. q^o corp⁹ eis curulabant
 no incongrue possimus vincula
 appellare: sed q^ous imitia.
 q^ous dura q^ous iusta. **D**ili-
 go flagelloru istoru vincula
 quibus sacrissimu corp⁹ tuu
 datu e continge. que tuo pu-

3^m

3^m

3^m

no

A^o t^omb

hanc de quada
rege vinculo

no

6
rissimo sanguine nō mediocriter
sunt imbuta: o bone ihū. Si
enī sanguis tuus ī flagella
fuit tā copiose effusus. vt
colūpna guttus illius respā.
adhuc sicut asserit. rubra ser
uet vestigia: qntū sanguinis
credam. ipis flagellis corpus
tuū mitissimū scindētibz mbe
fisse. **T**am dux flagellatus
ē dñs: ut sanguis eius sursum
in aera resūltat. Vide autē
q̄ bene huic ligationi queiat:
q̄ vitis ad palum ligatur. **Q**d
aliud per palū. qm̄ ipa statua
cui dñs ih̄s alligat. accipit.
Sicut ei vitis palo: ita xp̄us.
statue alligatur. **S**extū vi
cūlū fuit corona illa spinea:
cū magna amaritudine illud
caput amabile q̄lectens: et
multorū aculeorum ī illo siḡ
relinquēs. sanguineas vndiq; gut
tas alliciens. vtputa ī faciem
venerabilem tñsimittens. vix ad
huc de sputis iudaicis exsica
tā. **C**rudēle vnculū hoc p̄ter
penas quas intulit. in signo ho
noris. plurimū hñs dedētis.
Q rex glorie dñe ihū. criste
corona om̄ te confitentū. te
sequentū. pugnantū. per ter
vītentū p̄ te. manētū in te:
quis te tam amaro vnculo. cō

fusions addidit. **E**cce opit
confusio caput tuū. et faciem
tuā amabilem. **I**ngere tibi
a generatione prāua & ama
ricante honor decisōis ī cōna:
sed ī sp̄marū aculeis dolor verū
Contendit in te dolor & confusio.
nescio in quo corū magis pū
avis. **C**orona decisōis. sp̄me
myerūt punctiōem. **E**gredi
mim filie syon. et videte regem
salōnem in dyademate quo coro
navit eū mater sua: in die de
sponsationis illi. et ī die leti
cie cordis sui. **Q**uicūq; autē cō
fiteatur se filiam syon. l. ecclie:
egrediatū a ciuis secularibz
a cogitationibz vānis. et vi
deat per contemplationem
mentis. regem salōnem. i. x^m
ih̄m. qui ē pax n̄ra: destrues
inimicitias. amicitiasq; refoz
mans inter deū & hoīem. **V**ide
hūc o felix aīa in dyademate
quo coronavit eū m̄ sua sy
nagoga: videlicet plebs iude
orū. **O** mater amara. **Q**uid
peccavit hic bonus filius tuus.
vt vnculū etiam sp̄meas vnci
atur. **H**ic ē qui soluit ope
ditos tuos. qui erexit elisos:
suscipiens aduenas pupillos
viduasq; consolans. et me
ruit vnculari. **F**ugū hac

dotem. hoc munusculo nuptis
illius ipendis. **D**ies ei despon
sationis illius dies ista e: di
es indignationis & blasphemie
Dies tribulationis & miserie?
dies psecutionis & doloris? dies
vinctorum et mortis: dies despo
sationis illius. e hec arca. **O**
fidel' aia. sponsus tuus specio
sus subarravit te. et ipse tanq
sponsus. hodie conatu pcessit.
coronatus inqim no auro. no
tremis sed spinis. nec defuit
puropurea vestis derisorie.
Clamidem ei occinea arcu
dederit ergo ipse veste cor
poris sui. sanguis sui pacifis
simi effusione. multo nobiliter
purpuravit. **P**urpura no pl.
qm bis tingitur. **S**pe vo purpu
ra corporis sui. non solu bis. sed
et tertio sanguinea torrente per
tinet. **E**cce sponsus tuus o spo
sa. rubicatur i sudore. in fla
gellatione. i crucifigione. **E**
leua metis oculos. et vide: si
tunica sponsi tui hec sit an no.
Ecce fera pessima condempna
uit filiu tuu: fruem tuu. sponsu
tuiu. **Q**uis hic gemitus. lacri
masq; continet. **Q**uis hic
non doleat. **S**icut ei pui z
congaude pro ihu: sic pui e
flevit pui ihu. **S**eptimu

vinctu e: quo ligatus fuit in
cruce. **F**erream fuit hoc vinctu:
multo ferocius. et fortius retis.
qd non solu manuu peduq; sat
simoru compagem diuisit. **V**in
ctia illam purissima aiam.
a purissimo corpis hospicio se
pauit. **N**unc ergo o filie spon
egredimur et videte pacificum
nem pugnante pro libertate nra:
in bello occumbere. **V**idete vite
nre auctorem pro nob mortis
ianuas introuit: ut nos ad vi
te via reuocaret. **V**idete vincta
durissima: clauos ferreos: pedes
et manus. que salm nram opa
bant in medio terre. crudeliter
penetrare. **V**idete lignu crucis
missu in pane nram panem can
didissimu panem delicatu: panem
angelorum. qui de celo descen
dit. vt se daret in cibum: ut
aias nras. continuo subiectas
labori. semetipso. no alieno cibo
reficeret. et se nobis i co:corpo
rando. non se in nram carnem:
s; nos in suu spm reformaret.
Videte km quo ligat. quo ai
mqs deputatus e. liberim?
et optimus sponsus nri. **A**dort
vita nra: non pro suis naita
tibus. s; pro nris. **D**ate lacri
maru fluia. in tantis vinctu
morienti: q; et ipse por lacrima

tus: **A**stare pendenti: vacante
 et videre: qm turpissima morte
 condepnatur. **S**ustinet ei ady
 et considerat: si quis sit: qui sil
 cotristetur: si que iueniat: qui
 desolato consolatione ipendat:
 qui sanguis riuos abstergat:
 qui oculos coponat: qui clauos
 quibz ligatus e abstrahat: et de
 cruce depositu munda syndone
 no pam: sed cordis iuoluat: et
 flens cu beatis mleribz flētibz
 ad tumulu profect. **Q**uecuqz
 aia fecerit hoc assidue: spero
 eia q letissime resurrectionis
 qnqz meatur gaudio reuari.
Si ei copatimur v conuēbim?
Quod bene sponsa i tantio
 amoris ondit pmittens. **F**asci
 culus mirre dilectus meus in:
 inter ubera mea comorabitur.
Et cosequent subiūgit. **B**oti
 cyri dilecto meo michi. **Q**uid e
 fasciculus mirre? **M**irra ama
 ra: amaritudinē passiois sigt.
Fasciculus vocationem
 multaru passionū ondit. **S**it
 q sponsus sponse sue fascicula
 mirre: qn ipm multiplicibus
 affectū iurijs ad mentē reduc:
 quaru quedam iā enumerate.
 alie vero enumerande sunt.
Que sūt autē ubera sponse?

inter que illū comoraturū aff
 mat. **D**uo ubera sponse: **p**s
 pitas et adūstas sūt. **H**is triq
 uberibus nutritur: dū pspitac lacta
 tur: ne in mal deficiat: adūst
 fouetur: ne in prosperis eleuetur.
Ponit autē dilectū suū: inter
 hec ubera: dū illius et i adūstis
 et in pspers recordat. **E**x quo
 euenit: ut ille qui mō fuerat fas
 ticulus mirre i qui mentē spose
 passionū suaru amaritudibus
 amaritauerat: subito fiat bo
 trus cyri: cōtinens in se vinū
 iocūditatis et leticie: qd fit i
 dū sponsū: que tot viderat op
 pressū iniurijs et eia morte
 turpissima condepnatū: per
 resurrectionis triūphū: glā
 videt et honore coronatum:
 et cū hūanitate: quā assupse
 rat: ad pns dextam consedere.
 confidens se certissime p diuer
 sas tribulationes: ad idem dñi
 su gaudiū intraturam. **E**x
 eam igit et nos: scdm monita
pauli apli: cū sponso nro bo
 no ihu ext casta: i ex concupi
 scencias pntis seculi: iyperuū
 crucis i vincaloru aspūritatem
 cū illo portantes: qz no detet
 mēbrum delicatū eē: sub capi
 te crucis fixo: nec ad capitis cor

12

13

or

no

no

pus se indicat p̄tine mebrum:
quod capiti compassu nō fuit
Vinciamur ergo vincul' pas-
sionis boni ihesu: vt etiam
vincul' caritatis cū illo vna-
ri possim⁹. **I**pe ei vincul' cari-
tatis deuictus: ad suscipienda
vincula passionis de celo trah-
tus ē in terras. **E**t nos ecōtrio
qui de teris trahi desideram⁹
ad celū: p̄mū passionis vīclm
nostro capiti colligam⁹: vt p̄
hoc ad caritatis vincula p̄ti-
nētes vnu efficiam cum ipso:
scdm q̄ orauit p̄rem dicens.
Rogo p̄r: ut quos dedisti mī.
cōfirmati i caritate. sint vnu
in nobis: sicut ego & tu vnum
sum⁹. **Q**uid hac vinitate glo-
riosius. **Q**uid vlt vel optie
potis vel habē. **V**nu cū sp̄o
sō tuo eris. **O** felix: felicioz: fe-
licissima vinitas. **H**ac vinita-
te. ap̄ls se xp̄o vinitum sentie-
bat: cū dixit. **Q**uis nos sepab'
a caritate xp̄i. **T**ribulatio:
an angustia: an fames: an
p̄secutio: an piculu. an nu-
ditas: an gladius. **C**ertus
sum. qz neqz mors. neqz vita:
neqz angeli neqz p̄tates. neqz
p̄ncipatus: n̄z altitudo n̄z pro-
fundi: neqz creatura: poterit
alia:

nos sepave a caritate que ē xp̄i
ihū. **O**ptemus totis desideris
hu⁹ caritatis vincul'. sponso
et dño nro colligamur: ita ut
eius sequētes vestigia illuc
puemre possim⁹: ubi ip̄e est
qui dixit **V**olo p̄r. ut ubi ego
sum: illuc sit et mīster meus.

Uis ex parte *De p̄p̄ta*
hys. que viti ad vlt viti
cultivam. exterius ad
hibentur. **N**unc ad ip̄am vite-
iā ann cōuertam⁹: ut p̄ qualdā
similitudines illius. nram vā
vite magis prope et ip̄ius cō-
tēplemur. **T**otū corpus ip̄ius
vitis. alijs arboribus: & arbust'
deformis iuenitur: et q̄ peccatus
iutile videt et abiectū: nec vsu
cuqz accommodatū. **Q**uid hic
dicam⁹. **C**orpus vitis terrene. cor-
pus nre vitis. dñi ihū significare
deberet: nisi q̄ plurimū discordiē
videtur hu⁹ deformitas: & forma
illius de quo scriptū ē. **S**pecios⁹
forma p̄re filiis hom̄. **S**unt autē
nōnulli qui hec vba. nō ad ex-
teriozem. s; ad interiorē hoīem
retorq̄ant: & ad aiām seu ad di-
uinitatē ip̄ius. **I**n q̄bus mirū
non solū filios hom̄. s; etiā fili-
os dei & ip̄os angelicos sp̄ritus
extellebat. **T**anto ei melior-

angelus effectus ē: quāto differē
tius pre illis, nomen hēdituū.
Ne ergo nos huic sentētie cōt
dicere possim⁹, ad manū auctōres
hēm⁹: licet plurimos eē sciam⁹
qui nondū spūales effecti, mētē
suā adhuc in exterioribz, oca
pare desiderant: fingentes sibi
quandā spūalem pulchritudinem
in corpe dñi. Et si qñ audiant
dictum ipm̄ despiciabilis forme
fuisse non patient⁹ sustinent⁹:
et si lingua taceant, rancore et
motu animi cōtēdicāt: nō at
tendētes quod sc̄ptū ē. **S**pūs
qui viuificat: caro non prodest
quodq̄. **S**apam q̄ nō audiūt
vel iūti audiūt dicentē in eū
Ecce vidim⁹ eū, et non erat illi
species neq; decōr: aspectus e⁹
non erat in eo: et desiderauim⁹
eū despiciē et nouissimū virorū
virū dolorū, et scientē infirmita
tem: et qñ absconditus vultus e⁹
et despectus: vñ nec reputauim⁹
in eum: et nos reputauim⁹ eū
qñ leprosum et percussim⁹ a deo, et
hūiliatū. **E**cce qual⁹ describitur
a ppheta. **Q**uid aptus. **E**t vē
talis erat in ocul⁹ infidelū et
cū hū: qui tantū carnē noue
rant intueri. **Q**uod nos mā
festis ratiōibz possim⁹ appbare

8
Primū quidē p̄ affc̄m cōpassiōis:
deinde per defm̄ passiōis.
Et quia vere suscepit affc̄io
nes nr̄as: videam⁹ quō affc̄i
soleant hominē circa eos quos
amant: ut per notū ad ignotū
veniam⁹. **Q**uis nesciat hōiē
ad amicum suū piculātū, sepe
tanto affectu et dolore moueri
vt corpis sui detrimētū incurrat.
Si hoc prestat homo hominī:
quāto deū hōiē ih̄m, putas ho
minī p̄stitisse. **S**i tu pro vno
hōiē, per cōpassiōem piculū
corpale incurris: quid putas
bonū ih̄m pro oībus hōibz
toletasse. **O**mēs enī sui erāt:
et omēs mortaliter infirmi e
rāt. **C**erte nouim⁹ b̄m̄ pau
lū de se dixisse. **Q**uis infirma
tur: et ego non infirmor. **E**t
vere tantū infirmat⁹ erat: ut
sicut ipse de se faceret: p̄ncipia e⁹
eēt mundo despiciabilis. **E**t ali
as. **M**undus michi crucifixus
ē: et ego mundo. **M**und⁹ q̄ppe
ei crucifixus erat: qui oīa que
mūdi erāt, mortua reputa
bat. **I**p̄e vō mundo etiā crucifi
xus erat: q̄ ipm̄ p̄pter crebras
cōpassiōnū sil⁹ et passiōnū in
firmatates, corpe extenuatū et
extimatū, mūdus abhorebat.

nihil in eo inueniens. qd' p'ae
bat ad ipm. **S**i ergo paulus
cu' infirmatibus infirmatus
erat. quid benignus ihesus.
Si sic cōseruus et frater cu' cō
seruus et fr̄ibus. quid dñs. et
pater pro creatura et filiis.
Si sic ardebat radio sol' accēsa.
quētu' ipm solē putas exarsisse.
Si usq; ad tantā infirmitatē
per affm̄ cōpassionis deuenit
qui sentillam caritatis. quid
sentiendū putas. de ipa cari
tate. de cui' plenitudine. oēs
acceperūt. **E**t aliquo modo
dubitandum. quin infirmitatē
& exterminatiōē corpis iō
pabilem sustinuerit. qui etiā
venerat crucē sustinē. et p' ce
teris. tanto magis fuit con
fectus. quāto maior in eo fuit
cōpassionis affectus. qui non
solū facta. s; etiā cogitationes
insperit. **S**uffragatus hys
vobis. sententiā ipi' dñi aff
mat dicens. **I**herlm̄ ihrlm̄ quo
tiens volui congregare filios
tuos. quēadmodū gallina con
gregat pullos suos sub alas.
et nolui. **V**ideam' qd' sibi
hoc velit. q' dñs se galline ma
gis qm̄ alteri aīali voluit opa
re. **Q**uod ut a sanctis p'ibz

accepim'. ideo factū fuit exp
matur' incōpabil' affectus cari
tatis. **N**ullum ei aīal curā pul
los suos tanta cōpassione mo
uetur. sicut gallina. **F**it enim
hispida toto corpore voce rauca.
toto feruens animo. et omibz me
bris infirma. et usq; ad supmū
defm̄ pueniens. **S**i g'm tantū
pulis suis gallina aīal irōnale
cōpatitur. quāto putas affectu
optimū ihū hūano generi fu
isse cōpassū. **A**d quantā etiā
putas eū debilitatem et infir
mitatē puenisse. **Q**uāto ipm
putas matre cōfectū fuisse. qui
pro omibz noscitur doluisse.
Unde **psalmus** **V**ere languores
nros ipse tulit. et p'cā nostrā
ipē portauit. **S**ed ad passiois
iam defm̄ veniam'. **P**assioez
aut non illū vñū diem appel
lam'. quo mortuus fuit. s; tōm
vitam illius. **T**ota ei vita xpi
crux fuit et martirū. **S**icut
ergo dicam'. sed meditando lo
yuis imoremur. quāto fuerit p
citatis in abstinentia. q' pluri
us fuit in vigilijs. q' frequēs
in orōibus. q' assiduus in labo
re. et in sudore vultus sui. cū
curauit vicos & castella. eua
gelizans. et curans vndiq;.

habuit

q̄q̄ crebro fame ptulerit et
 fitim ille panis viuus: ille
 fons aque salientis in vitam
 eternam. Videam⁹ illud ie
 iuniū quadraginta dierum
 et xl noctū post quos esuriy
 ⁊ iam a deserto ad hoies rede
 ūti occurram⁹ et vltū illum
 amabilem tantis ieiunijs cō
 ſidemus afflictū Optie po
 ſuit ewāgelista q̄ p̄ ieiuniū
 esuriy: ut ſcias ihm non ī vtu
 te diuinitatis: ſed hūanitas
 ſue natura ieiunasse Quid ei
 magnū ſi in dimittatis fortitu
 dine xl diebus ieiunasset: in
 qua nūq̄ esuriy. Sed iam
 ad illum vltime diei agonem
 veniam⁹: et cauſas deſormati
 corpis neq̄bim⁹ ignorare In
 cipiat ergo cōſideratio nra ī
 eodem loco ubi ip̄o teſte cū iā
 p̄cep̄ pauere ⁊ cedere triftis ſit
 aīa eius uſq̄ ad mortem: ſu
 dor ſanguineus vorauit. et a
 gomzantis mēbra copioſe p̄
 fudit: ita ut iā non ſolū diſtil
 laret: ſed guttatim decurreret
 in terram. Procedam⁹ nūc
 ī illius noctis icōmoda: p̄tau
 ram⁹ quō tentus. vinctus. tuac
 tus trufus. reſus. conſpuitus.
 colaphis alapis pauffus. ſp̄m̄s

coronatus. arūdine reſū ca
 pur: flagellis acerrimis lace
 ratus: pp̄ia cruce oneratus
 p̄mo portans eā: que ip̄m p̄a
 ſtatim fuit portatura Ta
 lem inſpice ihm. Quis hūc
 locus deliciaꝝ. Qual' hūc de
 cor ſpectaci. Quis in corpe ſic
 mactato: forme pulchritudi
 nem quit. Sed veniam⁹ ad
 finem ſtudatus ē iheſus. C
 re. Vt tu corpis puriſſimi.
 deformationem valeas intue
 ri Nudatur ergo bon⁹ iheſus.
 Heu michi Qui veſtiuit ce
 los diuiſis ſyderibus: an cruce
 exſp̄olatur nudus: et ut lūu
 dus cruce affigitur Heu can
 dor lucis eterne nigreſcit ī cū
 ne pro carne ſaluanda: et ſa
 ties quā cherubin ⁊ ſeraphim
 aſpice deſiderant: erat ex la
 cūnis turpida. Studat⁹ dñs:
 qui ante ſecula regnans deco
 rem induit et fortitudinem:
 cui tamimus Confessionē et
 decore induiſti: amictus lūie
 ſicut veſtimento Spectaculu
 fit opprobriū mūdo et hoibz:
 fit tamq̄ pdigiū multis et cō
 motio capitis in pplis. caput
 nrm: fraudū nrm honor nrm.
 bonus iheſus. Sed q̄d moroz.

no

no

no

Exaltatur in cruce: pforat
manus et pedes viri optimi.
benigni ihu: elicitur sanguis
si quis erat: stat mediator
noster in conspectu patris sui in
confractione: ut auertat iram
eius ne disperdat nos. **V**e stat
in confractione: quia quous ex to-
to confRACTUS non cadit mente:
stat constantiter, etiam psequeracia
bone voluntatis. **O** quale te tui
eorum dulcis ihu. **O** dulcissime atque
amantissime bone ihesu: quis
te tam amare et odiose mor-
ti addidit. **W**ulnerum antiquum
norum, vincte saluator: quis te us-
que ad hec non solum durissima,
sed etiam turpissima vulnera
patienda detraxit. **O** vitis
dulcissima bone ihu: hunc tunc
tibi reddidit fructum vinea tua:
quam de egypto transtulisti. **E**x-
spectaueras patientem usque ad
hunc diem nuptiarum tuarum, ut
faceret vinas: fecit autem spinas.
Spinis autem coronauit te: et
spinis patrum suorum circumdedit
te. **E**cce in quanta amaritudine
conuersa est vitis iam non tua, sed
aliena. **N**egauit ei te, dicens,
et clamans. **N**on habemus regem,
nisi cesarem. **E**iectum ergo te
ex vinea ciuitatis et consor-

tu sui, sacrilege agricolae occidit:
non subito, sed longo crucis
tormento affectum: et multis
vulneribus et clauorum et fla-
gellorum propter crucentatum. **O**
quos habes domine ihu percussores
Percutit te pater tuus: qui
pro filio suo in tibi non peperat:
sed pro nobis omnibus tradidit
te. **P**ercutis tu temetipsum. **T**
Tradis ei in morte animam tuam:
quam nemo potest tollere a te sine
te. **P**ercutit te discipulus impius:
traditione et osculo falso. **P**au-
tit te iudeus colaphis et alapis.
Pautit te gentiles: flagellum
et clauus. **E**cce amantissime
ihu: quantum percussus et humiliatus
es. **O** quanta percussores, et quanta
traditores tui. **T**radidit te pa-
ter tuus celestis: quia sicut dictum est
pro nobis omnibus tradidit te.
sic ei quidam seruorum tuorum tunc
lando dicit de te. **Q**ui dilexit
nos, et tradidit semetipsum pro
nobis. **O** vere ammirabile com-
mercium. **T**radidit se rex pro
seruo: deus pro homine, creator
pro creatura: innocens pro no-
cente. **T**radidisti ergo te in ma-
nu traditoris illius falsi disci-
puli. **T**radidit te ille traditor
vinculorum: et tradiderunt te illi

Tradis tu temetipsum:

pessimi traditores gentilibus: ad
 illudendum et conspuendum et
 flagellandum et crucifigendum
 Dixisti et potuisti tu her. et facta
 sunt Omibus ei consummatis. et
 te crucifixus es. et cum iniquis
 reputatus es. Nec sufficit te
 vulneratum esse. primo et super dolo
 re vulnerum tuorum addit: dantes
 tibi scienti vnum miratum bi
 bere cum felle mixtum. **Doleo** super
 te domine in rex. magister et pat.
 primo et frater. domine in ihu xpe.
 amabilis valde super amorem mu
 lierum: tuus sagitta nunquam abijt
 retro. **Sagitte** ei tue et doc
 trine tue acute: quia sermo tuus
 viuus est et efficitur. et penetrabilior
 omni gladio anapiti: perungens
 usque ad diuisionem anime et spiritus.
 Nec declinauit clipeus tuus in
 bello. **Scuto** ei bone voluntatis
 tue coronasti nos. **Hasta** oro
 num tuarum non est auersa: quia etiam
 pro transgressibus orasti ut non
 puerent. **Quanto** magis pro amicitis.
Tu leone fortior: etenim tu leo.
 de tribu iuda superasti illum leonem:
 qui arcuit rugiens. qurens quem
 deuoret. **Tu** aquila velocior:
 exultasti ei ut gigas ad cursum
 da via: ad implendum misterium
 incarnationis tue: donec sicut

aquila prouocans pullos suos. ex
 pandisti alas brachiorum tuorum in
 cruce: et super nos volitans. assump
 sisti nos. et portasti in humeris
 tuis. in fortitudine tua: ad habita
 culum sanctum tuum. in domum fami
 liaritatis et caritatis tue: **Vbi** de
 que. et dragma perdita iuuenta. fe
 cisti conuiuium vicinis et amicis tu
 is beatissimis spiritibus: ipos.
 hilariter ad tua congratulatione
 iuitans: faciens in celis gaudium
 de peccatore penitente. **Et** cum talis
 sis ac tantus: morte turpissima
 condepnaris: spiritusque in manu prius
 commendato. capite inclinato expi
 ras. **Venite** queso et condolete ei:
 omnes qui gaudent desideratis in domino.
Attendite manu facte vestrum. quod
 contritus est: desiderabile vestrum
 quod miserabiliter deformatus est.
 pacificum vestrum. quod in bello pemp
 tus est. **Vbi** rubor roseus: ubi
 candor niueus: ubi in torpe tam
 contrito. decorem iuuenes. **Ecce**
 defecerunt dies. nisi dies domini ihu.
 qui solus est dies sine tebris: et
 ossa eius sicut creta auiderunt.
Percussus est sicut fenix: et auerit
 cor eius. **Elevatus** est enim et al
 lusus valde: sed in decore extri
 secro: decorem vero simul et decus
 intrinsecus retinebat. **Roll.**

ergo defice pro ipso. in tribula
tionibus tuis: quia hunc specio
sum forma pre filiis hominum.
viderunt homines in cruce. qui
tamen exteriora intuebantur: et
viderunt eum non hunc speciem
neque decorem: sed facies abiecta:
et quasi deformis dispositio eius.
De hac tamen deformitate vedep
torus nostri: manavit pauli deco
ris nostri. non extrinseca sed intrin
seca. Omnis enim gloria filie regis
abintus. Senserat hoc. qui in can
tuo salomonis proclamatur. Ni
gra sum sed formosa filie iherusalem:
sicut pelles salomonis. Quid est
pellis salomonis: nisi corpus domini
ihesu. cuius in gremio super pro pe
ccatis sumus. Formositate vero
intrinseca. quia in ipso habitat ois
plenitudo diuinitatis: quis enar
rabit. **D**eformem igitur et nos
in corpore exteriori. cum deformato
ihesu: ut reformem interius in anima
cum formoso ihesu. Conformem
corpore vitis nostre. in corpore nostro ut
reformet corpus humilitatis
nostre: conformatum corpore cla
ritatis sue. Imitatores simus
pauli apostoli: sicut ipse christi: qui de
se dicit. Christo confusus sum cruci.
Et alibi. Ego semper porto stig
ta ihesu christi in corpore meo. Bene

portabat caracterem. passionem
scilicet ihesu christi in corpore suo: cui mundo
mortuus erat. et ipse mundo. **F**ustus
effectus est: quia decolorauit eum sol
passionis et caritatis christi. **S**cedu
autem quod ea que diximus de deforma
te corporis speciosi ihesu. non de natura
sed de accidentali deformitate
dicuntur: non accusantes in ipso de
fectum nature: sed passionis carita
tem commendantes.

Holia vitis: pene
omni arborum folijs pre
stantiora sunt. Quid
autem in folijs: nisi vere vitis
nostre. benigum ihesu verba com
mendant. **P**remnet in foli
is. vitis: premnet in verbis. dominus
ihesus. Senserant hoc illi iudeo
rum ministri. qui missi ut addu
cerent dominum ihesum: reuersi. et cul
pati dixerunt. **N**umquam sic locutus
fuit homo. **N**on accusauerunt
defectum trunca. pulchritudinem
foliorum videntes: immo per folia
aliquid aliud quam quod videbat:
in corpore debili latere senserunt.
Senserat hoc petrus. qui miles
a domino ihesu recedentibus: et intro
gatus ab ipso. duodecim apostolis
Inquit et vos vultis abire. **R**e
dit. **D**ne: quo ibimus. **V**erba
vite eterne habes. **E**t nos ad

ad que ibim9 abs te. **A**c si di
cet **F**olia pulcherrima habes: q
nos ab omi estu protegant.
Da nob' aliu pulchrore i me
loze test' ibim9 ad illu abs te.
Quem q: dare non potes. qui
omnia potes. ad que ibim9 rel
quentes te. **S**enserat horu fo
lioru i verboru benignu ihu vir
tute: que loquente ipso ad tur
bas: in folioru pulchritudine
singulari letania non cogitabat:
nec tacite quide: sed extollens
votē dixit **B**eatus venter. q'
te portauit: i ubera que fuen
st. Vere beata. ymo beatissima
tertia. que talem tulerat vite:
vugo maria. mater ihu. Vere
et tu beata. que folioru pul
chritudine considerata. int' tot
calupmantiu insidias: sola vi
tati testiom audacter pbuisti.
Sed credo q iam nuc magna
habes. et maiore habitura sis
hui9 confessionis mercedem:
ipa vitate. tu testiom phibui
sti. iam te confitete coram pre
suo **E**t tuc nichilomin9 con
fessur: tu dicit calupmatoru
bus suis. Non noui vos: disce
dite a me in igne et mi **F**lots
vob' dicit. Venite bndicti patris
mei. **V**iderut viroze folioru

11
vere vitas. **P**etrus. **J**ohes. i ma
theus. qui ad vna votē vocatis.
illi rethia: iste thelonē: reli
quunt. **Q**uis vtrū verborum
benignu ihu enūare sufficiat.
Que vtrū ē uboru que vbis il
lius nō comendet. **N**ulla pro
fecto. **V**is aut' audire breuit.
verba: que tanq' folia. refrigi
um nobis ab estu p'stent via
oru. **A**d comendationē hūli
tatis dicit **Q**ui voluerit me
vos maior ee: sit vr' minister:
sicut filius hois. nō veit mstr:
sed mstrare. et dare aīaz sua
redēptionē pro multis. **E**t iteru
Qui se hūliat exaltabit. **A**d
comendationē mansuetudis.
cont' uiam ait **D**iscede a me
q: mris sum et hūlis corde.
Et iteru **B**eati mites. qm ipi
hereditabūt terram. **A**d comē
dationē caritatis cont' iudiciā
d' **D**iligite inimicos vros bnfā
tate hys qui oderūt vos. **O**rate
pro p'sequentibz et calupmā
bus vos ut sitis filij patris vri
qui solē suū oriū facit sup bo
nos et malos. et pluit sup iu
stos et iustos. **A**d gmedatōez
alacritatis. ad exerecicia spi
tualia cont' accidia: ait dis
cipul' **V**igilate et orate: ne i

trētis ī temptationē Et alibi
Qm̄ semp oportet orare: et
nūq̄ deficere. Vbi intelligitur
orōem nō tm̄ eē vocis: s; et de
uotionis Non eī semp clama
re possiū. motu labiorū: sp̄
autē possiū bono desiderio
feruere. Quod oñdit dñs: lo
quens ad moysen tacentem
Quid clamas ad me. Deside
riū vni sancti. clamorē appel
lat. q; lingua profecto taceb; et
desideriū cordis orabit. Vñ
dicit in psalmo Desideriū pau
perū exaudiuit dñs: p̄p̄atioē
cordis eorū audiuit auris tua
Ad cōmendationē largitatis
cōt̄ auaritiā. Date inquit
elemosinā et omnia mūda sūt
vobis. Et illud facite vobis
amicos de māmōna iniquitatis:
ut cū defeceritis recipiat vos
in eterna tabnacula. De diu
cijs iniquitatis. i. inequalitatis.
hoc ē que nob̄ habundat: cū
alijs deficiat. facim; nob̄ ami
cos cum illas paupibus ero
gamus: vt si mō in illos misē
cordes existim; per illos post
hanc vitam. misericordiā cose
quam. Beati enī misericordes:
qm̄ ip̄i mīas consequentur.
Ad cōmendationē abstinentie

cōt̄ gulā Attendite inq; ne
grauent corda vñ ī carpu
la et ebrietate: et supueniat
in vos repentina dies. Et pa
bolam conteruit de diuice e
pulative cotidie splendide:
qui mortuus petebat guttā
aque cū esset in tormentis.
nec poterat optine: recipiens
p̄petua mala pro tñfacta vo
luptate temporali. Ad cōmen
dationem castitatis cōt̄ lue
riam Audistis inq; q; dcm̄ est
antiq; Non mechaberis Ego
autē dico vob; q; quicūq; vide
rit mīerem ad cōcupiscendū
eā: nā mechatus ē eā ī corde
suo. Huius verbi folio testant̄
oculi iurine si forte mīn; rau
ti reserata fuerint: eueniat
quod ysayas dicit Ascendit
mors per fenestras n̄ris. Fe
nestre quippe n̄re aīe. sūt fo
ramina sensuū n̄rorū: s. oculoꝝ
auriū. nariū. et oris. per que
q; per fenestras quasdā mors
ascendit: quotiens ad aliqua
criminalia appetenda reserā
tur. Hys et alijs verbis plui
mis. tamq; quorūdā folioꝝ
vmbra: per vitem. n̄m benignū
ih̄m. ab estu vitōꝝ refrigeā
m̄: et ī v̄tutū tēpic refouemur

Sed quia ^{c.7.} gratior solet esse ^{am} umbra foliorum vitis? ^{am} Num ipsa eleuata fuerit super quadam struem lignorum: huc illicque distendit. Videamus si in vitis nostra, aliqui leuata fuerit et distenta: et si que tunc ad nostram protectionem dulcium uinorum folia emiserit contempserit. Quia eleuata fuerit vitis nostra: ipsa testatur de se dicens. Ego si exaltatus fuero uia: omnia traham ad meipsum. **S**icut moyses exaltauit serpentem in deserto: ita exaltari oportet filium hominis. Eleuatus ergo fuit: quia exaltatus. Manifestum est autem quod hec exaltatio de cruce domini est. Et vide quam apte lignorum strues super quam uites solent eleuari: cruce[m] cancellant enim hoc est ex consuetudine componunt: et sic super hec vitis eleuata distenditur. Quid conuenientius. Cancellant ligna crucis eleuat in illam: distendit brachia et toto corpore vitis nostra. In tantum enim in cruce distensus fuit: ut numerari possent omnia membra eius. Ita enim dixit per prophetam. **S**oderunt manus meas et pedes meos: dinumerauerunt omnia ossa mea. **Q**uantum fossus fuit super domum

quantum autem distensus nunc sub iugitur. **D**inumerauerunt omnia ossa mea. **A**si dicit. **T**antum distensus sum dextro: sic et si sinistro: sic. **A** summo deorsum: ut in corpore meo. in modum tympani distenso. facile possent omnia ossa mea dinumerari. **R**espice in faciem christi tui. o anima christiana: et eleua oculos tuos ad tormentum illius. non sine lacrimis: et cor contritum. non sine similitudine: et vide quantum tribulationem et dolorem iuuenit: dum quereret te. ut iuueniret te. **L**axa iugiter oculos tuos: ut respicias. in faciem christi tui. **A**usculca auribus erectis si quod in dolore tanto profertur uerbum: auditumque proprio: in cubiculo cordis tui. **E**cce positus est in immo lectulo mortis sue. cruce dico: uera uita. uita tua. **E**xrema sponsi tui. mandata conserua: si uis habere ditatem incontaminatam et inaccessibilem optinere. **N**ec milia sunt que moriens locutus est: facile seruabuntur. a christi uoluntaria sponsa.

Septem sunt uerbula que in septem folia sunt uentura: vitis nostra tunc

c.7.

am

figmet

c.8.

in cruce eleuata fuit enmsit
Cythara tibi factus ē sponsus.
cruce hāte formā ligni: corpe
vero suo, vitem cordarū i ligno
extensarū. **E**t quare. Tu
si ut vba eius, que sic extēsi
tamq̄ cytharizans daret.
diligentius conseruares **S**ep-
tem cordas habet hec cythara
Cantat tibi, ludit tibi. ad au-
diendū te iuuat: que illū ad
loquendū potius debueras
iutare. **V**ide ergo folia vitis
tue: audi sonū cythare tue:
et indelebili ea memorie co-
men dare memeto. **H**ec at
septem diuisis modis ordmant:
quorū ordo non facile p̄t iuei-
ri: cū non ab vno euangelista
fuerint ordinata. **F**los ergo ea
scdm q̄ potuim⁹ iuestigare et
lucā referente cognouim⁹. ordi-
nam⁹: q̄ cū crucifixus eēt dñs
ihesus, dixit **P**ater ignosce illi:
q̄ nesciunt quid faciūt. **F**o-
liū viride: o verbū summi pa-
tris verbo conueniens **F**acit bo-
nus doctor quod iubet. orat
non solū pro persecutibz et
calūpniantibus se: s; etiā pro
occidentibus se. **R**etonde in
thesauro cordis tui hoc foliū:
vt quotienscūq; seruiūt iūcti:

memoriā habundantie suau-
tatis ihū, valeas eructare. **H**o-
foliū tamq̄ clipeū cont̄ inimicōz
insultus oppone. **O**rat xp̄s.
pro suis occisoribus: tu non
orabis pro detractoribus.
Sed ip̄am orōnem diligentius
videam⁹. **P**ater inq̄t. **Q**uare
nomē patris ponit. **S**olent
pueri p̄res aliq̄ affectuosius
orare volentes nomē paternū
nominare vt uālem dilectionē
ip̄is ad memoriā reducant: p̄
quā facilius petitionis sue co-
sequant̄ effm̄. **R**edēptor ita
q̄ n̄. miserator et misericors:
patiens et multū m̄coris. et
suauis i vniuersis: quous se a
p̄re sciret semp̄ exaudiri: tū no-
bis cōmendans. cū quō affectu
sit pro iūctis orandū: nomen
posuit caritatis: tāqm̄ diceret.
Per dilectionē p̄nā qua vni-
sum⁹ supplico tibi, ut exaudias
me: hys occisoribus meis ignos-
cendo. **A**gnosce filij tui ammi-
ciā: ut iūctis ignoscas. **E**t cū
quare sit ignoscendū subiūgit.
Quia nesciunt quid faciūt. **Q**o-
hic dicem⁹. **N**ūquid ufrabāt
se crucifige cū que crucifige-
bant. **S**equaq; **S**ed quis ex
ille quem crucifigebāt, igno-

rabant. Si enim cognouissent: nu-
 quid dominum glorie crucifixerunt. Ne-
 scierunt quid facerent: quia quicquid
 delinquerent nescierunt. Sic cogi-
 tandum sic orandum tibi. que spon-
 sa domini nuncupari desideras. tu
 in te seuiunt immatura: tu obloqui-
 tur: immo ante dampna igerunt.
 et cum in facie redit: ymo cum oc-
 cidit: memento folij vitis tue:
 sonu cythare tue recordare. et
 sequere et imitare sponsum tuum:
 et dic ex toto corde. **D** sponse
 ignosce illis: quia nesciunt quod fa-
 ciunt: quicquid delinquant igno-
 rant. Si ei scirent quanta beati-
 tudine amittant: quanta infeli-
 citate peccando incurrant: et
 tunc non peccarent. **Q**uid enim
 est: quod omnes homines ad pec-
 candum instiget: nisi ignoran-
 tia boni quod perditur: et mali
 quod perdendo incurritur. **A**mittitur
 peccando optimus
 deus: acquiritur pena pessima
 et heu! nullus appetit: nisi pe-
 sus infernalis. **E**t ubi quicquid
 celi delicias omittentes: scien-
 ter peccando penas inferna-
 les inuadunt: infami sunt. Ne-
 sciunt ergo quid faciunt. **T**ali-
 bus ergo. et pro nostra salute

et pro illorum ignorantia. e-
 uoscedum: et pro ipsis orandum
 cum grandi fiducia: quia tales
 pres. aures domini violentur irum-
 pit. **I**mmo exaudit ipse ali-
 os. in quo se voluit exaudiri:
 et exauditus fuit. cum ad perditio-
 nem peccati uno die tria
 milia: alio quatuor milia: eo-
 rum qui in nocentem dominum acclama-
 uerunt sunt conuersi. **Q**uanta
 putas iocunditas sit in celestibus:
 cum occisus occisorem. et quilibet
 lesus se ledentem. orationibus suis
 producat ad celum. **Q**uia fuit ex-
 ultatio stephani lapidati. su-
 per conuersione pauli: qui suis
 orationibus. ad fidem conuersus fuit.
Pro fide christi idem paulus potest
 sicut ipsum lapidauerunt: lapi-
 datus est: et multa mala que
 antea sanctis ingesserat propter
 christum: sustinuit et ipse propter christum.
Sequimur igitur et nos pro inimicis
 orando: ut illis simul et nobis
 eterna mereamur optime sa-
 lutem. **A**men

Secundum vitis nostre folium
 et secunda cythare nostre
 corda. e secundum verba
 domini crucifixi. quod ait ad lac-
 rime consistentem: et crucifixi
 consortium expetente. **A**men

C no. 4
 pharise ca
 piat p'mu
 g'omax

c. 9.

duco tibi: hodie mecum eris in pa-
diso. **Q**uanti uirous est hoc so-
lui: et quantam resonat dulcedi-
ne ista corda. **Q**ui subito ex
hoste factus est amicus: ex alie-
no familiaris: ex extraneo pri-
mo: de latrone confessor. **Q**
quanta latronis fiducia. **O**mnes
mali nulliusque boni constant
sibi transgressor legis: vite filii
et substantie raptor: aliene
positus in ianua mortis. In fine
vite desperatus de vita puniti:
spem vite fuit. quam totiens de-
meruerat. nunquam meruerat.
compe et requere non formidat.
Quis hic desperet. latrone spe-
rante. **S**ed ope parum est diligenter
itaui. qualis fuerat latro iste. et
ne si tam spei nefarium: presumptio-
nis uicium madam. **O**mnes autem
et primi et notum: fratres quoque
primo et ipsi discipuli unanimes
et electi de mundo: a domino ihesu christo
in tantarum pressurarum molestia
tanta confusione et tantis oppro-
briis percussio pastore uelut
oues sunt dispersi. **F**ugerat quia
ille discipulus quem diligebat
ihesus: ille audens petrus lon-
ge sequebat: signorum in cordibus
diuinorum. que saluatore toties
viderant operari. primo et ipsi in

nonne ipse fuerat operari:
et nunc latro inter tot imper-
ria et miseras. primo et inter
tot tormenta crucis et mortis.
ipse non cogniti confitetur:
et ab eo fiducialiter petit auxi-
lium: qui auxilio videbat indi-
gere. **Q**uem discipulorum tanta
audacia inflamauit.
Fugerunt eum omnes: que hactenus
fuerant confessi. dum
uiuere. **I**ste uero. que uiuere
negauerunt: confitetur mouetur.
Orat autem in fide. spe et carita-
te dicens. **N**emento mei domine:
dum ueneris in regnum tuum.
Credit profecto in eum: quem
dominum et regem appellat. **Q**uis
autem petit hoc. quod non sperat.
Amat uero eum: cui quicquam desi-
derat. **Q**uid tali oratori ille
bonus pater negaret. qui eum
matruerat. ut rogaret. pre-
sertim dum in sede sponsali in die
nuptiali sederet. **S**edes spon-
salis cur erat. in qua uerus
sponsus sponsam suam etiam
sibi copulauit: ipsam sibi. pro
prii sacri sanguinis effusione
subactans. **E**xaudiuit ergo
christus animam. iam non latronis
sed confessoris sui: sponsam
sua orantem. digna uisione

confortat Amen dico tibi. ve
 dico tibi: hodie mecum eris in pa
 diso. Cui tibi? Tibi qui me
 confessus es in cruce tormeto
 ru: mecum eris in paradiso delicia
 rum. **A**vecumq; **A**qua benigni
 tatis. Non dicit simpliciter.
 eris in paradiso: vel cum angelis
 eris: sed mecum eris. **S**acra beis
 eo que desideras. **V**idebis in
 maiestate: que confiteris posi
 tum in infirmitate. **E**t differo
 quod promitto: quod hodie mecum eris
 in paradiso. **B**onum verum et dulcis.
 ihesus: cito exaudit: cito promit
 tit: cito dat. **Q**uis de tam pio
 exauditor: vel ota promissore?
 prompto redditore desperet?
E speram in te qui novimus
 dulce nomen tuum: quoniam non de
 linquis querentes te. **A**ccedimus
 ergo ad te o benigne ihesu. me
 te qua possumus. sedentem throno
 no maiestatis: ut illuc a te.
 et ad te mereamur introduci.
 quo ingressus est tuus latro te
 confessus in throno crucis. **A**
 men

Deparemus nunc visum
 pueri et auditum cordis
 nostri: ad videndum tertium so
 lum vitis nostre. **A**mbrosius inquit
 ecce filius tuus: ecce mater tua

Verbum bonum et suavissimum
 mirabile: magnam continentem
 pie caritatis affectum. **C**erte.
 non legimus dominum ihesum. maxime
 cum ad etatem propositam access
 serat. carissime matri sue fa
 miliaris adhesisse: et cum ipsa
 frequentius convivatum fuisse
 et pie ceteris intius allocutum
 fuisse: sed quantum in ipso fuerit
 circa matrem caritatis affectus
 iam corporalis recessus: breui
 bus immavit verbis. **E**t ut avi
 tas sue taceam passionem: quanta
 circa beatam matrem compassio
 mutua credis affectum fuisse? **C**
 cor intissimum tam valido do
 loris sui gladio transfuerben
 tum perfecte sciebat. **A**dauxit
 vulnerum passionem miram com
 passio quam tam contritus
 corde manibus complois o
 culis lacrimarum torvente flu
 etibus. vultu contracto. voce
 querula. et totis viribus corporis
 destituta: viriliter tamen vidit
 sibi astare in cruce pendenti.
Quotiens ipsam ad illa immi
 tia vulnera veterandos putas
 oculos eleuasse? si tamen eos ali
 quoniam inde deflexit. vel si pre
 mmo fletu lacrimarum. illa potu
 it intueri. **Q**uotiens ipsam

ppter v&econdia v&gmal&e pit
 et imensitatem doloris. st&ate
 vt estimo capite coopto inge
 muisse putas. lugendo filiu
 et dicendo. *Ihesu fili m: fili*
m ihu: quis michi det ut te cu
vel ppter te moriar: fili m did
cas ihu. Quoniam ipam pre
 imensitate doloris. credis potu
 isse deficere: a quo ipaz sum
 me m&or. mortua non fuisse.
*A*zorebatur viuens viuendo
 ferens dolorem morte crudelio
 rem *Sed ne moru&do deficeret:*
 a filio pro ipa moru&te cofor
 tata est *Confortata e m&rise*
cus: exterius vo. et verbis et
factis. pie consolata *Quo sta*
bat iuxta cruce ihu m&e eis.
Vere iuxta cruce stabat: qz cru
cem filij pre ceteris m&e maiori
dolore ferbat. Stabant & alie:
sed proxima hec. Tu ergo vidis
set ihesus m&em et discipulu
stantem que diligebat. dicit
matr sue mulier: ecce filius
tuis *Ad discipulu ait Ecce*
mater tua *Ac si diceret Tu*
me filia corporaliter priuaris:
 vnde tibi amicu pre auctis
 dilectu. in filiu do. au& pntia
 meam inter& absentia cosole
 ris *Tu vero me pre spoliaris:*

vnde hanc m&em michi sem&am
 tibi in m&em do *Conseruate*
iura caritatis ad iuicem: tu is
tu filiu: tu istam m&em h&udo
O qm munificus factus es in
nuptijs tuis. rex & sponse bone
ihu: qm large que habuisti
omnia tradidisti Ecce ipis cru
afixoribus tuis. orois affectu:
lacrom padisum m&e filiu: fi
lio matrem: mortuus vitam:
mambus patris ai&am tuam:
 toti mundo signa potentie.
 tue cotulisti: pro redmendo
 seruo. non ex pte. sed totum
 sanguinem tuu ex multis et
 largis for&mbus effudisti
 proditori tuo. reatus sui pena:
 ter: e corpus tuu. no coru&pe
 du. sed ad tepus reddidisti. *Sz*
mouet me qd ai dixisset. m&e
ecce filius tuus: subiunxit. et
ce m&e tua: ai v&iqz eciam si hoc
non subiunxisset. necessarium
fuisse e& matrem illius
qui in filiu sibi datus erat. sz
in hoc mutue caritatis aff&e
m&e michi comendari videtur.
Sut ei nonnulli. qui ab oibus
amari volunt. sed nullos af
fectu mutuo complectunt.
 volut ut eoru labores et do
 lores alleuent et ferantur

a pluribus: et ipi in compassio
 ne minime condescendunt. Pro
 ita dicit ap[osto]lus: s[ed] alter alteri
 onera portate. **Ep[iscopu]s** em[im] hoc fe
 cit quod docuit. **Portavit** em[im]
 onera tua: iuvans te ut et
 tu onera portes illius: hoc e[st]
 ut passiones illius imiteris.
Ep[iscopu]s em[im] pro nobis passus: no
 bis relinques exemplum: ut se
 quam vestigia eius. **Hec** et
 docuit cu[m] matre discipulo. et
 matri discipulum mutuo com
 mendavit: inimicum nolens ut
 caritas sp[iritu]al[is] ex vna p[ar]te fri
 gida remaneret: sed ut simul
 dormientes i[n] m[un]da & pura cari
 tate simul quiescentes mutuo
 calefiant: hoc & alter ab alio
 ad caritatis exercitiam mutuo
 accendant. **Hoc** em[im] e[st] efficax
 signum ve[re] et pure caritatis: q[uo]d
 hi qui sp[iritu]ali dilacione sp[iritu]a
 lit onectunt. p[er] ip[s]am puram ca
 ritate[m] ad exercitia sp[iritu]alia
 alterutrum accendant: q[ua]ntu[m]q[ue]
 devotius orare. sepius genu
 flecte frequenter disciplina cor
 porale suscipere libeat: p[er]cipu
 e. ut no[n] iudeat. ymo. ut con
 gaudeat. amans quisq[ue] si
 tertius vel quatuor vel plures
 ad caritate[m] illius que amat

se adiungant: d[omi]no tales sit
 quoru[m] familiaritas no[n] sit susp[ic]ta
 Et in hys omnibus et firmi
 libus caritatis fervore p[er]seve
 rantia[m] conservare. **Non** ei
 bonu[m] videtur habuisse fonte[m]:
 vivu[m] caritatis aliqui arefescens.
Amem q[ui] nos iuvem[us] et amo
 ris efficaciam opibus co[m]pe
 rimus: q[ui] talis caritas ex deo &
 que fims e[st] p[re]cepti. et que lege[m]

Simplet
 sed in tribus verbis
 p[er]tractatis tres cari
 tatis species michi com[un]i vi
 dent. **Vna** que habet ad im
 mos: etiam recon[si]lari no[n] letes
 De qua dicit ioh[ann]es. **Diligam[us]**
 deum qui dilexit nos: cum adhuc
 im[m]i c[er]em[us] **Hec** e[st] ei summa
 et admiranda dilectio. **Dili**
 gere im[m]icos magis divinum
 est q[uam] humanu[m] **Secunda** que
 habetur ad eos. qui aliquando
 fuerunt im[m]ici: sed p[er] peccata ve
 c[on]sulatione in gr[ati]am su[n]t re
 cepti **Vnde** paulus **Recon[si]lia**
 ti sum[us] deo per sanguine[m] ip[s]ius
Tercia que habetur erga
 eos. qui nu[m]quam fuerunt im[m]ici
 De qua id[em] ap[osto]lus **Opem** bo
 nu[m] ad omnes: maxime ad do
 mesticos fidei. **Prima** ut cari

c. 11.

mo

tas nobis cōmendat i p̄mo
verbo: ubi dñs ihesus orat
pro ānimas **Secūda**: ubi latro
in penitenti paradīsum pro
mittit **Tercia**: ubi amicos
p̄cipuos cōmittit **Quarta**:
ergo horum umbra foliorū
audiam⁹ et emudiam⁹ hos.
nūc tythare sonos dulcissime
modulantes: et a fervore
om̄is iudic. odij. ue et ab oī
amaritudine detractiois. ad
ulationis. simulationis adiu
uante dño. qui ē vā caritas
tēperem⁹: ipm̄ in om̄ibus cari
tatis spēbus. aīo simul ⁊ ape
ribus imitantes.

el.

Sed iam. ad quartū foli
um videndū. et q̄rtā
cordam audiendam: ^{habet}
oculi simul ⁊ aurem cordis.
adaptem⁹. Acutos petit hoc
folium oculos. aures bene pur
gatas hec corda. ymo et ipsa
purigare et acuire p̄t aures
et oculos: q̄ iam non simplē
hoc uerbū. ut cetera dicit dñs
ihesus. sed ut testant⁹ ewange
lia. circa horam nonā excla
mauit ihesus voce magna.
Hely: hely: lamazabatani.
Quod ē interpretatū Deus
meus: ⁊ deus meus. ut quid me

deliq̄sti. **Qui oculi foliū hoc**
non videant. Que aures.
hanc cordam non audiant.
Quare ergo clamat: nisi ut
fortius audiat. **Quia fuit**
dolens putas acerbissima
magnitudorū hec dñs ih̄s
toto corpe distensus clamabat.
Sed caue. ne ppter clamorem
putes ad ip̄patientia dilapsū
dñm ih̄m. Cū em̄ in summa
tristis esset amaritudine. n̄
eruit de corde nisi dulcedo.
Patiam ei sicut in sequenti
folio et corda on̄demo. i ama
rissima passione retinuit. et
v̄m dolens et magnitudiez
on̄dit. Quod ante in beato
iob. qui m̄p̄tat⁹ dolens. ut
tensum fuit. Qui auditis nū
ciorū verbis. amaritudine
animi foris on̄dit factis. s̄
quāte fuerit patie. on̄dit in v̄
bis. Sassis enī vestibus et ton
so aīne capitis. corruit in ter
ram. Ecce magnitudo dolens.
p̄ hec ait Dñs dedit. dñs abs
tulit. sicut dño placuit. ita
f̄m̄ ē sit nomē dñi b̄ndictū
Ecce v̄tus patie. Si patient
sustinuit iob miseras suas.
quāto paciētius putas dulcis

finū ih̄m sustinuisse crucem
 suam: pro qua sustinēda ve
 nerat. **¶** Aut̄ hec verba lo
 q̄retur ex persona hom̄is as
 sumpti: qui tamen cum ip̄o deo
 vna p̄sona fuit: patet p̄ hoc
 qd̄ ait dicens **Deus meus:** qd̄
 vtiq; non dicit ip̄e qui vnus
 deus cū p̄re: nisi hoīem assūp
 sisset. **¶** Quid ē autē hoc quod
 ait: vt quid me deliquisti.
¶ Nūquid pater vnicū filiū su
 ū poterat derelinq̄re. **¶** Absit.
¶ Sed pro toto corpe suo i pro
 se et pro tota eccl̄a loquit ista
 caput n̄m d̄ns ih̄esus. **¶** Volēs
 autē cōmendare vnitatē et ca
 ritatem suā: quā habet ad eccl̄as
 sponsam suā: se quoq; i omnibz
 mēbus suis: passurum d̄ndit:
 qui nūc in capite sustinuit
 passionē. **¶** Hoc ē enī in p̄ro
 corpe quod assūpsit de v̄gīe.
¶ Clamat autē se delictū: qui
 delinquit nō poterat: qz mul
 ta membrorū suorū: ad tāta
 tribulationē erant ventura:
 vt a deo derelicta penitus
 viderent. **¶** Quorū p̄sonā ges
 tabat ille qui dicebat. **¶** Qui
 custodiebant aīam meam:
 consiliū fecerūt in vnū dicen
 tes. **¶** Deus dereliquit eum. **¶** p̄

sequim̄ et cōprehēdito eū:
 qz non ē qui liberet eū. **¶** Ad
 et ip̄i benigno ih̄u: i tormēto
 crucis iyperatū ē. **¶** Si filius
 dei es saluū te fac. **¶** Pot̄ r̄ ita
 accip̄: qz d̄ns p̄cudēs aliq̄s
 ymo plurimos qui ab vnitatē
 eccl̄e sue per hereses sue pel
 alia criminalia: p̄cā erant re
 cessuri: illorū p̄sonā tr̄stingu
 rando clamabat. **¶** Vt quid de
 liquisti me. **¶** Ac si dicit. **¶** Quāc
 aliq̄s eorū abiit retrorsū: ut
 p̄eat ab vnitatē corpis mei:
 qui tanto cruciatu michi sūt
 vnti. **¶** Vnde ex p̄sona m̄m̄
 dicit in ps̄. **¶** Adhesit in t̄ra vent
 n̄. **¶** Per ventrem ei qui ē mol
 lior: i infimior pars hom̄is:
 signantur illi qui carentes
 duricia: paciētia et firmitate
 p̄seuerantie: et p̄t̄ hoc i acer
 bitate tormentorū deficientes
 adheserūt in terra: i in t̄ris
 consiliis et actionibz cōsenserūt.
¶ Ros autē qui adhuc i tribu
 lationibz cotidianis versam̄:
 qui spectaculū facti sum̄: mūdo
 et angel̄: i hom̄ibus: et tamq̄
 purgamenta huius mūdi: pe
 ripsima om̄: adhuc i enaria
 bilem sp̄em: et fiducia cōcipia
 m̄: ex hoc p̄cipue qz ip̄e d̄ns

no

no

consolator om̄ pressurarum
tanta v̄nitate sp̄s & carita-
tis nobis cōiunctus ē. ut etiā
personā nostre infirmitatis
in se tam manifestis verbis
transfigurare dignatus sit.
qui adhuc etiā apud patr̄m
ostensione vulnerū suorum ī
terpellat pro nobis. orans
ne delinquat in inferioribus
membris suis: qui in se capite
nr̄o. nequaquā poterat delinqui.
Et quō membra desperabūt.
qui in voluntate capitis sui
suā scūt constare salutem.
Nūquid aliquod mēbroz ē
in mortali corpe nr̄o. cui nō
condoleat caput nr̄m. **S**i af-
fligitur pes uel manū. statim
clamat caput per linguam.
cur affligor. **S**ic clamabat
dñs ad saulum. in sua mēbra
seuente. cur me psequeris.
cū ipse tñ securus remaneret
in celo. **B**enedictus sit dñs
ihesus. qui p̄mo in se p nobis.
nūc v̄eo. nobiscū in nob. pati
dignatur tribulationē quā
pro iusticia patim. suā repu-
tans et clamans: cum ip̄o sū
in tribulatione: vt in ip̄o se-
curus & stabilis. confidam.
Sequitur de quinto folio vitē

O v̄ntū
foliū siue quita corda. bre-
uis quidē videt̄. si dis-
cutiatur. si diligentius consider̄.
ad amoris iudiciū efficacissima
poterit iueneri. **A**ut em̄ ewange-
lista **V**idens ihesus. qz om̄ia
cōsummata eēt. ut implever̄
scripture ait. **S**atio. **Q**ue fue-
runt scriptē. que implede erāt.
Ille utiqz. que dicunt. **D**ederūt
in escam meam fel. et in siti
mea potauerūt me aceto. **V**
Subiūgit ei ewangelista. **V**as
ergo positū erat aceto plenu.
et currens vnus impleuit spon-
giam aceto. et circumponens
ysopum dabat ei bibere. **A**l-
vero ewangelista. pleni expō-
nens. quō scriptura sit impleta.
etiā felis facit mēsiōnē dicens
itā. **E**t dabant ei vinū mu-
ratū bibere. cū felle imytum.
Pumtis membris om̄bz dul-
cis ih̄u. supererat pumti et
linguam. **D**edit ergo ei illa vi-
tis aliena. cōuersa in amaritu-
dinē. de fructu suo potū amarū.
potum non potandū sed poti-
us degustandū. qz ad penam
lingue. suffecat acetum gustas-
se. **S**ed licet hec ad impletio-
nem scripture. in veritate pat-

te fuit: tamen hoc verbum
 suo. aliquid aliud signifi-
 care videtur. Puto enim qd ho-
 loquendo. imensitatem arde-
 tissime caritatis voluit com-
 mendare: qz ab homine sitiente
 multo ardentius desiderat
 potus: qz abus ab esuriente
 In se ergo ostendens. dñs ihs
 desideriu illius rei. que arden-
 tissime concupiscitur. per illa
 figurate ardorem sue carita-
 tis ostendit. licet etia vacit
 possim accipe. q situerit. q
 per totu corpus saturati sang-
 nis effusione saturatus: ossa
 habuit sicut cremitu arefacta
 Sed non satis credibile e. ipm
 de siti corporali dixisse. ut po-
 tu petet corpalem: qui i insti-
 ti se sciebat copaliter mori-
 turu: sed potius ardentissimu
 desideriu salutis nre. ipm cre-
 dimus sitiuisse Sed est quod
 moueat nos: qz cu instaret ho-
 ra passionis extreme: procedes
 ad oratione dñs ihesus proci-
 dit in faciem suam: dicens et
 orans. **Vi** pater: si possibile
 e: transse calicem huic a me
 Et hoc non tantum semel: sed
 secundo et tertio fecit. Per ca-
 licem que bibiturus erat: pro

cul dubio passione signans
 quam erat passurus. **Et** ut
 vero. eodem calice passionis
 iam ebibito. dicit Sitio. Quid
 e hoc. **Anteqm** gustes o bone
 ihesu. petis calice omniu au-
 ferri. et postqm obedisti. sitis
Et vides: mirabilis potator
 es tu. **Et** quid vino iocundita-
 tis: et non potius vino copu-
 tionis. et sume amaritudinis
 repletus fuit calix tuus. **S**
 mo vere copunctionis ama-
 rissime plenus e: qui non sitim
 sed potu potanti fastidiu ge-
 nerare deberet. Sed ut existi-
 mo an passionem calice ipm
 a te transferri iussisti: no ut
 passionem declinares. pro q
 veneras patienda: sine qua
 salus humano generi non
 adesset: sed ne putaret te
 quis veru hoiem passionis
 amaritudinem non sensisse.
 ppter deitatis vmdinem: ver-
 bis petentibus calicem a te
 transferri. semel et bis et ter-
 cio summam acerbitate passi-
 onis tue. dubitantibus indi-
 casti. **V**obis quoq te sequen-
 tibus. doctrine et exempli.
 formam prescripsisti: qz im-
 netibz pericul. etiam cu ad

no

et bibisti

petisti

no

utilitate nr̄am ptineat. posse
et debere a nobis. dñm freq̄
tuis exorare. ut flagella ira
cundie sue a nobis dignetur
auerte. nichilomin⁹. et si ab
lata non fuerint. exemplo
passionis tue. gratanter pati
enter et viriliter. cū oī patia
toleranda. **Q**uā autē passiois
calice. quē antea auferri iōya
ueras. iam exhausto. dixisti.
Sitio. dilectionis tue magni
tudine cōmendasti. **T**amq̄m
diceret. **Q**uis passio mea. tā
acerba fuerit. ut q̄ntū ad hu
manitatis sensum. illam de
clinare velle potuerim. tñ
tua. o homo. me caritate vin
cente. et ip̄a tormenta crucis
superante. adhuc plura et maiora
si necesse sit. sitio subire tormēta
Nichil ei ⁊ qd̄ detrectem pro te
pati. pro cui⁹ p̄cio aīam meā
pono. **I**mitetur ergo. quelibz
fidel' aīa sponsū suū dulcem
ih̄m. tante amaritudis pocu
lum sitiēte pro ip̄a. p̄ter et
ebibentem. et sic ip̄a etiam
pro ip̄o ebibat. pro mensura
sua. pericula et adūsā p̄ntia
Sitiat quoqz. et ip̄m dulcissi
mū sponsū suū. cui⁹ dulcediēz
ex amaritudinibz p̄ntibz me

lius poterit considerare. malis
qz exhaustis p̄pter eū. confide
ti⁹ ip̄m sitire poterit. et dicere
cum ip̄ha. **S**ituit aīa mea
ad deū fontē viuū. qm̄ veniā
et apparebo aīn faciem dei.
Et iterū **S**ituit in te aīa mea.
qm̄ mltipli tibi caro mea.
In sexto folio
vitis. siue in sexta corda cytha
re nostre. nobis v̄tus pseuerā
tie cōmendat. **A**it ei ewāge
lista. qz cū accepisset dulcis ih̄s
amaritudinē aceti. dixit.
Consumatū est. **Q**uid ⁊ hoc.
Sup dictū ē qz videns dñs. qz
iam cōsumata sunt omnia. ut
implerentur scripturę. ait. **S**i
tio. **E**t cū gustasset acetū sibi
porrectū. subiūxit **C**onsumatū
ē **C**onsumatū quippe ē. i p̄fctm̄
testiōm fuit scriptē. que dicit.
Dederūt in escam meam fel.
et in siti mea potauerūt me
aceto. **E**t per hoc. om̄s sc̄ip
tura que de ip̄o erat. cōsumā
tionē accepit. **S**icut ergo ca
put nr̄m pro peccatis nr̄is
acerbitatem sustinens passio
nis. usqz ad cōsumationem.
i ad perfectionem om̄i sc̄ptā
rū. que de ip̄o erant patien
ter pseueravit. **I**ta et nos.

si huius capituli membra esse volu-
 mus, in omnibus aduersitatibus
 nostris, virtutem temperantiae conser-
 uemus, ut ad finem omnium passio-
 num nostrarum, ipso benigno ihesu
 duce venientes, tunc ipso confidere
 possimus dicere. Consummatum est.
 hoc est tuo adiutorio non mea vir-
 tute bonum certamine certavi.
 cui sum consummatus. fide serua-
 ui. Redde ergo, quod legitime
 certantibus te promittente re-
 positum est, scilicet coronam iusti-
 tiae, qua tu iustus iudex reddes
 in illa die. In illa die, que nubi-
 lu non habet. In illa die, que in-
 atrijs tuis melior erit super ni-
 lia dierum, in qua tu solus et sin-
 gularis sol eris. O sol iustitiae
 benigne ihesu christe, lucens in vir-
 tute tua, reddens tementipsum in p-
 niam sempiternam, omnes qui perse-
 uerauerint in agone certaminis
 recipiant a te splendorem septi-
 mi, in quo sine fine felices le-
 rant. Hunc autem splendorem
 nullus poterit adipisci, nisi qui
 perseverauerit usque in finem, quia
 innumeratus virtus boni operis perse-
 verantia est, cui soli redditur corona
 iustitiae. Quid enim prodest bo-
 num esse sapientem esse potentem esse,
 si non perseveraueris usque in finem.

Bonus erat saul, et optimus
 quia docet scriptura, quod non erat vir
 melior eo in populo israel, sed ad al-
 iud devenit. Cecidit, cecidit
 et reprobus factus est, ita ut non
 obediret voci domini, prophetam con-
 temperet, a spiritu malo vexaretur,
 virum innocentem persequeret usque ad
 mortem, tandem vero consulere
 phitonissam, et ab alienigena
 miserabiliter interiret. Quis
 vero sapientior salomone,
 Sed deficiens a preceptis domini,
 et conuictus mulieribus gen-
 tilibus, fabricavit dijs ymo
 demonibus illarum templa,
 ita ut ipse cum illis ydola adoraret,
 tanto plus in stulticia desipi-
 ens, et deiectus, quanto prius in
 sapientia fuerat eleuatus. De
 quantis legimus in libro, qui
 inscribitur vitaspirum, viris pote-
 tibus, in vigilijs, in ieiunijs, in la-
 boribus super humanum modum,
 ymo et in miraculis chorustan-
 tibus, qui ceciderunt, quia non
 perseverauerunt usque in finem.
 Qui perseverauerit inquit dominus
 usque in finem, hic saluus erit
 finis, non pugna conat, lau-
 da nauigantis felicitate, sed
 cum puenerit ad portum. Unde
 quidam Cepisti melius quam desims.

Cepisti melius, quam desims, vltima pars
 vltima dissimiles, hic vltima pars
 pars finis

no

no

ultima p̄mis. cedūt. diffīles
hic vir et ille puer. **Q**uātū
humilitatis. nobis iure mai
riet et timorū. cū aduertim⁹
sūmū angelorū cum magna
multitudine sequaciū suorū
de celo cecidisse. hōiēm p̄tho
plaustrū cū uxore sua. a p̄di
so. eiectos fuisse: tot bonos.
sapiētes et potentes in terra
nost̄ perisse. q̄ ad bonorū ope
rū cōsumationē nō puenert
Est ēi aliū alio iustior. et ne
scit homo. utrū odio an amore
dignus sit. **Q**uare. **Q**uia ig
norat. si p̄seueraturus sit. si cō
nandus sit. **E**st autē efficax
medicamentū. quod hūc t̄ori
apponam⁹. videlicet si fiducia
am sp̄em et fortitudinem nr̄as
ponam⁹ in eo. cui tamt̄ p̄s̄ t̄i
Adiutor meus tibi psallam.
quia deus susceptor me⁹ es tu:
deus meus m̄ia mea. **E**t p̄sa
pas. **E**cce deus saluator me⁹:
fiducialit̄ agam. et nō t̄iebo.
q̄ fortitudo mea. et laus mea
d̄ns: et factus ē michi ī salu
tē. **Q**uiaq̄ em̄ ceciderūt. idō
p̄fecto ceciderūt. q̄ magis de
se. q̄ de deo p̄sumpserunt. **E**di
ficauerunt quippe domū m̄tē
tionis sue et operationis sup

arenā. **I**mmimente ergo tēp̄e
tate tēptationū fluxerunt
flumina. i. concupie p̄suadētes
transitoria appeti. et flauerūt
venti sup̄bie et vane glorie. et
cecidit domus illorū. et om̄ia
facta eorū destructa sunt. quia
sup̄ arenā. q̄i sup̄ semetip̄os e
dificauerūt. de proprijs m̄m̄rū
vrbibus confidentes. **N**os autē
multo melius fundamentū po
nentes. illud scilicet de quo dicit
ap̄l̄us. fundamentū aliud nemo
potest ponē p̄ter id quod positū
ē. quod ē xp̄us ihesus: securi
edificem⁹ sup̄ illud bona opa.
que q̄ndiu illi m̄heserunt. fū
damento corruere nō poterūt.
donec ip̄o adiuuante qui ce
pit ad cōsumationē debitā
perducantur.

Nunc vero ultimū foliū
vitis nr̄e. ultimāq̄ cor
dam cythare nr̄e consi
demus. et indelebili memorie
cōmendem⁹. ymo et ore inde
fesso semp̄ ruminem⁹. **P**ater
ait bonus ille ihesus: in man⁹
tuas cōmendo sp̄m meū. **I**nter
plana ē. **Q**uid ē autē q̄ ille
coeternus et consubstantialis pa
tri filius. aiām suam. ita ma
nifeste. in man⁹ p̄ris cōmenda

bar. au non minus comēdata
 eēt. etiam si hoc non dixisset.
In euangelio iohis habemus:
 q̄ cū dñs ihs. suscitaturus eēt la
 zarū dixit. **G**racias ago tibi
 p̄. q̄ semper me audis. **E**go
 scio. q̄ semp me audisti: sed p̄
 ter astantes dixi. vt et ipi cre
 dant. q̄ tu me misisti. **I**ta p̄fca
 et nūc. q̄uis sciret animam
 suā sanctissimā p̄is eē manibz
 comēdatā. qui paulo an̄ di
 xerat. p̄nceps huius mūdi i sa
 thanas i me non habet quiddā?
 tamen ut crederet nos. qui ter
 ti sumus et cius. vt sp̄m n̄m
 discēmus p̄is eterni manibz
 comēdare. ne ab huius mūdi
 p̄ncipe. cū a corpore egressus fuit
 comprehendatur. qui in nobis
 heu non pauca. que ad ipm̄ p̄
 tineant tuemet. cū ip̄e qui pec
 cato nichil debebat. p̄mo etiā
 qui tollere peccā aduenerat?
 sp̄m suū purissimū. a purissio
 corpore egressurū. nō utiq; ncti
 tatis. sed exempli gracia p̄is
 sui manibus comēdauit. **R**d
 et nos sub spe gracie et misericor
 die facere poterim. si sub um
 bra foliorum p̄missorū latueri
 mus. si sonos cordarū cythare
 n̄e. auribus cordis audierim.

si oremus pro iunctis. si penitē
 tibus. qui in nos peccauerūt ex
 toto corde remiserim. si proxis
 n̄is. mutua rependerim. cari
 tatem. si in omnibus tribulatio
 nibus n̄is sperauerim. in eo
 qui p̄pter nos homo factus est.
 vt uiuus eēt nature nobiscum.
 si audenti desiderio proximoꝝ
 salute desiderauerim. postre
 mo si in bonis opibus ad cōsum
 mationē p̄stiterim. si inq; hoc
 egerim. fiduciale potim̄ dice
 cū dño ihu. ymo et ipi dño ihesu
In manus tuas dñe. comēdo
 sp̄m meū. semp orantes dū uiu
 imus. vt in huius uerbis. quibz ip̄e
 sp̄m emisit p̄stare dignet̄ nos
 etiā sp̄m n̄m emittere. et suis
 efficacit manibus comēdare
Ecce secūdu. q̄ potim̄ qd̄ de
 buim. nec secūdu q̄ uolum.
 vitis n̄e desup extense folia
 septem. vestre ostendim. cari
 tati. que non satis ē tm̄ itueri.
 s̄ potis ē accedendū. utq; sub
 illorū umbra sedendū. vt possi
 mus cum sponsa ueracit̄ dice.
Sub umbra illius. que desideā
 bam sedi. **C**uius illius. **S**pon
 si utiq; eius folia umbram tan
 to habent latiorē. q̄nto ipse
 sponsus. uerbū suū patris.

no

verba habuit. v̄tutibus ame-
mora. vicinioraq; saluti: ma-
gis accommoda pietati. et om̄i
intellectui promptiora. **Orus**
enī in om̄ibus p̄phetis & apo-
stolis locutus sic ille bon̄ ih̄s:
nullius tamen verba repies
que om̄ia ita et fortibus & infir-
mis. i. doctis et indoctis. sapie-
tibus cōueniant & insipientibz.
ut verba doctissim̄ verbi dñi
ih̄i Nam sicut ait quidā. **Q̄**
q; saporis ē allata aqua dulcis
in unda. **Dulcius ab ip̄o fonte**
bibunt aque. **Sciendū ē q̄ in**
vmbra foliorū istoz. i. in v̄bis
dñi: meditandū ē die ac nocte.
Quorū vmbra profecto p̄tegi-
mur: cū quotiens a vicijs tēp-
tamur. aliq; verbū de scriptu-
ris ewangelicis nobis adduca-
mus. cui⁹ monitis & aucto-rita-
te irruentibus ī nos vicijs re-
sistim⁹. **Verbi gr̄a Si tēpta-**
ris a supbia. videlicet ut velis
pesse: occurrit tibi statū v̄bū
dñi ih̄i dicentis. **Qui voluit**
inter vos p̄mus eē: sic om̄ ser-
uus. **Qui se exaltat humili-**
bitur: et qui se humiliat exalta-
bit. **Si infestat te ardor ira-**
cūdie: habes statū foliū vitis
nr̄e. quod illi feruori opponas:

verbū illud s̄ q̄ om̄is qui iusta-
tur fixari suo sine cā. reus ē iudi-
cio. **Et sic contra singula verba**
iuenies. quibus ab estu vicioz
defendi possis. et in v̄tute cōfouci:
ip̄a vite nr̄a benigno ih̄i p̄stan-
te subsidū.

Dem̄de iam ad florū iocū-
ditatem anim̄ exatē:
p̄mo eleuantes videam⁹ quō
floruerit vitis nr̄a. **Floruit cū**
et tanto uberius iocūdiusq; ce-
teris. q̄nto ip̄a melior om̄ibus:
cui⁹ magnificentia eleuata est
super celos. sub cui⁹ pedibus.
om̄ia sunt subiecta: quīs ita
nr̄a caritate deuictus. ad tē-
pus paulomin⁹ ab angelis
fuerit diminutus. Nam et
propterea exinamuit semetip̄s
formā serui accipiens: et plan-
tatus ē in terra nr̄a. & corp̄is
nr̄i deformitate accepit: fron-
diusq; et floruit et fructus pli-
mos attulit: vt per hoc q̄ nr̄e
humilitati vinctus ē. sic nos di-
umitati vinctet. **Sed q̄ sine**
flore nō puenit ad fructum:
floruit ille benign⁹ ih̄esus.
Qui sūt flores eius. nisi v̄tu-
tes. **Floruit cū mirabilē et**
valde singulariter et excellētē
vitis hec: non vno florū gr̄e.

sicut alie vites: sed spem vniuersi
continebat. Aliozū enī sanctorū
alius alio humilior: alius alio
castior: alius alio patientior:
alius alio in caritate feruentior.
Ista vō vitis omnibus angelis. &
hoibus. in huilitate. paciā casti-
tate et caritate. et ceteris vtutibz
omnibus p̄mnebat. **H**abuit
g̃ vitis n̄ra non vnus s; om̄
florum spem. violam huilitatis
lilium castitatis: rosam paciē &
caritatis: et florem abstinecie
quē croci appellamus. **Q**uā iocū-
dus putas erit fructus vite n̄re
tanta iocūditate florentis.
Sed iam singularit̄ de hys flo-
ribz. ip̄a vite n̄ra amuente.
aliq̄ differamus: hoc tñ p̄uiso. q̄
flores in iocūditate visus. et ī
suauitate odoratus maxime
cōsiderant. **C**omedi vō nō solet.
nisi q̄ apes de aliq̄bus floribz
abū dulcissimū sugendo tolli-
gūt. **D**ixim⁹ aut̄ q̄ nullus flos
ī nulla vtus per quēcūq̄ flo-
rem significatā. deest viti n̄re
Que ei vtus deesset ī dño vir-
tutum.

Primū g̃ de flore hu-
ilitatis ī de viola vide-
amus. **Q**uare flos violaci⁹
huilitatē significet. **S**tatura. sit⁹.

odor. color et vis ip̄ius floris
manifestat. **S**tatura ei ī q̄n-
titas ip̄ius. modica ē. **Q**uis ei
flos hoc flosculo minor ē.
Et huiles ī oculis suis parui
sunt. **S**ic ei ait apl̄us. qui plus
omnibus laborauerat. **E**go sum.
m̄mus apl̄orum om̄: qui non
sum dignus vocari apl̄us. **V**i-
des qm̄ magn⁹ q̄ p̄uis sibi e-
rat. **E**t mirō mō sit ut hys.
quibus conscientia secura est
qui nichil sibi consai sūt. tā hu-
lia de seip̄is sentiant. **S**itus ei
hui⁹ floris terre proxm⁹ est.
Et optime. **I**ta habes docentē
apl̄m̄. **N**on alta sapiētēs: sed
humilibus consentiētēs. **N**on
habent hanc p̄petatē hui⁹ flo-
ris. qui se alijs meliores pu-
tant. vel alijs meliores videri
volūt. q̄uis sibi metip̄is parui
sunt. **S**ūt ei nōnulli qui q̄dem
ī consuetis suis. se subiectos
iudicant: sed tñ sōus videri vo-
lunt alijs meliores. **I**sti staturā
hui⁹ floris h̄nt. quomā sibi ī-
tus in aīo parui sunt: sitū vō
non h̄nt. q̄ volunt sōus super
alios eleuari. **A**pensura & mē-
surā pondus & pondus: abho-
m̄atio ē dño. **E**t in lege moy-
si duplex pondus prohibet.

haberi **D**uplex quippe pondus
habet. qui sibi malorum cōfessus
malū se iudicat. alius vō vult
foris bonus. & alius melior appa
rere. suo iudicio terre primus
et alius cupit eleuatus videri.
Agitant hī quicūq; tales sunt
vicio hypocritis. de quibus i ser
mone quē de pueris cōscripsim⁹
plem⁹ sumus elocuti **O**dor vio
le suauis ē et salubris. q; etiā
apud ipsos supbos. laus huilita
tis exaltatur. **I**psa eī fama lau
dabilis. suauitas ē odor. **E**t vē
odor salubris ē. q; nōnūqm̄ de
laude huilū auditores emen
dant. si tamen tales sint. qui is
tū odorē admittant. et diligēt.
considerent. **C**olor sicut apparz
abiectus ē illis papue. qui vir
tutē flosculi ignorant. sed vni
floris agnoscantibus. fit etiā
ipius despectio cōmendabilis
et dilecta. **H**oc in ipius huilita
tis magis benigno ihū. facile
agnoscant. scdm̄ illud vbi apli
Nos m̄q; pdicam⁹ xpm̄ cruci
fixū. iudeis quidē scandalum
gentibus vō stulticiā. ipis vero
vocatis sanctis xpm̄ dei v̄tutem
et dei sapiam. **S**imilr̄ xpm̄
crucifixus viola ē. **I**n cruce hu
lim⁹ factus ē. **I**n hac huilitate

soli colorē intuentibus. iudeis &
gentilibus. ipse color vilis appa
ruit. nobis vero qui v̄tutem
agnoscim⁹ passionis. ipsa etiā
despecta humilitas xpi placet.
et p̄ huilitatem maxime cōmē
datur. **D**espectu q̄ coloris ad
iūgatur. que latet v̄tus floris
interior. ut per interiorē v̄tutem
hoc quod exterius vile videt
non cōtempnat. v̄m̄ amplius
diligatur. **N**unc ergo p̄fctū
& puriori oculo. itueamur. q̄ntū
isto flore floruerit ille flos sin
gularis. de quo scriptū ē. **E**gre
dier̄ v̄ga de radice yesse. et flos
de radice eius ascendet. & requi
esct sup̄ eū spūs dñi. **B**onus
flos super que spūs dñi sanctus
requescit. et ē flos n̄r̄ dñs ih̄s
qui de se dicit. ego sū flos campi.
Et cū pulcherrim⁹ flos n̄r̄ benign⁹
nus ihs. om̄i in se flori v̄tutem
habuerit & decorem. sine diminu
tione aliq̄ nulli tñ flori magis
cōuenit. q̄ violē. ut in eo spūs
sanctus requescat. **E**t ego h̄
affirmo. sed ipse qui dicit. **S**up̄
quē requescet spiritus meus.
nisi sup̄ huilem et quietū. et
tremente sermones meos. **E**t
apertius. **N**ūq; potuisset po
suisse. rosam patie. & caritatis.

lilii castitatis. croci abstinētie:
 cū uellet ostendē requie sp̄s s̄i.
 quibus p̄termissis viola posuit
 hūilitatis. Cuius pediseque s̄t
 quies et timor: que postponit
 Non ei p̄nt moueri viole. id ē
 hūiles a vento sup̄bie: qui semp
 querit alta corda que cōcutiat
 sicut quidā ait Sūma petit
luor: perflant altissima vēti
 Quiescūt ḡ hūiles. et sp̄m san̄
 sup se quiescente nō excutiūt:
 dum nec sup̄bie nec iudic vē
 to continentur. Est et timor.
 non quilibz. parcente pecūie
 nō bonorū transitoriorū. sed
 timor sermonū d̄ni. hūilitatis
 pediseq̄: q̄ dum humil. nichil
 de sua uirtute p̄sumit. s̄mōdes
 d̄ni pro sua consolatione asat
 cens. s̄p̄ timet ne adimpleat d̄ni
 p̄cepta: ne p̄c̄m p̄cipientem
 sua transgressione offendat.
 Bonus ergo flos iste. quietē
 generans et timorē: timorem
 utiq̄. gemitōrē securitatis: sic
 s̄ptū ē Qui timet deū faciet
 bona De quibus factis. quid da
 bitur mercedis: nisi securitas
 sempitna. Bonus profecto
 flos viola: qui florem celestem
 uerbū eterni patris: in uerū
 terrem flous beatiss̄ie v̄ginis

murficia dulcedine sui cordis at
 tuerit. sp̄a attestante. que de
 se ait. Exultauit cor meū ī deo
 ihesu meo: q̄ respexit hūilitatē
 ancille sue Quid dicitis. Nūq̄
 non alios flores habes. Ha
bedo inq̄. Tota em̄ floreo. nullis
 flous alienarq̄ nulla uirtute
 careo. cū tota speciosa sim: et
 macula non sit in me. Habeo
lilii castitatis: q̄ p̄mū uotum
 conseruande uirginitatis uou
 dūo. Habeo rosam caritatis:
 q̄ si non tantū dilexiss̄e d̄nm
 unde michi tanta fiducia: uñ
 tanta audacia. ut uotū aliq̄
 puella teneua et uēcundaret.
 adhuc sub parentū iure et pre
 ceptis legis constituta nichoa
 rem. Sed ut uerū fatear. au
 dācem feat amor: ferulem
 timorem deuorans: ut ferrem
 uotū et singulare lilii. et pos
 sem q̄nq̄ dice dilecto meo. Cā
dida sum et rubicunda: sicut
 et tu candidus et rubicundus
Habeo et alios quoscuq̄ flo
res. sed nullū horū tam p̄cipue
 respexit d̄ns in me: ut florem
 uiole mee Respexit ei hūilita
tē ancille sue. Et uultis uidere
 omēs quibus mutuauit flores
 meos: q̄ntū ex hoc flore sim

consecuta. Ecce ei ex hoc beatam
me dicent: omnes generationes
Et hoc dico quia respectus eius
a dno. **F**los viole mee. i. na-
vus mea. dedit odorem suum.
que idē significat quod viola. i.
hūilitatis virtutem: qua fragi-
te. delectatus ē rex filius regis.
deus dei filius: cum esset rex i
accubitu suo i. in sinu patris
et odore tam delectabili q̄ q̄dā
illius violentia tractus ē i me.
et voluit concipi flos in flore:
intra nazareth florem i. in
nazareth. quod interpretat flos:
vt fieret ipse flos florens. hoc
ē nazareth cui concordat omnia
fiori. **C**oncipit ei flos in flore
manēs: hoc ē in nazareth. **B**o-
nus ergo i. optimus violarius
flos. qui odoris eius fragrantia
q̄ quodā delectabili vinculo:
florem illum celi delicias in v-
terū nū. flous hūil v̄gis incli-
navit. **D**iscant omēs. s̄. pre oī-
bus mundi flores. i. v̄gines. q̄
in carā dei excellēt. tam q̄ flo-
res in v̄gine. q̄ v̄go v̄ginū p̄ma
v̄ginum deuotarū sanctissima
et castissima om̄. summā glām
suā ponit in viola hūilitatis:
licet in ea candeat singularit̄
liliū castitatis. rosa caritatis

rubescat. **N**olite gloriari vir-
gines de castitate corporali
licet illa laudabil' sit v̄tus: s̄.
quāto maiores estis. hūiliate vos
in omnibus. ut iuematis grām
Non ei castitatem: s̄ hūilitate
ancille sue respexit dñs. **S**i vol-
tis oculo m̄ie. oculo gracie. a
dno intueri: hūiles estote. **H**u-
milibus ei sicut dicit scriptura
dat grām: q̄ respexit hūilita-
tem ancille. **S**i vultis lampa-
des v̄sas eē refertas oleo. cū
sponsus ad nuptias venerit:
i. si vultis integram et letam
consciencia habere. **O**leū em̄
in lampade leticia spūal' i. cor-
de: nolite de altitudine lili
vestri. i. de puritate castitatis
v̄re. alta sapere: nolite laudē exte-
riorē appetē. ne clauso ostio reg-
ni celorū dicat sponsus vobis
Amen dico vobis nescio vos. et
a se excludat. qui respexit hūili-
tate ancille sue. **N**olite ei v̄gi-
nū excludentur. q̄ supbarum
nulla ingredit. **H**umiliū vero
nullus. nec coniugatus nec
v̄go nec vidua merebit̄ repe-
li. **A**rcā ē ianua regni celorum:
nec recipit nisi paucos. **T**un-
di repellunt. ymo nequaquā
p̄it accedere. cuiuscuq̄ sexus

siue conditionis fuerint. vel
 etatis. et breuiter dico. nulla
 virtus accedit. nisi ad humilita-
 tis violam fuerit inclinata
Dicit ei et docet hoc ipse humi-
 litatis magister. qui aduocans
 puulum. statuit eum in medio dis-
 cipulorum suorum. et dixit **N**isi con-
 uersi fueritis. et efficiamini sicut
 paruuli. iste non meritis in reg-
 num celorum. **S**iquid posuit ibi
 in exemplum discipulorum. Iulium casti-
 tatis iohannem. vel iohannem carita-
 tis petrum qui tunc presbiter erant.
 quorum prior ab ipso nuptiis ut
 asseritur vocatus fuit. et elec-
 tus a domino. sequens vero tertia
 confessione. domino benigno ihesu
 cui mentiri non potuit. perfecte
 caritatis affectum contestatus est.
Sicut ei iohannes de spirituali propti-
 ua castitatis. ita petrus de fer-
 uentiori caritate commendatur.
Nec tamen istos in exemplum posuit
 celorum iam iam intraturus. sed
 puulum humilitatis virtute presertim
Videamus quod quantum in se ista vir-
 tute omnium virtutum dominus commenda-
 uit. **P**rimo verba eius attenden-
 tes. ubi ait **P**iscate a me quia
 mitis sum et humiliter corde. et iue-
 metis requiem animabus vestris. **Q**uid
 est magister bone optime ihesu.

Siquid ad hoc redacti sunt omnes
 thezauri sapientie et scientie in te
 reconditi ut hoc singulariter doceas.
 quod mitis es et humiliter corde.
Non doceas ut discant celi
 fabricare. fieri miracula. mor-
 tuos suscitari et cetera huiusmodi
 sed quia mitis sum et humiliter
 corde. **Q**uid tam magni esse
 esse puuli. **V**tique quod per hoc iuuenit
 requiem animabus. **Q**ue est causa
 ois laboris et certaminis nostri. ni-
 si ut iuueniamus requiem animabus
 nostris. **B**reuis doctrina. breuis
 via demonstrata est. **D**isce a domino
 ihesu quod mitis es. et humiliter corde.
 hoc est. et quantum et quare humili-
 tus fuit ille qui est excelsus super
 omnes gentes dominus. et super celos gloria
 eius. et discite cetera quod tu es lutum
 et cinis. et sic iuuenies requiem anime
 tue. **S**ed nota quod ait humiliter corde.
 nam vera humilitate cordis. delectat
 ille qui intuetur cor. quod in
 corde humiliter requiescat. **Q**ue-
 rit enim corda humiliter que eleuet.
 non tumida a quibus resiliat. **S**ed
 quod duo nobis consideranda sunt
 scilicet quantum et quare humiliata fuit
 virtus nostra dominus ihesus. hec iam bre-
 uiter explicem. quod vobis nota sunt
 caritati. **D**efiat ei humanus
 intellectus. ratio succumbit. quantum

no

58
hūiliatus fuit i querfatione
dñs. **Q**uomō ei scire posses
deiectionē hūiliatis? nisi eā
per excellentiā dñatiois ag
nosceres. **L**oqre eī qđ potes:
nūqđ mēsuram glē. potentie
& pulchritudis eius attinges.
Non ad hoc angeli: neq;
ipā cherubim aut seraphim
puenerūt. **N**on ei aliq cre
atum deū agnoscat ita plē
rie & pfecte sicut ipē: quāto
min⁹ homo: aut filius hoīs
vermis. **E**t tñ qui tanto eat
vt magnitudis eius nō eēt finis:
ad hoc mēliatus ē vt fieret filius
hoīs v̄m̄s. **Q**uāta hūilitas.
Inophensibil deus vlt cōpce
hendit: sumus hūiliari: poten
tissimus despici: pulcherrim⁹ de
formari: sapientissim⁹ sicut ut in
mētū: mortē morret ut sū
mū dicat: deus vlt sicut v̄m̄cū.
Quid extelsus deo. **Q**uid v̄
m̄cū m̄ferius. **E**go m̄q; sū
v̄m̄s & nō hō. **Q**uare v̄m̄s.
Quia filius hoīs. **I**ta ei habes
in iob. **A**stra non sūt mūda in
q̄spcū eius: quāto min⁹ hō putre
do: & filius hoīs v̄m̄s. **S**i qđ
filius hoīs v̄m̄s: vtiq; & ipē v̄
m̄s ē: q; ipō teste filius hoīs est
Quē m̄q; dicit hoīs. esse filiū

hōm̄is. **F**ate q̄lē distinctionem
facit mē hoīem et filiū. **H**oīs
appellat: qui de p̄mo hoīe adā
per corruptionē descendit:
vnde et iob ait. **Q**uāto magis
hō putredo. q; i putredine co
ruptio. **I**pē vero solus pur⁹
ē xp̄s dñs. q; sine corruptione
de m̄re v̄gine natus. **S**ed nō
appellat se hoīem. qui vtiq; pu
tredo est. sed filiū hoīs q; v̄m̄s
ē. **S**icut ei v̄m̄s de sola tra: **I**ta
xp̄s ihs de sola v̄gine genuit.
Quā hūilis v̄m̄cū. ihs xp̄s
qui opprobriū factus: hōm̄i & ab
iectio plebis: ab om̄ib; asynato
sū cā: sine v̄m̄dita: & cōculcatus.
Sic v̄m̄s. cū maledict⁹ nō male
dicebat: tñ patētur nō quābatur
hūiliatus ē ut fieret hō. ut hoī
bus subderet. beate matris & io
seph nutritio suo. symeon expec
tatorū suo: et nō solū bonis. v̄m̄
eciā malis. i. t̄renis potestatib;
soluens cū petro didragma iuc
tū in ore piscis. **S**ubdit⁹: iohi
baptiste suo. qui ab ipō pot⁹
debut baptisari: hūiliatus est
eciā ad ablutionē pedū discipu
lorū suorū. bon⁹ et benign⁹ ihs:
postremo hūiliatus semetipm̄
fct⁹ obediens usq; ad mortem
mortē aut crucis. **Q**uo vlt p

yredi potius. **M**ortuus e non
 qualibz morte: sed morte cuius
 morte turpissima condempnatus.
Vides ne quantum i vite nra be
 nigno ihu flos iste violacius
 floruerit. **M**ulti usqz ad mor
 te humiliati sunt. sz nequaquam
 descenderit tm: qui nuqz ad
 tanta exaltatione puenerunt
Quis eni omi bonoru morie
 tu sibi potuit usurpae qd de
 xpo ihu dcm e. cu in forma dei
 eet: non rapina arbitratus e. ee
 se equalc deo. **N**ullus pfecto:
 qz nullus homi pter ipm. deo
 erit **M**axime ergo humiliatus
 fuit qz solus cum in for dei effi
 erimamut semetipm forma
 serui accipiens. et ad tantam
 abiectioe deuenuit: ut ab ho
 bus iam no ho sz vmuculus re
 putaret **S**ed que e ca tate
 humiliatiois in benigno ihu.
Non e sine ronabili ncata
 te et iusta ca sic humiliato e filio
 et sapia pris: que nichil sine
 ca facit. **Q**uid multis imora
 mur. **P**ropt hoc ho fais e. ut
 hoicm redimeret: infirmato e.
 ut nras infirmitates curaret: i
 ops fais z. ut nos eius iopia di
 taret: humiliatus e. ut nos ex
 altaret: traditus e ad morte

ymo et mortuus z. ut nos viu
 ficaret **Q**uis sane mens co
 tepuit humiliari: ppter ta humili
 atui pro nobis. **E**t licet mltae
 sint cause. q nos ad humilitate
 cogant: saliez inicu pudosi.
 vita dolorosa. fims timorosus:
 metus gehene. spes celestium:
 hys tu causis alijqz si q sint.
 cessantibz: sola regis nra. redemp
 toris pris. dulcissim. et optimi
 ihu humilitas. ad humilitatis vtu
 tem. nos no solum macare
 sz violente cogere debet. **H**u
 liemur qz ppter supditas cas
 vt vite rependamz ppter nos hu
 liato dno ihu: violam humili
 tatis ipius. qua ipe vitis nra
 ta excellente effloruit. i corde
 nro gestates: vt huc florem
 suu. que ipe spalat in se volu
 amendare. recognosceles in
 nobis: nos feci. qui sup omne
 nome exaltatus z. in tpe visi
 tationis sue exaltae dignet

Amen
Non potuit deesse i vite
 nra florente. flos lilij
 candentis: excellens castitatis
 insigne. **I**nt omes vtutes cas
 titas quadam spali pognata
 flos meruit appellari: q per
 lilij figurat. **N**on qz quacuz

45

c. 13.

no

estimes castitate: s; ea q̄ v̄gi-
tas appellatur. Est ei castitas
continentiū, siue viduarū. ē
et castitas marital̄: sed hec
iam flores nūme appellant:
q; v̄ginitatis lilij flore am̄bit.
Eos q; qui deflorati nō sunt
i v̄gines, flore lili i p̄nti vo-
lum⁹ nūcipari: nec hoc dice-
do: facim⁹ iūria cōtinentibz
& maritalis. **N**on ei cū lauda-
mus castitatē iohis: vitupa-
m⁹ cōiugū abrahe: nec omē
dando v̄ginitatē marie, vidui-
tatē ane reprobam⁹. s; h̄c sm̄-
guli meita sua: nō p̄ua digni-
te distincta. Quis ei fructū
tricesimū nō laudat i quinq;.
sexagesimū in viduis: licet
h̄is excellenti⁹ p̄ferat fruc-
tus centesim⁹ v̄ginitatis.
De hac igitur gr̄a lili i quo
vitis nr̄a floruit locuturi:
videam⁹ vera luce nos illū
nāte: q̄re tanta v̄tus p̄ liliū
figuretur. Et maifeste quidē
occurrit, q; p̄t̄ cadous mūdi:
qua ille flos cetis floribz ē pla-
tus: mūdicia v̄gmal̄ m̄to fi-
gurat. Nullus etiā flos, tm̄
habz gr̄e in asp̄cū: q̄ntū iste
Iuste igit p̄ florem mūdissi-
mūdissima v̄tus v̄gitas figa:

per flore singularit̄ gr̄osū:
singularis gr̄a v̄ginitatis m̄to
ḡmendat. **S**ā & immaculata, et
glōsa v̄gitas, quibus te laudibz
efferam nescio. s; doceat nescie-
te solus sciens, & liliū singulare
sapia p̄is d̄ns ih̄s fili⁹ lili sm̄-
gularis i castissime v̄gis: vo-
tū castitatis iūciantis. **D**oceat
m̄q; me, quō p̄ cōsidationē li-
lij marital̄: lili v̄gmal̄ cōstom-
tias agnosce valeam p̄pter
has p̄prietates quas iam p̄o-
suimus: ip̄m liliū materiale
in radice & trunco & folijs
et alijs etiam floscul̄ qui int̄
illum concludunt. **S**tudiosi⁹
iuestigare curem⁹. **S**peram⁹
ei q; in h̄is om̄ibus sp̄ualiter
consideratis: cōmendationē
p̄fecte v̄ginitatis iuenire pos-
simus.

Radix lili cōmendat in
tribus. **A**lba ē: splen-
dida & tractabil̄ est. **Q**uid at̄
per radice in tra latente: n̄
cogitatio latens i corde figu-
ratur. **P**er albedinē gr̄a
dicas: mūdicia cordis accipi-
m⁹. **Q**uid q; mūdicia cōmis:
sine mūdicia cordis. **D**e qua
p̄cepit d̄ns. **I**auam m̄q; et
mūdi estote. **E**t ne extiozem

mundicia intelliges: subiunt
Auferte malum cogitationum
 vtrū: ab ocul' meis. **P**use
 et cogitationes sepant a deo:
 et sic vitas testat' de corde ex
 eunt cogitationes male. hoia
 dia. adultia. furta. blasseie
 et cetia. que inquinat homines
Sunt at cogitationes nigre
 siue pollute. mudane. car
 nales. et dyabolice. **C**ogi
 tationes dyabolice. se cogita
 nes supbie. cu aliqs estimat
 se alio meliore. et cu alio vlt
 simil' esse. qui eo maior e: cu no
 vlt subiectus ee ei. qui sibi p
 latus e. **D**yabolice cogitatio
 nes sunt iste. qz uniate dya
 familiaris vsitate. ut ut p
 pe caracter dya. dicat' se bna
Cogitationes mudane sunt.
 que am' gaupiscencijs rerum
 illaquant. vt illis acqrendis
 minus sollicitate insistant. et ac
 quisitis minus delectent' ne
 in primoru naitatibz erogget'
 et sic fiant alieni a caritate di:
 qz scriptu e. **Q**ui huerit s'bam
 huius mundi. et viderit fr'em suu
 naitate h're. et clausit visc
 ra sua ab eo. quod caritas dei
 manet in eo. **C**ogitationes
 carnales sunt. que hoies ad

luxuria ptinhu' ams. utpote
 qu' ididmata dilectione. et delec
 tatione. cogitant vni de mile
 ribus. vel mileres de viris. qd'
 stulti hoies. amore appellare
 psumunt. cu verius odii pos
 sit appellari. **E**st et luxuria
 ciborum. et potui. cu lautiora
 et delicatiora. p' solū sapore
 qunt. **N**am p' sanitatem
 adhipiscendam possz qs vti
 delicatis cu moderamine. qd'
 tn difficillime obseruatur.
Sile iudiciu e de hys qui vesti
 metis delicatis vti desiderant
Perditur p'etas lilij. et v'gitat'
 decor. si radia desit albedo: et
 cogitationi v'ginali mundicia
Nam si corpus extrinsecu sit mu
 du. et cogitatio intrinsecu sit
 polluta. ia no vtus. s; ypo
 crisis appellanda. **H**oc tn
 sciendu teste gregorio. qz cogi
 tatio quicūlibz imūda. mente
 no polluit. cui tn racio no co
 sentit. **Q**uis ei cogitationes
 suas refrenare pot. ut no qlz
 imundicia titilletur. **E**t con
 tinuo taliu cogitacionu insul
 tus. sunt repmendi. ut vnde
 spabat se hostis vincē. per h'
 magis victus abcedat. **Q**d
 fit quoties pius et imūdis

170
cogitationibus attracti: statim ad
signum crucis ad passionis domini
re recordationem: ad orationem et
lacrimarum subsidia confugimus.
et ipsum suo telo ferimus. **N**o
solum autem alba: sed candida
sive splendida est radix lily. **C**a
dor autem sive splendor: hilarita
tem autem designat. **S**unt autem non
nulli qui bona quidem opera faciunt
vel coactione vel necessitate vel
consuetudine: sed ad haec agenda
nulla cogitationis alacritate mo
uentur. quod vitium ipse accidia
dicitur. quo religiosi homines
maxime affliguntur. **N**am secu
lares admodum pauca sunt:
qui hoc vitium recognoscunt. **Q**ui
do et alligati spiritualis vitij vir
pote apprehendere notionem: tum tamen
hoc vitium inter septem principalia
nominat. **N**unc ergo spiritualibus
loquimur: qui hoc vitium potest in
telligere. **V**itium accidie est quod
quedam torpore incutit animo: ut
ipsi omnia exercitia spiritualia. quasi in
sperda videantur: et in graue te
dum conuertant. **D**e quo tedio
dicit psalmus. Dormitauit anima mea
a propter tedio. et alibi. **O**mnis escam
abhorata est anima eorum. **T**antum
quippe affligitur aliquando hoc
vitio. anima bonorum dicitur etiam

omnem escam: et omne spirituale exer
cium abhorretur: ut nec orare
nec legere nec meditari. nisi opus
manuum libeat exercere. **S**unt
etiam appropinquant usque ad por
tas mortis. et ut etiam ipsius vi
te fastidium habentes. morte finiri
desiderant: tum sancto iob di
centes. **C**edet animam meam vite
mee. **H**unc grauius vitio mede
tur iocunditas. quae pro merito in
dicitur lily designatur: et reserit
egrum animam et abiectum: et ad me
ditationem incitat spirituale: et red
dit desiderium laborandi. orandi
et legendi. et exultet quasi gurgas
ad auerendam viam: et cum psalmus ta
dicat. **V**iam mandatorum tuorum
cururi. cum dilatasti cor meum.
Curritur quippe via mandatorum
deorum: cum cor dilatat. et spirituali ioc
unditate aperit. **D**icit enim naturaliter
timore et tristitia. cor claudit:
securitate vero et leticia aperit.
Quantum putas conuenit haec
virtus hilaritatis virginibus sanctis:
que gaudium huius mundi. et omnem
ornatum seculi contempserunt.
propter amorem domini sui ihesu christi.
ut quod deest exterius. interius
impleatur. **G**audete ergo
in domino semper virgines dilectissime:
quia vana gaudia eiecistis

Ite dicit gaudere: quod vobis
 dico adhaere: et in cogitatione
 cordis vestri hilaritate iutoris
 meritis semper habere. Hilar
 itate enim dicitur. diligit deus da
 tor singularis vel hilaritatis.
Est tractabilis radix lily: per
 quod virtute mansuetudinis
 intelligit deum. **S**icut enim
 plures esse quod castitatis virtute
 preminet: si ita leuiter sine om
 ni motu os uenerit: ut tamen sibi
 quod aliis quibus commanet fiant
 nimium onerosi: semper in batu
 animi gentes ex omnibus quod visu
 capiunt vel audiat. **N**on decet
 hunc vobis me tristi: qui dicit et do
 ret: disface a me. quod in nris sim
 et humilis corde. **E**t ut in mitibus
 permittit beatitudinem dicens. **S**icut
 mites: qui in ipso possit debent tamen
Quid ergo in mites? **E**xules enim
 a terra: de qua scriptum est. **P**lace
 bo domino: in terra vniuersam. **Q**uid
 dicit in mites? **A**b illa terra exu
 lantibus. **N**on est ille pro lilia
 quibus huius proprietatis dicitur: vni et
 non pertinent ad illud perfectissimum
 lily benignum illum qui de se di
 citur. **E**go flos campi: et lily in co
 uallibus. **Q**ue sunt illa lilia: ad
 ipsum pertinentia. **A**udi. **S**icut
 lily in me spiritus: sic amica me

me filias. **T**ractabile et leue est
 lily: et pungentes et dure sunt
 spiritus: si non potest lily sua leu
 tate. **H**ypocritarum spiritus: a spiritate
Quid male filie: spiritus compa
 te. **Q**uid ergo spiritus filie: si male?
Filie per communio: fides: spiritus
 per amantudinem in ore. **T**u ergo
 si vis esse vera lily: si vis a
 sponso dulcissimo collaudari:
 esto lily in me filias: in illas
 animas que eiusdem fidei eiusdem profes
 sionis tecum sunt. **S**i moris suorum a
 mantudine: et vobis a spiritate te
 pungit: **E**sto magis in me tales
 mites et tractabilis: non aspice
 ad quodlibet vobis habere sustine
 re: ut means et tu audire
Sicut lily in me spiritus et. **N**ec
 tamen dicitur huius tractate tunc se
 per sitas omnium: et ut non corru
 ant iniquitatem vel ut timidi
 non corruant: quod est in ipso hende
 dicitur: ita ut non amittat tunc
 mblitas tue in dicitur quibus
 esse lily: si secundum apostolum. argue
 obsecra in repta: in sta oport
 tunc. in oportune in omni mansue
 tudine et pacia. **Q**uasi dicitur.
Ita foris ecce zelum disciplinam:
 ut lenitate non potest in me
 in mente. **V**t in uocando puer
 suum in tempore quod non putans. **S**ue

in
 spiritus et amica
 sponsi inter

exasperant

eiusmodi

quod tunc suffe
rentia?

aut quod malorum vicia ar
guenda sed in quibus unius
quod tunc est. valitū vidis ex
pedie: quod non omnes egroti uno
genere medicine curant. De

Sequitur vide **truncu lili**
de truncobiliy: iquo
ma osideant. **truncu**
do? fortitudo: longitudo.
Truncus ergo bilis exiens a
radice: est propositi boni exiens
a bona cogitatione. **Truncu**
cogitatiois. si illa conualescat
ite sicut radix in terra: in caritas
exigit ut ea que cogitatioi pla
cent proponas ad effectum boni
opis producat: et sic statim hinc trun
cum liliy. i. boni et boni propositi
a bona radice. i. cogitaci
one procedens. **De ritudie lili**

Decessaria est autem hinc
truncoboni propositi.
truncu? i. ut inten
tione in propositum boni facit
pillo benigno illi: non tenet
diuitias nec humanos fauores
nec honores invidiosorum excellencia
requerentes. **Stutus** est ille
serpens. i. sathanas. cui pro
picio bone cogitationis non pe
r sistere: proinde insidias in via
si intentione et boni propositi pos
sit euertere: et tunc propositum ipaz

euerfo

quod radice bone cogitationis sua
ut non crescit. De his insidiis
congruit psalmista. In via hac
quam ambulabam absconderunt
laqueum michi. **Quia** istis
laqueis capti et decepti sunt
qui bona quidem benivocantes
tandem exterioribus cogitationibus ac
cedentibus propositi sui ritudinem
deseruerunt: et omni proferri
pro bona opera sua. vel diuitias
vel honores vel voluptates ter
renas adipiscentes pro me ite
tationis sunt oblitivi: et aliud quod
dum querentes procolatit fastidit
dum gloriam in corruptibilibus diuini
solus gloriosus est: et qui solus
querendus est: mutauerunt
in similitudinem volucrum bestiarum
et serpentium: quoniam in similitudine
volucrum mutant gloriam dei:
quod bona opera sua que propter ad
gloriam dei facere intendunt: in
tenentis ritudinem commutap
vana mundi gloria facere laborat
pro volucres et lenes et instabi
les et alta petentes: vana si
gurant. **Gloria** dei mutat
in similitudinem bestiarum: qui
bona opera propter gloriam dei
intendunt: postea propter carnis
implenda faciunt voluptate
De bestias enim que in carnis

sensu sequitur: voluptates de
 signant. **G**lam vobis in fili
 tudine serpenti qm mutant:
 q bona opa q pro celestibus tm
 diuicias & pro gla di adipisce
 da si deberent. ptea opant
 t aut ex hys trena diuicias
 sequant. **P** serpentes em
 qui tmm coedunt: designat
 auar q tm trena lucra sequit:
 & hys aie sue ventre cupit
 implere. **H**ec snt scandala qm
 via ne intencione qdientibz
 abscondit dyabolus: et tmm
 lulu. i. bonu ppositu a sua rati
 dine distorquet. **H**eu heu dne
 deus: quis euadet laqueos
 istos: **E**cce ut mcea sclares:
 quicos videm: ordnu dmer
 sor: **p**latos. q s bona si dubio
 sam intencoe. iudcos. iu
 du xpm fuisse secutos: cu
 iuit ad platos thancur
 no p longu temp: s statim
 corripit intencoe: tmm
 manuat comutat ppositu:
 vt platos ad quas iuit
 venent libent inherant:
 posse cupientes potius q pro
 resse: laudibz fertul & exqui
 sitis: voluptati ventris plusq
 firmi utilitat ul dine volun
 tan deserunt: no nuq ead

pecunias congregare dicunt:
 no vt spitalibz filijs necessaria:
 fut carnalibz nepotulis et
 amicis supfluelargiantur: aliquid
O be meniar dne ihu xpi me
 tiam: ut me solo meniente:
 oms inritudie & veritate per
 sistat. **V**obis aut o vigmes
 tristi: humilitatis vritute q sepi
 vritati comendami: ad
 ppositu vritudine pmaxia
 preputam: sufficere. **Q**uia
 vritanti altitudine casti
 tatis ascendistis: laborat
 aduersari vritati sathanas vt
 vos ab illa deflectat. **C**lamat
 em sp: p suggestiones dices
Iuan uare: ut tnteam: **E**o
 em manare: **F**lecte intencio
 ne tua ad trena. qua ad ce
 lestia exexisti: ut pateat
 nobis tntus pre: ut con
 culceme te. **N**e consencias
 inimico tuo. **Q**uia casta vigo
 xpi: amica sponsi tui: ami
 a tui sponsa ne consencias.
 ne manueis: **H**oc em nichil
 trena qras. no laudes hma
 nas: no honores. no dimi
 as trena: qz si in hys dech
 nata snt no tnt sicut te me
 dax ille: s conculcabit te &
 pmet te: & iugum iniquitatis

sue iportabile ponet sup ter
si abiectis iugū cristi leue et
suauē; **Q**uā insensati sūt qui
ratiōne intencōis sue sic in
curuant. vt accipiant illū ret
rimū iniquissimū sacharian
sessorem sui abiecto illo pulch
rimo et optimo pino nōre dno
ihū: cuius ut ipse assent. iugū
suauissimū est: et on̄ leuissimū.

Fortitudo **De fortitudine**
trinita. exprimit virtutē
q̄ fortitudo vocatur
Est autē scdm q̄ eam h̄c acci
pim⁹ fortitudo. q̄dam virtus
oim̄ temptacōm sustinens
insultus: nō t̄m earū q̄ moleste:
secundam earū q̄ p̄spe sūt. Est autē
h̄c virtus trūco liliū nr̄. i. p̄posito
boni opis et maxime voto vir
ginitatis quēmens: q̄ q̄nto
laudabilius est votū: tanto
fallacius et fortius insidit
dyabolus vt īpediat bene t̄
m̄are. q̄d in bono mutatio non
potuit impedire. Tali trūco
opus est ut sit fortis: contra
frigus. calorem. tempestates
et vires. **F**rigus quo boni
p̄positū temptat accidia est.
q̄ q̄nto sicut etiā sup̄ dixim⁹
in tantū temptant̄ elat̄ ut nō
orare libeat nec legere nec me

dicari. nec aliq̄ q̄ opari q̄
sūt q̄si quedā fomenta aīe? q̄
orōne lōne meditatione
sine etiā extiori exercitio corpis
vires aīe r̄pant̄ et consenian
tur et augent̄: eis q̄ s̄btractis
aīam languescit̄ nōre ē et in
frigus mortale r̄solū. Sta
tim igit̄ s̄btrahat luxuria?
veneratq̄ sibi sedem in aīa s̄i
gida: et eam suo peme igne
calefaciat. **S**ine int̄missione
igit̄ vugm̄ xpi orandū legē
dū meditandū ul̄ etiā extrin
secus aliquid opandū est: ne
in ip̄a truncus boni p̄positi cor
rūpat̄. **H**ec enim sicut ait
virtus augustina si cū discer
tione fiat vt validitatem
corpis nō p̄t̄ bene t̄ delicat̄
spiritales vertunt̄. **C**alor q̄ cor
rūpat̄ truncus boni p̄positi
sūt p̄p̄a s̄c̄li: in quibz̄ nimis in
fide nimis cor latent. **M**ultos
enī inveniunt̄ qui in aduersis
r̄sistant̄: q̄ in illis temptacō
ē manifesta. **Q**ui autē in pug
net in pace p̄spicit̄: non
orōre quē inveniunt̄. **G**amū
ē corpus? aduersitates aīq̄
eueniunt̄ et temptacōes se
date sūt. q̄ sup̄ ē n̄ securitas.
Cave cave ne hinc securitati

ne pacia hinc inuitans: de q
 diat ipa veitns: **D**u fortis
 armato custodit acim suum:
 in pace st oia q possidet. **T**u
 si oia tibi pspast: tiquil
 la? ne ille fortis armatus. i.
 sathanas sine r siffencia pos
 fideat te. noli dice apud te q
 dicit ille duces au dager v
 beres fructus autulit auahes
 bona reposita i annos plurimos
 comedere bibe epulare: q ai dicit
 rmt par: seauras? tuc r pen
 tino eis si pueniet mritus. et
 no effugient. **T**u bo si vis pace
 r seaurate veram habere? vide
 ne bmg seauras: saens pro
 cito nichil ita tibi timentu
 fiat pntē pace: q sine dubio que
 et nu geneat timore. **N**eq ei
 omib; sanctis meliores tu: q
 in tempta oib; pbati r pfecti
 sunt. **Q**uis melior bro iob.
 au ipe dñs testimoniū phibe
 bat: qui eat vir simplex et
 rectus ac timentis deū r rece
 dens a malo: r au no erat
 filis mtra. **S**ile vide moib;
 deū timentib; aplis martib;
 qnta passi sūt tormentab;
 seaur pueniet ad palma
 regni: qui fortes fū sūt in
 bello: no in pspitate. **¶ Tem**

pestate aut tūcū liliū impug
 nātes manifeste adūsitates
 sunt: in quib; querendū est
 vncū r singlāre remediū ille
 optim' medicus? dux non
 seducens. rex suos engens. ath
 leta fortissim': in suis r pro
 suis pugnans r vincens. et
 in victores coronans dñs
 ihus. **¶** qñs qd in illo no in
 venies. **S**i egrotas medicus
 ē: si exulas dux ē: si stris pot
 est: si alges vestimentū est: **S**i
 si tristans gaudiū ē: si obtene
 brans lux ē. **S**i orphan' p'r ē.
 spons' est. amicus ē. frater
 ē: si m' optim' potentissim'
 in seicordissim' fortissim'
 pulchr' m' sapientissim' ē:
 oia sine fine gubnans. **¶** Qd
 autelaboro? **O**ia q velle potes
 r debes: dñs ihus xp'us est.
Desidera huc. acqne huc.
 posside huc: quia h' est illa
 vna pretiosa margarita r p
 qua ementa vendenda fuit
 oia q tuas sūt. qual h'ca nulli'
 tempestatis pcellam tme
 bis. **S**it ille finis p'piti tui:
 sit in illo poita fortitudo tua
 no in vrb; tuis. r nullo mō
 confirmis: q ipe r no alius
 ē veissim' est et optim' con

no

si desolatus es rex
 si pugnans pugil
 si exulas p'piti
 no

no

no

solator aduersitatu & pssuaz
Vermes tunc boni ppositi
 corripentes temptaciones in
 trinsere: que tanto viciniores
 sunt quanto similiaiores: sepe
 sub specie boni boni ppositi
 corripentes. Est enim aliquis
 qui de bone cogitacoe radice
 boni ppositi tunc emisit ppo
 me omnia quoniam id est relinquere:
 nudus quod christum mundum sequi. Et
 nascit manifestum vniuersis pntue
 suggestiois dicens in **I**udo
 tanta soror est pauparum m:
 et fortassis frater. frater vel filius.
 siue aliqui cuius anua. rei fa
 milians inopia laborantes quod
 de te solo pendunt ter respiciunt:
 quos si reliqueris aut men
 ditabit tunc in tuum. et tunc
 gnis opprobrium: aut tunc in te
 ul' violent impient aliena: et
 sic in corpe & manibus pibunt:
 Quod si tu qui hinc potius s' bue
 nire manendo in possessione
 tua. hos in tanto piculo reliquis
 et clausis visceribus ab eis:
 quod caritas dei manet in te.
Ergo ut maneat in caritate:
 mane cum illis: quod sine caritate
 nichil prodit tibi quod agas
 Quod si etiam tibi ptesset: melius
 tunc esset in multos tecum. quod te

solu seruares. **N**unquam pceptum
 est alicubi a domino mundum omni
 no ab omnibus relinquere: et non
 magis misericordie opibus
 insidare. Non de mundo relic
 to: sed de misericordie opibus: et
 mendabit electi et saluandi
 in extremi exitus die. Quod
 querens exitum mundum: quod in mundo
 melius hinc potius et securus.
Addunt huius vniuersis alii ver
 mes mortificati. saluet diffi
 cultas claustraliu pceptorum:
 et quod maior ibi casus vbi ala
 or est gradus: ab opibus pntis
 minima: vigili molestabiles:
 labor sine requie: diuicia let
 torum: laboris assiduitas: et
 super omnia abrenunciatio ppre
 voluntatis. cuius piculo falsorum
 frater in diuicia prelatorum. Et quod
 omnia emineabit. Innumera
 biles sunt huius vniuersis pessimorum
 suggestiois. tunc boni ppositi
 ti grauissime corrodentes:
 et non nunquam demortentes omni
Resistendum est huius vniuersis
 omni. et scilicet septuaginta mcoi
 bus enecandi. Vniuersis igitur qui
 in discretam caritate et in me co
 passione psuadet: occidendum
 e' vnguento d'ni ce sine dicen
 tis. Si quis venit ad me et no

odit p̄rem & m̄em & v̄ocē
 et filios & fr̄es & sorores? nō
 hinc aut̄ & aīam suā? nō est
 me dignus. Quah̄c autē
 diligendi & quah̄c odiendi
 s̄t: p̄ vacas trahentes plan-
 st̄z aī archa d̄m̄ p̄toremur
 Quaz viruli d̄m̄ essent re-
 clusi domi: ip̄e vacce archā
 gestantes: & r̄cō it̄m̄ p̄gen-
 tes bethsames. tū audirent
 voces virulor̄? ceterū q̄dē
 mugitū q̄ eat̄ naturalis af-
 fertus: nec t̄n̄ se ab incepto
 ic̄nere deslerent. Tu vero
 si iam portas siue p̄fessione
 ap̄m̄ siue occulto p̄posito iugū
 d̄m̄ id est regula quācūq; p̄
 sp̄m̄ s̄m̄ a p̄ribz sanctis insti-
 tutam? si te p̄dictor̄ v̄m̄ū
 suggestiones incipiūt cor-
 dere. m̄utare vacas allaphi-
 lor̄ portantes archam d̄m̄:
 redde mugitū idē signū affec-
 tus? h̄ est con̄dole. compate. cō-
 solare eos. qui naturali amōe
 tibi cōn̄cti s̄nt: s̄ iudylom̄
 seruatiā inceptā? hoc est
 p̄fice tū bonū p̄positū. diri-
 gendo pedes tuos v̄sus beth-
 sames. idē v̄sus dom̄i solis
 hoc ē ad celestem p̄ziam: v̄bi
 est sima & speaalis h̄itatio

solis n̄r̄ d̄m̄ ih̄u qui est sol ius-
 tiae: qui in illa domo lucet
 in virtute sua h̄itans incem
 inaccessibilem: Sic sunt a-
 mandī amīcū ut affectus a-
 moris erga illos conseruet?
 sic sunt odiendi ut eor̄ amor
 nequaq; amoi d̄i p̄feratur:
 p̄mmo nec aīe n̄r̄e comodū
 tp̄ale amori illius p̄ferre de-
 bem̄? s̄ t̄p̄ odisse aīas n̄ras
 affligendo illas ieiunijs vi-
 gilys castigacōibz ut doceam̄ cas
 d̄m̄as obedue p̄ceptis. Fos
 q̄ quor̄ mopiam sup̄plere
 possem̄ in sc̄lo p̄manedo: ei
 amendabim̄ conseruandos.
 qui est rex iugū d̄m̄es iōnis
 qui inuocat̄ eū: orantes ut
 eor̄ statū ita gubnet sicut fac-
 eor̄ saluti expedue. Ceterū ver-
 mes suggerentes aūsticitatem
 vite regularis velocit̄ neca-
 bunt: si mentē m̄am iura. p̄
 amantidme d̄m̄ce passionis
 curauit v̄ngē iai quicūq; pati
 potimus ap̄atū. aut para
 nichil potent est man. Sūt
 aut̄ h̄i v̄ines maxime iportu
 in p̄posito v̄gmalī. eo q̄ n̄gr̄
 v̄m̄ū beelzebub qui p̄mitus
 eū lēuē supplantauit tūz
 se nō dolet a v̄ngūculis v̄tusq;

"v̄ngme"

seuus torrens superari. **V**ide g^o
et p^ouide et p^oraue vines tibi in
sidiantes vgo xpi et q^onta q^oiq^o
te ad plenitudinē castilitate per
uenisse: nam usq^o ad trūcam
boni p^oita vidit aduenisse et
immittit in mentē tuā ver
mes suggestionū nocentū
tamq^o ita dicentū. **Q**uid a
gis? **Q**uorsū desleceis? **N**ū
q^o florem iuuentutis tue vis
extinguē? **N**ūq^o dulcedinem
marialis coplē nō experieis?
Nūq^o filios h^omōs et filias et
solaui et sup^ostices vite tue nō
hēbis? **N**ūq^o m^ostrōz fidelū
seruicō carebis? **S**aultū est
iter q^o aggredis? imitare pa
rentes tuos qui te genuerūt
gigne et tu filios? **S**cōm insti
tutionē d^om^oicam g^ougio frue
qui de v^og^oimbz p^oceptū nō de
dit. **I**nsidiosi sūt vines h^ovir
go xpi: in quoz facie respue
dū est t. filios carnis euade
Diligentius m^oue quis sit
ih^os xps o^o aīa v^og^omalis? **V**ir
vgo ul' coniugata. s. de qua
nate ē: utz vgo ul' coniugatus
cui v^og^ome inrēm g^omisit?
v^oruū familiarū **D**ilexit v^o
g^ome ul' coniugatū. **N**ō opus
est multis. **V**irgo ē xp^os n

ih^os nat^o de v^og^ome: quā v^og^o
in purissimo g^omenauit. h^o
ē b^o ioh^oiq^o special^o p^orogatā
castitatis amphiori dilectōe
fecit dignū. **H**ic ih^os xp^os sp^o
sus tuus tibi sequend^o est
potius q^o p^ontes: si vis floere
iuuentem quē tue conse
uaē qui nūq^o vetāscit. **V**g^oni
tas em: nūq^o decidit. **S**icut
de flore corpali vis agere?
nūq^o nō magis florent v^o
g^omes nō sil' et corpe corrup
tis de n^oitate: et etiam fortal
sis ma^oio. **I**mmo v^o v^og^omes
tūm in corpe q^o ma^oio floret?
singulaia lilia. singulaia lily
d^om^o ih^os quibz spero firmiter
et in hac mortali vita. sius li
lys habundantiā siue suam
tatis habundantiā q^o cetis
eructat: q^o in h^ois silitudine
suam videt distinctus exp^o
sam. **Q**uorsūq^o em p^ogit. v^o
g^omes sequit^o? **S**erēq^o sūt de
spū p^ois: concupientes bonū
p^oitū et bona opa patientes
q^o nūq^o moriūt. **S**eneā cōci
trena in p^occō concupit? in ista
cia p^oitū? in aueritate iucit?
cū colore tande amittit uel de
scit. **N**on tales erunt filij tuo
vgo xpi: nūq^o amittent nō

semper siue vivente siue morie
 tem sequentem te tue buntur te:
 in vitam et in pducunt te.
 multi g' filii & multo meliores
 s' v'gims xpi q' ad p'ns deserti
 videt: magis q' eius q' h'z vix
 carnalem. **S** h'et hys similia
 si frequen' ad mentem redire
 ens? mouet pauldubio mte
 vmes malaz suggestionu.
 nec ad coruocendu tr'nciam
 boni p'piti tui. uiuante te spo
 so tuo aliquo mo p'ualebit

Longitudo tui **De logi**
 ci in libro q' in al **adie**
 tu erecta e. virtute

longanimitatis insinuat. que
 p'seueare volentibz sine ne
 cessaria e. **S**z q' de virtute p'
 seueancie supra tractatu
 sexti folij locuti sum' & diffusi.
 h' breuius aliq' dicem' **V**ite
 tur h' vtus plurimu' gmen
 danda v'gimbz marie seruis
 seinei: quaz tam animis q'
 corpibz. quedam infirmitas et
 debilitas longanimitati su
 p'seueancie g'ranac'naliter
 est inferta **S**z b'ndictus de
 qui hodierna die eam infir
 ma m'ud'eligit vt confun
 dat fortia & animus v'g'acula
 in tenuiaz se ipm ipomit.

ut illius p'm & fortissimi cor
 ruptoris caput. antiqui ser
 pentis dico qui illaz calca
 neo infidiat. suaz v'g'mum
 h'uiliu' v'cite concultet. **Q**s
 sane mentis pre gaudio non
 exultat: cu' iam p'a m'ra tot vi
 deat v'g'mu' l'ly redimmi.
 tanta fortitudine. no sua sed
 sponsi sing'ra suoz d'zato
 ms infest' v'vilit d'm'iam
 bz: & t'uph' coronam mentibus.
Gaudes ego plane cu' iam nec
 in v'is nec in a'it' t'ibz nec
 in claustris libia ista desint?
 imo & cu' ista deserta & v'ia
 claustris v'g'malibz sunt re
 pletat: ita ut ve dicat q' g'm
 nat' campi h'em. germen o
 doris dm'. **E**tem ascendit
 de deserto v'g'm'cule. virtu
 tu' delicias affluentes i' m're
 no sup se s' sup d'lc'm suum.
 & longanimit' expectantes spo
 sum suu' q'n v'emat: ut cum
 clamor factus fuit. aptent
 lampades suas & intrent
 tu' eo ad nuptias sempiter
 nas? ubi iocunditas et ex
 ultaco the'aurizabit super
 ipas? & nomie et no h'edita
 bit illas. d'ns de' m'. **D**os
 igit' o v'g'mes xpi ne deficia

Quintimaru

cu' et m'ra

no p

tis in expectatione xpi? adicit
em citissime sponsus vr qui
idcirco aduentu suu differt.
vt cu ceteris bonis opib; vris.
vre etia conet expectacionem
conuam. **S**ic qmuis exptus no
sum. quod gematis: quod xpiana
mi in illo puissimo tubili cor
dis vri. Non deficiatis i bo
no pposito vrb. vt ad confirmacione
boni opib; p seue anaa
puenire possitis i p qua cona
meant. **S**empiterna. **De folijs**

Sequit de fo **ca truca**
lys cura truca: vt
folia que ca truca
sunt videant. **S**olia igit truca
sicut sup dixim. **D**e folijs vi
tis: figura vbor; hnt. **C**irca
que folia confideandū est. q
semp sunt vnenia inferus?
et cura tinn maiora sunt et
pla q in supiori pte: et q sup
posita a postematib; rupit
et imugat ea. **H**ys nimir fo
lys: filia debent ee vba vgi
ni. **V**iriditas igit folioz vir
tute vbor; figt. vt nullu vi
deliz vbum pferat ab ore v
gms xpi: qd no aliq vir
tis in se contineat. **N**on
audiant ex ore vgmis xpi
vba turpia? **S**auri ha ioto

sa luxuriosa? supba? imcidi?
detinctoria adulatoria: **S**ic etia
vba supflua. **V**erbu em super
fluu. .i. oasū. foliu andu e.
foliu vō andu. foliu lilu no
est. **S**i vis ergo ee lilu. hēto
vba virtuosa. **f**olia vindia:
de quib; scptū ē **E**t foliu eius
no defluet. **V**is aut vide qv
bu oasū foliu andu ē. **A**udi
ipam vitate dmi ilin. **O**me
igit vbu oasū qd aūq lo
cuti sunt hoies redent de
eo rōne in die iudicij. **O**ptus
tuo: **I**udex sapientissim q
nuat omis plume guttas?
disartor omi cogitacionū. **O**mī
hoim apmo adam usq ad
vltimū qui erit in fine scil.
vlt audire rōne om vbor;
oasoz? **C**ū sedet in sede ma
iestatis iudicij sui. vbi iam
no mā sed iudiciū amabit
dno. **Q**uid g miseriandi et
miserabiles faciem? **S**a
pientissim es dne: falli no
potes. **I**ustissim es: corū
pno potes. **T**empus miseri
tendi tū pccū erit: quia
iudicabis orbem tē meq
tate? iudicabis plos iust
ticia: quipus p nām pep
asti. **O**d ergo dicit ego miser

rmi? quid facia. a miserere
 que so dum temp? e miseredi
 pi m? ut no iudices me
 m tpe iudicandi. **D**one custo
 diam ora meo: et ostu itum
 stanae labijs meis: ut non
 solum a maledictis et impi
 bz ded me? veru eaa oiosa
 vba deute. ne de illis me o
 porteat in die iudicij redde
 ronem. ubi non de bonis et
 vudibz folijs vborz s; de ma
 lis audis ro est reddenda.
Quid est aut vbu oiosu? **O**
 iosu est vbu teste gregorio.
 qd roe iuste uacatis ul' inten
 toe pie utilitas caret. **Q**idq
 ergo loquens su ronabili ne
 cessitate ul' sine intentione
 utilitatis? id e qd no loquens
 ut aliam intendas ptesse: o
 iosu est. **C**is de hys omibz
 p rone reddere: **o**deret
 g' oishomo lingua sua? sed
 p apue vrgines xpi: ut fiant
 qn ul' qualem pferant ser
 monē. **N**on em decet ex ore
 cantaturo cantiaū nouū
 sponso suo aliqd vbum pce
 de: qd illi cantiaū sit contra
 riu. **Q**uid est cantiaū nouū?
 Cantiaū caritatis. **Q**uare
 nouū? **Q**uia ius soli a pri

me creaturis cantatū can
 tati: sicut vetus cantiaū.
 g' riuū cantati. **V**is h' nos
 se? **C**antant angls p'itur
 m celo: cantiaū supbie dices
Pona sedem meā ad aquilo
 nē: et filis eo altissimo; **C**a
 tant postea detractionis
 cantiaū m paradiso: tū accedes
 ad mulierē ait. **Q**uare phi
 buit de vobis? ne comedē
 tis deligno scie boni et mali.
Tamq' dicit. **A** mala mtenoe
 phibuit. **C**antiaū dubitatio
 ms cantant mulier: dicens. **p**reparat nob' dous
Ne forte mouam. **o** forte? **n**e comedam?
 qtu infirmitatis nobis in
 duristi. **V**idens aut dyabo
 lus mulierē dubitante: pro
 rupit ad cantiaū apti men
 daay dicens. **N**equa q' mo
 riem m'q'. **O** neq' onep?
 vbi est mō tuū nequa q'. **E**t
 re mortuus ē duplici morte:
 quos dixisti nequa q' mori
 tuos. **N**equa q' m'q' morie
 m' **A**aliū et vetus cantiaū:
 h' vbu vitati contrariū. **D**ix
 erat em te? **Q**uacūq' die comē
 ederitis morte moriem: mor
 te vite hanc. **V**l' ut aly expo
 nit: moriem. idē mortales
 efficiem: sals ut nritem

serpens

preparat nob' dous
ne comedam?

no

?

o

?

tunc heatis moriendi? q̄ modo
non potestis mori. Sic in
obediencia p̄mansiffi: mortui
nō fuissent. Cantant adam
canticū excusatiōis imp̄cō: cū
dicit. a iuliet quā michi de
disti sociā. dedit michi: et
comedi. Ac si dicit. Tu potius
accusand⁹ es. qui talem in
iuristi muliere: que me ad
peccandū inducet. *Kenū? ve*
teā canticū sūt h̄: canticū
supbie. canticū detractionis?
canticū dubietatis. canticū
mendacii. canticū excusati
ōis. Cauenda sūt h̄: et nūm
ū cauenda h̄: canticū. Obvigi
nes xpi. si nouū vltis can
ticiū decantare: aures vras
spūalib; canticis ap̄ietis:
si vocem xpi sp̄caliter fami
liar⁹ audire desideratis. Vi
uit em̄ adhuc. vinit ille ma
lign⁹ serpens. et sub v̄ginea
facie. id ē sub specie bone col
locutiōis. venena distillat
sue inmissiōis. Cantat adhuc
in cordib; audiuoz suoz can
ticiū supbie: cū illis latent
suggit. ut ad honores et dig
nitates et platuras asp̄ret:
ul' p̄ nobilitate. ul' p̄ sciāz
sine etiā p̄ bonitate suam

Hys em̄ deceptus fuit ip̄e;
Quia se platurū in nobilitate.
pulchritudine. et sapia et vir
tutib; aliis vidit choris an
geloz: p̄ripit in canticū
supbie quo cecidit: et alios
cadere fecit: qui secū idem
canticū cantare p̄sup̄serūt
Non De nouo cāntico
ita cantant illa uo
in cantia imitatio
m̄ xpi. v̄z lilii. vere vinda
tib; folijs redmittū. Bis vi
dere folia eius: vis audire
canticū eius. Exaltata et sup
q̄ dicit et cogitat p̄ toti mūdo
telis q̄ platurū: nō ascendit
sup̄ se: cantant canticū
hūilitatis. qd̄ et caritas est.
Et caritas non inflatur: et
eructant de corde suo me
branco. v̄bū bonū et suauē:
canticū nouū v̄gimb; can
tandū. Et qd̄ ait. Et agnifi
cat aūā mea dnm̄. Dice q̄
conūm̄ ē canticū h̄: canti
to angli ruitur. Incipit ille
ab alto: et iyma. nō descen
dit s; corruit. Incipit h̄ ab y
mo: ut in altū s̄blenet. Mag
nificat h̄ dnm̄. nō se. licet
m̄ est inabili exaltata: ser
uans sc̄ptū est q̄to magis
qd̄

es hūilia te moib; vnde et
 sup omē choros angloꝝ me
 ruit eleuari. Magnificauit
 se ille sup dñm: vnde infra
 omē qd est. meruit papiani
Faultauit spēs hūilis mare
 in deo ihu suo: vnde oleo
 leticie p̄confortabz suis in
 gi p̄meruit. **F**aultauit stul
 tus ille angel' in se: vnde
 luctu p̄petuo meruit qd temp
 nari. **G**laciur ista hūilitate
 suā a deo i' spectat: vnde heb
 fructu in i' spectione māz
 scāz. **B**labat ille in multitu
 dine virtutis sue: vñ p̄petuā
 despectionē mairit. **V**os
 g'o v̄gines xpi. vūete in fo
 lus in v̄bis caritatis: hūili
 tatis: & pacis: sequi liliū
 illud papianū. matre sinu
 lili boni dñi ihu: ut ipm̄ so
 lū magnificantes qui solus
 magn' est. i' ipō & p̄ ipm̄. et
 cū ipō meāni magnificari
Cauete nichilomin' cauti
 tū detractionis. qd in paradiso
 inchoatū est. **C**anticiu veto:
 & in p̄a vetustate p̄duces.
Et videte q' omis sit q' tra
 nū nouo cantico caritatis:
 cū nāu sit illū non dili
 gi. au d' analit'. **C**olet em̄ ta

ritas. nō obloqui. ^{no} cēthēre.
 sed potius p̄cā aliena excu
 sare: vel si forte sit nāu cor
 rīpē? facit hoc nō mō malig
 nandis sed corrigendi. **C**auete
 et canticiū dubietatis: non
 dubitantes de m̄ā dñi: sed
 oem sollicitudine v̄m̄ au
 dact' in eū p̄citate: qm̄ ipi cū
 ē de omib; vobis. **N**on em̄ au
 delis est vt p̄mittat vos ca
 dere si vos in ipm̄ p̄ceitatis:
 qui vos ad hoc hortatur: q
 vos p̄ ipm̄ oī t̄eno solaco
 s̄at voluntarie destitutos.
Nec dubitetis de pena ma
 lis pro suis meitis infligē
 dāne in p̄sūptione viciū
 incidatis: nec dubitatis de
 p̄nno iustis cōferendo. ne for
 te de sp̄acois piculū m̄c̄itatis
Cauete ne canticiū menda
 cū aliqui ex ore v̄ro p̄cedat:
 quo vitatis sponsi v̄m̄ sp̄uā
 lit' laudare sp̄atis. **P**dit os
 v̄gines v̄ginitate suā: quo
 riens saent' aīo malignādi.
 loquit' mendacia v̄tūna
 veritati. **C**auete nichilomin'
 canticiū excusatois in p̄c̄is:
 sp̄h̄ntes i' mente testioū p̄
 libentis. **F**ilioli m̄q' si dīr
 eim' q' p̄c̄m nō hēim' nos

no

eterno

illud bti v̄rginē.
veritati

metipos seducimur & veri-
 tas in nobis non est. Si autem
 confessi fuimus peccata nostra fideliter
 & iustus est deus ut dimittat
 nobis peccata nostra: et emundet
 nos ab omni iniquitate. Nemo
 ergo est metipos sine peccatis
 esse: nec cum agnouit illa ex-
 cuset se, sicut solent adhuc
 hodie loquentes excusatio-
 nem ad se et dicentes: auxili-
 er quia dedit michi deus:
 seducit me. Quia et dedit mihi
 licentiam dedit michi deus: que
 me seducat: auxiliet ista vix
 seducens, est carnis spiritum
 nostrum adducens ad consensum
 dum peccatis: pro qua stultitia di-
 cotidie accusant se ipsos in
 peccatis accusare nolentes: et
 dicentes se carnis illecebras
 non posse resistere. quoniam accepe-
 runt a deo. Grande valde est
 peccatum istud: accusare deum op-
 timum qui fecit omnia bona pro-
 pter te. Neque enim bonus esset de-
 site mali fecisset: propter que omnia
 fecit: que propter te bona valde
 fecit omnia. Bonum ergo et summe
 bonum fecit te deus bonus:
 si tu ipse te velis malum facis.
 Si delemis in te quod tu ipse
 facis: idem es summe bonum

esse me creaturus quod in te ipse
 fecit: fecit: ipse primo secundum se
 & factus est postea secundum te & fe-
 cit ipse primo te ad ymaginem
 & similitudinem suam: et factus est
 ipse posterior homo ad similitudi-
 nem tuam. Verbum enim caro factum est
 laudem ergo deum qui secundum se
 fecit nos: in membris deum. quod
 pro nobis factus est secundum nos:
 Oremus ipsum ut ymaginem
 suam sibi deformata est iam
 nostra in se cordit in formare
 dignetur in indolomus & corpore
 in in quod ad similitudinem et na-
 turam nostram accepit sibi in ma-
 culatum consensum dignetur
 vincta folia. Verba vincta
 quoniam a profertur quod si vo-
 lumus esse valilia: quod liliu an-
 da folia. Verba veteris cantu
 cor non habet: si quod nouo can-
 tico: in mita fidei spei huius
 litati & ceteris virtutibus que
 me uosant. Proferam talia
 folia & vos papue virginis
 christi: quia vinctate habetis que
 vireant: et quod apostematis
 supposita rumpant illa et leni-
 & sanent: sames foris eiecta
 castitate: superbum ad humilita-
 te: inuidiam ad mansueti-

scilicet

vera

et papue ipse ho-
 mine per carnis
 creaturis ordina-
 ut boni. Sine
 dubio fecit te de-
 boni: qui fecit
 omnia valde bona
 propter te propter

dicitur? anax ad largitate i gu
 losu ad sobrietate? inuidia ad
 caritate: accidiosu ad alacritate
 tem. vbiis bonis & vitia ofen
 tancis pducimus. Ista ei vicia
 qd quedam vicia animi gnat.
 qd mencia in se beneniam
 inuidiae & prauis ofnetu
 dms. De quib; singulis qd
 nos in tractatu de folijs vi
 tis exempla posuisse memi
 ni: cu breuitatis i pnti in
 dicium pnt. Hoc autem
 dicitur qd ofidendum nob
 est in quo vicio quisq; laborat
 vt scdm laboris sui magni
 tudine & qualitate. vboz me
 ditanda mstrum. vt si fuit
 supb; vba & exempla salua
 toris nri de humilitatis vtrite
 mstrum. & simili de alijs
 vicijs sicut suppositu est.
 Hoc etem sciendu e qd no
 sp silencio est studendu illic
 cum magno studio silentiu
 fit seruandu. Si autem oras
 nri qnq; claudet. qnq; apne
 debem; quatin; ita taceat
 mala. ne cu malis etia boa
 & vicia taceant. Qd in pe
 rtoe sua nunt ppha: cu dice
 bat. pone dne custodia oi
 meo: & ostiu ciustantie la

bys meis. Ostiu qppe nec
 sp patet n' sp claudet: si m
 como sapientis sapientib;
 in vicijs euitendis patet.
 claudet vò stultis inuisentis
 retinendis. Os autem in m qd
 est ostiu cordis nri p qd vba
 nra qd quida nra egredunt
 nraantes qd mra agat in cor
 te? vbiis prudentib; & vtilib;
 in tpe r' scandu est t' pms vco
 vbiis que de malis motibus
 cordis singunt. iugit' est clau
 dendu. Tempus em loquendi:
 temp' tacendi. nec min' qui
 vbum sbitalit' peccat i tpe
 oportuno qd qui prauq loq
 do alios scandalizat. Annis
 em videt anax qe et iud'
 qui vba gratis hnt: ad vtili
 tate p'rimoz negligit mstra
 re. Qui em putas eu sbam
 piam indigentia p'rimolar
 giaz qd diuisa minuit: qui
 vba nra deficiencia non lar
 git. Pone g' dne custodia
 ori mo. vt sciam; qn' & quale
 debeam; pferre sermone &
 ostiu ciustantie labijs nris
 vt ita no solu apiat. s' etia
 claudat in tpe. ut in neutro
 offendam; s' supposita apof
 remant; anax m' f' mar; vba

d

no

ura tanq̄ folia lilioꝝ. same
vicioꝝ dño adiuuante euat:
et viciu vices valeant infere
cordibꝫ auditoroꝝ. **De folijs mō**

Quid est ante **terra**
q̄ ip̄a folia iuxta
t̄m̄ maiora sūt et
pl̄a. siup̄ius vō pauca et
immora. n̄q̄ vni iusti & pre
cipue v̄gines. q̄to alcius as
cendit ad culmen v̄tutū.
t̄rens cogitacōibꝫ & cupidita
tibꝫ iustit̄a relictis. tanto disa
plinaiores & tanto paiores
debent eē in v̄bis. **P**om̄
nicioꝝ em̄ folioꝝ in sup̄iori
pte. disciplina v̄boꝝ intelli
git̄. q̄ disciplina quicq̄ q̄
cū cadit & extenuat v̄ba sua.
ne q̄ in eis pudicitie ul̄ disa
pline gratia valeat inueni:
q̄ in disciplina & turpes q̄q̄.
oī honestate carentia turgē
da & inflata emittit. **D**e
pauca t̄ vō folioꝝ v̄boꝝ pau
citas auemē n̄ accipitur. t̄m̄
om̄s boni t̄m̄ magis studet:
q̄to v̄tutū culmē v̄tutū
existit. **V**nde de fr̄e quodā qui
disc̄e uolebat et quasi in vsū
reducere lingue cor̄dōne. le
gitur. q̄ lapidem p̄ t̄m̄ iuxta
tabat more. **D**e alio vero:

q̄ t̄m̄ annis nō fuit locut̄
quicq̄. **V**ideam̄ q̄ p̄ pl̄es. qui
dū in p̄cipio boni p̄positi sūt
& adhuc q̄ viciū terre. p̄st̄ā
ducti q̄suetudine nec modestiā
nec pauca t̄ v̄boꝝ valeant
obseruare. quoz v̄ba de signā
p̄ folia lily iuxta t̄m̄. **P**re
te vō t̄pe gratiaq̄ accedente.
s̄d̄m̄ p̄ f̄m̄ iū moderant̄
v̄ba studentq̄ silēcio. ita vt
nō solū praua. sed & otiosa
deurent. **I**gitur nulli bonoz
melius op̄ent disciplina et
pauca t̄ v̄boꝝ. q̄ v̄gines.
Nam si oī hōi xp̄iano p̄cipit.
vt nec turpiloquiū nec stur
pilitas p̄cedat ex ore magis
aut̄ gr̄a actō. q̄to magis v̄go
sua dño pudicitia q̄secans
ab oībꝫ potius debet turpibꝫ
abst̄mere. qui suā p̄culdu
bio pudicitia violant̄. et
tanto maiores dño reddere
gr̄a actiones. q̄to maiore
est gr̄a q̄secuta. **B**onis
em̄. v̄gines eē s̄m̄ū bonū
est & s̄m̄a gr̄a. q̄ h̄y sol̄ se
quunt̄ agnū quozūq̄ ierit.
Cū vō a multiplicare v̄
boꝝ cebeat abst̄mere. q̄s
nō videat t̄m̄ loquacitas
maifestū sit iudiciū ip̄udi

tie. que aq̄ p̄t̄ fil' eē cū pudici
 aa vnguali. loquacitas ḡo
 vnaū marie deuenit vngies
 pudice. si volut virtute p̄di
 aae oseruare. Manifestū em̄
 ē q̄ in mlt̄ loquo nō deent
 p̄m̄: sed paulatī ab oasīs
 v̄bis ad detractiones veniūt.
 coner tante ad ap̄tas q̄tume
 lias p̄cipat. Arguit autē
 loquacitate apl̄s iacobus:
 ita dicens. Siquis putat se
 religiosū eē nō r̄frenas l̄m
 guā suā. sed seducens cor su
 um. huius vana est religio.
 Nemo ḡo sibi de religionis
 habitu blandiat. qui adhuc
 linguā suā non didicit reli
 gare. Reliqua tuā linguā si
 vis eē religiosus. quia sine
 lingue religione religio
 vana est. Vnde p̄s s̄ssimū
 religionū institutores et eoz
 sequaces sapientissie sicut
 ab ip̄o sp̄i sapio docti fuerat
 districte instituerūt obser
 uationē silentij nō ignorā
 tes q̄ sicut vrbs patens et
 absq̄ muroz ambitu ita vr
 qui nō p̄t̄ in loquendo sp̄m̄
 suū cohibē. Vnde p̄s h̄r̄ l̄m
 guosus. nō dirget̄ in terra.
 Sicut etiā homines sp̄iales

qui hoc expti sunt q̄tū au
 sent deuotionis? q̄tū affe
 rit dissolutionis int̄secas?
 frequens lingue resolutio.
 Nam sicut fornax cui os
 sp̄ aptū est nō potest in se
 retinere feruore. sic nec
 cor deuotionis in se poterit
 gram oseruare. cui os nō
 fuit ianua silentij reclusū
 claudam⁹ ḡo os int̄m. ut cū
 deuotionis feruore. xp̄i de
 uotionis largitore. inferueti
 possim⁹ aio oseruare. Vos
 autē papue o aie v̄ginū sp̄o
 se xp̄i inrate cubitū cordis
 v̄ri? et clauso ostio oris v̄ri
 orate famuliat. humiliter
 lacrimabil. h̄ilanter. dulcē
 fiduciaali. sponsū v̄ri effū
 dite corā illo corda v̄ri? con
 fabulamī cū illo recordan
 tes illi. effudite sup̄ voe
 aias v̄ris? et tremis corpa
 libzq̄ relictis. pennis sp̄uali
 bz caritatis. eleuamī et t̄nsi
 te in locū tabnaculi amua
 bilis. idē usq̄ ad domū dei.
 vbi nō auribz corpis s̄ cordis.
 audiat̄. in voce exultationis
 et confessionis. sonū festū cele
 brantis? vbi in terra consola
 tione refectē q̄ngz cū artuā

Ianna

no

p̄cedit q̄m d.?
 nōq̄ h̄m̄ arā
 p̄latore?

tempestatibus & uicibus tempta-
tionibus & uicibus aduenit: re-
lestis refectionibus recordari
possitis & dicere; Quare istis
ceciua mea? et quare contur-
bas me? Spea in id quod ad-
huc oficebor illi: salutare
uoluit mei et de me? me-
mores estote tam optimi
domini dei & memoramini et de-
lectamini et deficiat spiritus uester
spiritus carnis ut spiritus illius qui
est super mel dulcis reficia-
mini: et distatis uilipende
exterioribus colloquationibus.
postquam interioribus colloqui-
ationibus dulcedine gustauitis
O. quod bonum et quod iocundum?
o quod optimum et quod iocundis-
simum est o dulcissime ihesu
tecum habitare in unum tecum
colloqui: tibi reuelare causa-
me me: tuque consolationis
responsio perfrui. O quod bonum
et quod optimum est ad te ihesu
tante luce inaccessibilem
duce caritate accedere: ques-
tum digne manum fuit in manum
potit inaccessum. Cognos-
cit cor tuum o dulcis ihesu
caritatis lancea uulneratum
uia facit caritatem: cum pe-
tuo non claudet. Accedite

quod ad eum pergressibus carita-
tis & illuminamini: gustate et
videte quoniam suauis est. Gaude
expti et bene scire quoniam ex alia
parte gustauerunt bonum dei
comuni: quoniam aliqui in cellam
umana ab ea uice manserunt
introduci: quod amara quod tedio
sua sit a dulcedine contemplationis
illius separari: et ad
exteriora et corporalia uoluerunt
eunda uoluerunt reduci. Quoniam
enim ille quoniam in partibus suis est
bonus hic suis familiarioribus
seorsum ab aliis in secretis
contemplationis eductis: se-
coram illis transfigurare uo-
luit: et in veste candida du-
cedimus & bonitatis sine ap-
pare inuicibus & in solita
caritate inebriare uoluit
eos quos ante uisitauerunt
per timorem iudicij sui per mole-
stiam salubrem temptationum
quia et per flagella te. Ne non
in quibus suorum cordibus reperit
cum ergo sic diximus aliqui se
in suorum cordibus transfigurari
re dignato sunt: et transfigurari
in gaudium querunt. si in te
non dominum nescio quomodo agitur
aliquis exteriori requirent
pericia horum que peria a tanta

inabilis q̄templacōis searcto
 cogit recede? putas illū tēz
 impulsione exteiorē pacentē
 ferre? nō magis clamare
 cū petro. **D**ne bonū est nos
 hic ee. Et cū paulo. **I**n felix
 ego homo? quis me libera-
 bit de corpe mortis huius?
Quā amara est eis qui talū
 teiori refectōne faciant no-
 uerūt? ad extiora rursus
 attinēt. **N**on vidēt sibi?
 quia et reuā. quedā mor-
 tis spes est. a q̄templacōe
 vite. a contēplacōe tan-
 didi. **I**psi a contēplacōe fa-
 ciet illi. **I**nutilitatis sicut sol-
 auelli. et a mare dulcedie
 ad marthe ministeriū re-
 uocari. **B**reuit̄ autē dico q̄
 quicūq̄ facit mentis oculos
 teioribz q̄templacōibus
 occupare et linguā aīe ad
 dñū colloquiū refecere
 nō solū non delrāt extio-
 ribz visibz. ul' colloquijs. ve-
 ritaā plimū fatigantur.
Huius vō qui in se searcto
 et inuri et q̄templacōne
 dina et orōibz deuotis se
 nesciūt occupare? extiora
 sensuū sbfidia querūt. et
 longitudinē t̄pis q̄ grauidē²

in utilibz q̄fabulacōibz
 expende fatiguit. **E**xteriori-
 bz q̄fabulacōibz uelle occu-
 pari. signū certissimū ē
 aīe otiose. q̄ ad collocucioez
 dinā nulla penitō deuocio
 ueleuat. **N**ondū ēte ad su-
 uitate lily puenerūt? qui
 linguā suam a multiplica-
 tate vbor nesciūt siue nolūt
 refrenare? tantoq̄ palcius se
 quis nouit in virtutū gradibz
 ascendisse? q̄to minū huius
 ms colloquijs delcāt? nisi
 forte talū homī in quibz ipse
 de loquit et p quos vbi di-
 audit. **T**ales em nō audiūt
 p se sed p dñū qui hūc
 et loquit cū ipis? et t̄libz
 loquendo a unis sepe dño
 coopante dubietatibz expe-
 dīm et aprains abducim.
 et in bono p̄pōis q̄fortam
 veniūt in oibz discretiois
 sp̄e optandū est et orandū
 a dño. ut ipō reuelante scia-
 m. **I**n au spū sit credendū.
 au cordū mōz simpliciū
 cogitacō sit reuelanda? a
 quo salutis vbi sit audie-
 dū. ne simplicitas nrā ab
 astuti serpentis fallacia
 capiat? qui pleuq̄ mala

boms & falsa veris. enonea
rectis amisce' ofiunt. **De r**
Am nūc ad gteplan. **fo lilio**
dū flore ipius lily beniam?
Vide obgo xpi q'ta pulchra
tudine p'mineat flos tuus
flos tuū florem designas
ceteris florib; & vide q'ta p'ois
florib; qui sūt in t'ra gram
optineat speciale. vide q'ta
ab ipō sponso tuo laude pre
cūctis florib; meāt. **C**onsi
deate m'q' lilia agrū. quō
crefuit. **A**men dico vobis:
qm nec salomō moī glā sua
cooptus est. sicut existis.
Lege ergo vgo et plege et
sepino releger hoc vbu s'po
si tuū. lege et intellige q'tū
in huius floris q'mendacōe.
tuā glām q'mendauit. **D**e
mūdi glām sapientissimū
ille omī. creator et g'ditor
vinco flos dō tuo opauit.
nec glām flos aulo. **h** flos au
lū omī gl'e p'tulit. In salo
mone de quo legit q'mag
nificatio ē sup omīs r'ges v
mūse t're i dūm'us & honoē.
omīs mūdi glās debes in
telligē. In flore vō lily tuū
qui tuā omīq; v'g'mū xpi
figurā gent; v'g'mitatis

glām q'templare. **S**ergo
tū q'mendat ab ipā vitate
decor lily tuū v'c emiste lily
ciat' oīs glā salomōis. q'e
cā nō dubiū est. sedm mag
itudinē gl'e sue fuisse mag
nifice cooptū. q'tū putas o
mendandū cēipm tue v'g'i
mitatis lilyū in corruptū et
nulla i'petuū in aila cor
ripēdit' v'cū v'mbra et si
guā. tū meruit honorari.
Sergo op'mentū oīs gl'e
salomōis nō p't decorū v'm
matialis lilyū op'ari. quō
decor op'abit' tue florem
v'g'mitatis. q'est tuū lilyū v'
r' & spale. **N**ullus m'q' q'ad
clāritate altitudis tuū decorū
decorēs t're nequaq; pos
sūt ascēde. quā nec salom
mōi glā sua cooptus fuit
sicut v'cū existis. **N**oli ergo
s'btis amicare r'gnū mūdi
et omēs ornatū sch' q'temp
si. p' amore d'ni mei lily
qui tibi eā imp'itū vitate
core dedit omī mūdatio t'
core maiore. lilyū v'g'mitatis
tue sibi q'seruando. et
sibi p'ctis pulchritudinis
v'rtutū spāl' deditando et
spāl' dilectōe astringendo

Vitebis luculent' hoc i
 cantio amoris? ubi cetis
 florib; pene ommissis flore
 tuū sepius nominat; no
 men lily sepius inculcan
 do. Sicut liliū me' spmas?
 sic amica mea me' fibas.
 Et item. Dulcis me' ascen
 dit qd areolam adornatu:
 ut colligat lilia. Et rursus.
 Dulcis me' michi et ego
 illi. qui pascat in lilijs. Lau
 dabile liliū amica sponsi.
 amabile liliū qd colligit
 a sponso. Non enim ut estio
 colligit ut ulcra mercescat?
 sicut in altari aureo colloce
 tur qd est an oculos dñi.
 idē ut colloce't in celesti scū
 ano. ut sit ipm liliū ad or
 namētū alior' scōr' in quib;
 dñs tamq' in altari suo au
 reo requiescat. Delicatum
 liliū in quo pascat sponso.
 nō q' m h' solo delectetur? sed
 in hoc quada' speali proga
 tiua dulcoris plus alijs delect'
Nec inuito. Duplex enim
 bonū est in vrgimb; qd in
 alijs fas nō vrgimb; sim
 plex est. tū enim tota ecclesia
 vgo fit maria. nō hñs macu
 lam neq' rugam in fide spe &

castitate i corrupta p' quod et
 vgo appellari metur et aspo
 so laudari? quanta laude pu
 tas digna eē lilia mā q' hoc
 hñt tam in corpe q' in aīa?
 qd tota eccā hñt in aīa?
Quasi quida' ateps et me
 dulla totius eccēie s' vrgines
 xpī. quadam singulari excel
 lencia alioz floz sponsia
 plexib; familiar' inherentes
Hoc autē est vrgimb; summo
 ope osiderandū. q' lily pulchri
 tudine delectant? q' flos lily. cā
 mi' p'extius albus est. Quid
 em' p'extiore pte floris alba.
 nisi mūdicia corpis? qd p m
 teiore. nisi mentis vrginalis
 puritas figurat? Turpe eēt
 imo non eēt liliū qd uelitis
 uel extius candoris sup puri
 tate caret. itaq' turpis ē vir
 go. imo nō est vrgo. q' nō hē
 vnamq' salū mentis & corpis
 castitate. Unde nō dubito
 multos vtriusq' sexus vrgi
 nes in corpe defictos eē
 et saluandos. qui nequaq'
 vrg male p'nuū mēbūt. q'oz
 tū em' sūt qui corpe quita
 adh' in corrupti. s' mente
 corrupti erant? ipā tū mē
 tis corruptio nō eis ad mortē

et nam siue qz legitimas nup-
cias expectabant: sine quibz
nulla illicita quibus volue-
rit petunt. Si enim sicut ait
apls nupsit vgo no petatbz
qz solatm volutate nupsit na
in mente flore vgrinitatis
corrupti. Consentit hinc
sine btus augustm dices.
qz nequaqz est vgo melior
aspirans ad nuptias. mul-
ere nupsit iam accepta:
ai ea qia nupsit vno fit vto
qz tenet: nuptia vto queres
poem ipm au adherentia
plibz nate est fornicet aia.
Placet em illi hodie vnus.
ans alius: demt tatus et
quartus: et fortassis pler: et
quod tlio firmoziat mitu op-
timebit vgrinis in corrupte.
Vtru aut ille vgrines qui op-
pmit p vgrinitatis votum
nec aliqui ofencant corrupti-
om: vel ille que eam ante vo-
tu aliqui ad nuptias aspira-
uerit firmamente s postea
pma ducte. voto castitatis
sestrinxerit: sic eam ille. q
post votu aliqui sola volun-
tate a voto gmentie resilie-
rit: s rursus ad voti gstan-
tia redierit et usqz in fine

pseuauerit: vtru inqz tales
vgrines sine pmo coronante
fateor me nescie: et hma-
gis puto: homi vel cte dno
pocius arbitrio sentio diffi-
mendu. Dico aut magis o-
pmito qz diffimendo de pmi-
nis qz vmpacit. si nupsit
corrupta in nec volutate
nec delacione ofenserit
bto vgrines pmo no esse spo-
liandas: qz ex vbis lue stm
autentica videat: ut et pos-
se oprobari. Si eam a no ofe-
nentibz castitas amittitur:
spes qz tlio amissio castitatis
ipis amittentibz cedat: iboni.
qz pmissit eas benigni hie
tali bono spoliari. quo pfa-
uit eas no bn vsuras. Utile
em eet aliqz qz p vgrinitatis
mitu debet supbie pce vgr-
ginitate: et p hoc humilitat
ofequi vtaut. Cauenda sut
aut vgrinibz sumo studio lo-
ciet ipa corruptozibz opor-
tuna: ne si sine corrupta om-
pmsipienaa sua occasioe
prebuerit: ipse sibi mito no-
uisse videant: et sua corru-
pient. Si em bethsabec no
se ipudice su in caute laus
s in solano: et susanna i po

merio libi videi potant aliq
 mo: nequaquam illa adultiu.
 nec ista mortis piclin ma
 diff. Cauter sint vrgines be
 sine caste? fenestras oculoz
 et aurium suaz disant obser
 uare. vltius abscondere: ne ul
 sibi videndo ut audiendo qd
 forte no expedit morte as
 ciscant? ne du ab alijs itau
 te vident et audiunt ipsos
 quis ignorent occidant.
 Qd sepius accidisse agno
 um? illo suggestente et insi
 diante de quo scriptu e. Sed
 in insidijs cu diuitibz noctul
 as: ut in fiaar innocente
 De alijs que ante votu
 ul p sola voluntate lapse
 sunt in vider sine puidiao
 auuslibz melioris sine q
 vrginitatis cona no amittat:
 fitu ca ad votu redierit
 et in eo fidelit pmanferit
 Et tunc cona mita puto ali
 quate inuendit scdm
 mutacone voluntatis: vt
 si qua longo tpe ul firma vo
 luntate pstat in voluntate
 frangendi votu vrginita
 tis: tunc tunc habeat me
 riti in cona. Integra vo omo
 cona est ino possessina.

q apms ams suis. vrgini
 tate sponso suo dno ihu
 voue et osuare studuerit.

De hūilitate
 p̄mittendū est. 29
 q ipse flos lily tā
 altus tam candidus tā iocū
 dus: semp̄ inclinat ad terram
 Quid potius nobis p hoc
 q̄ hūilitas q̄ mendac? Ca
 put em̄ inclinat ad terram:
 est mente in am̄ ad genea
 tionē trena et fragilitate
 de terra tractam inflecte:
 ne de nobis aliq̄ p̄sumere
 oio audeam. Dū nos lucū
 et cinere eē q̄sideam. Faul
 haur h̄ virtus tā nūcia est
 vt vrgimbz ne in p̄sumdū
 supbie madant: dū snoz
 q̄sideant excellenciā mitor
 Vrgines em̄ xpi etiā adh
 m̄tia viuentes angloz du
 cit vitā: tales existendo
 q̄les dixit dñs homines fu
 turos eē p̄ īfurrectionem:
 q̄ tunc neq̄ iuibent neq̄
 iuibent: sed enit̄ filēs an
 gelis di in celo. Non expec
 tant vrgines xpi solū in oī
 corruptioēz resur̄ctōis:
 s̄ in p̄nti vitā sine dubio an
 gelicā emulant. Ne igitur

de tam altissimo gradu que
no ex pcepto cuiusq; fieri volu
tate ppa vilis ascendunt p su
pbiam decidant inclinent
ad terram sicut flos lily r' cordet
qm pulvis s' et q' dies eaz
sunt sicut fenu: et nondum es
timet se ad immortalitatis
b'itudinē resurrexisse: sed
adhuc cor p'ali pietate c'ndat: q'
qui d' dicit me: ipas r' d' d' d' d'
ihm. **G**aneant illi astutu
serpente ipis m'ltiplicat' m'fidi
ante: ut uel ducat eas ad p'
simendū aliq' de se q' t' m'us
est m'et bonū qd' habent nō
h' se adeo. s' appa' virtute:
ul' credant sibi p' m'ias suis
se meliores eō: ul' ut putet se
h' qd' nō h'nt: ul' de dato sibi
a deo collato sup'bientes
credant se alius meliores.
Hec sūt quatuor spēs iac
tancie: quibus ille nequissim'
serpens eam nō raro bonos
decapit. **E**t p'ima quidē spēs
decepti qui nō putat se bo
nū qd' h'nt ad dō accepisse: ma
dūt viciū quo nullū m'ius
est. s' ingratiudis. **Q**uē em
peius: q' nō me cognoscere
d' m' eē largitore ois boni.
Qd qui nō agnoscat: quo

De quatuor modis
iactancie

47

q' ex verbis eorū p' agnosci

grates referet ei a quo se m' d'
est m'at accepisse: **E**t c' d' d'
lendu: nō pauci d' s' s' m'et
Quē em dicit: **Q**uare m' q'
um nō seruasti castitatem
tūā: **Q**uare non h' hūilita
tis et paciencie virtute: **Q**uē
non h' o' omis deuotione:
et fluentia lac' m'az: **Q**uē
putas eos cogitare qui hoc
dicit: m' si q' ipi h'ec habeat
a se et quelibz a se possunt
h'ere: **N**on ita cogita tu o' m'
go xpi: s' s' f' a te a te ipā m' h'
il h'ere m' si p' c'ā: t' c' eā vō boā
grē sponsi tui sunt. **S**icutula
re ergo idē letare s' l' et grās
age ei a quo h' eē et bene
esse: et tanto magis dilige
dilectū tuū q' t' o' p' libz et ma
ioribz d' omis suis. s' iā e' i' g' o'
te o' p' robat dilectōne: imo et
ipā d' o' nā virtutū plus dilige
diligentia q' q' seruā: q' n' al'
a tam dilectō et tam diligēt'
a cape m' erust' q' si app' e'
vib' h'ec op' m' e' s'. **I**nter m' e'
dō datū diligent' d' c' d' d' d'
lecti sponsi tui dilectōnem
ostende: quia nō s' l' et viliū
dare m' m' nā d' a te tā p' o'
sus. **Q**uē d' vō q' m' credit
se quidē accepisse qd' non

hnt ato sed tñ pp meita sua:
 voluit benignū ihū sua
 grā spoliare. **C**um pp meita
 tua accepisse putas vīte?
 dic michi quis tibi dedit pos-
 se meri? **Q**uid em habes?
 qd' nō accepisti? **G**raute ac-
 cepisti? q' gloriare q' non
 accepis? **E**t s'bis scie quō ac-
 cepeis: audi aplm. **G**ra mō
 der salu fā sumus. **G**raute
 saluam nō ex iustificaco nrbz
 mē saluam? sed grā dat pro
 grā. **G**racia em di sumus id
 qd' sumus: siue in habendis
 virtutibz siue in celestibus
 optinendis. **T**ertū vero
 qui ex speali conoputant se
 alijs meliores: aliosq' q' rep-
 nūt tñ vltiores se peste illi
 phisei pmūt: qui etiā cum
 acceptis virtutibz grās age-
 ret peccant: quia publica
 mī q' temp sit. **E**t quia plim
 hac peste laborat: temptem
 adiuvante dno hys aliqd'
 medicamē adhibe. **C**onside-
 ram dū puo hys: qui aliqua
 speali virtute pinnēt vt po-
 te castitate vgnali: q' ali
 qui hac vīte carent forsītā
 hnt aliā filem istā: ul' ma-
 iore hac. **I**deo dicit **Jo.**

Dreclara ē vnginitas et
 pudicie vīte: si nō alijs
 maculaz lapsibz infirmet.
Nam tanto maiori studio
 placendi opus ē: q' to ma-
 ior ille cui placendū est. **S**i
 em vngoes: adhuc dubiū
 est tibi: ad quē gradū vngi-
 nalis dignitatis ascendis
Non em cruste meiti sunt
 omēs vngines. **Q**uis enim
 scoz vroz filis incastitatis
 laude ihōi. **Q**ue vnginū
 femiaz usq' ad altitudinē
 dignitatis mane vgnis
 altissime puenit. **N**ong
 te extollas sup queq' tui
 mentē ignoras: ne sub oibz
 cadas. **I**tem situ forte idig-
 nitate vnginitatis locū te-
 nes infimū? quō te audebis
 appare auq' qui in hūilitate
 caritate obediā forte iuxta
 sumū gradū ascendit. **C**osi
 ille cui audes te pferre ad tā-
 tam pfectōne puenit: vt
 nō dubitet. **v**mo cō teste au-
 g'stā tui ipi nora ē prompt
 sit et tota mente flagret
 calicem passionis pro dno
 bibe. **S**i hoc fortassis dicas:
 quā et tu g'stā tua teste
 pacus sis ad colānā pas-

sioms: respondem⁹ q non
sit quisq̄ qui hui⁹ virtutis
qstantiā in se vāat possit
agnoscere: nisi per p̄metū
didicit. Quantos em̄ putas
in tormentoz acerbitate de
fecisse: qui se putabat usq̄
ad mortē fortit̄ p̄senturos.
Nonḡ te ip̄m iudices qui
te ip̄m nō agnoscas: tū p̄fas
fmi⁹ om̄ paul⁹ dicat. Sed
neq̄ me ip̄m iudico. Qui
aut̄ iudicat me: dñs est.
Ergo alios qui m̄lco m̄m⁹
tibi notū sūt. q̄ tū tibi m̄lco
m̄m⁹ tebes iudicare: p̄cer
hoc qd̄ subor̄ ibide. Nolite
itaq̄ an̄ q̄s iudicare quo ad
usq̄ veniat dñs. qui et il
lumināb̄ abscondita tene
brar̄ et manifestab̄ q̄alia
cordū. Vbi sine dubio mul
ti alius q̄an̄ opinione hom̄i.
iudicio om̄i aucta vitentis
p̄ponunt: et post ponentur
qui p̄ponendi falso putabā
tur. ¶ Est aut̄ adhuc racō
ualida. q̄ hac sp̄e inctantie
te defendat. ne te qui ma
nifeste et tue q̄sae r̄alys
bon⁹ es: aliquid v̄ mal⁹
est p̄ferre p̄sumas. It̄ ei
habes. Est alius alio iusti

oz: alius alio sanctior: et
nescit v̄z amore an̄ odio
dignus sit. Hinc suā m̄tē
exceant boni quiq̄: et pu
to q̄ n̄cāo ad exemplū lili
timore et humilitate coacti
m̄clmabūt ad tm̄: cū ha
buerit in mente q̄ nescit.
V̄z amore an̄ odio digni
sūt. Et v̄ nescit: qz ignorat
q̄ si p̄uentuā pariat dies
p̄m̄mo et hora. Iq̄to m̄m⁹
scit qualis eoz f̄m̄s fu
turus sit. ul̄ eoz qui modo
mali sūt. ¶ In iudicā p̄dito
rem vidisses cū adhuc eāt
disapulus: in te sumos eia
entem in noīe benigni ih̄i
demonia: vidisses q̄laco
nē postea cū xp̄o crucif̄xi.
latrocinijs et homicidijs i
sistente: nō dubito q̄n̄ laco
in disciplina p̄tulisses: et tū
om̄s sc̄m̄⁹ quis eoz m̄fic
alti p̄lato sit. Cū ḡ si ad
cautānam vite p̄fōnē per
uenisti ut miracula op̄eris:
vide ne ad extremū cū ip̄o
iuda reproberis. Si v̄o alii
quēq̄ pessimus op̄ibz vide
as m̄fidare: ne te illi p̄e
fēas: qz nefas v̄z exem
plo latronis ad v̄lemum

quitat. et bñfret. sicut sep
 tu est. **B**onus vir: an non
 iputauit dñs pctm. Quid te
 illis quem non accipit quip
 scelea sua ad dñm a dño co
 uertit. qui non osidat qñs
 viuas. sed qualis moriatis
 Nulli ergo tu. nec te ipm
 iudicare presumas. nec te
 licet optimu aug. alci qñus
 pessimo pferas. q tu et
 illius qualis sic exitus ig
 noras. Ad tria igit tu cū lily
 flore inclinare. idē qñs dē
 fragilitate tuā quā hēs ito
 q t ha et rnis es. et qñs no
 a dñs hūilia te moibz. car
 me iudicia vāte hūilita
 tio inclinas. Quid autē va
 nius illis. qui se pucant ha
 bere qñs no hñt. Exite hac
 peste. om̄i homi genus fere
 laboat. Quis est em̄ qui se
 ipm pñe agnoscat. nisi au
 datu est a pñe luminu a
 luce vā que illuat oem ho
 minē. Et elo beñ. Enoto es
 ditos. id est agnosce te ipm
 Nam in caritatis caritaco
 ipa sponsa que ad amplex
 sponsi anhelabat. qñsense
 rat vngentoz illius fragā
 cū. te ignorantia sui quo

danō rephensa ē: dicente
 sponso. **S**ignoras te opul
 cherrima mulier. egredē
 a me. vite g. qñs malū sit
 quis ignorantia sui. p quā
 ab anantissimo metur re
 pellit. **A**d agnacionē ergo
 ipam redeam. si volumus
 ee vca lilia. r sponsi pñia
 pñiū desidam. r incessant
 clamantes ad benignum
 ihñ. vt mentis nre oculos
 ad agnoscedū nosmz ipos.
 et ipm illuminare dignet.

sponso sponso

Dunc **De mō folioz**
ad mūm fo lilioz 30.
lilioz. ipius candi
 di flos. candidissimo flo
 re mō benigno ihñ nos
 illuminante am̄ extendat.
In pñis liliis ipē candido
 flos plerūq; sex folijs qñat.
 p que sex causas intelli
 ms qñs ad vgnitatis mūdi
 cū debent a nos vgnmū m
 citatē. quaz tres ad vitā
 pñtē. tē ad futūā ptinet
Ona sūt icōmoda in pñi
 vita in gungatis. pñt que
 vitanda vng malis casti
 tas est appetenda. **O**na qñ
 sūt qñmoda sūt tē glē. pñt
 que acqñrenda. vng m̄tas

lilioz

est bouenda et seruanda
Dicitur vite innotata duo.
hēm ex maledictōe que
inflata fuit p̄ me p̄ mē
eue: p̄ t̄gressione p̄cepti
Serpens em̄ t̄bus maledic
tiombz p̄cussus fuit. eua dua
bus: adam vna. Serpenti ei
dōm est ad nō. Supra p̄cepto
tūū q̄ndieis: t̄ram q̄medes:
et mulier oculabit caput tu
um. Eue aut̄ dixit de. In do
lore p̄ies filios: et sub p̄tā
te vni eris. Nō vō ait. In su
dore vltus tui: q̄medes p̄uē
tūū. a maledictiones eue. et
p̄p̄am om̄i mulier: nuptay
due. sunt in p̄tā expresse.
saluz q̄ in dolore parunt
filios: et s̄ p̄tāte vnoz s̄.
Quis et quantus sit dolor p̄
amencū. nullus hom̄i fac.
n̄ expte. In scripturis aut̄ dolo
re huius testimonii si q̄pter
iuemur. quia cū magnitu
diez aliter doloze volum̄
exp̄mē: ip̄m mulier p̄tūmē
op̄are solem̄. fecit h̄ ip̄m
dōm. om̄i doloze q̄m̄torz ai
videt̄ discipulos suos de mor
te sua n̄m̄ū q̄ristandos:
ip̄oz t̄sticia mulieris p̄tūmē
tis t̄sticie op̄avit dicens.

Mulier aut̄ p̄t̄ t̄sticia habi:
quābent hom̄ eius. Ita et
vos. nūc quidē t̄sticia hētis
Sibi et b̄t̄is paul̄. volens
ostendē doloze eoz qui in ex
tremi iudicij die ip̄ati iuem̄
ent. ait: Cū aut̄ dixerint p̄at̄
et seauitas: tūc repentina
sup̄ueniet eis n̄t̄is. sicut
dolor in b̄t̄o h̄m̄is: et nō effigi
ent. Sepius q̄ in p̄p̄is et in
alijs scripturis: d̄ huius doloze
magnitudine iuem̄t̄ mul
ta exempla. S̄ q̄ vnoz plā
sup̄petit̄ test̄mōia qui id ad
exp̄ienciā q̄ nouerūt: videt̄
in h̄is nō d̄m̄ā n̄m̄o rādū
S̄ felices v̄gines et v̄ p̄u
dentes: q̄ etiā p̄m̄ota t̄p̄aha
sp̄iū d̄m̄i iugi v̄ctm̄i elegerūt.
sp̄uales fecus idē bona op̄a
multo melius v̄berunt et secu
rūs n̄m̄ortali s̄p̄oso suo ih̄u.
non singulis ānoz sp̄at̄is
sed dieb; singulis p̄creantes:
amantes eū in aui thalamū
castissimū. dūte pudiciaa
m̄t̄nerūt. uel que potius i
sui cordis thalamū r̄ceperūt.
tūc v̄ocem organā in p̄cep
tis suis. et p̄missis p̄m̄oz
celestiū audierūt. et loquē
te s̄p̄oso suo. sibi p̄obediē

nam ruderit: au⁹ amor cast
 r' in omnia: au⁹ tactus mundi
 cia: au⁹ impia⁹ uirgines fa
 aut⁹ oservat. **O** ve felices q
 tali vno no⁹ solu⁹ amifficia cor
 poris mundicia⁹ oservant: au⁹
 gmerco sic aie⁹ secunda⁹ ut om
 virtutu⁹ nres effiaant: qua
 ru⁹ filij in domo celesti et na
 lie habitabit⁹ et seme ne
 potu⁹ fuoz coram sponfo suo
 in scin⁹ diriget. **E**uadit eia
 uirgines scidam maledictos
 ene p⁹ memris⁹ pipam omi
 muliez maritata⁹ scilicet
 q⁹ sb⁹ vni mortalis p⁹ate no
 fut: et nichilom⁹ q⁹tu bonu
 inuenias. et q⁹tu malu⁹ ef
 fugias diligencia⁹ m⁹ue. **E**
 quo pauli apli⁹ finam audia
 m⁹ **V**irgo q⁹ impia⁹ e⁹ cogi
 tat q⁹ fut⁹ mundi: quod place
 at vno. **E**cce q⁹tu bonu⁹ libe
 cogitae q⁹st⁹ om⁹ quod place
 at dno: quid acq⁹it⁹ q⁹ euadit
 a⁹alu⁹ no⁹ modicu⁹ solli
 citudo mundana: quod pla
 ceat vno. **Q**uia tu putas ai
 mis uirginalibz deuotione
 augei⁹: q⁹ qu⁹ volut⁹ et qu⁹ de
 bent nulla ipediente cura
 possit ozombz certisq⁹ spiri
 talibz exa⁹is uacare: **C**u

tas hnt putas coniugate re
 ligiose. et do⁹ vacare volentes
 molestias: ai⁹ a uirg⁹ p⁹ris
 quibz eas ee⁹ sbiectas oportet
 phibent. **E**st em⁹ magnu⁹
 omne coniugiu⁹ ai⁹ mulies uiris
 tlibz copulant: qui a bonis
 eaz moibz: bona oisfatione
 discordant. **Q**uantas ee⁹ pu
 tas coniugatas: q⁹ supplicis
 eme uellent q⁹ a maloz uiroz
 p⁹ate libeate libez dno pos
 sent serua⁹ exhibe: **F**elices
 igit⁹ uirgines q⁹ sponsu⁹ sui
 xpm accipientes. illi se soli
 subicerunt. au⁹ uirgu⁹ suane
 est et on⁹ leue: ei q⁹ soli tota
 et integra mente placere
 desiderant no⁹ diuidentes specioso forma p
 filijs homi⁹:
 mente sua. ut ex pte solli
 te sint place⁹ do. et ex pte vno:
 sed totas integras se red
 dunt illi. a quo semetipias
 acceperunt ut eent et rece
 penit ut bn⁹ eent. ipm q⁹ p
 tea⁹ sponsu⁹ sui gratuito
 munie acceperunt ut essent
Qui potis tanto largitori
 digne repente. **D**edit te
 tibi. ai⁹ te creauit ut ees:
 reddid⁹ te tibi ai⁹ recreauit
 ut bn⁹ ees: dedit inuatiat
 tibi. ne in bria deficias corp⁹

cogitue que fut⁹ di: ut sic sta
 et corpore et spid. **Q**uic aliud
 impia⁹ ?

et sanguine suū. se uerū deū
et hōiēm unū? et tu quid ei
repentes? **C**erte si te mil-
lesies posses rependē? q̄ es
festu in opatione di? **S**epe
de tū quātum potes? repen-
te te. totā illi. qui te totā tibi.
et dedit et reddidit. et hīs nō
otentis. se q̄ totū tibi dedit.
Diligelūm tū te diligente?
et singularē dīctm̄ ex tota ai-
ma tua. et ex toto corde tuo.
et ex om̄ib; uirib; tuis. quia
et cor bonē uoluntatis. et
aiam iōna. le et uires adi-
plenda bona opa ipe tibi de-
dit. **B**enedicat aiā tua
dn̄s? et noli obliuisci has.
et om̄s retribucōes eius? et
te dīctōis illis uinculis af-
tringe. dōno illi. **A**nimalib;
uinculis libā. ut liber? uā-
cūre possis? et uide qm̄ sua-
uis est dn̄s? quē si rē gūf
tanis ip̄o te trahente. in
nequaq; vlti? sub altis
ptate redigēs. **C**uis em̄
sapiens ab illis se uell;
absoluē seruitō? aufer-
me regnāe est. **D**s aut
r̄gnare nolit? **V**is regna-
re? serui benigno ih̄u et
r̄gnabis. quia illi seruiē

Si p̄ eo q̄ te tibi addit
q̄ te creauerit? q̄ dicit
q̄ respicit q̄ se tibi
dedit.

no

no

collocates arsi uigis. felicitate ergo
uigiles. huius soli? iugo subiacet? qm̄

r̄gnare est. **S**ic em̄ de s̄as
legit. q̄ cū xp̄o r̄gnabit
metū. **Q**uē regnabit?
Reges enim. **H**oc em̄ era
postol̄ ait. **H**ecēs quidē dī-
collocates aut xp̄i. **R**eges q̄
uē erūt heredes dī regis.
T qui seruos suos om̄it
in reges. quoz r̄gnū non
imitabit metū. **L**etitia
ta appetente uirginitatis.
est cūctā multiplicatū
anxietatū. que menari
bili. hēnt. cū misericordis fili-
os. **Q**uanta sit h̄ anxietas.
soli nouēpentes. **S**ed in amo-
rē em̄ quo afficiūt. cura fi-
lios. extendit sollicitudinis
magnitudo. que amorem
exceptis p̄ntib; nulli facit.
Un̄ dixit. qui ait. **C**uis sit
amor. plus. soli nouē p̄ntes
Unde nōnūq; sollicitudine
ip̄am ḡtigit extendit. ut om̄s
ai uires occupet. et om̄ib;
postpositis solimō filioz
mencio habeat. **D**istam
am̄ et bagat. et curam
mae et aridam. et nichil
exptū relinq; p̄lexp̄ et cor-
pus. in seoz p̄ntū. diu solū
bore attent. ut filijs p̄ntū
ma et possessio oparet.

Nec adhuc quiescit, etiam
 plib; q̄ n̄citas exigit q̄quisi
 as? q̄ om̄sione dulcoris fili
 or̄ subinat auaricia? atq̄
 ac amor m̄m̄ q̄ tū peua
 ac facit et dū nimis instat
 peannys nec h̄nt? osequet
 mouit in miseris. nec pos
 sut opari nec volunt? et sic ^{im̄fel}
 m̄sei p̄ntes sepos faciūt
 indignos ad m̄iaz q̄ seq̄tā
 Jam ut puto videt q̄ tū ma
 li s̄t acat sollicitudo t̄m̄ fi
 lios h̄nt; et ad que finē tē
 dat. Quatu aut̄ anxietā
 ne putas addit et eiaz
 bonis p̄ntib; i mariē m̄m̄b;
 qui maior t̄m̄ filios solent
 affcū moui? tū videt v̄ta
 filior̄ v̄tū t̄m̄ t̄m̄ r̄l̄ctōba
 gai p̄tēua v̄taoz? tū diuisis
 illos vident affcū corp̄oz m̄f
 mitatib; tū tēmp̄ ad mor
 tis vident m̄tē t̄m̄ tenem̄c̄
 Cuius m̄tāncis miseris loc̄
 dine q̄ tēmplacōi r̄l̄nquit?
 Quō cor s̄r̄ s̄u engit ad d̄m̄.
 tantis grauitatib; opp̄ssū.
 O q̄ b̄cē v̄gines quaz s̄p̄ous
 ultra mori non p̄t? quaz
 filij idē virtutes s̄p̄v̄nūt
 p̄mo r̄p̄as ad vitam p̄ducūt?
 quaz am̄ nō ad diuisā t̄re

ua distendit postior oblitū
Dortant iam v̄gines b̄cē
 in mente sua celū tū gau
 dyis suis q̄ tū hom̄i fas est?
 qd̄ v̄as postea est latū? Ja
 vagant p̄ gaudia celestia?
 t̄m̄ sent̄ singl̄ic̄ choros b̄t̄ssi
 moy sp̄m̄. singuloz cho
 roz officia singulaia sp̄i
 tal̄ mentis v̄m̄acitate p̄sp̄i
 ciūt? et singulaia v̄ḡm̄
 gaudia. sibi a rege et s̄p̄ous
 suo p̄ata liba mentis audi
 tate degustant? nulla t̄renoz
 filioz sollicitudine p̄pedite
Sequam̄ et nos in t̄at
 tati marie p̄poste t̄a q̄ mo
 da s̄tē v̄te. x̄pi v̄ḡm̄ibus
 singul̄ic̄ s̄seruata. B̄t̄ssim̄
 ioh̄es eivan̄ t̄a. in apocalip
 si sua vidit duodecies duo
 dena milia. s̄toz q̄ tharēdoz.
 illibate v̄ḡm̄tatis in corp̄e.
 vitans iuolate i corde. q̄
 sequent̄ agnū quocūq̄ ier̄t
 Ecce v̄ḡm̄ū p̄m̄ū singulae?
 p̄ qd̄ q̄ tū folij lily t̄esigna
 tur? q̄ sequit̄ agnū quo
 cūq̄ ier̄t. Quone putam̄
 h̄ic agnū? quo nemo eū
 sequi ul̄ audeat uel valeat
 nisi vos? Quo m̄q̄ putam̄
 eū ne? in quos salt us? i

proficimur

filiorū

gaudia

que prava: Illuc est mo ubi
gaudia: non gaudia huius
mundi bana. insana. menta
tia. nec gaudia qualia ipso
igno di cetis vgnibus pstant:
sed tetoz omni gaudioz forte
distincta. Gaudia vgnium
xpi dex^o: cu xpo p xpum gau
dia ppria vgnium xpi. Non snt
eade non vgnium. i. eoz qui
no snt vgnies: qmuis tñ snt
xpi. Nam snt alys gaudia
alia: s nullib talia. Itē mch
loni sequim agni quocūqz
ierit: quia agni cao vtiqz vgo
Hm se retinuit cu eet i cor
pore actus: qd no abstulit
mat qceptus. Vgo em vgnie
qceptus est et nato de vgnie v
go: et post natiuitate ad vir
gine mte pmanfit vgo: auc
tor et custos z amator vir
ginitatis. et remunerator
largissim⁹ dñs ihc xpc. ne
rito ig eū sequim. etiā m hac
vita vgnitate cordis z car
nis: quocūqz ierit. Qd est
em sequi: nisi imitari. Quia
xpc passus est p vobis. re
linques vobis exemplū.
sic ait apls petrus: vt seq
mū vestigia eius. Hic m eo
quisqz sequit: i quo ymitat:

omib

mā mltā ad ymitandū pōnā
vgnitas carnis. nō omib
Non em hnt qd faciāt ut
vgnies sint: m quibz m snt
est vt vgnies nō sint. Se
quant itaqz agni ceti snt
les q vgnitate corpis a
mferūt: nō quocūqz ierit:
s quocūqz ipi potuerūt.
Pnt aut i omibz vtutibus:
m si cū mte core vgnitate
mcedit. Quō post eū ibit
it mē vgnial: qui hoc am
serūt qd nullomo recipiūt.
Vos g^o o vgnies ei q itep
eū: que iph^o quocūqz ierit
sequim eū. Sequim em tene
copseuānt qd vōmstis: ar
dent face qd potestis: me
vgnitatis bonū a vobis
peat: au face nichil potestis
vt redeat. Qm̄ta cū am̄na
noē qto cū gaudio vtebit
uos cetā multatudo scōrū:
q agnū adh^o sequi nō p
Vtebit nec mudebit: et
colletanto vobis qd m se nō
hē: hēbit m vobis. Agnus
quippe ille que vos quocūqz
ierit. sequim nō eos deseret
qui eū nō valent sequi q
vos: oipotentē agnū loqui
m: qui vos pibit et ab eis

no abibit

non abibit. ai eū deus omnia
 in omibz. et qui nunq̄ he-
 bit. a uobis non horrebit.
 ubi nulla est imbecillitas. cō-
 cors est differētia. **P**resumi-
 te itaq; osidite et roboramini.
 p̄mauete qd̄ bouistis et id̄
 dite dno deo v̄ro vota pe-
 tue et menae nō tm̄ p̄pter
 erupnas p̄ntis scli vitandas.
 sed multo magis p̄ futuri
 scli de haec singularē q̄s
 vobis speali. agn̄ v̄r̄ xps
 t̄nsiens n̄strabit. **C**aucaat
 aut v̄gines xpi ne p̄nhe
 intelligant. ita ut sola vir-
 ginitate credant sibi suffi-
 cē ad sequendū agnū dei
 quocūq; ient. tū ip̄e agn̄
 nō solū v̄ginitatis semitā
 v̄no etiā om̄i virtutū viam
 mcedat. **O**portet ḡ v̄gri-
 ne xpi om̄i virtutū t̄ne etiā
 in hac vita agnū mansue-
 tissimū imitari: si vlt̄ illi
 venie ubi sine fine sequat̄
 eū quocūq; ient. **Q**uō ei
 poss; v̄go sup̄ba sequitur
 agnū in humilitatis via
 gradientē. **Q**uō mitissimū
 macūda? feruente caritate
 m̄bida? largissimū auarā?
 sobriū ebria sequet̄ agnū

in om̄i via om̄i virtutū ambu-
 lante. **N**ullo mō accedet ad
 eū. **V**irgo cupiens agnū
 imitari sit hūilis? sit mitis?
 sit caritate feruens? sit lar-
 ga? sit alacris? sit sobriaret
 sic imitat̄ et imitabit̄ ag-
 nū quocūq; ient et m̄bitur
 ab ip̄o agnō sponso suo audie
Q pulchri sūt gressus tui
 in calceamentis tuis: sicut
 p̄ncipis. **E**sp̄alis filia dei p̄-
 apis et d̄nā regū v̄niuerse
 tre eū aiā v̄ginalis: cui
 gressus om̄endant̄ in calca-
 mentis. **P** calceamenta accipim̄
 exempla mortuorū: quia calca-
 menta sūt d̄ mortuorū aiā
 hū pellib; pulchri sūt ḡ gressū
 v̄gini in calceamentis: cum
 dūtē p̄ viam virtutū om̄i. ag-
 nū xpi pro ip̄is mortuum
 p̄sequit̄ et pate etiā ip̄e usq;
 ad mortē. et p̄ mortē si n̄ce
 est sequi agnū in om̄i s̄cō m̄-
 mentes pedes affatim
 suorū exemplis optimi agnū
 ih̄i xpi aduerso serpente
 insidiantē calcaneo v̄ginali:
 h; tui tū caput. v̄ginali pede
 ip̄i agnū adiutorio occultat̄
Quā causa de signat̄ p̄ quā

ad quod nullo mō accedit.

virginitas e appetenda: illud
satis qz cantabit canticum
noui au thronu di & agni:
qd pt virgines nemo pt dice
O felices & ceteris feliciores vir-
gines: qz afferatis ad illas ag-
ni impii as et nales canti-
cu nouu. qd cantabitis i gy-
thais vris: no vtiqz tle qua-
le cantat vniusa tm vbi dr
Cantate dno canticu nouu
cantate dno ois tra. sed tle
quale nemo pt dice nisi vos:
audiet tñ et delatibit ovis
multitudo fidelu d vno ppo
et tam excellenti tono. **Vos**
audiet et dicetis et audietis?
quia id dicetur a vobis feli-
cius exultabitis: et iocudu
regnabitis. **Quis** isti felici-
tate. **quis** isti iocuditatem
potit explicare? imo quis hu-
mana mente capiet tante
exultationis iubilu? Nam si
ois virgines canticu istud
cantabunt: nuqz illa vgo vi-
ginu no cantabit? **Canta-**
bit vtiqz: et tanto iocudius
quato castior ceteris pbebit
toti choro virginu in cantado
exemplu: quas ad virgini-
tatis amore suo incitant
exemplo. **Cantabit** ergo v-

gines in illa iocuditate fel-
tina canticu suu in cor ag-
ni virginis sponsi sui: a quo
ut tle canticu cantatae pos-
sint acceperit. **Quid** autem
Ruqz et ipse agni no solu
aliaz virginu ceteru. sed etia
ipam virginem matrem suam sup-
extollens: a quo hinc non so-
lum vt sint virgines s etia
vt sint: nuqz ipse sponsus
virginu vgo optimu cantabit.
Immo ve et ipse cantabit: et
tam iocudissima vox vbi pa-
tris et in cu ois. p omibz
et in omibz audiet. **O felice-**
felicis. felicissimu canticu:
o festitate iocudissima opa-
coe & sine carente. **Quis** ad
illud no anhelet? **Quis** la-
borare otempnat vt illuc
pueinat. vbi tanta: virginu
canticu nouu audiat? vbi
mirabili p ceteris virginibz re-
dudante voce matris agni
papiat? vbi et ipm agni
purissimu et dulcissimu
melos totu melleu. audi-
at gannente? **Si** enim eloqui-
dm teste psta etia in ipso cor-
pore mortis existenti
aliam tam dulcia st ut mel
et suu supent? qz pa pu

tas ea dulcedine super habu
 dare debet. ubi ois mortali
 tas. ois timor. ois dolor
 paul transierit. ubi nullus
 amaritudinis locus vllus re
 linquit. sed omnis torrence vo
 lupcratis diuine potabitur.
 mebrati ab ubertate domi
 nis. **M**axima omnibus felici
 tas cantum virginem agni
 dulcissimi audientibus. nul
 lo habundantior autem virgini
 bus christi et christi ipso agno cantan
 bus. **Q**uanta solitudine
 merito custodient virgines
 ora sua cantum solis virgi
 nibus cantandum cantature. et
 ois mundicia obseruabunt non
 solum ab ois tactu polluto. sed
 ab ois verbo luxurioso. turpi.
 scurrili. iocoso. ymo et o
 tioso: eruntque sicut i canci
 cis dicitur. **S**icut vitula oc
 cinea labia virginis: et e
 loquuntur eorum dulce. **S**icut
 enim vitula coctinea. sic la
 bia que sepe vrbis audientis ca
 ritatis habundant. quibus
 vrbis motus et cogitationes car
 nales restringunt. **P**roci
 nentem quippe colore caritas.
 pbrum qua rines restringunt.
 restrictio cogitationum carnalium

lum. que per ames figurantur
 accipit. **S**ponsa et ymaginatio
 est virginis christi labia proprie de
 bent esse sicut vitula coctinea.
 ut sermo eorum semper sit de cari
 tate audente. de passione spon
 si et agni rubentis. ut qui
 semper debet esse in corde. sepe
 sit in ore. candidus et rubicundus
 dulcis ihesu. **N**ec time talibus
 de mendacio: quia menti ois
 noluit. cum de veritate loquitur
 dulcis ihesu. **S**currilia vo
 turpia. iocosa. oiosa. vrbis
 passionis quere non potest
Quid enim vrbis. que amabili
 que decens passione dominus ihesu.
Dulcissime atque amantis
 sine ihesu agne immaculate.
 candide per innocenciam. rubi
 cundam per sanguinem passionis.
 que iocundum cogitarem. que salu
 brem loqui de te. **T**u enim de te
 loquentibus presentis es. mentes
 que dulcat attendis. informas
 vrbis. et in te loquentium tra
 his affectum. curruque in oide
 vrbis tuorum donec int
 ducant a te rex regum in cel
 lana tua. bibantque vrbis
 dulcissime os solacionis tue
 in iocunditate cordis sui.
 audiantque suauissimam

vocem tua dicente bibite et
inebriamini huius? sena autem
se indignos amari a te. gra-
tis: o amantissime et pro cordia-
lissime ihu. Vides ne quod quor-
sum tendant verba caritatis
et passionis benigni ihu:
cuius nomen est super omne nomen?
nulli potius notandum nulli
dulcius sciendum quam virginibus
facis sponsis eius? ut nunquam ab
ore eorum recedat nomen dul-
cissimi ihu: quo ipse agnosce-
lestis patris caritatem non so-
le cantabit. Incipite ergo quoniam
facis est o virginibus frui sponso
viro: ipsum semper in ore. semper
in corde gestantes ut fiant
ei sic vita coctine a labia
vra. et eloquium dulce: ut digni
habeantur postmodum osculari
ab osculo oris eius. et ab ipso
introduci in celestem thala-
mum. **S**exta et ultima
causa pro qua virginitas est ap-
petenda: sexto folio floris
lily designat. Ostenditur
enim nobis quod sic licet causa testi-
monio psalms dicentis. Eiu-
smodi. et virginibus in eis dabo
in domo mea et in intro meo
locum notatum multo meliorem
quam filiorum atque filiarum: nomen

et in dabo eis quod nunquam deest
O sublimis meritum virginum.
oglam excellentem: o primum
speciale; legant et intel-
ligant memorieque omen-
dent verbum huius: verbum bonum et
suave. omnes virginibus. pui-
pit et puella: gaudeant et
perseverant firmiter qui iam
otmeniam vouerunt coner-
ophendat. Audiant qui
nudu vouerunt. et delectentur
in alacritudine primorum ut vo-
ueant etiam ipsi votum castitatis
castissimo ihu: et senitiam
virginitatis altissimam et ar-
tissimam apprehendant ut ipse
bram accipiat nomen se-
piem: et locum multo meli-
re quam filiorum et filiarum in-
le meant. Quid hoc non
designat? quod dominus permittit
se sine datur virginibus. Cuius
dam utique gloria excellens
signat? quod est virginibus non
communem multum: quibus in
eodem regno et meate domo
constituitis. Nam id fortassis
nomen domini est: quod eodem disti-
guit a ceteris: sic hostes propriis
nominibus distinguuntur. Quod enim
omnes ad vitam eternam preestitum
natum in bono et in quo sint ma-

sunt & vno modo fructur: tñ
 sicut aut apls stella differt
 a stella in claritate sic eadē
 resurrectō mortuor: h̄ est
 meita duisor scōr. Nam sic
 q̄ est omibz sp̄teibz eē in celo:
 et tñ alia est glā solis. alia lu
 ne. alia stellaz: sic in p̄avi
 tate et̄na distincte fulgebūt
 lumina meitor. In domo patris
 et̄na mansiones multe sūt:
 ubi non vinct alē aliō pluri:
 quia omēs hēbūt vitā et̄nā.
 In multis aut habitacombz:
 honoat̄ alius alio clarus
 Quanta putas ibi glā fulge
 bunt v̄gines x̄i: corpis simul
 et mentis puritate xp̄m se
 quentes. Quis scōr thonis.
 melius hinc q̄ patitur q̄ v̄ir
 gines. Sole sequit̄ eum
 quocūq̄ ierit: vnde et sole
 illi similes st̄ atq̄ simillie
 honorabūt̄ q̄ p̄tētis in eo
 dem regno existētibz: splē
 dore quodam excellētiā ori:
 sicut lunā vident̄ ceteris sy
 deibz p̄mine: possidebuntq̄
 in domo dñi locū meliōrē
 mltō q̄ ceteror filior et fili
 arū ip̄or q̄ v̄ginitatis mltō
 nō sūt in signes. P̄gite ita
 q̄ st̄i di p̄m̄ & puellē: ma

res et femine celibes et in
 mupte: p̄gite p̄seueranter
 in f̄mē. Laudate dñm dul
 cius quē cogitatis vberis
 spate felia: cui seruitis
 instancā & amate ardentē
 cui placens attentā. Nō
 sint in vobis macule vicioz:
 sed totū hominē v̄r̄ in specio
 sō forma p̄ filijs hominū
 secrete simul et q̄seruate
 Non videatur in v̄gineo
 corpe v̄ro ip̄robz vltus: nō
 vagi oculi: nō infrens
 lingua: nō petulans risus:
 non saurilis iocus. non
 indecens h̄itus: nō timidus
 a fluxus incessus. Jam nō
 reddite malū p̄ malo: aut
 maledicū p̄ maledicō. Jam
 postremo ad illam dilectōis
 mensurā accedite: vt ad
 p̄mitacōnē sponsi v̄ri po
 natis aias v̄ras p̄ s̄ibz v̄ris
 Hec aut̄ dignitas ē addita
 vobis: q̄ angelicā vitā hoibz:
 et celi mores exhibetis tris
 Et q̄to magis estis h̄uilitate
 vos in omibz. vt coram dō
 inveniatis gr̄as: ne sup̄bis
 resistat: ne se exalantes
 h̄uillet: ne inflatos per
 angustā portā trāiciat:

neq; sic supflua sollicitudo:
ne ubi feruet caritas: deficit hu-
militas. **Sig^o** in pias con-
tempstis filios: homines qbz
gignet is filios: tantomag^o
corde amate filiu hois spe-
ciosi forma p filijs homi. **In-**
spicite pulchritudine: ama-
toris vitret hoc ipm qd in
eo derident supbi. **Inspicite**
q pulch: sic inus lumbus.
Inspicite vlnca pendentis:
caritas r fingentis: sang-
ne morientis: p au a ven-
tis: omnia redimetis. **Nec**
quati ualeant cogitate: h^o
in stata caritatis appendite:
et qd amous in pias vras
ipentendu habetis illi repē-
dit: qno pulchra carne sed
maiore pulchritudine vras
qnt: qui vobis dedit pntē
filios di fici. **Videte** autē qta
secumitate amatis eū: cui dis-
plicē falsis suspiaombz non
tinetis. **Vir** et uxor inice
se amāt qz in se manifeste
vident signa caritatis: sepe
tū de se aliq; mali inice sus-
piciant: qz sua occulta nubi-
te nō gciunt. **Non** ita est
de amatore vō dulcissimo
ihū toto desideabili: in quo

nihil inuenietis qd ipse he-
re possitis: nec vobis de ipso
timendū est. q falso aliqd
mali de vobis suspicetur q
tenes in tuer et corda. **Sig^o**
magnum amore qingibz
debetis: qm amate debetis
eū ppter que qingies habe-
uolūstis. **Totus** vobis figm^o
in corde qui pro vobis figm^o
est in cruce: semp hñces in-
mente qntā vobis caritate
exhibuit. qui vos sibi in meli-
tas tam in corpe q in aia offer-
uauit: qntā vobis r q speiale
glam p uauit: quas sic sibi
mauit. **Speiale** in q glā: spe-
ciale conā conauit vobis in
celis: qua in maiores auro
lam appellat. **Quā** idcirco
ab auro est ino nominatam:
vt ipm conē uonē q dabit
vobis in pmiū vgnitatis
infiniet excellētiā glē vir-
ginalis: in q sicut amū ce-
teā metalla pcellit. **Vos** certe
fais plate estis. **Marias** dic
In illa die erit dñs corona
glē: r fernū exultacōnis: re-
siduo ppli sui. **Attende** pto-
na sic de auro r lapidibus: scilicet
de lilij: rosas: violis et hui^o

Non est ipm dñi hñe p rona. Vir-
 gines aut nō tm hēbūt dñi
 p rona qd est cōe oib' glifi-
 catis: sed hēbūt p capillo
 florido exultacōis in appa-
 renā speāl' excellēcie qm
 vīgīnib' in patā celesti appēb'
 Quid est aut ille locus me-
 hor multo. q' filioz' & filiaz'
 q' illud nomē et m' q' aureo
 la: a ragnū est valde et in-
 explīabile in exptis: et p'tea
 ai magna auiditate arredū.
 magna fortitudine p'seue-
 rādiū est eis: qui hoc solifru-
 endo poterūt experiri. Sed
 q' q' memorādo grām speālē
 ab ipō quo nichilomin' in
 celis ipis p'atā ad speālem
 dilcōne sponſi celestis beng-
 in hū. a iōs vīgīnales p'ur-
 ipe vīgīnitas & dilcōnis aut
 cor languī dignatō ē maritae
 ai aūm' s' dñi ordinē p'seq'
 to te dilcōe p'ximī sine qua
 di dilectio nō subsistit pauca
 tūrem amectē: q' in duob' ⁹⁴⁶
 mandatis tota lex pendet
 et p'phete

Hos au ligat' aurei
 colocois in iō sex q'
 i medio floris al

Virgines a sponſo suo gratis
 concessa. et gloriā speālem.

bi in lilio consistit: caritate i
 primo hñda figurat: que i
 sex opib' caritatis q' opa mē
 noiant consistit. Caritas ergo
 que oiosa ēē nō p'vbiatūz
 ē se opib' oñdit: sicut b'rus
 gg dicit: p' baco dilcōnis: ex-
 hibitō est opis. Et ille speāl'
 dilcōis dñi iohēs ait. Qui
 hūent substantiā hui' mū-
 di: vidit fratē suū nēcitate
 patientē. & clausit viscēra sua
 ab eo: quō caritas dī manet
 in eo: Si em' fratē suū que
 videt nō diligit: idē que nō
 videt quō possit dilige. Opa
 aut mē quib' caritas demō-
 stratur: cum ut ipā vitas
 explicare oñdens se te hys
 solis iustos in extrem
 iudicij examē laudaturū:
 et p'p' hor' defectū reprobos
 dampnatur: dicens. Cū ve-
 nit fili' hōnis: & sedet in
 sede maiestatis sue: et sta-
 tunt iustos a dextis sine et
 reprobos a sinistris: dicit
 ipe rex hys qui a dextis ei-
 erūt. Venite bñdicti patris
 mei: p'capite regnū quod
 vobis pat' est. Et sinu ei:
 et dedistis michi manducāte
 Bitū: et dedistis michi

bibe. Hospes enim: et collegis-
tis me. **N**udus et opustus
me. **I**nfirmus et in carce: et vi-
sistis me: quod vni ex
vniuersis meis fecistis michi
fecistis. **T**unc dicit finistis
Ite maledicti in igne et in
Quaerit. **Q**uoniam: et non dedis-
tis michi manducare. **S**icut
ui et non dedistis michi bi-
be. **H**ospes enim: et non colle-
gistis me. **I**nfirmus et in car-
cere non visitastis me: quia
quod non fecistis vni ex vni-
uersis meis: nec michi fecistis.
Ecce opa meae: de caritatis ra-
dice pretentia. **C**onsiderand-
um est quae sint dignitatis:
que sola in districto exami-
ne laudari merentur. **Q**uorum
dignitas in colore aureo
flosculorum signatur designat.
Nihil ualet albi floris
mudicia sine istis: vngula-
lis puritas sine opibus carita-
tis. **S**ed quid dicimus de
his qui propter defectum ter-
re substantiae hec opibus
imple non possunt: siue adhuc
solummodo morientur: siue i-
uicia-
tes solum et omnibus que possi-
debant: nudum christum: nudum
secuti sunt. **N**unc hi omnes re-

mus det no open
vris me

fin

pbierunt: quia christus in opibus
caritatis ministrare non potest.
Absit. **N**on enim impotentes:
sed nolentes dampnabuntur.
Nam viscera: id est compassione
sua non claudit a proximo indi-
gentiam patienti: qui si pos-
set vellet subuenire: si sufficit
deus cor intuenti si sola volun-
tas afficit: et ipsam pro se repu-
tat voluntatem. **N**ullus ergo se
potest excusare: quoniam omni peccati
securus: uel opere uel volunta-
te. **N**on igitur se excusent: qui
dare non possunt: uel a deo iusticia
uoluntaria paupere
coacti: voluntate dare tenentur.
Examet autem se quibus: si haec
habeat voluntatem. **C**ui enim
vides pauperem uel infirmum
uel peregrinum: et nulla compassione
promota propter istis nec oronem
nec gemitum pro illo effundis:
nihil quod dandi habes vo-
luntatem. **N**equaquam. **S**i et
non diuidis affectum carita-
tis cum proximo indigente: id est si
non operaris patienti: si non
sodole et dolenti: quomodo
substantiam extiorum diuides.
Si non das compassionis affectum
quoniam quo plus caritatis plus ha-
bundat: quomodo tamen

sbam daret que dimisa mini
 it. Quociens q'ndem aliq
 indigente. agnoscam xpm
 nullo. q' et ipse indigens me
 bz xpi est. et no claudam vis
 rea opassionis me ab illo. et
 phoc saem q' caritas xpi ma
 net in nobis. **A**ra me vir
 gines xpi. mit albos flores
 mundicie vgnalishabeant
 hos aureos flosculos carita
 tis. sine qua nulla mundicia
 castitatis nullus labor passio
 nis nulla sae plenitudo ia
 nua vite ingrediet et ne.
Nihilomin' aut pmo et ml
 to magis misendu est mise
 ris et via rce fidei ul' opm fidi
 exorbitantibz et mptoz forte
 tacentibz sine ipi sua pccat ag
 noscant sine ho: et frangedy
 e eis panis. v. ozomb' et lac
 mis nris ad miam inclmad
 e ille panis celestis. panis
 angeloz dulcis ihs. **S**ili et
 illi quibz dedit dñs intellcu.
 pane sacre scripture tlibz sta
 gent et apponent orando do
 ut oculos eoz apire dignet
 ut eu agnoscant: et cordis
 palatu sanet: ut gustet et
 videant qm oio suavis est
 dñs ipm q' in fractione panis

ide sac scriptura agnoscant
 quoz oculi intellectus ante ce
 nebant ne eu agnosceint pec
 catoz fozdibz supiectis **S**ian
 gend' est et panis consola
 tois hys qui m pssims sunt
 ostituti sine in languoibus
 corpis sine i one paupertatis?
 ul' in semetipis ul' in amicitis
 suis. ut scdm osiliu sapientis
 detur sicea mentibz: et vinu
 dulcas osolacois hys quia
 maro sut aio: diuite semper
 voluntate. **I**ntes ad omis no
 solu ad amicos et domesticos
 fidi. vñ ead ad inimicos ut
 sim' filij p'ris nri qui icelis e:
 qui facit solem suu oriri sup
 bonos et malos et pluit super
 iustos et iustos. **E**t forte dicet
 aliquis **Q**uid deperit deo meo?
 q' solem suu et pluuia sua tu
 malis q' bonis largit? **N**ihil
 in qua pmo et ptest. qz pleriqz
 vincut in ali multitudine
 bonitatis. et beneficoz dei:
 et aprans suis it meibus
 quertur. **E**t tu dic michi. **Q**id
 deperit tibi si caritate tua que
 quasi sol reteas vtruces illuat:
 et pluuia lacrimoz tuaz ead
 tu inimicis diuidas orando
 et lacimando pillis ut qnqz

revertant ad cor et errores
suos agnoscant et caritatis
vinitate recipiant. **O**si facies
bonitatis optimi dicitur quod bo-
nus est. qui te monet orare pro
persequenibus et calumpniantibus
et quanta mercede talia ora-
tibus pareat: certe iam dudum
peti misse ab eo et dedisset tibi
solem in his caritatis et pluviam
in lacrimarum qui dat omnibus
affluentem et non impeat. **A**
pud quod est fons vite et in cuius
lumine videbitur lumen verum
quod illuminat omnem hominem dicitur
Iesus. **A**d autem exemplum dicitur
et tu caritatem tuam dividere
mas tuas tamen cum inimicis tuis
is quod cum amicas ut sis filius
patris tui celestis et frater et
imitator domini Iesu: qui super
caritatem peccantem fleuit: pro
oculis suis oravit ut non
periret. **E**t iam ad finem floris
hunc attingamus. **F**losculus
in medio flosculorum aureorum
eminens ceteris omnibus longi-
or divinitate signatur: quod est super
omnia deus benedictus in secula seculorum
Amen. **H**abet autem hic floscu-
lus caput unum et angulum:
per quod terminus ipsa designatur.
Unum enim caput divinitate sub-

stantiae unitate figurat:
tres vero anguli eminentes
et a se distincti unitatem
figurant personarum. **S**icut est
hic flosculus in lilio virginale:
quod virgo domini. omnes cogitationes
sua omni voluntate suam
omnia verba omnia facta sua omni
mundicia sua corporis et cor-
dis sui ad honorem sponsi ce-
lestis debet referre: quod si
gloriam ipsam quesierit: iam
patem. et purum corpus habet:
sed oleo leticie spiritualis et
igne caritatis carebit. **S**icut
in autem quod illis virginibus
dicitur sic sponsus. quod la-
pides habent sine oleo: ubi
horribile non solum auditum
sicut cogitatum: nescio vos. **O**
ubi asperum. **L**iberi nos domine
Iesu domini adhuc tempus est
liberandi nos pauperes pat-
res a laqueo venarum:
ne postmodum illud verbum
asperum audiamus. **S**icut
quod ad insarum in serpens ille
astutissimus invariabilis et
subalissimos laqueos ho-
minibus tendit: ut quos abo-
mibus operibus non potest auertere
pravis suggestionibus de
bonis saltem operibus faciat

gloriari. Et quomodo putas
 eum fremere quod stridet ten-
 tibz sine tunc vidit unguia
 las teneat apertis infantie
 sic nudum tunc regnum mundi
 et omne ornatu scilicet concep-
 nit et tam alta femina ungi-
 matis ascende. Quas
 illu putas insidias tendere.
 nunc radia nunc tunc nunc
 folio albis nunc flosculis an
 reo lili unguinalis ut indu-
 cat eas in aliquo eorum quere
 glam ppam ne ad emittatis
 si nunc apice ptingat. Sed
 ungo xpi semp respiciat i
 facie sponsi sicut oia faci-
 at ppe ipm oia ad ipm refe-
 re. in omibz queat ipm di-
 cens ai ipso. Ego glam mea
 no queo s honoifico dnm
 meu et ipe honoabit. et
 ipe solus est susceptor me
 et gloria mea qui exaltab
 caput meu dulcis ihus. Si
 quis vgnu sic meditabit
 sic loquet sic agec erit p
 sectu lili et florebic met
 nu an dnm et in dno suo
 et in sponso suo: et dns et
 sponso suus florebic i ipso
 qui mortu etate sue teste
 dit ut taha lilia colliget

Hic autem p quoda excessum de
 flore lili spualis quo pcpne
 floret vitis et vita ma dne ihs
 ma vngnu in quoz noticia
 huc tractatu credim ven-
 tur diligenti tractare stu-
 dium. Et hic inueniat com-
 pendiose et factib memorie
 comedet. tanto au dms lege
 quato breuius quod ab alijs
 factis pabz diffusius est trac-
 tati et multis gribz dispu-
 tatiobz agguati. qd ppter
 difficultate a simplici un-
 gnu simplici intellu non
 pe qphendi. Nec tmem
 linguas de tractoz dicentiu
 nos vni formate matie no
 seruasse qui a tractatu vitis
 in tractatu lili dardim. Et
 pto sciam nos a caritatis be-
 nignitate excusandos fore
 au in h tractatu ofitemm
 sicut intelligim deseruisse
 i au manu sim et nos et
 sermones m qur firmiter
 spam in huius matie tracta-
 tu secuti sum. In glam doctor
 s fructu discenciu requireres
 Veruptu qntu intelligo no
 magis floret aliquo flore vi-
 tis ma no plues altu flo-
 ris actualis fraglantia qua

hinc lily. i. virtutis virginialis:
cuius amore tot adolescentule
attracte tam liberaliter currunt
in odore vnguentorum sponsi vo-
ce simul et ope clamantes.

odore

Trahe me post te in vnguentorum
tuorum aurem. Quid enim a-
mauit tot virginum milia mundi
illecebras spemque: quid inquam
amat in sponso suo cui vir-
tutis telae coe attrahuntur:
quod odorem lily idem amorem vir-
ginitatis. Mauc y nobis huc
florem potissimum in bibe ma-
comendare: quo nullus pro-
sior: nec speciosior est in pa-
vite. i. ut aut ad alios compe-
diosius tractandos tunc am.

sp. uero
modico

Hilo De rosa rubete & ar-
ret in vite ma be dete
ingno ihu. in dylom
rosanubens & ardens & rubens.
sanguine passionis: & igne ar-
dens caritatis: rosida effusi-
one lacrimarum dulcis ihu. He-
lut enim et contestato epp me
gaudium meum: ymogaudium
anglorum dñs ihus: qui ut ait
apls. in diebus carnis sue of-
ferens vota. supplicaciones q ad
eu qui possit saluum facere eu
a morte. cu clamore valido
et lacrimis. ex auditu e p sua

reuerentia. Audis cor non car-
nem sed lapidem. illum mag-
num ihu et optimum. in diebus
carnis sue. quia p me redime-
do assumpsit lacrimis madu-
isse: et adhuc arduum permanes.
O cor durum: audis quomoueri p
me ad lacrimas illum. qui met-
num stat et non quomouebitur:
nec adhuc tu ad lacrimas com-
mouis. Ad dam et ignem
caritatis. & passionis sangui-
nis: si forte calefias. si emolli-
aris: ut dulcissimo ihu pro
lacrimis suis & sanguine effu-
sione. solas salte lacrimas
rependas. Adhuc addam mal-
leum grauem: et amicos fere-
os inquitiam tibi: ut sancta-
ris. Nam si ees sicut terra sicut
aqua arduum: leuiter posses
emolli. solis lacrimis y su-
si lacrimantis ihu. Si autem
a facie frigoris inquitiam
multiplicem. induratum es i
rigorem lapidis: addo instru-
menta fortia. malleum crucis
et amicos clauorum ferreorum:
ut illis tibi in cassis scandas.
et fontem lacrimarum salubrem in-
fundas. Quod si nec adhuc com-
mouis o cor durum et ipem-
tens: durus es sicut qui in te

seruo a moyse bis percussus
 ga. emisit aquas largissimas
 pferum ai malleus crucis
 dm ualidior sit ad ferend
 q' v'ga moyfi. et tres clau
 feret ter percussis effi mōres
 eē debeant. ad aquā lacrima
 rū eliciendam. q' percussio v'
 ge moyfi genuata. Si vero
 adhuc pmanes in conuul
 sum. eo q' in adamantis du
 nā sis quersum. qui solo
 hedi sanguie p' molliu' af
 fed' tibi hedi p' et agni ma
 tamati optimi ihu sangui
 ne copiosum. calore incom
 pabilis tantas fuerent
 qui sua fortitudine illum
 adamantinu pietē muni
 aqaz. positi mē deū. ho
 miez. oio cōmuniunt et dissol
 uunt. Cui p'ces p' tot annoz
 milia durauit. nec lege
 nec p'phis ipm diuisoz p'cep
 toz. cōmōmōm et cōm
 nationū malleis pacien
 tibz. aliquaten' fuit cōm
 mity. Et accedente sanguie
 hedi et agni mri benigni ihe
 su. nō tm p'fōcto. sed et des
 tructo ē. Dicit autē dñs ihs
 purissim' eē hedi. qui est
 mundū aīal. q' carnē mraz

gestabit. plenam in nobis
 in mūditijs p'ctoꝝ. in ip' uero
 nichil p'ca hntē. p' vō mima
 mūditiā suā agnus est. qm nō
 solū nō hē p'ctm. s' et totius
 mūdi tollit p'ca. Hui' ergo he
 di et agni mri copiosos sanguie
 o cor adamanti nū sine q' nate
 in illo ut calefiat. calefactum
 ut emolliat. emolliat v'co.
 fonte lacrimaz effundat. Copio
 sa aut aqua opus est. ut resi
 ciat plus me' et iumenta. Est
 aut plus me' mot' aīni mei
 rōnales. que iūtes ea que tm
 spūi meo queniūt. Habeo et
 iumenta. alias cogitationes.
 que circa carnē occupantur.
 que aīe tenent. Seruicitem
 impendē. ut iumentū quas
 vtrazq' cogitationes detet re
 fia fonte lacrimaz ne in via
 hui' vite deficiant ul' a rōditi
 ne declinent. ut quod bonū
 est in eis confortetur et sor
 didū abluat. que uirtus v'qz
 in lacrimis inueniē. Quē iā
 ergo michi et v' mā inueniā.
 fonte lacrimaz. in lacrimis. in
 cruce. in clauis. postremo et
 in sanguie rubicūdi ihu legā
 ergo et intelligā q'ntū ip'e an
 nūciat ruborē carnis et aīe.

dilatā ex dīcō amantissimū ihū
hūbuit em̄ in vtroq; r tam
in corpe q̄ in aīa? in carne
ex nā. q̄ nālit om̄is canōn
bea est: nec nūm̄ sanguīe
passiōis. quo carne suā car
tate nā cōpellente tā crebro
tam copiose pfudit. Quas
sac̄tissimū sanguis effusioes:
in superioribz nos frequenter
memim̄ expl̄asse. Vnde
videt̄ in hīs mīme r morādū:
ne lōr̄ fastidiū gnet̄. S; q̄s
nisi totus cō r sanguis. et
qui in se nichil sp̄itale habz:
sanguēz istū fastidiat. Q̄s
volens se de sanguīb; r de
p̄c̄is p̄ carne r sanguēz con
tactis liberari: istū purissimū
salubrī mūq; sanguēz ihū
purissimū nō affectet. Quis
sel̄ isto dulcissimō sanguīe de
buat̄ quē pauc̄ in dulcedīe
sua paup̄ite? nō magis ac
magis sicut̄: audiens et
intelligens veram vocē sapie
dī v̄m̄ gēitī p̄is. optimū ihū
dicentis? Qui edūt me ad
huc esument. et qui bibunt
me adhuc sicut̄: Siverū
est p̄mo q̄ vez est. hūano san
guīe p̄ cetōz aīalū sanguīe
tā nālit̄ mee dulcedinem

vt cū semel a bestia qualibz
gustat̄ finit̄. illū de cetō semp̄
gustare desidet̄: ut aut̄ alijs
aīalibz postpositis sanguīe
insidient̄ hūano. et in mor
te suā corruant: pro illo acq
rendo: quā in se credis hēre
dulcedinis sanguēz illius
filij hom̄is ihū xp̄i. Ecce si
cūc̄ irōnabiles bestie san
guīe hom̄is: et nō sicut̄
ego sanguēz dī. Bestie
quāto plus gustant̄. tā
to plus sicut̄ sanguēz hū
nū: et ego fastidiā sanguēz
dī r hom̄is be m̄gnū ihū. Bes
tie currūt in morte suā dul
cedine sanguīe hūani attrā
te: et ego nō festinabo ad
vitam meā. ad sanguēz ni
bitūdī ihū r candidi. Imo
v̄ festinabo: emā et bibam
Emā absq; argento et absq;
vlla cōmutatōe vniū et mē.
quē nobis sapia p̄is altissi
mū be m̄gnū ihū. insunt in
crathē corpis sui sanguēz
sui p̄c̄ū vite mē. p̄c̄ate
meū. qui diligēs dñm̄. emū
te nō corruptibilibz auro et
argento: sed ḡm̄tatōe mox
et oīis facōis v̄re. vniū et
lac sanguēz illū dico p̄

rissimū p̄tiosissimū mēbra
 te p̄fectos: et v̄mū et lac p̄
 milioe nutrentē. Si p̄fecto
 si fortis es v̄mū est tibi san
 guis iste sanguis mēa q̄
 sim? si adhuc m̄ fin? au op?
 sic lacte: lac est tibi ad enu
 tiendū te. Bibe ḡ sanguis
 hūc mēa q̄ssimū: fide. memo
 ria. et m̄ autu sp̄iali. Ecce s̄
 opendo itez: reduco tibi ml̄
 tiple sanguis effusionem
 largissimū ih̄u: quā rosam pas
 sionis et caritatis sue rubica
 vit. Caritatis quidē illi? aut dēz
 h̄uānō q̄phēntē nō sufficit
 mtellais: nisi q̄ntū ex passioe
 ip̄is que auctis apparuit tō
 phendit.

De rosa caritatis

Uenūptū p̄mo de rosa
 caritatis: consequēt q̄
 de rosa passionis vi
 deam? Adorem rose caritatis
 p̄ndim? si diligētē videā
 m? quis q̄les? q̄ntū quare
 amantē amator m̄ seicōres
 et mirabilis. Amator noster
 est ille. quo nichil maius. nūq̄
 ditius. nichil fortius? au ois
 sp̄e q̄fiet? qm̄ deus meus
 es tu: q̄ bonoz meoz non
 eges. In hoc v̄bo breuē q̄pre
 hendit? quis amatoz m̄ sit?

quare? Et quare amantē
 ex v̄bo sequenti elicit? videlz
 q̄ nō ideo amantē nos. ut
 aliquid m̄i accipet. quibo
 noz m̄dō nō eger: sed q̄ntū
 ita gr̄a sua. Qd̄ si eā m̄ nob
 esset aliquid boni q̄ ille ape
 teret: nō hoc a nobis s̄ ab illo
 habem? Quid em̄ habem?
 quod nō accepim? Cūales
 aut amantē nos amator n̄r:
 exponit ille qui ait. Cū adhuc
 inimici essem? r̄ consilia su
 m? dō. Justus em̄ m̄ iustos?
 pulcher fēdōe: solus bonus et
 pius: p̄cōres et m̄prios ada
 mant. O quāta dignatō. Jā
 v̄o q̄ntū amantē. videam? Et
 quis hoc sufficientē dicat?

De rosa passionis

Ere m̄ exposicoe h̄uā
 v̄bi. n̄cū h̄em? ro
 sam passionis. rose
 caritatis cōiūgē r̄ut rosa cari
 tatis m̄ passione rubescat:
 et rosa passionis igne carita
 tis m̄desat. Tm̄ em̄ dilexit
 nos dilcōz m̄ ut caritatis ar
 dore cogente. rubore passio
 nis m̄adet: tradetq̄ r̄ mortē
 man̄ suā? mortē autē crucis.
 et crucis nō breuē t̄ r̄ seūcis:
 s̄ ap̄ n̄apio ortus sui. usq̄ m̄

fine mortis durissime duratis
Sicut enim superius videtur comen-
dauimus caritatem: cuius optimi
Iesu Christi non tamen videri sunt dies:
sed tota vita illius cuius fuit
et martirium. Omnia quae quicquid
passus est dominus in diebus carnis
sue: ad ruborem vtiq; passionis
pertinent rose passionis: quia
ius effusionibus caribus sac-
tissimi sanguinis ipsius specu-
lit fuit rubricata. Et quia omnia
quae passus est dominus enunciare non
possimus: sanguis effusio est
salutifera: nos non pigeat ite-
rare: ut que iugiter sunt me-
moranda: tenaci memorie
artus imprimant. **De septem**

effusionibus sanguinis Iesu Christi

Dum sanguis effu-
sione legitur in
asione: quoniam nomen
eius vocatum est Ihesus: iam tunc
mystice significando: quod effu-
sione sui sanguinis futurum quo-
bis esset verus Ihesus: et salua-
tor. Audiant et intelligant
tam pueri tenei quam puellae: et
frequenter eorum mentibus incul-
cet animarum martirium inno-
centis Iesu. Unde et ysaias de na-
tuitate eiusdem domini nostri Iesu
Christi loquens: puer inquit na-

tus est nobis: cuius unum
humerus eius: ante quam unum
nomen significauerit natum
tamen statim adiungendo: quod pro
natiuitatis exordio passio car-
nis simul exorta est. Non mo-
dici enim pertinet ad commendationem
rubricandae passionis:
quod saluator noster in alieno loco
in media huiusmodi in medio
noctis ex diuerso foris a matre
paupercula natus est: licet ibi sa-
guis eius effusus non fuit: quod
tam pro temporis intervallo: et sep-
tem diebus spacio secutus est.
O quanta caritas: o quam
commendanda caritatis. Vir na-
tus est celi gloria: celi diuiciae:
celi deliciae dulcis Ihesus: et ec-
ce recenti ortu carnis igno-
minia carnis dolor: et carnis
paupercula matrem copulatur:
sed retentis misericordiae carnis:
impii nomen vox. Erucit et
totum mundum simul et in se
sibi subiungit: qui regnauerit
a ligno foris Ihesus: propter enim
passionem carnis qua humilia-
uit se ipsum factus obediens:
exaltant illum deus pater: et
dedit illi nomen quod est super
omne nomen: ut in nomine Iesu
flectat omne genu: caelestium.

¶ in p^o

frustrū et infernoz. Bene
cigo in p^ona effusione san-
guis agni purissimi. apta-
tū est ei hoc nomen ihesue:
eo q^o iam pura saluatoe; sim-
de inapee sanguis: qui in
completoe salutis mē toto
eat effundend^o

**De sēda ef-
fusione**

Secunda fusione
sanguis effusio ihe-
su xpi qua passionis
rosa coloratu. auenit in su-
dore sanguineo orantis et a-
gonizantis benigni ihesu.
Im enī ait ewan^g. frū ihē
magoma phryus orabat:
et frū est sudor eius sicut
gutte sanguis decurrentis i-
cinn. Cessent omīs ceterē
sanguis piissimū effusiones
Nūquid hec sola nō potēit
rosam manū sufficiētē rub-
rare. Vere p^o Contremisce
et frūde cor meū miserum:
et sanguis lacrimis inades-
ce: quia ecce creator meus
p^o me sanguineo timore p^osi-
dit: nec leui quidē: s; decur-
rentiam etiam. De misēo cor
dr. q^o di ac tanto sudore nō
madesat p^o fusim. Inspecte
tbulatōnez ipi^o mīssimū
cordis qua agebat: cū totū

corpus ex oī pte sanguineo sudore
manat. Neq; em̄ corpus ex
tūsecus tanto taliq; sudore
refluēt: sicut mīsecus nil-
lius doloris molestia frāget
Contū est cor meū in me
ipō: ait p^opha. Gasso ignē corde
mā. sassa est et extūs pelis
in salomone: effusus est
sudor sanguine^o sup^o etiam?
rubricata est et rosa passionis
et caritatis xpi: rubricatū ihū
Ecce q^o rubricat^o et q^o totus ru-
bicat^o. Nec vacat a mistio:
ista sanguis ihū effusio gual'
Sudant em̄ toto corpe san-
gumē: qui mīs venerat tolle
infirmates: ex corpe mō et
sanguine contractas: ut ad co-
ualescenciā + sanitatē totius
corpis spiritalis qd est ecclā sus-
ficeret sudor sanguine^o ab omī
p^ote corpus + capitis dñi nī ihū
xpi p^o fusus. Libeati q^o sumus
de sanguibz: dō salutis nre
benigno ihū. sūm p^o nobis san-
gumē effundente. Vel hoc cōte
signabat sudor sanguine^o
a toto corpe capitis nri effuso:
q^o in toto corpe suo spiritali q^o ē
ecclā sanguis eat martiū ef-
fūdend^o + ecclā rubricanda.
De tertia effusione

Tertia sanguinis effusio
 fuit in bellatione ge-
 narum: cuius testimonium
 habemus in propheta dicente ex
 persona ipsius crucifixi Corpus
 meum dedi patientibus: et genas
 meas vellentibus. Quod quidam
 exponit de laceratione maxillarum
 fracturam vnguibz impiorum iudeorum:
 quidam autem ex distractione
 barbe domini. Quod sine veritate si-
 ne altero verum sit: credo non sine
 sanguinis aliqua effusione pac-
 tum. Video quod sacrilegas manus
 in pulcherrime gentis non sacrilegias
 colaphis et alapis. et conspu-
 sione despiciebantur. Vultus christi: si
 etiam ad genas ipsius enellatio-
 ne exarsisse: et a vultu quoque
 dulcissimo. ad rubicundum
 rosei mei sanguinis elatusse. Vi-
 deo agnum illum immaculatum pa-
 cientiam admirabilem et ymitatam:
 genas pudicissimas. impudicis-
 simorum vnguibz lacerandas
 cum omni mansuetudine prebuis-
 se: ut patienter sufferant. si ali-
 qui in vultu facie operat effusio
 propter ipsum: primo et si quis nos ce-
 dat in facie: vobis et facie propter
 dulce illum. **De quarta**

Quarta sanguinis effusione
 genas purissimam effu-

sione inuenire possumus
 in corona spinosa. non leuiter
 posita: sed inerte in pressa capi-
 ti dulcissimo. capitis mei do-
 cis ihesu. Satis enim essent
 veritati: ut odientes veritatem
 non solum obprobrium illius: sed
 et supplicium requirerent. Nec
 hic puto quidem sanguinis in-
 os defuisse qui a capite irri-
 sorie et inde coronato de-
 fluerit in collum simul et in
 faciem dulcis ihesu. quod si noluit
 sententia coronato simul pena cum
 in similibz inrogare: sacrilegus
 de aliis ramis vel vnguis
 quibus alicuius potuerunt
 plexisse coronam. Sicut in
 suorum aculeos demonstrat
 nunc gloria et honore coronatum
 tunc spinarum aculeis coronatum
 tunc agnum inatissimum dulce
 illum. Et licet in sorie coro-
 nentur: tamen ignorantes et ir-
 ridentes coronatum regem
 facient: quia regnum est corona-
 ri. Coronatur igitur: rex esse
 a nescientibus demonstrat.
 In spinis vero: coronatum ma-
 licia aperit. Moraliter autem: do-
 re in ymitati caput in regem
 et ducem in dulce illum. Et
 autem malorum quorumlibz puer

de constructione

no

quinta effusio

sitate cōpingunt. unde m^o
 cū caput unū ita cōpūctū
 ita insū cōspereim^o. non
 murmurēm^o. nō recalcite
 m^o. paucaque nobis dūta
 pūti et breui inferūt cū oī
 equanimitate et paciētia
 suffeūdo: ut digni si m^o eē
 mēbra capitis mī. et bom
 bellatores si m^o sequendo
 vestigia signifi mī plissi
 mi ihū.

De quāta effusione

Quinta in buca
 tio rose mē: mūci
 tur in caudeli fla
 gellacoē agm mansuetissi
 mī rosei ihū. **Q**uāta quā
 titate: putas illū scissimū
 sanguinē: concisso corpore
 et flagellato distillasse i
 tram? cū quāta putas sem
 tia ipsoz fremētū. quāto
 fremētū seuentiū flagel
 lati putas fuisse dulcem
 ihū qui beneat ut nos a
 flagellis liberaret et mō.
Sine cā inquit flagellis
 ceciderūt me. **V**e sine cā?
 nisi forte miserim et pū
 si. bona opa tua penis dig
 na iudicarent: qui veritate
 tuā in mendacō detinue
 rit. **E**t hīc moalū eru

dm. ut flagella benignissimi
 p^odm. distam^o equanimiter
 tollerare: dū pessimoz fla
 gella pro nobis indignis tam
 patient^o sustinuit. dulcis ille
Que eū flagella hō nō suffer
 ret ad labore natus. **I**m
 p^oris nutrit^o et ouer satus?
 hereditari. celestis aule testi
 natus. que nō nisi mūtos re
 capit? cū videat regem omī re
 gū. et dnm dūantū bonum
 ihū qui p^odm nō fecit et in
 tuoz ore nō est dolus iuuent^o
 tam grauibz flagellacoēbz
 eē conētū. **A**udi hō stultice et i
 sapiens. et erudire? et nō solū
 nō refuge. sed etiā apprehende
 disciplina: ne forte quāz peās
 de via iusta. dno tibi uascente.
 qui p^o filio suo non peperit?
 p^opter te tradidit flagelland^o
Non peperit deus filio p^orio
 nali: consubāli sibi. et coetno
 et impassibili: qui p^o salute tua
 ipm faceret nasci in tpe: et pas
 sibilem flagellis conteret: si
 cut scriptū est. **D**no voluit eū
 conterē in infirmitate. **E**t quō
 p^oret tibi filio adoptiuo. cū
 sensus tu p^omi sine īmalū?
 qū in chamo et freno inay
 illas tuas ostingat ut salte

nō

quā

ut

ubi effusio

vevato det intellectū. q̄ren
ad eū appropinare cogans? qui
licet moleste. salubrit̄ tū fla
gellat oēm filiū quē recipit.

Sexta **De sexta effusi**
sanguis effusio **one**
que rosam passionis
rubricavit. in fossione clavo
in copiosissime invenit. Quis
em̄ de fossis. p̄mo et de p̄fossis
mambz pedibzq; innocentis
ih̄i. copiam sacraei sanguinis
dubitet effluisse. In torren
tibz h̄m̄ sanguis. rosa n̄ra p̄
piurata est: q̄ h̄c vere caritas
h̄c rubicundissima passiōne
me. In hac magnitudine
passionis. magnitudō confi
dētur caritatis. Ardore rose
caritatis: rubore confidēt pas
sionis. Cuius v̄m̄q; tam gra
via: tam pudenda passus fuit.
Deus est qui patit: nec ma
liquo sibi dicit torcular pas
sionis alleviare: qui ferre
sine ul' oīno auferre ul' alle
viare. ul' breviare vires tor
mentoz consuevit. Non pe
pat sibi: qui sine p̄ce nouit
h̄m̄ rei em̄dētā: m̄des i
euangelio ioh̄is. Vbi cū ab
h̄is qui ad ip̄m venerant
capti uadū ei dicit. q̄ ip̄m

ardentissima

noe

quereret: s̄būgit. Ego sum
quē queritis. Si q̄ me que
ritis: s̄m̄te hos ab ne. Car
dor verissime caritatis. ma
ifestat et tradit se caritas
ip̄a se inentibz inimicis: nō
p̄ce no sibi. h̄ogac p̄fins: ut
p̄ceat illis. Captus q̄ post
pluimas illusiones tam in
teoz q̄ gentū: post sanguis
pluimas effusiones clauis
inimicibz. mambz sil' et pedibz
p̄forat: et configit. In quo
as saluator in̄mitissimus
ih̄i. Inuē et respice rosam
passionis sanguine quō ru
bet: in iudiciū ardentissime
caritatis. Contendit passio
et caritas. Illa ut plus arde
at: ista ut rubeat. Et in
bilis p̄ ardore caritatis fit
passio rubea: quasi nō dili
geret nō pateret. In passio
me v̄o rubore: ardor maci
m̄: p̄pabilis oīdit car
tatis. Sicut enim rosa p̄ frigore
noctis clausa. solis ardore
surgente tota ap̄it: et fo
h̄is expansis in rubore te
monstrat ardore iocun
dū: ita flos celi celitōsus
opt̄m̄ ih̄us xpc. qui in lito
tpe a p̄ce p̄m̄ hom̄is quasi

in frigore noctis tamq̄ clau-
 sus fuit. p̄ dōrib⁹ nondum
 gr̄e plenitudine ip̄endes?
 tunc plenitudine ip̄e accē-
 dente. in d̄i s̄ audentis mi-
 tatis in om̄i corp̄is sin̄ p̄te
 aptus est: et rose caritat̄
 ardor in rubore sanguis
 effusi refulsit. **V**ide ergo q̄
 in hoc flore rose floruit:
 optima vitis in r̄ rubra in d̄
 ih̄e. **V**ide totū corpus: sicut
 in rose sanguis flore non
 inuenias. **I**nspecte manū
 vnā et alterā: si flore rose
 nō inuenias in vtraq̄. **I**n-
 specte pedē vnū et alterum:
 nunquid nō rosei sūt. **I**nspe-
 ce lateris aptū: q̄ nec illa
 caret rosa: quā in ip̄a s̄
 rubea sic ip̄t̄ in vtraq̄
 aque. **E**uangelista nāq̄
 narrat q̄ cū vnus militum
 lancea latus eius perforasset:
 exiit sanguis et aqua.
Ip̄e est em̄ qui venit pacē:
 et nō pacē solū: s̄ pacē
 et sanguis optimus ih̄esus
 xp̄us. **O**suauissime vinū
 sor̄ d̄ne ⁊ saluator bone
 ih̄u: quas tibi indignas
 aiaz refere poterō actio-
 nes: quia a p̄ncipio ortus

ortus tui. usq̄ ad mortem
 diuissimā. v̄mo et post mor-
 te p̄ me t̄m̄ p̄iosissimi sa-
 gnis tui effudisti: quāto
 re excellentissime caritatis
 tue tam acerbis sanguis
 tui effusionib⁹ manifestāe
 curasti. **O** q̄ multo niō fo-
 lior: multiplicata et exor-
 nata est rosa tua. **C**ursus ista
 oīa enūet: **A**mmēa guttas
 sanguis. effusi te dulcissio
 corpe dulcissimi ih̄u: et ha-
 bebis rose passionis folia
 enūata. **S**ingule em̄ gutte
 sanguis. singularose san-
 gne passionis folia sunt.
Et iā ad alia transeamus:
 q̄ septimā sanguis d̄m̄ci
 effusione. iam breuit̄ d̄m̄ci
 cū te aptura latens torcē
 vnde exiit sanguis et aq̄:
 p̄ que baptismatis accipi-
 m⁹ sacramētū. **D**e croco ab-

O rōni stinencie
 et iā abstinentie i
 mā vite. dulcissio
 ih̄u xp̄o sentim⁹ floruisse:
 q̄m̄ nō p̄tea abstimens fu-
 ent ut castigaret corpus
 suū et in seruitutē redigeret
 ne forte in rebus efficeretur: s̄
 ut nobis formā daret et to-

no

42.

Deo

cunctum abstinentie: sicut
in circuncisione et baptismo
que non ad emundationem suam ac-
cepit qui semper sunt mundis-
simi et omnium emundationis: sed
ut obedientie nobis formam
iustitiamque donaret. **S**ine du-
bio igitur virtute hinc abstin-
entiae recte virtutum. et per omnibus
sanctis precibus precibus; et futuris
excellentiis semetipsum imitari
tas: non naturae sed voluntate.
Subiatur nobis finis de
bis ipsius domini saluatoris de
se dicentis. **V**enit ad vos o-
mnia iohannes baptista non man-
ducans neque bibens: et dixit
istis demonum heretico: ita venit fili-
us hominis manducans et bibens:
et dicitis ecce homo vorax et
vinarius amicus publicanorum
et peccatorum. **E**cce testimonium veri-
tatis. quod iohannes non manduca-
uit neque bibit: et quod ipse ihesus
et manducavit et bibit. **Q**ui-
quid ergo iohannes in abstinentie
virtute precellit in in dilectionem
ihesum. **N**equaquam. **S**ed non dicitur
quod duplex abstinentie virtus:
vna in mente. **E**t ea quae in me-
te est semper hinc dicitur: **V**o quod est
in actu: **R**ex autem tempus qualita-

pro

te manifestata est. **V**enit
autem iohannes qui purus homo
erat abstinentia tam in mente
quam in opere exercebat. ne forte
contaminaret sicut homo:
non vero ihesus qui maculari
non poterat. cibis et potibus
propere utebatur ut quiescentes
sibi ad virtutem attraheret
abstinentie. **R**emansit quod virtuti-
tes. **N**ec credas ulli modo
maior esse virtute dicitur ab-
stinere a cibis: quam ipse ab-
stinere uti moreate. **D**ifficili-
simus est enim in cibariis mo-
dum servare omnimodum: ita ut
ultima quam ne potest sufficere nihil
firmat: nec tamen ipse natura
re aliquid de necessariis
subtrahat. **S**i ergo conti-
gat aliquis herere virtutem
abstinentie tamen iohannes scilicet
ut ipsam mente et opere
exerceat: non quod tempus
eum qui abstinet tamen perfecti-
tissimo ihesu: qui abstinentie
causa pro tempore exegerit et
pro persona pro utilitate vel pro
pro corpore vel pro premiis
intendit: tamen remittit
observas tamen in omnibus omnia
que tamen virtute abstinentie
sunt servanda: ut semper via

ca

abstinentie oportunde gule
 rine euter. Cuius vitij abusio
 nes hoc veru notant. Pre
 propere laute minus inten
 te studioso. **¶** De propere
 em comedut et bibut. qui
 temp' comedendi puenit:
 sola voluptate no nate co
 acti. Legim' em in buaspas
 tu de suis pub' qui hospiti
 tu spualiu caritate deuit
 a tempo' osuetu ciboz anti
 cipauerit: s' comededo in
 caritate se nequaquam soluisse
 ieiunium est in abant: ita be
 eria aliqui post tlem refec
 tione miffaz celebrare
 solemnia no tmerent.
¶ Quamuis nobis no quei
 at trahere in exemplum si
 militer faciam' quoniam
 ab eoz pfectione no mini
 mu' sepam' eos tu si p'co
 talia fecisse ofidimus: que
 nequaquam nisi sp'itu sc'o ipis
 veritat' reuelante fecisset.
¶ Laute comedut qui de
 l'itate vitine cibarys. so
 la deliciae attracti: quibz
 no sufficit nalis sapor car
 ni sine pisciu que crea
 tor illis imposuit: s' modis
 nature qtempne querit

1106
 aduiores saporos pipis et
 salfameto'z vano'z ut sibi
 appetitu' faciat comedendi?
 no metuentes optimu' omni
 creatore vitare in creatu
 ris sine. dn' alios illis saporos
 ipi facuit: q' creator nature
 eaz p'stitit. **¶** Quicunq' hui' modi
 alienos saporos homo xpia
 no vitare deberet: si aditeret
 dulcissimu' ac sapientissimu'
 dnm suu' fecisse oia bona val
 de: an' creaturas vere bonas.
 nullu' ve nisi malus. alterne
 osuevit. **¶** Consuevit dico: q'
 quicunq' laucioribz vitabarys p
 infirmitate corpis repelle
 da palato no alludente sed re
 mcente cibaria nulla uel p
 ua culpa esset. **¶** Ad eoz igitur
 confusionem quo'z ut aph'is
 ait deus venter est et gl'ia
 ofusione eoz: quos idē as
 seit flendo. munitos anas
 xp'iet ymitatores illi' pau
 p'ri. et miserimi diuitis:
 qui epulabat' no aliquando
 p' sanitatis rem edio: sed p
 voluptate cotidie splendide:
 p' qd' nec iuxta aque ai
 m inferno sepultus esset
 meruit ipetire vt refrige
 rent lingua sua ardens

perfecto in flamma que aliens
semper superfluis fuerat sa-
poribus delicta: nec nali aq
frigore meruit resoueri. q
in voluptatibus sine naturae
sapore alienaueat. Ad horum
inquit confusione gentilis hois
memorare finam no gra-
uabor: ut erubescat nomine
xpiani qd a meliore seipm
ignorante docet. qui nec p-
araturus p creatorē venia-
ri saebat: nec aspectus sae-
bat pati sapores. p xpo. q
ul' nesciuit. ul' no credidit.
p se in crucis patibulo vniu-
miratu bibisse cu felle my-
til. sed soli naturae cōsena-
ens. contra voluptuosos
exclamat. **O** prodig' a rez
luxurios nāq. iniqua pu-
grenta patit. et quesitor
era pelago q aboz ambi-
tiosa fames. **O** laute glā-
mense. disface q puo liceat
pduce vitam. et quatu nā
petat. no erigit egros no-
bilis ignoto diffusus con-
sule barthus. no auo gem-
inis q bibat. s; gutture pu-
ro vita redit. satis est p his
flumibus q teres q ide aq
et panis. Et qm bene con-

al' tunc palagi q

cordat cu illa v'sitata sen-
tencia et vā. panis et aq
vita bta. **N**ec adhuc con-
terit' q fusione. diuissime
frontes vorator. tu ipius
vitae verissim ihu. q
apli eius eque vera. nec no-
et gentilis homis vā rep-
hensione et eruditione p-
tusse. et dicit xpiani si-
m' nec tu reapuit voce
xpiani aplo et loquens
et monētis. quā carnis
ne fecit in desideris. **V**i
si equet enent. ut ai ad h-
este eoz sint in ore eoz. ma-
dei ascendat super eos. et qui
deduxerit in pessimus
bonis tremis dies suos.
in puctu ad inferni dese-
dit. ubi verims comētens
ipos no morat' et ignis
no extinguit: pro delictis
breuib' mala reapientes
sempiterna. **A**nims com-
metē quid sit: omib' notū
est. **I**nnis ei comedit
fuce bibit. qui vltia qm
naturae suae sustentante
possit suffice sumit ali-
meta: in qme si hoc fa-
enter. facit. **E**uent em
no raro ut homo sine la-

bonis ofiditate magne vi
 lui sumat alimentoz ut
 in labore possit subsistere?
 et timore deficiendi cogere
 mensuram refectiois excedat:
 in quo peccato ne credo aliqne
 esse immune. **S**z talia peccata
 crebas ofessionibz ancti mu
 tis voluntarijs abstineatis:
 stia ut deplendit purga
 da sit. In nullo aut gnie a
 boz istud vitium supfluita
 tis aboz et potui excusat:
 ai eia legatur q patin zo
 dome fuit habundaa pa
 nis: et dyabolus temptatur
 dnm. no de alio qm de pane
 temptavit: sciens pftom
 minio supru panis patin
 no dece. qm pmos pntes et
 ppos oes homines vni po
 ni comestione recepit: q
 us no ita facile in abis vi
 libz mensura excedatur b
 bi sapor non decipit: sicut
 in cibarijs lance patin s:
 et saporibz altatis. **A**r
 dent comedere est aboz uel
 potus cum nimio desiderio
 sume: quod tam in vilibus
 q in delicatis pot abanys e
 uenit. Cuius rei exemplum
 habem in esau: qui vilis

tibi de laicoe attracto vltro
 vendidit primogenita sua
Ita em hie liber genesis quia
 veniente esau de agro vidit
 iacob fratrem coquere lenticu
 lam: cui dixit. Da michi de
 coctione tua hac iusa: quia
 oppido lassus sum. Et fra pac
 tione cum iacob de venditoe
 primogenitoz comedit iuoa
 nitate coctione nimis desite
 rata: dignitate primogenitoz
 amisit. Quia. in nimis ar
 tent desiderabat. lenticula
 ita ut dicit en mouor quid
 pterit primogenita: no est
 dubium qui autem comederet
 acceptum: quod tam audenter
 suat desideratum. miserere dne
 misericordissime ihu michi
 vere miserrimo peccatori: qui
 nullu die sine peccato huius moi
 me sentio peccare ne peccate ex
 cessu. fidei tue qua tibi geito
 sum mear pte dignitate. **E**co
 tra et sanctissimos helyam
 et iohem baptista amibus vfos
 fuisse accipimus: et sobrieta
 te tpante eos nullu ex hoc
 omo meritum perdidisse. **S**tu
 diose comedere est in cibis ul
 in potibus nimis diu immoran
De hoc exptis loquimur et

de ihae p d d ubi
 ad curiam dicitur
 dicitur

ut nā nō eē m̄ expti. nec bñ
quā expti. **S**requentē sol
accidē q̄ sumptis cibarijs.
que scdm̄ osuetudine ncc̄
tati firmētis possent et de
berent sufficere. quedā singat
noua delatō. que facit ho
mine improuidū et insidias
dyaboli nō auentē illi cibo
cū tanto studio inherere tāq̄
indul an̄ comedit. ul' infra
multos dies post hoc indy
ul' sic sūptis cibor. **E**t qui
hanc gule spem in se depre
hendit. auxiliante dō hinc
facile possunt resistē. quia
impetget nō longū durat
qm̄ dū a mensa fugatur.
et illi quod tanto studio
desiteat. memoria s̄duca
tur. **S**ūt autē plimi qui ta
le studiū comedendi nec
pcc̄m estimat. nec etiam
anqm̄ suggerenti pcc̄m eē
fidem adhibeant. hñtes
in osuetudine dampnabili.
nullo desidio resistē qd̄ pos
sit a nā aliqua obibracōe
defendi. nec ponūt aliq̄
metham desiteio comeden
di. tō nec tpe desiciant. s̄au
gat. ul' forte pudore tēue
ti. **C**xpian̄ homo come
sit

tens ut uiuat. nō uiuentis
ut cometat. sicut quidam
aut bñ de multibz et uolū
tibz. **N**os in se firmi s̄ fr̄
osimē nati xpian̄ autē
nō sic. sed semp ita s̄ fr̄
de mensa. ut adhuc habe
at apertū plura sumendi.
et eū qui adhuc eēt imple
dō cibarijs. dñō ih̄u p̄grato
mine ofeāt appetitū. qm̄
p̄ nā salute sepius esuri
re uoluit et sitire. **I**ys et
alijs sibi. aliquis rōmbō
inducta tanta se abstine
cia mactēt. ut nō nimia tō
suptis media languores
incadat diut' nos ut sibi
nec alijs ualeat oīo p̄tē.
ymo fiat etiā omibz. gñis
qui si grauariēnt. ipe pon
allemare debēt. **C**ūne ista
torēt. **C**ūns sapiens s̄ci
et. **I**gnorat tles q̄ uicis
est mediū uiaoz. **E**st em̄
quoddā mediū mē. minus
cometē et minus abstine
et illud mediū est uirtus.
Hoc est tantū firmē ali
mentoz. ne minus tebi
litet. et oīo nā. nec tū ut
uicia uegentēt. qd̄ si oīo
tē mediū seruare nō p̄t

in hanc ipse ne nimis a
 medio recedatur: id est ut ille
 qui nimis comedit quoniam de
 beat: non nimis abstineat:
 et ille qui comeditur me
 sua excedit: cano nimis
 excedat: ita ut corpus no
 nutriet: dicitur sicut virtutibus
 consuetudine. Quare autem flos
 croci abstinentia significet
 color ipse ostendit. facit enim
 suos culiores abstinentia.
 croceos sicut flore similes
 Non enim per facies esse vi
 brata: cum stomacho absti
 nente. Multitudo autem
 flos croci: multas species
 abstinentie designat. Non
 enim est abstinentia solummodo
 cibi et potus: sed etiam somp
 ni et lascivie et vestime
 torum et aliorum quorumlibet co
 motorum: que corpori superflue
 tribuntur: ut balneorum un
 gentorum stratorum mollium
 odoramentorum musicorum
 instrumentorum et cantile
 narum et retorum huiusmodi que
 sensus humanos corrumpunt.
 amque subvertunt. Sed autem
 quedam flos ruber sicut colo
 ris significat caritatem.
 semper debet in mixta operibus

esse abstinentie. quia si quis sicut
 caritate corpus suum ita tra
 dat ut arteat: nichil ei pro
 dest. Quosdam enim esse qui non
 propter caritatem de se sed propter vanam
 gloriam se macerant abstine
 to: ostendit ipsa veritas dominus ihesus
 dicens discipulis suis. Cur re
 unatis nolite fieri sicut hypocri
 te estis: qui exterius macerant facies
 suas ut videantur hominibus re
 vivantes: amen dico vobis
 receperunt mercedem suam. Quare
 re. Quia non sicut veris crocus
 qui caret rubro folijs caritatis:
 sine qua nullum opus perfectum
 est. Ipsa est enim veritas de qua
 dicitur: qui habet unam habet omnes: et
 quoniam qui non habet id quod habet
 auferet ab eo. **De odore flos**

Item ad odorem vitis
 horum flos vitis nunc ac
 cedam. odorantes ip
 si dulcissimi illuminant sicut oto
 ris dulcissimi fragrantia. cor
 da nostra dignetur suffragari:
 ut de ipso dulcia et sentire
 et dicere valeamus. Quid autem
 dicit de hoc odore potissimum
 admirabile et supra quod dicitur potest
 aut cogitari inestimabile
 est. iste odor vitis huiusmodi flo
 ruerunt et alii sicut palmites

sicut flos similes

odore

in quibus et ipse profecto floruit: sed
etissime ipse viti soli capiti modo
optimo ihu clamat illa spiri-
talis sponsa: meliora sunt verba
tua vino: fragrantia vnguentis
optimis. Oleum effusum nomen
tuum: ideo adolescentule dilexe-
runt te. Trahe me post te: tunc
in vnguentis tuis. Non est
mirum si odor inestimabilis mi-
nis de hac vite nostra florenter p-
cedit: si nota eius diligentius
attendamus. Que sunt ihu xpus
nazarenus. Ihu autem ut scias
salutans: et saluator in epant.
De quo psalmista. Conuite nos
deus salutans noster. Et iterum
Saluasti nos de afflictionibus
nos. Cuius autem afflictione
potius saluari noli? Cuius sal-
uari autem tamli odore huius nominis
salutans quod effusum est sicut
oleum: inape delictum in dilassio-
ne ihu et confidenter require in
vobis salutaris salute: non nuntio
illos qui letantur cum male fece-
runt: exultant in rebus pessimis.
in quibus salutem suam constare
putant: si potius eam cuius spiritus
exultant: ideo salutaris suo:
que nominis huius salutarem
odore tanto suauis attin-
erat profaneque profenseat: quanto

illi fide spe et caritate vicini-
or fuerat: que ipsum in te sine
visceribus gementem bezeret et p-
fectum deum et horum salutarem
ihum. Non ignorabat enim quod
sine omni carnali concupis creperet
quali sine omni dolore ab ipse
natus: quomodo a pastoribus p-
catis quod a magis adoratis
quod a virgine lacte suo in-
tritus: quod a symeone et an-
na commendat. Nouit magis
hec omnia et multo plura vir-
go illa felicissima: et p-
fectissima fide salutarem versa-
lutans sequebatur odore.
Nec poterat non sperare in
eum: que fide perfectissima
cognoscebat et posse et scire
et uelle saluare omnes desite-
rantes salutem. Cuius enim
quis credit tui enim sperat:
et quis sperat tui amat. Cui-
tus ergo hec optima mater
perfectior fuit in fide: tui in
spe forciore et in caritate ser-
uencior omnem cogitatum suum
iactans in eum: que sciebat
ipsum emutrire debere. Oleum
effusum est nomen tuum. Cuius
Quia oleum vnguitur in infirmitate
tuis famelicis: linam reparat
Cuius enim tam infirmitate qui

hoc oleum salutaris nonne saluati
 fei ihu. annu. no. fuit. diuino
 vellet curari. Ita em ait sal
 uator tandem languenti:
 qui iacebat ad piscinam pro
 baticam bis sanus fieri. Et ille
 Dne hoie m no heo: ut annu
 nota fuit aqua mittat me
 in piscinam. Stulte. ecce oleum
 salutare. salutaris ihu. cuius
 nome est sicut oleum effusum:
 quid tibi ad aqua. Et bis re
 tunc salute. Ecce fons olei
 misericordie in quo te nullus p
 hib; baptisari. In quo nomen
 est effusi oleum ide omnibus
 genibus manifestu: quo oleo
 vincti infirmi sanant. Quod
 ai audis et intelligis sup
 erumete misericordiam opti
 mi ihu. qpp te redimendu
 de sinu sum te sinu patris ref
 tendit ad rias ubi te miseri
 cordissima passione rete
 mit: orit tibi spes qre te
 temptu tanto pao nolit pte:
 que te celo venie redimere
 Jam ergo sic tibi cogitanti.
 sic speant oleum nominis ihu
 tibi effusum est: ungete ut
 sanentur. spea in misericordie
 dia saluatoris. qui saluat
 omnes speantes in se. Nichi

lominu aut et oleum hoc pas
 cit te. si famelicus es. si esuris
 vbi iul dei vbi optimi ihu
 vbo inuenis q faciet te: fidu
 tis + factio eius ante cordis tui
 velis inclinae. Sicut em
 auram esuriente: qpp dicit ul
 feat dulas ihus. Ad si esu
 ris et sitis iusticia: faciat
 te vbi oris eius qui dicit. Ba
 qui esuruit et sitit iusticia:
 qui ipi satiabunt. fouet q
 igne oleum: quod huic nomi
 ihu optime ouent. q huius
 nois vrate fides confirmatur.
 caritas exardescat. Parua em
 fide habuerit an huius olei
 effusione n est an pdicatoris
 nomen tu. o bone ihu parua
 igniculo caritatis arserit:
 sed ecce illo effuso. qnti fide
 illuminati quanti caritate succu
 si sunt. Dedit odore id est bona
 fama oleum nominis tui effu
 su o bone ihu: et patant ee te.
 etia xpm. id est vinctu. Sic
 em ait psalmista. Vixit te
 deus deus. oleo leticie pre
 consortibus tuis. Ergo et oleum
 ungentu est: quia ungetu
 te oleo et aromatis. confiat
 Quid ergo mirz si hec vitis
 mirabilem dedit odore. que

et vincta e et florens. **N**aza-
renus em florens incipit
Vincit ergo nra ihu xpūs
nazarenus. i. saluans
vincta z florens que nō at-
tinheret. Omnis qui salute
glau duncias z delicias co-
cupiscit: veniat ad vicem
hanc. Dabit em iho salute:
qua saluans est. Dabit
xpc regnū in quo glā cū di-
uicis hētur qz vinctus est:
qd ppe ad reges ptinet, da-
bit nazarenus delicias qz flo-
rens est. Quid em iocundi
flore i ayultū aut pmo omis.
idē omi virtutū flores in
mō nazareno sunt: quoz
delicabili odore totū mūdū
traxit post se. Nam qui ve-
niūt ad ipm ppe p hūilita-
te. viole eius sequuntur odore.
Hys ergo virtutibz optinui
ihu xpi. vbiqz p p̄dicatores
tamq̄ quodam p̄ioso vn-
genito effuso. attinuerunt
odorem huius adolescentu-
le. et in odore mirifico delecta-
tante curauerunt post vinctū
ihū. et adhuc mirū
curū clamantes in toto
corde suo. trahē me post
te ut curam in odore vn-

gentoz tuoz. scientes qz neqz
volens neqz timentis f
solus dei misericors est.
Supnat aut omis odores
omi virtutū vincti ihū o-
tor crucifir: vbi p̄fecto
p̄cipue efflorebat: et de flo-
ribus vlnex suoz inesti-
mabilem odore effudit.
Infecto em alabastro mū-
dissimi corpis virginalis
dulcis ihū effusus est. vngē-
tū sacratissimi sanguinis xpi
quoz scissima aīa in qua
sine dubio redolebat vngē-
tū sp̄e septiformis emissa.
est dilatata et diffusus est
odor vnis mē florentis nō
solū t̄ne s̄ inferis et susci-
tata sunt mortui tam ad vi-
tam corpis quidē qm ad vī-
am aīe. cotidie suscitauit qz totū
domo xpi id est ecclā impleta
est ex odore vngenti mē vnis.
p̄cipue in passione florentis.
Conassus est factus corpis
dñi ihū. reatērit q̄na sim-
gumicaz guttarū q̄ adhuc
asidē h̄bz mente qua post
ad crucē accedentibz fidelibz
colligit. p̄ciosissimū vō d̄he-
saurū et incomparabilis gut-
te sanguis xpi ihū. **Latere**

Qui p̄pter castitatem: lily.
qui p̄pter caritatem passionis: rose.
qui p̄pter abstinentiam: aoni sequatur
odorem. **H**ys ergo

hic o fideles nra et collige
 tibi reliquias epular: spo
 sita nra gratissimas fo
 lia rosar: Ecce in quita mul
 tudine distillant: de man
 bz simul et de pedib: ieruo
 et de late dulcissimi caru fieri
 ihu Non est mor: b' anime:
 an hys florib: mederi no
 possis Collige tu in folia flor
 florentis ihu: stillas sang
 ms rubicudi: et tanq' pil
 lulas sine quib: ee nolo in
 cubiculo cordis tui recondite
 Ecce tibi illaz sapor et odor
 i medicina salubre: morbos
 si qui sunt repellente: ven
 tuos q' timent: Vide tu ne
 vna sine illis ee velis que
 vere nome hnt: quolibz si
 deli dicente sine quib: esse
 nolo Nam ergo toto cordis
 tui affectu odore vitis ve
 ihu xpi nazareni: et de la
 re in illo: sicut pr' celestis
 in illo delcatus fuit: ut ve
 dite dite posset. Ecce odor
 filij mei sicut odor agri ple
 ni: cui bndixit dñs Vere ple
 ni in quo hitat ois plenitu
 do diuinitatis: i quo omes
 virtutes thesauri sapientie
 et scie reconditi sunt Est

aut adhuc m: quare tanto
 crucifixus odore fraglavit
 modicus ul' nullus e odor
 corpus au lib: aialis viuētis:
 si cum igni caro apposita
 fuit: q' suauis qm delcabilis
 nre pcedat odore fraglan
 tia nullus ignoat. At et tam
 ergo: quis et qnt ignis cor
 poris nre vitis: appoit fuit
 flagrabat mens incendio
 caritatis inese: extius pas
 sione ardore: verissimu et
 gratissimu et saluberimu
 holocaustu in am carnis: au
 rifixus ihus Quod holocau
 stu file istu. Nullu ve: q' nul
 lu sic totu incensu holocau
 stu quippe totu incensum
 dicit Et si illud dicebatur
 ve holocaustu quod totum
 ardebat: tu tu ibi arderet so
 la caro: quanto veius nra
 vea victima dicitur holo
 caustu quod int' et foris i
 compabili: ardebat: Ardebt
 et totus laudans: vincte
 ruis aliq' q' plures: sed nichil
 adhuc. Quis em ardeat
 p fitei: ut aliquis eoz qui
 te hnt dnmu ignis inesa
 plenitudine singulas fm
 tillas acceperit: in compa

tionem huiusmodi uel aliquam
interit. Quis enim auroi for
nitas crucis, aliquid autem
simplicium comparare? De quo su
pius nos multa memimus
posuisse exempla. De holo
causto igitur in cruce fixo ihu
incomparabilem audente inesti
mabilis nimis odor processit.
odoratusque est dominus deus pater
odoris suauitatis et benedixit
nobis, auertitque in indigna
tione sue longe a nobis pa
te integra reformata, et sa
gne rubicundi ihu, tam modo
quam ipse participat pacis eterne.
obsistere existente. Odorauerunt
et alii quamplures ab oriente,
et occidente, ab aquilone et
me die, accurrentes, et
ad hoc dulcissimi odoris corpore
floridum congregati, ut de eo
se facerent, illo tamen integro
manente, impleuerunt ipse
dulcissimi ihu uerbum dicentis,
ubi fuit corpus ibi congrega
buntur et aquile. Etiam non
cruda caro ista comeditur,
tam optime procta duplici
igne, caritatis simul et pas
sionis. Unde tam delectabili
odore inebriati, non solum
uini, non fortiores, sed et uirgini

culle teneri membra uirunt
toto cordis affectu omnibus
uiribus animas ad delectationem
aethansuri delectationis quantum
in patria uita licet, uirgine
defluenti largitur, ab holo
causto modo tam ualidis igni
bus audente. Non parum enim
delicatum audientis corporis ad
auxilium odore, spiritualium uirginu
um odor, et gratiarum colla
tio: que post passionem a domino
ihesu apostolis sunt tollata. Ante
passionem enim spiritus nondum erat
datus: quia illis nondum erat
glorificatus. Inhiato autem
et exaltato pro ihesu, defluit
uirgentium spiritus sancti, a capite
a christo, et uincto, in barbam
meos qui uirginitate egerunt, et
confortati sunt ut sperarent
in domino. Et non solum in barbam
aaron, et non solum in barbam
apostolis datum uirgentium hoc
quod quasi liquefactum fuit
igne passionis christi, ut daret
odore bono operis pomum
etiam, si quod descendit in omnia
uestimenta, id est in ista membra
et carne, que est tanquam christi uesti
mentum. Unde scriptum est ui
uit dominus: quia huius omnibus tanquam
uestimento induente. Cuius

al' pncipis

et ita impletū est et adhuc imple-
 tur: ut etiā in naciōēs spūs sc̄i
 gracia diffundat̄. et sentiant ip-
 si etiā odorē spūalis unguenti.
 de sumo capite om̄i defluentis: ut
 quo mūde fiant adoleſcētule: ut
 attrahant̄ et diligant unctum
 n̄m: et currant in odorē unguē-
 torū illius. Nec mirū si vehemē-
 ter delectantur duplici odorē vitis
 n̄r̄: vno qui ex unguētis: alio
 qui ex floribz p̄cedit. **O**dorant
 igit̄ et odoratū sequūt̄ xp̄m: i-
 mitantes bestia quādam. que
 in odorē cocti p̄nis et recentis
 ita delectantur: ut ubicūqz illum
 senserit illū sequat̄ etiā usqz ad
 niteritū. **E**cce ip̄o teste. hic est
 p̄nis viuis qui de celo descendit:
 decoctus duplici igne. caritatis. s.
 et passiois: odorē longe late qz
 disp̄gens. **Q**uis hūc non sequa-
 tur? **S**equit̄ irrationalis bestia o-
 dorē p̄nis cocti et cōsumendi:
 et non sequet̄ homo rōnalis o-
 dorē p̄nis angeloz bis cocti:
Mimo stultior est q̄ bestia: qui
 illi odoriferi p̄nis odorē non
 itelligit et honorē. **S**ed p̄terie
 non possunt qz transituri in aē
 panē bis coctū necessariū h̄nt.
Quicūqz ergo in hoc se mai mag-
 no hui⁹ sc̄i se esse cognouerit:

qd̄ quia spaciōsū est cito transiri
 non p̄t̄: et p̄pter reptalia quozū
 non est nūis p̄iculosū est: nichilo-
 min⁹ quia et ventis et tēpesta-
 tibz sentit̄ si securus vlt̄ eē ha-
 beat panē bis coctū fortissimū
 ihm in naue crucis sue. quē co-
 medat. quē odorēt. quo reficiat̄.
 quo conſolet̄: quo ut breuit̄ di-
 cam ab oībus p̄iculis libat̄ur.
Si enī ut p̄s ait. illuc naues p̄-
 transibūt id est hoīes cū crucibz
 suis ihm sequētēs: **Q**ue naus
 potius p̄transibit q̄ naus cru-
 cifi xp̄i ihesu. **S**ed in vō pauli
 sententiā dicētis. xp̄o confisus
 sum cruci: cruci figm̄ et nos
 cū xp̄o et crucē eius p̄mo to-
 tū ip̄m in cruce in desinenti
 cordis affcū amplectam̄: ut vi-
 uifico odorē delectemur ardētis
 ihu. qui de se dicit. **E**go quasi
 vitis fructificam̄ suauitate o-
 doris: et flores mei fr̄us hono-
 ris et honestatis: cui⁹ spūs sup̄
 mel dulcis. **E**ius inq̄ odorē de-
 lectemur: unguētis curismatum
 ei⁹ foueant̄. panē suo celesti
 i. corpe suo purissio conforte-
 m̄: ut corpus eius edētes. san-
 guinē qz pro n̄r̄ salute effusū
 in n̄r̄am salutē bibentes: gus-
 tūc possim⁹ et vidē licet p̄ spe-

ciem et in enigmate qm suauiss⁹
est dñs. Et et ipius pmissio p-
ficiatur in nobis. quantū in p-
fenti vita sus est. qui dicit. Qui
edūt me adhuc esuriet. et qui
bibūt me adhuc sicient. Quod
nobis cōcedat. qui sine fine vi-
uit et regnat Amen

Postremo videam⁹ quod
breuē tetigim⁹. q⁹ flo-
res qui nimirū et visu deliciant
et odoratū. licet comedi non so-
leant. fugunt tñ ab apibz. et
de liquore de floribz ablato. dul-
cissā sibi mella conficiūt apes
Tales ut puto sūt illi. qui pē-
nis contēplacōis eleuari sciūt
et possūt sua ipsorū corpa alle-
uiare. hoc est corpus curā relin-
quē. et ad ortū deliciarū dul-
cissimū transuolā. ī q⁹ om̄i floz
diuicias et dulces delicias inue-
niūt. Ortus enī iste paradysus ē.
Ita enī in cātico dicit^r amoris.
Emissioēs tue. o virgo maria fe-
cundissima. paradysus ē. Pcessit
enī hec paradysus ab utero virgi-
nali oī flore om̄i q⁹ fructu re-
fertā. s⁹ fructibz interū dilata-
ta. Flores isti paradysi videamus
legim⁹ uel potius sugim⁹. hoc
enī ppriū est apium. tñtū ut
apes sūm⁹ que sciunt fugē mel

de petra. Idem enī ortus paradisi
et petra. i. xp̄s. Si ergo flores
q̄rendi sūt. ubi potius q̄rent. u-
bi p̄cipuus inuenientur. q̄ in dul-
cissimo xp̄o. Manifesti sūt flōes
virtutū et vlnērū eius. Stant
ecce expansis manibz. nudo cor-
pe. manibz simul et pedibz per-
foratis. et capite t̄dmato. Cōfor-
taue nūc et eleuaē anima mea.
in terra et t̄firmat. talis fidei spei
at mitans adhuc ortū intere et
totū mentis intuitū p̄ varia
dispersū in vnū collige. et apā
sedulitatē imitans. ad conficiendū
tibi mel deuocōis ad paradysū cū-
tatis ascende. accedes ad cor al-
tū. quia ecce que queris exalta-
tus est. s⁹ ne timeas. q⁹ exalta-
tus. hūliatus est. Non enī eleua-
tus est in cruce ut se difficile pre-
beret accede ad eū volentibz. s⁹ ma-
gis ut pacior omnibus posset tūe-
niri. Accedas ergo cū fiducia ad
hūc paradysū brachiorū. cognosce
suscipietis affectū paratū ad tuos.
et ad suos iuuantis amplexus. et
quodāmodo inuisibilis misericor-
dit^r q⁹ clamantis. Reuertē reuertē
ut intueant te. Reuertē a mala
volūtate. a malis factis. ab obsti-
nacōe. a despacione. Reuertē in
q⁹ ad me que a me auersa fusti.

ut intueamur te intuitu gracie:
 quo mulierē. petrū latronē res-
 pexim⁹. **Rege** me librū vite scrip-
 tū intus et foris. et lectū intelli-
 ge. **Collige** tibi flores meos san-
 guineos: ut paradisi istius ianuā
 intrare valeas: aī cuius fores
 cherubin collocat⁹ est cū gladio
 flāmeo. **Vale** et em̄ scā quā in
 me plenare discē poteris: ad a-
 mouendū impedimentū cheru-
 bin. **Flores** ergo sanguinei: versa-
 tili gladii flāmas torrētes ex-
 tinhāt. **Intra** ergo o aīa hūana
 paradysum oībus paradysis meliore.
 nūc solo cogitacōis quo potes af-
 sectu: ut postmodū aīa et corpe
 terrestre et celestem paradysū vale-
 as intrare. **Nec** breuē amplexā-
 da est hec paradysus: sed p̄ singulos
 ipius flores et singulorū florum
 folia sūb sugenda: nūc ad dexte-
 rā nūc ad sinistrā riuos et gut-
 tas sanguis spergēs: ipius et
 intus accedendū est: ubiq; quēn-
 da est deuocō. et grā lacrimose
 compūctōis. **Utrūq;** considandū
 q̄ intus fixure clauorū: q̄n a-
 niam venarū ossū q̄ p̄fractio ī
 manib; illius qui celū fabricauit:
 et terrā: qui opatus est salutem
 ī medio terre. **Et** inter horū consi-
 dationē: frequēter est repetendū

Redde michi leticiā salutis tui.
 ad imitationē apis q̄ in volādo
 semp̄ quendā sonū habet: nec cō-
 tinescat donec int̄ florē intrauit:
 ubi mellis optati dulcedinē p̄ci-
 pit: colligit. et exsugit. **O felix**
 mors. si postq̄ intrā florētis parad-
 si nri flores sanguineos vluera
 dico facis: interim ab hui⁹ mūdi
 strepitu et tēptacionū incurrib; p̄
 dimidiā saltem horā oīno vale-
 as libari. et soli ad quē introisti
 vacās. gustare et vidē possis. q̄n
 bonus et dulcis est dñs. **Hic** lus-
 trandi sūt et pedes nō minus san-
 guis habentes. nō minus dolois
 ipi q̄ manus: p̄fossi ipsi et p̄frac-
 ti. sanguis fluminib; manantes:
 guttis q̄ resp̄si. **Nunc** at̄ acceden-
 dū ad illud cor humillimū. altissi-
 mi ihu p̄ ianuā lateris lanceati
 Ibi p̄culdubio thesaurus ineffabi-
 lis desiderabilis caritatis lateret: ibi
 noua deuocō tuem̄. **Inde** lacri-
 marū gracia extrahit̄. discitur
 mansuetudo. paciā in aduersis.
 cōpassio in afflictis. p̄cipue cor
 contritū et huiliatū ibi inuenit̄
 Talis cōplexus tuos desiderat. ta-
 lis ut te cōplectat̄ expectat. **Ca-**
 put floridū multis sp̄marū acu-
 leis confisū ad te t̄minat et ad
 pacis osculū te iūtat. tamq̄

tibi dicat. Ecce quomodo consignatus
sum. quomodo confossus: quomodo
inactatus: ut te possim ponere super
humeros meos. et eriueris o-
uis mea: et ad pascue celestis in-
troduce paradisum. Redde michi
vices et super vluem mea commouere:
et pone me quoque talem quale
nunc vides ut signaculum super cor
tuum ut signaculum super brachium
tuum: ut in omnibus cogitationibus tui
cordis. in omnibus operibus brachii
tui. michi taliter ut vides signato
possis illis inueniri. Conformauit
te ymaginem diuinitatis mee. cum te
crearet: conformatus super ymaginem
humilitatis tue. ut te reformaret.
Tu ergo qui non retinisti formam
diuinitatis mee tibi impressam in
formatione tua: retine saltem for-
mam humilitatis mee michi impres-
sam in tua recreatione: id est si non
retines quale te creaueri: retine
saltem quale te recreaueri. Si
non cupis quantitas virtutum diuina-
rum tibi dederi in creando: cape
saltem quantitas in humilitate tua
inferias propter te accepim te re-
creando: et ad potiores quam ad quod
te formaueram delicias reforman-
do. Nam propterea homo visibilis factus
super. ut a te visus amaret: qui
in deitate mea invisibilis non a-

mabar. Da te ergo premium car-
nacioni et passioni mee: pro quo in-
curuatus sum et passus dedi me.
O dulcissime et amantissime ihesu:
pater luminum a quo est omne datum
optimum et omne donum perfectum: mi-
sericorditer humiliter tibi confitebor
et vobis de te sentientes quod sine te mi-
chil possumus facere. Et qui dedisti
te pro nobis in premium: da licet su-
mus tanto precio indigni. ut tui tu-
e gratie tam integre et perfecte redda-
mur. ut conformati ymaginem pas-
sionis tue: ad eam quoque quam peccati
do amissimus tue diuinitatis ymagi-
nem reformemur. Nec pretereundum
quod apes de liquore florum collecto
faui conficiunt: id est ceram in se
mel continentem. Quid est hoc?
Per ceram tenentur memoria acci-
pe: quae apta est ad recipiendum for-
mam sigilli: ad nutriendum ignem.
Si tamen in ea sit limus. Que cera con-
tinet in se mel dulcissimum: mun-
dificatiuum desensiuum. Nos vero si
ales apes sumus: de floribus nostri
paradis. nazarem id est orti floren-
tis floridissimum christi nobis memo-
ria commendamus tenentur. que non
qualibus temptatione dissoluantur.
Sed apta sit memoria recipere in-
pressionem sigilli. id est crucifixum
ihesum. ut illum semper in memoria

habeant. qui dicit. **P**one me si-
 cut signaculū sup cor tuū. **S**ig-
 naculū enī regū crux est. quā
 si in cordis nrī mēoria portue-
 rimus. tūta regionē regis que fi-
 nē non habet secure poterim⁹
 transire. **H**abet hoc ymaginē
 crucifixi ihu in ipō sigillo cru-
 cis multis fossuris confossa et
 expressa. sicut in sigillis ymago
 regis exprimit⁹ fodiendo. **H**abet
 et supscriptiōnē titulā a pylato
 conscriptā. **I**lius nazaren⁹ rex
 iudeorū. **H**uius suspēnsiōis spū-
 alem fructū consequet⁹. si quis
 hoc sigillū crucis gestat cū ue-
 rit tenaci memorie impressum.
Habebit enī ihm id est salutē.
 qd̄ primū est in supscriptiōe. **V**a-
 lus at̄ que ab oībus sane mētis
 appetit⁹ in tribz consistit. que in
 tribz dictionibz exprimiūt. **I**n
 hac dōne nazaren⁹ qd̄ interp-
 tat⁹ florens voluptatē siue de-
 liciationē intellige. quia floru
 pulchritudo sūme delectat. **V**n
 in libro sapie luxuriosoz vo-
 luptas exprimit⁹ hīs dās. **R**ul-
 lū prātū sit qd̄ non p̄misseat
 voluptas nrī coronem⁹ nos ro-
 sis anteq̄ marcescāt. **I**n dictiōe
 rex diuitie exprimiūt. reges ei
 diuites eē solent. sup eos quos

regūt. **I**n hac dōne iudeorū.
 gloria accipit. quia vno mō ui-
 deus glā interpretat⁹. **P**ortitor ḡ
 volūtarius sigilli regis nrī cruci-
 fixi ihu fructū supscriptiōis cō-
 sequet⁹. ut sit salus scilz ut vo-
 luptatē consequat⁹ eternā. torē
 te voluptatis sūm regis pota-
 tus. etnas qz diuitias thezauri-
 sat in optimo ihu. in quo sunt
 thezauri sapie et scie abscondi-
 ti. **I**n ipō quoqz glatur sine tim-
 no. qui excelsus est sup omēs gē-
 tes. et cui glā sup celos. **I**lluat
 et domū cordis nrī. et fouet in
 eo ignē caritatis diue cera tena-
 cis mēorie. qd̄ per linū intelli-
 git. ita tū si sit in eo lignus. i.
 exōticiū spūalis laboris qd̄ per
 lignū intelligit. sumptū de li-
 no qd̄ multis laboribz conterī
 solet ut ad utilitatē aliquā p̄-
 ducat. **S**i ergo in mēoria nrī
 passiōis xpī laborē habem⁹ po-
 test accendi et ardē caritas ei⁹
 que illumēt tenebras ignorācie
 nrē. ut et nos pati fiam⁹ pati
 cū illo. pro illo qui p̄oz p̄ nobis
 passus est. **I**n tali cera mēorie
 nrē debet eē mel. i. deliciatio de
 recordatiōe crucis. qd̄ mel dulcis-
 simū est. **Q**d̄ enī tam amarum.

qđ in recordacōe viuifice passiōis
non possit dulce fieri. Certe legi-
m⁹ hebreos cū exissent de egip-
to venisse ad aquā amarissimā:
quā nullus gustare poterat. Cui
cū moyses lignū miscisset dulco-
rata est: ut sine lesiōe delcābiliter
bibent. Quid aptius p aquam
amarā: nisi cuiuslibz aduirsitatis
amaritudo significat: cui cū lig-
nū crucis miscat: id est cū passio-
nē iūcta dulcis ihu considerat et
compatiū: necesse est oēm passiōem
hōmīs leuē videri respectū passi-
ōis dñice: quā pro hōmīe susti-
nē voluit deus et hōmō media-
tor dei et hōmō dñs ihus. Et est
mel mūdificatiuū: quia vere
nichil est qđ ita ab oīm viciōzū
impulsi et contagiōe cogitacionē
mānam purificet et i puritate cō-
seruet: sicut iugis mēoria cru-
cis et passiōis dñi ihu. Et est
descensiuū: quia cōtra aliozū li-
quozū consuetudinē natālem.
qđ in melle purissimū est ad y-
ma descendit: feculentū vō as-
cendit. Quid p talem descensū:
in si virtus hūilitatis designat.
Que pfecto virtus in passiōis
dñice mēoria conquirit et cōser-
uat: quia non pōt non hūiliari:
cū quis recordat pro se hūiliatū

dñi maiestatis. Indignū quippe
est hōmīe lutum et cinerē p
sui eleuatiōē illū ascendere: quo nō
nisi hūiliatus ipse dñs puenit:
vbi angelus pfectissim⁹ in oīm
sciā et decore: quia hūilitate ca-
ruit nō potuit remanē. Colligū
m⁹ ergo nobis in floribz vici-
nē dñi ihesu talem memoriā
tale delectacionē: ut stigmata
crucifixi nos in mēoria retinen-
tes. ita in ipō qui solus dulcis ē
delectem: ut oīnes per ipm pze-
sentis vite amantudines superem-
mudemur ab oī delictis: et in bo-
nis opibus iugit hūilitatis as-
todiam conseruiemus. Amen.

*Explicit tractatus de proprietatibus
vitis siue flores crucifixi
Incipit tractatus bñi bernardi de
libz amoris siue de caritate*

Cogit me instanciam
caritatis tue michi
amantissime aliquid
tibi de caritate scribere:
atqz supra meipm presumē et su-
pra modū puritatis mee pūmo
nec michi sentie videor de vacuo:
et qđ nō habeo dāe. Difficile dico
tibi acq̄scat anim⁹ meus aliqđ de
ea dicē: senacēs p eā tractandā nō
cor nō lingua sufficiat. Quomō
em de amore loquet hōmō qui

nō amat: qui vni nō sentit ad-
 ris. De alijs nepe copiosa ī libris
 occurrit materia. Huius vō matia
 aut tota int̄ est. aut nūsq̄ est: qz
 non ab extioribz ad intiora sua
 iutatis sue secreta trāspōit: sed
 ab intioribz ad extiora trāsmittit.
 Volus p̄uide de ea digne loquit̄:
 qui scdm̄ q̄ cor dicitur int̄ius: este-
 rijs uerba cōpōit. Ne ergo mire-
 ris si aliū de hac audie malle: q̄
 ip̄e loqui. Illū in quā audie vel-
 lem. qui calamū lingue t̄ngit ī
 sanguie cordis: quia tūc vera et
 ueritatem doct̄ia est: cū qd̄ lingua
 loquit̄ conscia dicitur: caritas sug-
 gerit: sp̄us ingerit. Fallcis si me-
 tale putas. p̄mo fallor ego. Nā
 tibi quidē p̄ū est in illa que oīa
 credit estimac̄ de me sup̄ id qd̄ est
 in me: michi at̄ durū est bonū
 qd̄ non habeo de me op̄mari: t̄cū
 et si quidē habere expediret for-
 sūt ignorari. Cū uero diligit qd̄
 non est: nō amans uel amor nichil
 est. S̄ qd̄ amat. O magna uirt̄
 caritatis q̄ uocis ea que non sūt
 t̄m̄q̄ ea que sūt: simul et uirtutes
 et uicia oīm in cumulū trāsserēs
 meritoz: metis in singlis plus q̄
 singli sibi. O fortis uirtus q̄ nemi-
 nē spoliatis oīa rapis: oīa facis
 tua. et nem̄ aufers sua: dū bo-

nū qd̄ in alio diligis tuū facis.
 Et quidē fieri p̄t ut bonū qd̄ ope-
 ris frustra agas: ut at̄ frust̄
 ego diligā fieri non p̄t oīno. Cū
 ad manū est fortitudo animis quā
 querim̄: cui resistē nemo est q̄
 possit. Onīa sibi subicit: onīa
 suis p̄fectibz seruire cogit. Im-
 micos supat: et sibi amicos ef-
 ficat uel iuitos. Nā et si habeat
 emulos: amicos oīno non habz.
 Nullū em̄ inimicū habē potest:
 qui nulli nouit inimicari. Dicit
 em̄ amicitia nō nisi duoz ami-
 coz est: sic nec inimicitia nō nisi
 duoz inimicoz. Qui em̄ odit
 diligentē se: non t̄cū inimicus di-
 cend̄ est q̄ iniquus. Dola em̄
 caritas ē que in aduersis nō defi-
 cit: qz pacēs est: que iurias nō
 rependit: qz benigna est: quam
 felicitas aliena nō cruciat. quia
 nō emulat: quā conscia mala
 non p̄iugit q̄a non agit p̄perā:
 q̄ in honore nō extollit: quia nō
 inflat: que in abiectiōe non cō-
 fundit: qz non est aduersiosa: quā
 cupiditas nō coartat. qz non q̄-
 rit que sua sūt: quā contūche
 non puocant. qz non irritat:
 quā sinistre suspicioēs non fedāt
 qz non cogitat malū: quā alie-
 na mala nō letificat: quia nō

110

gaudet sup iniquitate? quā errorēs
non recāt: quā cōgaudet ueritati:
quā psecutioēs non fringūt: qz
om̄ia suffert? quā p̄ficia non
indunt: qn̄ om̄ia tredit: quā
despacio non absorbet: qz om̄ia
sp̄nit? quā mortis sepacio nō
intercidit: qz non exardit. Qd̄
mirū si morte non vincit? que
fortis est: ut mors s̄mo morte
fortior? que ip̄am quoqz mortē
coegit in morte redēptoris? **O**
insupabilis uirtus caritatis. que
ip̄m quoqz insupabile supasti?
et cui oīa subiecta sūt om̄ibus
quodam̄o subiecti: dū victus
amōe deus. hūiliauit semetip̄
sū formā serui accipiēs. factus
non solū homo s; obp̄ziū homi
nū et abiectio plebis? p̄pter in
miā caritatē suā qua dilexit
nos contmē ultra nō potuit
in ira m̄ias suas. quo min⁹ di
lām animā suā inimicis ex
ponēt p̄ amicis suis: ut mortis
timorē p̄ter et vigorē tollēt
ab amicis suis. Et si cōtra deū
fortis fuit? q̄nto magis contra
hoīes p̄ualebit? **Hic** ex tūc illa fi
deliū itrepida cōstācia cordis: q̄
supplicia contēpnētēs et mortē
culcātes leti p̄ medias mortis
fruces ad p̄riam reuertuntur.

Mortentes exultāt: et insultant
morti dicētes. **Ubi** est mors stimu
lus tuus? **Iā** non stimulus s; ui
bilis: dū per medū laicū letū q̄
exitū a miseria uia pandis ad
regnū. **facit** q̄ caritas ut p̄ ip̄o
et in ip̄o mori non metuat sed
affectēt: a quo sic amari se vi
dēt: ut ne morēt: ipsi morte
turpissā uellet condēpnari. **Ad**
mirātes em̄ et amplexātes in
b̄p̄o illū amoris excessū. a quo
pposito sibi gaudio sustinuit cru
cē. hūana confusioē contēpnit.
uicē reddē non confunditur: atqz
passiois eius ludibris quasi qui
busdā aculeis itatati feruntur ef
frenes ī amoris abissū in p̄fundū
caritatis: illud d̄no et solūmodo
gratantes. **Qd̄** retribuā d̄no pro
om̄ibz que rebbur michi: et qua
dā sana ac s̄a insana mētis tūc
lati parū amare se reputāt sic a
mati. **Dehinc** q̄pe vis amōis
rōne nō cōpescit. quia teste a
plō superemmet s̄cē: maiestate
non terret. quia foras mittit t̄o
rem. **in**feris nō rep̄unt. quia
in īfirm̄itate p̄ficiat. **Proz**us uir
tus om̄is que ip̄as inscias facit
potētes: dū conuertit in adiutorū
ū que pati sūt ad nocendū. **Qua**
suffulti milites xp̄i impauidi. cer

n de victoria medus piculis ince-
 dit tutissim: nec demonē nec ho-
 minē metuentes. **H**ic paulus pi-
 culis plimis enūctis quibz incute
 triūphaueat: triūphi causa adu-
 git. Et in hys omnibus supamus
 ppter illū qui dilexit nos. **D**ecur-
 inter frendentiū vndiqz hostiū ful-
 gūntes hastas et arcūvolancia
 spūalia cū caritate dormit: q̄ sola
 potēs est ignita neq̄ssim tela ex-
 tinguē. **Q**uippe p̄cōz multitudine
 n̄ opit: et tēptacionū musas p̄-
 ualebit. **P**ualet et subicit illum
 iebuzēū p̄lin: tētōs qz chananti-
 de plus suie facit in ebuto: et ma-
 teria exēcēde virtutis. **M**aioris
 p̄fecto potēre est erectū hostē de-
 icē: q̄ cōuante reprimē. **C**aritatis
 p̄inde est tēptacionēs non perimē
 ne insurgāt: sed cū surrexerit st-
 nere ne p̄cedant. **I**taqz non tam
 virtus potēs q̄ virtutū potencia
 dicēda est: eo qz ab illa omēs alie
 accipiāt ut v̄ virtutes sint. **H**ec
 est vita fidei: robur sp̄i: et om̄
 metima vis et medulla virtutū.
Hec est que vitā ordinat: affcūs
 inflāmat: inforinat actus: coces-
 sus corrigit: mozes cōpōnt: va-
 lēs ad om̄ia. et oībus p̄ualeus: q̄
 ip̄am quoqz oīpotenciā quodam
 mō reddit ipotentē. **N**omme her-

est q̄ in moyse d̄me iusticie et po-
 tētie obstans. p̄ualuit in fortitu-
 die. **D**imittē me inqt. ut unscat
 furoz meus cōtra p̄lin istū. **A**u-
 dis dimittē. et deū teneri nō dubi-
 tes: nec aliūde q̄ amoris forti-
 tudie. **Q**ueris cui? **I**llius vtiqz
 serui fidelis: qui in p̄lin maiore
 maior fici et glōsior tēnuit: nec
 carnali ut assolet detētus affcū:
 s̄ ne in dei glām rueret venena-
 tis spiculis blasphemoz: ne q̄so
 ait dicat egypti callide eduxit
 eos ut interficet in montibz: nec
 potuit in terrā introducē quā
 p̄misit. **Q**uid in cessit iusticia ces-
 sit potētia: ubi caritas de corde
 tā puro non tā rogabat q̄ vege-
 bat. **H**ac vni d̄ne deus tu q̄ pa-
 teis factis: simul in vniū potēs et
 diues. **O** quantū talū viroz pe-
 iuriā patunt qui p̄ delictis nos-
 tris d̄no se opponēt: placēt i-
 ram. cōprimēt vlcione. **N**on
 est aut̄ p̄pheta qui t̄uoret nomē
 tuū: qui cōsurgat et teneat te.
Solā que deū possit tenē vos a-
 mate: quā solū se teneri patit.
Sed q̄ non teneat pie cōquerit
 in p̄pheta. **Q**uesim de eis virū
 qui mēponēt sepem et staret in
 oppositū cōtra me pro terra ne dis-
 siparē eā: et non iuēni. **Q**uēit

deus q̄ se sibi opponat irato. tu-
us p̄fecto p̄p̄riū est miseri. pe-
regriū ulasri. Peregrinū nūq̄
opus eius ab illo. Quid opus? Ni-
mirū opus viciōis et ire. Caritas
igit̄ sui fortitudie exortat̄ dei
manū ut feriat cōtinet. sathā
sub pedibz conteit. et sup̄ mmi-
corū capita carbones cōgerit. po-
tēs non solummodo adūsus carnē
et sanguinē. sed adūsus p̄ncipa-
tus et p̄ntes tenebrarū hōz cō-
tin sp̄ualia nequitie ī celestibz.
In adūsus fortis. si fortior in p̄-
peris. Volus enī xpi amor est.
qui rōdētis et irrōdētis fortune p̄-
sentis blādicias sp̄unt et aspuit
saporē dulciore delcātus. cui⁹ res-
p̄cū om̄is dulcedo amara est. ois
iocūditas meror est. om̄e pulch̄r
fedū. om̄e suaue molestū. Et is
de eius insupabilitate sufficiat.
et si non ad marie copā que ml-
ta est m̄nis. certe ad occupacō-
nē tuam. Jam ad eius īfaciabi-
litate p̄cedam⁹. **De insatiabili-**
Sane amoris **tate amoris**
fortitudinē illa efficit
dulcedo quā sentit? cui⁹ tātillo
gustu facile deū amans aīa cūc-
ta contēpmit. q̄ nisi in hui⁹ mū-
di contēptu non p̄t amari. scies
dilectiō p̄aus mueni non posse.

q̄ p̄ceduntis mūdi figurā quodā
desp̄cū p̄transiret. Hinc se in se
p̄stringēs totā non tactis ascēso-
rijs gradibz uel passibz vitē. sed
tōpmatis ruptibz uel excessibus
fert. valans nō vadēs in illa sub-
limia sc̄rem celestia. Vñ et pau-
lus nō in terciū celū se ascendisse
si ruptū fuisse p̄hibet. ubi sic affi-
cit eo quasi igne de altari. Igit̄
deū amans dīno debriat⁹ amore
obliuiscat̄ om̄i et totus p̄git in
deū. gustas illud qd̄ nemo nouit
nisi qui accepit. At quociēs illā
felicitatē p̄cipat. istā miserā
nesciat necē est. que utiqz simul
eē non possit. Ad hūc tñ amoris
grādū et si mortalibz interdū per-
uenire det. dū tñ stare oīno p̄hi-
bet. donec corruptibilibz exuēt
exuuis libē euasit in libertatē
glē filioz dei. Nūc autē et trahi-
tur illi⁹ faciei desideio. quā uota
p̄phā pater ut adamantē posuit
ut ferrea queqz corda attrahē pos-
sit. Tract⁹ iste et si suaue quā dā
habent violentiā. magis tñ m-
mōrlitatis īpotentiā nocent. qua
male gūata miserā aīa sepe a
suo volatu decidē cogit⁹ et deficiē
a conatu. Habēt igit̄ amatozū
sp̄us corp̄is corrupcōe distenti ac-
brā de dei visioē leticiā si nullā

copiam. dum nec plena esse simitur
 nec morosa. **V**ix et quodam iocun-
 do loco inter se ludere videtur cum fili-
 is hominum. dum teneri putatur et ma-
 nibus labitur. Insectum se patitur
 comprehendere. et disparere rursum
 non videtur. donec demum lacrimis
 et precibus vocatus revertatur. et i-
 ta licet delectet visitatio molestat
 vicissitudo. Sed quanto putas stu-
 pore profundit anima subtracta il-
 la dulcedine. et ad hos sensuum la-
 quos captivata retracta? Nonne
 quasi de patria spiritum pulsa et val-
 lem corpus. in aliud quoddam ig-
 notum scilicet sibi certasse videtur lon-
 ge portu diffusile? In quo cunctis
 friget sensualitas regnat. cali-
 gnat oculus mentis et sensus alget
 corporis. meret res et alta suspiria
 trahens inde misera vix bene effici-
 tur. Nam quo gratiosiora fuerint
 exopta. eo molestius feret sibi esse
 retracta. Subtractio enim rei ama-
 te augmentatio desiderii est. et quod
 ardentius optas. carere egrius. et
 hoc est languor amoris. quod non
 est aliud nisi tedium impatientis
 desiderii. quo necesse est affici men-
 tem vehementer amantis absente
 que amat. frustra nisi fallor
 sic languentis animi conatur ali-
 quod exteriori solacio lenire dolore

merore temperare. cum dentibus
 oporteat cum dulce volubis a-
 moris. **N**ullo proinde humano so-
 lacio mitigare secreti doloris sa-
 cra amaritudo nisi iterum doloris
 gustu cum nil proficit exteriori conso-
 lari: primo secundum beatum Iob sente-
 tiam omnes consolatores reputet o-
 nervosos. Sensit hoc quod dixit. **R**e-
 nuntia consolari anima mea. memor
 fui dei et delictus sum. Felix tristitia
 que non de creatura sed de crea-
 tore concipitur. que nulla presentis
 vite luget incommoda. Digna
 ut deum totius consolationis habeat
 consolatore. que rerum fluentium
 qualibus affluentia renuntia conso-
 lari. **N**on est circa deum vix possit
 solacium capere. que propter eum didicit
 nil amare. Habeant alii vana
 solacia sua. quibus dicitur. **D**e vo-
 bis dominus qui habetis hic con-
 solatores vestras. **D**ibi solus conso-
 lator. qui et inhabitator cari-
 tatis deus. **Q**ui et si iustis nunquam
 desit ad meritum. plerumque tamen ad
 solacium abest. **I**llud vultus istud
 iocundius. **H**abet igitur sed latet
 dum sensum cordis minime tangit
 illa suavitas habitata sed abdita.
Mora autem faciente que deside-
 rat. non iam cum fatuus virginitate
 dormitat uel dormit. sed crebris

succensa suspiris et gemitibus ex-
citata dissimulac̄e ultra nō valet
mesticiā: non ignē abscondē qui
triste pectus adurit. Non iā deli-
beat non cōsultat rōem non vē-
cundat̄. modū ignorat et ordinē.
id om̄o satagit solummodo animo
quō redeat p̄gustata dulcedo.
cui⁹ quantalibet festinationē re-
putat tarditatē. Hoc est dulcis-
sime q̄ aliqui q̄sisti. quid sit q̄ Au-
gust⁹ ait. Amor dei nō capit de
ipossibilitate solaciū. Om̄e em̄
desideriū tūc solet mitigari. cū
desideriū impossibile sit haberi.
amoris tui violentia nulla ipossi-
bilitate frenat̄. Nā et si anima
terrena inhabitacōe pressā et im-
mersā luto. illa felicitate ex ite-
gro frui om̄o ipossibile oī hōi
constet. nullū tū sic amanti is
ipossibilitas p̄bet solaciū. quo
min⁹ ardeat et estuet habē quod
optat. quo cū desiderio et si rō
excedat̄ non offendit̄ deus. qui
silē quoddā videt̄ inuisse p̄cep-
to. Diliges dñm deū tuū ex to-
to corde tuo et ex tota aīa tua
et ex oī mente tua. Qd̄ cum
in hac vita mortis vel potius
morte vitali a nemine posse im-
pleri tam rōibz q̄ auctoritatibz
constat. ab oī tui honnē debere

optari nemo est q̄ ambigat. Vñ
in iusti despicacōe dicit̄. In manu
datis eius volet unius. Velle un-
ius est plus velle q̄ posse. Quo
sensu et ego dñm puto. Adolescen-
tule dilexerūt te unius. Qd̄ est
unius nisi sup̄ posse et vnes. In
finitus q̄ppe et imensus est i que
tendit amor earū. ut nullus pos-
sit eē finis vel mēsurā amoris.
Anat̄ igit̄ sic amās anima et
si nō unius posse suo. minus tū
velle suo. nec capit de hac ipossi-
bilitate solaciū. s̄ potius deside-
riū incrementū. Cōcupiunt aut̄ quā
desiderare iustificationēs tuas. nec
potuit faciat̄ desiderio. qui non
in si desiderare cōcupiunt. Fines ē
in anime desiderū est. Sic vere
deū amans aīa amore non sati-
at̄. quia de⁹ amor est. que qui a-
mat amore amat. Amare autē
circulū facit ut nullus sit finis
amoris. Vides ergo queadmodū
insupabilis ē caritas. oīa supe-
rās. ita et insatiabilis oīa vorās.
et ex copia parit inopiā dū ex
p̄gustatis quidē delictis amplius
in desideriis exardescit. Que et si
deus ad plenitudinē. nūq̄ tū ad
sacietatē. Qui edūt me adhuc e-
suriēt. O deus bone que amare
eē est. quomō amātes te sic refi-

nis ut magis esuriat. nisi quia tu
 simul abus es et esurires? Et qui
 te non gustauit te presus esurie ue
 scit. Ad hoc ergo abas ut esurie fru
 rias. Esurientes aut illa plena
 impleunt bonis. Quibus bonis? No
 lo a me quibus que sint illa bona cu
 ritatis. Perfecto illa estimo de quibus
 dicitur. Oculus non uidit absque
 te deus que sperasti diligentibus te.
 Et alius. Sed oculus non uidit et
 auris non audiuit et in cor hominis
 non ascendit. Audis diligentibus
 sperasti. ut dilectionis bona fore
 non ambigas. In hac enim repositi
 sunt etermitatis deliciae. et omnis
 celestis suauitas. In hac sunt pau
 pacia longanimitas et gaudium in
 spiritu sancto. et quicquid iocundum mente
 uideri potest et ultra. Nec inquam sper
 parasti diligentibus te. si abscon
 disti timentibus te. donec curans
 foras mittat timoris velamen ut
 uide possint que magna uultitu
 do dulcedinis tue. que et si repleat sa
 tiat nunquam. Non audeo dicere illos
 si qui sunt sedam stola uelatos. Ob
 icis forsan illud. faciahor cum ap
 paruit gloria tua. et illud que ihe
 rusalem que sursum est nunc nunc a
 dype frumenti faciat te. Sed faci
 etate ibi desiderari habundantiam
 nomine noueis non desiderii fine.

finis aut desiderii ut ait quidam
 faciens est. Qui uero semper esu
 ruit. liquet que satiati non sunt.
 Sed uero beata esurires que solum esurit
 quod habet. et solum habet quod esu
 rit. His itaque persuasum sit carita
 ti tue que dulcedine domini amoris
 qua nemo in furore satiari. nec
 in penitentia impleri potest. De qua in
 possibilitate solacium tibi sit nul
 lum habere solacium. Patientiam ti
 bi opto si impatientem esse in hoc
 magis expedit. *De longanimitate*

His itaque utrumque te amois
 tractis. ad investiganda
 reliqua stilus perueniat. quatinus
 ad tam digna aditum apere digna
 bit in dulcedine sua pauperi des.
 Dolet tamen in hiis facilius pate
 ingressus pie pulsantibus que per
 scrutantibus. Pulsat qui afficit
 qui orat. et pulsanti aperit. Non
 enim ambigendum quoniam libent pul
 santi aperit. qui nondum pulsan
 te hortatur ut pulset. Sic deus
 plus uult a se requiri etiam quod
 permittit. et ideo quod dare dispo
 suit prius permittit ut roganti
 ausum prebeat. ut quod daturus gra
 tis erit deuota permereat oratione.
 In hoc nobis a nobis merita ex
 torques. dum nos peruenit tribu
 endo quod retribuatur gratis agit.

ne gratis tribuat. **P**lane dignus ut reamur qui sic nos puenit in amando. **I**n hoc inquit iohes est caritas. non quasi nos dilexerim deum. sed quia ipse prior dilexit nos. **P**rocedit ergo amor suus. in quo quidem benignior. sed rependit iustior. **I**pse enim ad se ingratos diligit. **N**os vero suo dono non debito constat diligere. **D**at enim et facit quare amat. ut de suo et pro suo propter diligat. **E**t quidem donum illud prosequi omitto. eo quod ineffabile sit. **N**am et si scitari a paucitate spiritualium possit. exprimi tamen a nemine potest. **S**olum enim illud nouit qui dat et quod accipit exclusis ceteris. ipse etiam accipientibus et habentibus suspecta est. et incerta illa clausa collatio. id quod salubriter non presumat. **S**ed nunc quasi redire oculos ad haec inferiora que videtes plurimum non videt. et aduerte si non cuncta quae uel nobis in prosperis seruiunt uel contra seruiunt in aduersis quaedam sint caritatis calcaria uergentia quodammodo ad ausum amoris. **A**d hoc enim omnia cursus sui finem dirigunt. ut humanis utilitatibus et oblectamentis occurrant. uel defectibus certe succurrant. **H**oc celum terminare mare et aeternum. hoc circui-

tus temporis redimimus partibus anti-
qua inuolans dilapsa reformans.
consumpta restaurans imple non cessat.
ut sicut haec continua caritas quae beneficium respicit nemo est qui possit.
ita tamen beneficium diligere nemo scire potest
debet. **A**ssentis forsitan de prosperis.
ac aduersa quomodo amoris dorem
uel exigunt inuolens tibi cupis.
Cum plerumque humana ingratitudo
superbe sibi arrogat dona conditoris
uult ipse homo conditor alto salu-
bri quae consilio hominem tribulationibus
exceri. ut cum defecerit homo et sub-
uenit deus ut dignum est amari
ab homine. **H**oc est enim quod dicit. **I**n-
uoca me in die tribulationis tuae et
et honorificabis me. **E**t haec occa-
sione quippe frequentium necessitatum
crebris nunc est impellatibus deum
ab homine frequentari. frequentando
gustari. gustando probari. quod dulcis
est deus. **S**ic quae cor ferreum quod bene-
ficiis molliri nequibat. flagellis
eruditum ad gratiam libantis liques-
cat. discat quae deum diligere. et si non
propter suam bonitatem. certe propter su-
am propria utilitatem. **E**t hic gradus
amoris amare inchoantibus primus
est. iam uero amantibus in finem. cum
nec propter ipsum sed propter nos dili-
gimus. **I**liquet igitur quemadmodum
tantum carnalis et carnalia amari

tem ad dei amore eciā aduersa ī
 struit et quodāmodo cogit. **Sz** et
 ipis amore succēsis non infiori
 cōsilio interdū pspira subtrahūt
 et ingerunt aduersa. ut si forte
 qd vitare difficile blandiēs pspici
 tas aliqua subripuit amois par
 ticula succēdes tollat aduersitas.
 q̄ sola uoxta iohis doctrinā vāci
 ter docet non dilige mūdū nec
 ea q̄ in mūdo sunt. **Dic** isrlite co
 gūtur ab egyptiis egyptū egredi
 q̄ teste gregorio dū mūdus am
 calamitatibz pulsar. nil aliud ni
 si ut nō diligat clamat. **Solus**
 igit amor est quē a nobis deus ex
 igit. nū aut bñficiis obruit a fla
 gellis corripit. uel cōsiliis īstruit.
 uel mādatis astringit. **plēitudo**
 legis cūctis est. et legē continet
 et pphetas. qz quicq̄ diuina lege
 iudicat̄ uel interdicit̄ ad solū amo
 re reducit̄. **Solue** tributū amois
 et deo noueis satisfactū. **Quid** igit
 t̄ nobis pdest tanta in nro victu
 pcatas. in habitu uilitas. ī uigili
 is et disciplinis uigis austeritas.
Paucis accipe. **Quedā** sūt cari
 tatis obsequa placētia et placētia
 si in caritate fiant: at sine carita
 te nichil p̄sunt. **Hec** est enī uir
 tus ī qua nec minū opus respu
 it̄. sine qua nec maximū opus

acceptat̄. **Non** p̄dicatio eciā si
 linguis angeloz fiat. nō fides
 eciā si montes tūfferat. non ele
 mosiā eciā si omēs facultates ī
 cibos paupm distribuēt. nō cor
 pis afflictio eciā si tradat̄ corp̄
 ita ut ardeat. non missarū solēp
 uia. quia et cū fr̄is reconciliaci
 onē mūn̄ prohibet̄. **Ipse** enī a
 mator hoīs deus est. cui oīs cre
 atū merito confitēt̄ et dicit̄. bo
 noz meoz non eges. **Sz** et hoc
 solū requirit ab hoīe. qd nulli
 constat eē difficile. **Solus** enī
 amor est ut ait **Auḡ** qui uerba
 difficultatis ignorat. qui cū mul
 ta amico īpendit̄ pauca ul' nul
 la iudicat̄ īpendisse. **Hic** est q̄
 amoz multitudo uidebant̄ iacob
 dies pauci p̄ amozis magnitu
 die. **Verus** enī amās amū qd
 qd pro amico patit̄. uis sentit̄
 dū sic totus amoz ītendat̄. ut
 p̄ter dilectū nil cogit̄ne sinat̄
 quē sicut signaculū gerit̄ sup
 cor et brachiū suū. **Demqz** qua
 pte subrepē possit illi? obliuio.
 que p̄ter illos radios incircum
 septi lumīs. p̄ter illos riuos ī
 corrupte dulcedis quibz ineffabi
 liter aīam influit. rebz eciā uisi
 bilibz amanti se exhibē non res
 sat. **Integer** q̄ppe amator dei q̄

cumq; se vertit familiare ha-
bet amonitione amoris. Rebz
hinc p speculis vtit. et in omne
qd' cernit sui amoris resultat
memoria. **A**spicit cuncta et eū qui
cōdidit et quo condidit sine.
et in hinc non tū admirabilis
q̄ amabilis occurrit. atq; eo
arra dilectoms quā precōtulit
sapiens estimat. quāta reserua
uit in dacioe. **C**astus pfecto co
lūbin⁹ q̄ oculus amor est. qui ī
rebz hūmans vsu cōcessis nulla
libidie figit. sed in trāstorius
contēplat' eternū. **I**ste est oca
lus qui nō claudit' quia carna
litatis palpebra caret nullo tur
bat' inecto. qz nichil admittit
formsecū nulla tenet' caligine.
qā tenebre in eo non sūt vllē nō
lo grauat' sopore. teste qui ait.
Ego dormio et cor meū vigilat.
Oculus rēus oculus vē dexter
quē nulla deorsū vertit fuisse
intēcio. nulla deorsū inflectit ē
rena affectio. **O**culus vē simplex
et prudēs quē nulla cōcutit in
certa suspicio. nulla detinet cu
curiosa sollicitudo. illū inces
sabilis intuens quē angeli pspi
rē desidiāt. **A**mor em̄ vehemēs
ut ait **Aug⁹** non p̄t non videre
quē amat. qā amor est oculus

et amare vidē est. **H**oc oculo vln
neratū se futes qui ait. **V**ln
rasti cor meū in vno oculo tuo
rū. **D**uos nēpe oculos habet
aīa. vñū quo intelligit. aliū quo
īquirit. **D**ūs inq̄ p̄s p̄spicit sū
p filios hoīm ut videat si est in
telligēs aut requirēs deū. **E**t ho
rū duozū dexter oculus est amor.
qui req̄rendo vlnēat. **N**eq; ille
saliens ī mōtibz et trāsilicns col
les id est omēm sensū supans hu
manū videt' et angelicū absq;
vlnē caput' dūtaxat amoris.
Queris q̄ sit vlnēari deū? **E**t
ego. **M**ā oīpotentiā nostre īfir
mitati pie condescendē. **E**t quasi
quedā vlnēis aptura mēte suau
tatis secreta patefacē. **V**lnēari
ergo p̄t. qui et si sit īpassibilis. ad
passibilis tū est. **V**lnus hoc abs
q; ira infligit. absq; dolore senti
t'. **H**unc vlnēantē oculū ille
āmonitū rēo naas. r' serpens
p̄mo regū v' suo īfelici federe
molit' erue. **I**n hoc inq̄t meam
vobiscū fedus. ut omībz oculos
dextros erua. **S**ublato em̄ amo
re qui dexter est oculus. ad solum
errore remanet intellectu quē si
nistrū dixim⁹. **I**ntelligē quippe
nec amare illoz error erit. qui
cū cognouissent deū non sicut

deū glorificauerūt. si euame
rūt in cogitacōibz suis. Quī multi
qui errores psequi videntur hoc
errore ceant. quo nullus potest
deterior inueniri. Videtur itaqz ab
amantibz deus utroqz oculo. sed
altero uinatur. Quando intellēs
aliqui amor p̄sentat. Vbi ille
caligat. amor p̄sentat. Vbi ille
repellit. iste admittit. Cumpe
p̄sentari phibemur et plus sa-
pere q̄ oportet. sed amare etiam
plus q̄ possumus precipimur. Non
p̄t igitur obtinere amoris oculus
quo nimis uide possit q̄ amat. et
si non sicut est qd̄ teste ioh̄e ser-
uat̄ premiu. certe sicut viator qd̄
in p̄nti ad solaciū indulget. Vi-
det̄ autē a quolibz amante pro-
ut amat. ab alio quidē sic. ab alio
uēo sic. p̄ varietate affectuū qui-
bz feruēt in ip̄m. Alii ad dimita-
tis archana feruētius inhyant
Alii hūanitatē misteria securi
admirant. contēplantes altissi-
mū consiliū dei sup̄ salute generis
humani. Totū tamen tutū est
qui solus nūc videt ad meritū.
uisurus quiqz ad plenū. cū subla-
to corrupcōis nubilo facie illā
ut scriptum est videbit in iubilo.
Porant hys multa addici fame-
licis. et si nō fastidiosus p̄futura.
s̄ne p̄lixiori sermone te gnuē.

Iam nūc ad mediū ueniat
ultima illa tue petitiōis
petitula. cui ut maxie iustem in-
stanter postulas vir deuotissime
meis quidē labijs s̄ tuis certe
meitis explicanda. quibz non tā-
tū in studiis sed et in cūctis meis
necitatibz non mediocriter fido.
Ut autē in ea que p̄posuim⁹ suo
tranunte sermo gradiat̄. que dēta
sunt breui reuocent̄ epylogo.
Habet enim in p̄missis q̄ et cūctis
insupabiliter pugnāt. insaciabiliter
gustat. incessabiliter uidet. in ma-
nibz est addē q̄ insupabiliter heret.
Adeo uanqz tenax est amoris glu-
tiniū. ut non tam uigere q̄ uiri-
re dicat̄. Proxius bonū gluti-
nū est tripliciter uiuens mater
uirtutis. ut sibi p̄ximo deo q̄ cō-
ueniat et colēat in uirtute. In
se quippe per amorē homo unus
efficit̄. dū se intra se colligens.
et reductis affectibz a cūctis locis
quibz captiuū tenent. solū unū
incomitabiliter amat. nec āpli⁹
in diuersa mutat̄. Partitus p̄
amorē in plura nūqz sibi inue-
nit̄ unus et idem. sed semp̄
sibi ip̄i dissilis. quia totiens va-
riari cogit̄. quociēs qd̄ amat
uariat̄. Qui enim labenti inmiti-
tur. necesse est ut cū labente la-

bat. **P**rimo etiā per caritatē
vntur homo. dū non solū sine
quēla viuendo oībus vnū stu-
det effici. sed et oīm successibus
coaptari. gaude cū gaudentibz
flere cū flentibz. infirmari cū
infirmis. et cū scandalizatis v-
ri. iuxta qđ sc̄ptum est. Socii
in tribulacōe et regno. Sic ml-
titudinis credenciū erit cor vnū
et aīa vna. qū nec vaīetas vo-
luntatū nec rerū p̄prietatis ani-
mos diuidebat. s̄ firmit̄ strin-
gebat caritas et suauit̄ colibe-
bat in vnitāte spūs in vinculo
paci. Heu inq̄ inferioi seculo
dilapsi sum̄ nos. in quos fines
vno feces seculoz deuenērūt.
Et ut de seculi hoībus taceam.
quos obreant abicio. ip̄a reli-
giōis electio n̄ro miserabili tpe
tanta diuisiōe sp̄ergit̄. ut vix
vnus aliei cōueniat in vnū.
in si forte adūsus dñm et adū-
sus xp̄m eius. Vbiq̄ apparent
scissure turris ciuitatis dauid. et
in tantū iam h̄vant ut vicina
ruinā om̄ino im̄nent̄. Veruat̄
sub tunica vna et veste simili
cor vanū et oīno dissile. ita ut
de religioē antiqua vix signa
sibi ventura. et venientibz ad
sepulchrū dñi qđ claustrū est.

et xp̄m querentibz solū iusticia
vna pateant. r̄ habitus forma.
Fateor tēdet me hic cē. cocam
hinc. neq̄ em̄ hoc loco de vntis
loquendi est p̄positū. Deū homi-
ni et hoīem deo vnt caritas.
non solū illa vntone uel vntate
teffabili qua n̄ra natura vnt
verbo eterno in vntate p̄foue.
quā efficit vtiq̄ illa caritas qua
nos dilexit an̄ mūdi constituci-
onē. sed etiā illa de qua ait ap̄le
Qui adheret deo vnus spūs est.
Pfecto vntas hec amoris est.
qua homo totis p̄cordis et totis
votis sup̄ne et et̄ne volūtatē cō-
formis vnt̄ deo. glutino qđ non
dissipabit̄. Est em̄ caritas vnta-
lū p̄fectionis. quo membra fide-
lū artissimo cōplexu sibi mu-
cē herent. et suo capiti p̄ om̄nes
iūcturas cōnectunt̄ in vnū cor-
pus in mutuo p̄cipio honorū
oīm. ut fident̄ quilibet dicē possit.
Particeps ego sū oīm timentū
te. **D**e hoc dñm puto. **F**inca-
lus triplex difficile rūpit̄. **E**ccl̄
astes e. **T**riplex dicit̄ eo. q̄ ut
p̄fatus sum̄ triplicē liget. **D**is-
tibi finicūlū triplicē describat
ap̄lus. **F**inis inq̄ p̄cepti est a-
ritas de corde puro conscia bo-
na et fide nō ficta. **S**olū cor

purū est. qđ sup̄fluere nescit.
Nil facilius corde expōito fedat.
 qđ sola continet cūctis ne frust̄
 pateat. Porro iuxta aplm̄ con-
 sciā bonā habet ad om̄es. qui
 p̄ximū bonū eque ut p̄xiū di-
 ligit. si quo min⁹ conuic̄at non
 habet illam que non querit que
 sua sūt. **F**ides non ficta est illa.
 que p̄ dilectionē opatur. Alioq̄
 non mō fictam. s̄ etiā mortuā
 iacobz dice non veret̄. **E**t vere
 iste triplex funiculus difficile
 rumpitur. quo victus paulus au-
 dens dicit. **Q**uis nos sepabit a
 caritate dei. **T**ribulatio an agus-
 tia an fames an incitas. **V**a-
 lidū p̄fecto vinculū cui nulla
 p̄ualet violencia. insepabiliter
 cōtinens amantē cū amato. **N**e-
 mo t̄j me estimet cū illis senti-
 re p̄mo desipere. qui dicūt cari-
 tatē amitti non posse. **Q**uia si
 om̄is qui habet caritatē habz &
 p̄seuāciam. frustm̄ suos disci-
 pulos dñs monuisset. **M**anete
 in dilectione mea. **S**z hoc indub-
 itatē seiseri. caritatē posse
 deserri. non violētē auferri. **O**f-
 fert̄ om̄i auferē nulli. ut nul-
 lus nisi suo vicio careat illa. **V**t
 at̄ hac vnitua v̄tute in vnū cō-
 curē possint affectiones amantē

ū. cor amantis liquefieri necesse
 est. ut t̄ssimidi possit et t̄ssfor-
 mari in illū quē amat et mutari
 in virū altm̄. quēadmodū aque
 stilla infusa multo vino defice
 a se tota videt̄. dū alterius sapo-
 re induit et colozē. **H**inc illi pie
 amantū crebri defūs. p̄mmo
 p̄fectus. dū se in se nil sentiunt
 nisi qđ in xp̄o ihu. **N**osti quid
 dice velim⁹. **N**emo te melius.
Solū liquidū est qđ om̄i forme
 congruit. **Q**đ optime amatois
 cordi cōuenit. **F**actū est aut ille
 cor meū tanq̄ cera liquefēs.
Res liquefēdo molliet̄ dilatat̄
 purgat̄. **E**t nūc hunc triplicem
 effectū confideo in amore. qđ vē-
 rignis dñin⁹ est corda resoluēs
 purgās et conflans in massam
 vnitatis. quēadmodū varia me-
 tallā soluta cōcurrūt in vnū.
Ad tactū citius molliet̄. et cedit
 illa odiosa duricia qđ est insen-
 sibilitas cordis qua hō non sen-
 tit se nec aliū. nec pietate flet̄
 nec precibz mouet̄. exēplis
 non inducit. m̄ms non terret̄.
 bñficiis dūnt̄. flagellus non e-
 rudiet̄. frontuosus ad turpia. p̄-
 nus ad illicita. flecti uel subdi
 nescius nisi cū resistē non p̄t.
Et in h̄is oibz exemplū tibi

fit duricia cordis. Emollitū autē
cor iuxta pauli doctrinā dilata-
t' a dextris et a sinistris. vsq; qua-
q; diffundit' subueniēs piter hos
tibz et amicis. atq; gnto quodā
spontaneo occurſu oībus occur-
rit. cōguitēs pfectibz uel de-
fectibz condolens p̄mox. **Fu-**
it ergo s̄ non effluit. quia sic
deriuat ad alios. ut a se aliqua-
ten⁹ non recedat. **Et** uide tu ne
p̄pheta senserit idipm. qui cum
cor suū liqueſcenti cere compas-
set. p̄tinuis aduēdit. **In** medio
uentris mei. **Liquidū** fluit. s̄ ex-
tra se nō effluit. **Solus** effluit.
qui sic attendit aliis ut sibi non
attendat. **Videte** ait aplūs. ne
forte effluatis. **Neq;** em̄ necesse
est in hīs excessibz in quibz hu-
mam spūs lucosus sensibz anel-
lūtur extra eos non esse dicim⁹.
cū paulus in suo imptu an ī cor-
pe an extra corpus se dicat p̄-
sus ignorat. **Obi** ergo sūt m̄q̄s?
In eo qd̄ interius est sui. **P̄fim-**
dū cor hominis et inscrutabile. et
imo ita secretus sibi est qui sui
ipius noscat interius. **Non** er-
go educitur sed mōniamt' spūs
in illo m̄iori tenaculo quantū
cūq; est illud. ut clausis seorsum
sensuū ostiis securius secretiq;

castissimo cōplexu cōueniant
cū dilecto. et ubi melius secum
sūt cū sic ubi sunt nesciāt. tuus
se habēt cū se hoc modo p̄cederit.
Poro liquefactū purgari ne-
cesse est et ad purū excoqui si
quā habeat seorā ip̄o amore q̄
ignis consumēs est. paleas igno-
rancie et delicta iuuentutis pur-
gās et purissimā faciens aīam.
et diuino dignā cōiugio non ha-
bentē maculā neq; rugam. **Au-**
di flammā vorantē. **Dimissa** s̄
ei pctā multa qm̄ dilexit multū
Demq; diligentibz deū om̄ia co-
opant' in bonū. et nichil impu-
tat' ad mortē. **Omne** autē quod
ip̄e non imputauit est quasi nō
fuerit. **Et** uir cui non imputa-
uerit dñs pctm̄. **Nam** qui non
habuit nemo est. nisi ip̄e solus
inter mortuos liber. **Sic** calefac-
tū sic liquefactū cor facile ad o-
nem dilecti sermonē compungit'
et ebullit. expiēns illud qd̄ am̄t'.
Amma mea liquefacta est ut dilec-
tus locutus est. **Et** illud qd̄ in eu-
angelio legit'. **Nonne** cor m̄m
ardens erat in nobis dñi loquēt'
nobis in uia? **O** dulcis cōfubula-
tio dei in aīa et cū amma. que
sue lingua et labioz formata
strepitu. et sine aure p̄cipitur.

et sub silencio. Solus qui loquitur
et cui loquitur audit illam. omnis
alienus excludit. **S**unt autem ver-
ba quodam celesti fonte irrigua ir-
rigancia arenaria et rigescia pre-
amoris multitudinis et desiderio.
quorum de dilectis nunciatio est de
cunctate dei de pace et copia civi-
tatis. de civium gloria. de decore
luculentissime mansionis. pelles a cor-
de fastidii et a corpore fatigatione
nunciatus dilecto quod possessio eius
sit et ad eum possit ascendere. **N**ec
aliud perit vel passus est qui dice-
bat. Dormitavit anima mea in tedio
confirmata me in verbis tuis. **S**imil-
lima autem sunt verba veritatis nostris
cogitationibus. et tamen nemo est obser-
vator motuum qui facile discernat
quod corripit vel quod audit. nisi quod
domini loquentem advertit. **Q**uid co-
gitatis mala in cordibus vestris?
Et illud. De corde exeunt cogitaci-
ones male. **E**t iterum. Qui mendaciter
loquitur de propriis vel de suo loquitur.
Et illud apostoli. Non quod sufficientes
simus cogitatione aliquid a nobis
quasi a nobis. **M**ala ergo dicimus
in corde. iuxta illud. Dixit iusti-
pius in corde suo non est deus. **H**o-
na autem audimus. **U**nde. Audiamus quod
loquat in me dominus deus. **E**t pro-
sus hinc auditui dabitur gaudium

67
et leticia. nec revertitur hoc ver-
bum vacuū. sed faciet ad quodcumque
institit illud rigans et fecundans pe-
netralia cordis. **Q**ui talibus ver-
bis docentur docibiles sunt dei. et
vinctio docet eos de omnibus. que so-
la omnem veritatem docet ceteri quoque ma-
gisterio loquitur quedam profunda
mysteria dei que non licet homini loqui.
et si audire licet. qualia apud se-
culi magistros nullatenus audiri-
tur. quorum virtute et auditu cor-
da liquefunt. liquefundo et defi-
ciendo perficiunt. dum in illa uni-
tate concurrunt quam suus salvator
orat et optat in euangelio. **U**t
sunt inquit unum sicut et nos unum
sumus. **C**uius iohannes in epistola sua
meminit dicens. **S**icut ipse est et
nos sumus in hoc mundo. **U**t sicut
videlicet illa beata et beatificans
personarum trinitas amorem continet
tur eterno absque confusione et di-
visione. ut nec unitatem turbet
personarum numerus qui essentiam
non multiplicat. nec unitas tri-
nitatem redigat in singularitatem per-
sone. **S**ic et ipsi uniantur et ordi-
nuntur in caritate. non compaci-
one quidem sed qualicumque similitudine.
Nec absurdum putet quod divi
deum amore contineri cum non alio
dixerim quam seipso et quod seipsum.

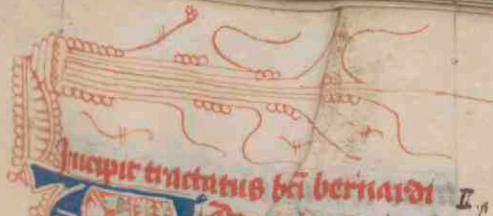
**Explicit tractatus de gaudi-
bus amoris siue caritatis**

[Faint, illegible text in the left column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text in the right column, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

100
Caption of the document in question
in various forms and colors

Incipit tractatus beati bernardi L. p. 147.

Ite ascendam
ad montem domini.
Et docebit nos vias suas. et abu-
labimus in semitis eius. Inten-
dentes cogitationes. voluntates.
affectiones et omnia interiora me-
a venite ascendam in mon-
tem vel locum: ubi dominus videt ul-
trates. Cure sollicitudines. amb-
rositates. pene. servitutes. ex-
pante me hic cum azimo corpe
isto. donec ego cum puera. in cio
cum intelligencia usque illuc. pe-
nitentes. postquam adoraverimus. re-
uertemur ad vos. Reuertemur
enim. et heu quod cito. Abducit enim
nos a vobis caritas veritatis.
sed propter fratres abdicare et abiu-
rare vos. nos non pariter veritas
caritatis. sed licet retrahat via
necessitas. non propter vos omnino o-
mittenda est illa suavitas. Do-
mine dei virtutum conuertere nos.
et unde faciem tuam et saluum erit.
sed heu heu domine quod prepererunt est
quod temerarium. quod inordinatum. quod
presumptuosum. quod alienum a regula
verbi veritatis et sapientie tue. corde
inmundum uelle videt deum. sed o-
summe boni summi boni. viti cor-

domini. lux oculorum interiorum. propter
bonitatem tuam domine miserere. hec
est mundicia mea. hec fiducia
mea. hec iusticia. contemplatio
voluntatis tue bone domine. Ergo do-
mine dei meus quod dicit anime
mee modo quo tu scis. salus
tua ego sum. Rabboni summe ma-
gister vnicuique doctor videndi quod
desidero. dic credo mendico tuo. quod
vis faciam tibi. Et tu scis quod iam
hocipsum das. quod ex omnibus suis re-
cessibus. abiectis. parit omnibus huius
sati altitudinibus. pulchritudinibus.
et quod concupiam carnis vel o-
culorum. uel ambicionem spiritus accip-
tore potest uel solet. tibi dicat cor
meum exquirit te facies mea. fa-
cie tua domine requirit. ne auer-
tas faciem tuam a me. ne declines
in unum a seruo tuo. Impudens
quippe et impudens sum. o adiutor
meus atque et susceptor. de-
fesse. sed amore amois tui hoc
facio. sicut vides me non viden-
te te. et sicut dedisti michi desi-
derium tuum. et si quod tibi placet in
me. et cito ignoscas. credo tuo ad
te curam. et manum das. in ali-
quibus in curando offendenti.
Ridet quippe michi in anima
et mente mea. tumultuans in
me. et concutens omnem mentem

no

no

riora vox testificacōis tue.
et caligāt oculi mei intiores
a fulgore vitatis tue ingeren-
tis michi. q̄a nō videbit te
hō et viuē p̄t. Ego em̄ vere
in pacis totus usq; adhuc nec
dū potui mori michi ut viuā
tibi. s̄ tñ ex p̄cepto tuo et do-
no tuo sto in petra fidei tue
fidei xp̄iane in loco qui v̄ est
penes te. In quo ut possū fero
miseri patientē et aplector et
deosculor regentē et p̄tegen-
tē me dextram tuā. et aliquo-
ciēs contēplās et vidē gestūs
postiora vidētis me. hūilita-
tē salis p̄missiōis dispēsaci-
ōis hūane xp̄i filij tui suspi-
cio. sed tñ accedē gestio ad eū
et uel sicut emororissa illa in-
firme et misere aīe mee a sa-
lutifero tactu fimbrie ei' q̄si
fumi gestio sanitatē. uel sic
thomas ille vir desideriorū to-
tū illū desideo vidē et tangē.
et non solū. s̄ accedē ad sacro-
santū lacris eius vltimus ostiū
salis archē qd̄ factū est in late-
re ut non tñ mittā digitū me-
ū uel totā manū. sed totus ī-
trem usq; ad ip̄m cor ihu in
scm̄ scōrū archā testamenti.
ad vīnā aureā nostre hūam-

titatis cōtinentē intra se manū
dimittatis. **H**eu dicit michi no-
li me tangē. Et illud de apoca-
lypsi. foris carnes. sic q̄ cū dignis
conscie mee verberib; expulsus
et p̄pulsus in p̄bitatis et p̄cipi-
tōis mee penas cogor luere. **S**u-
sū q̄ in petra meā me recipēs
q̄ refugiu est hermanis spiritus
p̄corū plenus. reāplector et reos-
culor regentē et p̄tegentē dexte-
rā tuā. et ex eo q̄ uel leuif fessi
uel vidi magis accenso desiderio
vix patientē expecto. ut aliqui
aufers manū regentē et infu-
das grām illuiantē. ut tandē a-
liqui scdm̄ responsū veritatis tu-
e mortuū michi et viuēs tibi. re-
uelata facie ip̄am tuā faciem
incipiā vidē. et affici tibi a visi-
ōe faciei tue. **E**t o facies facies
q̄ beatā facies q̄ affici tibi mere-
t' videndo te. edificās in corde
tabernaculū deo iacob. et omnia
facies scdm̄ exemplar qd̄ ei oī-
dit in monte. **H**ic v̄ et cōpetē-
ter cantā. **T**ibi dixit cor meū
exq̄silit te facies mea faciem
tuā dñe requirū. **I**taq; ut dixi
ex dono gr̄e tue contēplās oēs
angulos conscie mee uel terminos
nos. v̄nice et singlarit' desideo
vidē te. ut oēs fines terre mee

videat salutare dñi dei sui. ut
 anem cū videō. quē amare hoc
 est vē viuē. Dico em̄ michi in
 languōe desiderii mei. q̄s amat
 qd̄ non videt. Quomō p̄r esse
 amabile qd̄ non aliq̄ten̄ est vi
 sibile. S; te desideranti amabilia
 quidē tua occurrūt. et a celo z
 a terrā et ab oī creaturā tua se
 michi ultro offerūt et ingerūt
 Om̄ oībus adorande et ama
 bilis dñe. qui quāto te māifest
 tr̄ et verus p̄dicat̄ et app̄bat̄
 amabile. tanto ardenti te in
 facit̄ desiderabile. S; heu non
 ad fruendi p̄fectū suauitatem
 et gaudiū. sed ad intencōis et
 deficiē non tñ sine aliq̄ suau
 tate tormentū. Dicit em̄ mea
 non tibi p̄fecte placēt oblata
 nisi meū. sic bonoz tuoz con
 tēplatio reficiat nos quidē dul
 citer s; non faciat p̄fecte nisi te
 cū. Hec est em̄ aīe mee assidua
 exortatio. hīc assidue sc̄po spi
 ritū meū. et cū bonis et amabi
 lib; tuis quasi pedib; et manib;
 et totis intens v̄rib; sursum
 tendo ad te et in te sūme amor
 sūmū bonū. S; quāto tendo
 forcī; tanto retrahoz durī; in
 tūa memetip̄m sub memetip̄
 so. Sic g; respiciēs et discernēs

et diuidicās meip̄m. sc̄ūs sū
 michip̄m de meip̄o laboiosa
 questio. Tānē dñe certe certū
 sū per gr̄m tuā desiderū de
 siderii tui. et amorē amoris tui
 habe me ī toto corde et in tota
 aīa mea. Huc usq; te faciente
 p̄fecti. ut desiderem desiderare te.
 et anem amāe te. S; hoc amāb
 nescio qd̄ anem. Qd̄ em̄ est a
 mare amorē et desiderāe desi
Amore amant̄ si **D**erū.
 qd̄ amant̄. desiderio desiderant̄
 qd̄ desiderant̄. sed forsitan cū
 amo amorē non amo amorē.
 quo amo qd̄ amāe volo et amo
 qd̄ amo. sed me amantē cum
 in dño laudat̄ et amat̄ a me
 aīa mea. quā p̄cū dubio detes
 taret̄ et odio habem si eā alibi
 q̄ in dño et in eius amorē inue
 nire. S; et de desiderio qd̄ dice
 m̄. Si dicā desidero eē deside
 rūs iam me inuēio desiderantē.
 sed nūq; desiderū tuū desiderantē
 quasi non habeā. aut desiderū
 maius qd̄ habeā. Cū ergo hoc
 mō deficiat̄ et caligēt et recua
 at̄ infiores oculi mei. oro ut a
 te citius ap̄iant̄. non sicut ap̄ti
 sūt adē carnales oculi ut videt
 confusiōnē suā. sed ut videam
 dñe gl̄am tuā. ut oblitus pau

Aug. 11. f. 11. ad nos
dne ad te. Et id. 11. que
ad 2. cor. 11. 11. dn.
requiescent 2. te

ptatis et prauitatis mee. totus
erigatur et aurum in aplexus a
moris tui. vides quem amauero
et amas quem videro. et moriens
in me vivere incipiam in te. et bene
michi sit in te: cui pessime est in
se. **¶** Festina domine ne tardaueris.
habet enim sapientie tue gratia
uel gratie tue sapientia sua compendi-
a. et quo rationationis uel rationis
nullis argumentis. nullis dis-
cussionibus quasi quibusdam sculis
conscendit ad torrentem salis vo-
luptatis tue. ad plenum amoris
tui gaudium. cui hoc datum est fi-
deliter querens. fideliter pulsans sepe
repente se sibi inuenit. **¶** Sed o
domine si quando perierit est me in
aliqua huiusmodi gaudium parte inue-
nio clamo vociferor. domine bonum
est nos hic esse faciamus hic tria
tabernacula. fidei unum. spei unum
amori unum. Numquam nescio quid
dicam. cum dico bonum est nos hic
esse. **¶** Sed repente cado in terram
quasi mortuus. et respiciens mihi
nil video. et me ubi prius eram
inuenio. in dolore salis cordis et
afflictione spiritus. **¶** Usquequo domine
usquequo? **¶** Quam diu ponam consilia
in anima mea. dolore in corde meo
per diem? **¶** Quam diu non permanebit
spiritus tuus in hominibus quia caro se-

si venit et vadit et spiritus spiritus
ubi vult? **¶** Sed in conuertendo dominus
captiuitatem syon facti sunt sicut
consolati. tunc implebitur gaudio cor
noster et lingua nostra exultatione.
¶ Interi heu michi quia incolatus me-
us prolongatus est. habitauimus cum ha-
bitantibus cedar multum incolatus fu-
it anima mea. **¶** Sed inueniet michi in
in corde meo veritas consolacionis
tue et consolacio veritatis tue. **¶** Est
amor desiderii. et est amor frui-
cionis. Amor desiderii meretur al-
quam visionem. visio fruicionem. fru-
icio amoris perfectionem. **¶** Et ego gratie tue qui loqui dignaris
ad cor serui tui. et anxius eius
questionibus aliquatenus inuenies.
suscipio et amplector hanc spiritum
tui armum. et letus exspecto in
in permissionem tuam. **¶** Desidero
itaque amare te. et amio desidi-
re te. et hoc modo curro ut apprehen-
dendam a quo apprehensus sum
salis ut amem te perfecte aliquando.
o qui prius nos amasti amantem
et amabilis domine. **¶** Sed est ne al-
quam aut alicubi domine hec amoris
tui perfectio. hec in amore tuo
benignitatis assumptio. ut facies
anima ad deum fontem viuum sic facti
et sic impleatur ut dicat suffi-
cit? **¶** Amor quicumque ubi quis ille

sic si nō deficiat cū dicit sufficiat
 si ubi ista sufficiētia est defectio.
 que p̄ esse p̄fectio. **I**ustū igit̄
 defectio et nullū p̄fectio. **S**z et
 iusti dñe nūq̄ regnū tuū pos
 sidebūt. **I**nustus at̄ est qui
 non tm̄ desiderat et debitorem
 se sentit et intelligit te amare.
 quantū ab aliqua creatūrā rō
 nabili possibile est amari te.
Constat etiā b̄n̄ illa semp̄m
 q̄ a vicinitate p̄ncie tue. a cla
 ritate visiois tue ardentēs et ī
 ter p̄tant̄ et sūt. plus amare
 te. q̄ aliquē qui minor est ī reg
 no celoz̄. q̄ si ī regno celoz̄
 non dicā n̄m̄us sed nullus est
 vtiq̄ qui non tm̄ desiderat a
 mac̄ te quantū ab aliq̄ n̄ potes
 amari uel debes. et hoc fors̄ itā
 est. ī quē desiderant angeli p̄
 p̄te. **D**esidat ergo b̄n̄s ille
 minor quicūq̄ ille est tantū te
 amare quantū te amat quicūq̄
 plus eo amat. nō emula īsec
 racioē. s̄ pia et deuota īmita
 tioē. **S**i v̄o et ī amore p̄fi
 cit. quāto felicius et illuīatis
 oculis ī t̄teroz̄a p̄cedit. t̄n̄
 to dulcius sentit et itelligit.
 si ingratus nō est et iustus.
Et te plus posse amari. et se de
 bitore plus amare uel quātū

te amāt cherubim et semp̄m
Sz qui desiderat qd̄ assequi nō
 potest miser est. **M**iseria v̄o
 est a regno b̄titudinis p̄sus
 aliena. **A**ssequit̄ ergo qd̄ desi
 dat. quisq̄ ibi aliq̄ desiderat.
Quō dicem̄ ad her. q̄ m̄q̄ di
 cem̄. **L**oque dñe obsecro quia
 audit seruus tuus. **N**ūq̄ et
 magni parui q̄ oēs qui sūt ī
 regno dei vniūsq̄sq̄ ī suo or
 dine et amat et amare desiderat
 et amoris v̄nitas non sūt ut
 sit diūsitās dū amat cui hoc
 datū est ardētius. minor at̄ ī
 amore sine r̄udia bonū ubiq̄
 q̄ videt amat qd̄ ip̄e sibi desi
 dat. et habet utiq̄ amorē quā
 tūcūq̄ est quē ī amante a
 mat. **A**mirū amor est qui
 amat. qui ex m̄na b̄itatis
 sue affluētia et natūrā aman
 tes et coamātes. gaudentes et
 cōgaudentes pari īplet gr̄a.
 licet dispari mensura. **E**t quā
 to se amantū sensibz largius
 īfundit. tanto eos sui capacio
 res efficit. faciet̄ facies sed
 sine fastidio. de ip̄a faciet̄
 non m̄m̄es desiderū sed au
 gēs. s̄ remotā oī anxietatis
 miseria. **A**mor em̄ est ut d̄m̄
 est qui amat. qui a uolupta

116
tis sue torrente. oēm ab ama-
tore suo repellit uel in facie-
tate fastidii. uel in desiderio
anxietate: uel in zelando iui-
die miseria. illuans eos ut
dicat ap[osto]lus a clauitate in clai-
tate. ut in lumine videat lu-
men. et in amore concipiant
amorem. **H**ic est em[en]s fons vite:
qui sp[iritu] fluit et nunq[ua]m p[er]fluit
Hec est gl[ori]a hec s[un]t diuicie in
domo b[ea]ti amoris tui. q[ui]a pres-
to est desid[er]anti et amanti q[uo]d
desidat et q[uo]d amat. Ideoq[ue] et
qui desidat semp[er] amat deside-
me: et qui amat sp[iritu] desidant
amae. et desidanti et amanti
q[uo]d desidat et amat. sic facis
habundare o[mn]i d[omi]ne. ut nec anx-
ietas desidante: nec fastidii
affligat habundante. Et nunq[ua]m
obsecro d[omi]ne hec est via et[er]na
de qua cantat psalm[us]. Et vi-
de si via iustitias t[ua] me est et
deduc me in via et[er]na. **H**ec
est affectio hec est p[er]fectio: sic
sp[iritu] ne hoc est puenire. **U**n[de] a-
p[osto]lus tuus q[uam] paulo an[te] dicebat
non q[uo]d acceper[is] aut p[er]fectus
sim. sequor at si comprehendā
in quo q[ui]phensus sū in xp[isto]
ih[esu]. **U**n[de] inq[ui]t que retro obli-
uiscis. ad ea v[er]b[is] que s[un]t p[ro]p[ter]

extendes me: ad destinati p[er]
sequor brauiū sup[er]ne vocatiōis
dei xp[isti] ih[esu]. **Q**uiaq[ue] ergo per-
fecti sum[us] hoc sentiam[us]. **E**t hoc
est ama[re] tuū quo amas te a-
mātes a dulcedie b[e]n[e]uolentis tue
quā habes ad creaturā tuam
creator bone. **I**nspirāe eis hoc
desideriū amandi te: et amore
quo amat et desidant et amā-
te te. **N**on em[en] afficeris ad
nos uel a nobis cū nos amas.
s[ed] es qui es. qui sp[iritu] idip[s]m[us] e[st] cū
hoc est esse q[uo]d bonū esse. **B**onū
at tibi in te. et o[mn]i in te creaturē
tue: nos at a te. ad te afficiam[us]
cū te amam[us] qui possim[us] ali-
quo misero nō esse et nō ama-
re te: et esse et male e[ss]e. **T**ibi at
qui sp[iritu] idem es nichil accedit si
amando p[er]ficiam[us] ad te: nichil
decedit si deficiam[us] a te. **C**ū autē
nos amas: non nisi p[ro]p[ter] te nos
amas: cū verissimā sime iusticie
regula. etiā nos nil amare p[er]mit-
tat ex te. **E**t certe possibile est
amori deū amātes ubi magna
occurrit g[ra]tia eo p[er]ficere: ut nec te
nec se amās p[ro]p[ter] se: et te et se
p[ro]p[ter] te solū amet: et p[ro] hoc re-
format ad ymaginē tuā ad quā
creasti eū. qui ex ueritate tue na-
ture. ex natura ueritatis tue.

nec te nisi ppter te: nec ange-
 lū nec hoīem amare potes ni-
 si ppter te. Et o felicit̄ et felicif-
 simā aīam, que deo sic, a deo sic
 metur affici, ut p vnitatē sp̄s
 in deo solū amet deū: non suū
 aliq̄s priuatū: nec nisi in deo
 amet seipm̄: et deus in ipso a-
 met uel appbet, q̄s amare uel
 approbae debet deus. i. seipm̄:
 imo q̄s solū debet amari et a-
 createo deo et a creatura dei.
 Amoris em̄ uel nomen uel af-
 fct̄s nulli cōpetit uel debet:
 nisi tibi soli. O uē amor et a-
 mande dñe, et hec est in nobis
 uolūtas filii tui: hec p nobis
 orō eius ad te deū p̄rem suū.
 Dolo ut sicut ego et tu unū su-
 m̄: ita et in nobis ip̄i unū sint
 hic est finis hec est pfectio. h̄c
 est consummatio: hec est pax. hoc
 est gaudiū dñi. hoc est gaudiū
 in sp̄u sc̄o: hoc est silenciū in ce-
 lo. Qm̄ diu q̄ppe in hac sumus
 vita hoc felicissime p̄ans silencio,
 in celo id est in aīa iusti q̄ sedes
 est sapie aliq̄n fruit̄ affectus:
 s̄ hora dimidia uel q̄s dimidia:
 ant̄c̄o vō de reliquis cogitaci-
 oīs diem festū agit tibi ppetuū
 in illa vō beati et et̄na vitam de-
 qua dicit̄. mita in gaudiū dñi

tu sola erit pfecta et eterna
 fruicio: et tanto felicior q̄nto
 remotis iam oībus q̄ hic tar-
 dae uel impediē vident̄: amo-
 ris eius indissolubilis et̄nitas.
 irrefragabilis pfectio: incorrup-
 tibilis erit b̄ficio. O amor
 veni in nos posside nos: dispe-
 reat a facie tua in nobis oīa
 fedimitis noīa: que a concupia
 carnis et oculor et supbia vi-
 te huc inasunt̄ affectui q̄si
 spuria quedā vitulamina. Affec-
 tu n̄q̄ qui amor in nobis dicit̄
 et corrūp̄t̄ sepius iusto, mor-
 bis aīe a te et ad te create: ad te
 solū cōcreateus et cōcretus, et re-
 luctās lege nat̄ali, et redamās
 cogit̄ vocari luxuria gula a-
 uaricia et h̄is filia: qui incor-
 rupt̄ et in sua pmanēs na-
 tura ad te solū est dñe: cui so-
 li amor debet. Est em̄ anime
 rōnalis amor sicut dicit̄ quidā
 serm̄ tuus: motus uel queta
 stacio uel finis, in vltim q̄ nil
 appetit, uel appetendū iudicet
 uolūtat̄is appetit̄. Vltim te ved
 uel sup te qui querit aliq̄ tā-
 q̄ melius te: nichil est q̄s q̄rit:
 q̄ nichil est melius te ul' dul-
 cius o bone et dulcis amor. idē
 oq̄ nichil efficit̄ recedendo a te:

qui amandus solus es ve. Et
formantur et luxuriant in alie
nis affectibus: aliena ut divi
noia habentibus. Amor ut dan
est et sepe dicendum est ad te. so
lu est dñe in quo solo est qd
vere est: ubi quieta et secura
statio. quia deū tunc timore
amoris casto et mādati eius
observat: hoc est oīs homo. Re
cedat itaq; ab aīa mea oīs in
iusticia: ut te diligam dñm
deū meū. ex toto corde mea. et
ex tota aīa mea: et ex oībus
vīrib; meis. Recedat oīs zelo
tipia: ut teā aliqd amem qd
ppter te non amem. O ve vī
te amor et vere dñe. cū vero
ppter te aliqd amo: nō illud a
mo sed te: ppter quē amo qd a
mo. Tu enī ve solus es dñe?
cui; dñari sup nos: hoc ē sal
uae nos. nostrūq; servare ti
bi: nichil aliud ē qd a te salua
ri. Que enī est salus tua o
dñe cui; est salus. et sup pplm
tuū benedictio tua: nisi qd a te
accepim; ut amem; te ul' a
mem; a te? Idcirco dñe filiū
deitē tue hoīem quē qfirmas
ti tibi: ihm id ē saluatore; ap
pellatū voluisti. Ipe enī saluū
faciet pplm suū a patib; eoz?

et nō est alius in quo sic fa
lus: qui docuit nos amare se.
cū prior dilexit nos amando
et diligendo suscipiens nos ut
amem; eū. qui prior usq; in
finē dilexit nos. Hec est iusti
cia filioz hoīm: ama me quia
amo te. Karus at est qui dice
possit: amo te. ut ames me.
tu fecisti: qui sicut clamat et
p̄dicat servus amoris tui p̄or
dilexisti nos: et sic plane sic ē.
Amasti nos p̄or ut amem; te.
non qd egeris amari a nobis: s̄
quia qd nos fecisti. esse nō poter
im; nisi amando te. Ideo multi
pharīa multis qmōis olim lo
cuti; p̄ribus in p̄phetis: nonis
sine dieb; istis locuti; es nobis
in filio. et in v̄bo tuo quo celi
firmati sūt: et spū oris ei; oīs
virtus eoz. Loqui tuū in filio
tuo. nichil aliud fuit: s̄ in sole
et in māifesto ponē tabernacu
lū tuū. Quantū et quomō nos
amasti: qui p̄prio filio tuo non
pep̄cisti sed p nobis oībus eū
trudidisti: qui etiā dilexit nos
et tradidit semetipm p nobis
Hoc est uerbū tuū ad nos dñe
hic onīpotes sermo: hui; dum
medū silentiū p̄fundū saluē
erroris tenent omnia. a regib;

sedibus venit: durus debella-
 tor erroru. dulcis amois que
 dator. **E**t qd fecit qd dixit
 i terris usq ad oppria usq
 ad spum et alapas: usq ad cru-
 te et sepulchru non fuit nisi
 loqui tuu nobis in filio: amo-
 re tuo puocans et suscitans ad
 te amore nrm. **D**icebas em
 create nra deus. in aiabus
 filioz homi cogi non posse: s
 puocari oportet affectu istu.
Dam em quia ubi coactio. ia
 nec libertas: ubi no libertas.
 nec iusticia. **T**u at dne iuste.
 saluae nos volebas iuste. qui
 nullu saluas uel dapnas nisi
 iuste: ipe nobis forma iudici
 u et causa. sedes sup thronu
 et iudicis iusticia. sed qua tu
 fecisti: ut ome os obstruat et
 subdit fiat ois mudus deo: cu
 misereis cui misereis: et mise-
 ricordia prestas cui misertus
 fueis. **V**oluisti g ut amarem
 te. qui nec iuste potum salua-
 ri nisi amarem te: **N**ec ama-
 rem nec amare te potuimus.
 nisi pcedet a te. **E**rgo dne sicut
 aplius amoris tui dicit et nos
 iam dixim: prior dilexisti nos
 et pior diligis oes dilectores tu-
 os: s nos te diligim affectu a-

moris a te nobis indito: tu
 vo qditor om et affectu bo-
 naru et amaru afficiendaru:
 nuq accidenti uel icidenti a-
 moris affcu amas quo amas
 ul aliquo i aliquo afficis. q
 et omes facis et omnia: **A**bsit.
 absurdu est. pcul est a fide: ali-
 enu ab oim creatore. **Q**uom g
 nos amas si nos amore no a-
 mas: **S**z amor tuus boitns
 tua est. sume bonz sumu bo-
 nu. **S**pus scus a pre procedes
 et filio: qui ab nrao creature
 supferet sup aquas i sup men-
 tes filioz homi fluctuantes: di-
 bus se offeres. omnia ad se trin-
 lites inspirando aspirando. nov-
 ia arrendo. puidendo utilia: de-
 u nobis et nos vmes deo. **D**ic
 em ipe sps scus tuus qui a-
 mor dicit pris et filij. et vni-
 tas et uoluntas: per gram sua
 in nobis in habitans. et dei in
 nobis caritate comendans: et
 per ipam ipm nobis coalians.
 deo nos vme p inspirata nob
 uoluntate bona: cui bone vo-
 luntatis uehementia amor dicit
 in nobis: quo amam qd amae
 debem: te scilicet. **N**ichil em a-
 liud est amor: q uehemes et be-
 ne ordinata uoluntas. **A**mas g

no

te o amabilis dñe in teipso.
cū a patre pcedit et filio sps
scūs scilz amor p̄is ad filiū.
et filii ad p̄em. et tantus est
amor ut sit vnitās. tanta v
nitās ut sit omniū syon r eadē
p̄is et filii substācia. Amas
et teipm in nobis. mittendo
sp̄m filii tui in corda n̄ra a
dulcedie amoris. a uehemēci
a insp̄ate a te nobis boue vo
lūtatis. clamantē abba pater:
sic nos efficiēs tui amatores.
p̄mo sic teipm in nobis amās.
ut qui primū sp̄bam⁹ quia
qui nouāmus nomen tuū dñe
et glābamur in te q̄ diligeba
m⁹ nomen dñi in te o dñe. iam
p̄ insp̄atā nobis gr̄am per
sp̄m adopciōis tue. oīa que pa
tris sūt n̄ra esse cōfidentes. ip
so te noīe inuocem⁹ p̄ adopci
ōis gr̄am. quo filius tuus vni
tus p̄ naturā. Sed quia hoc
abs te totū est. cui⁹ amāe hoc
est benefacē. a quo omīe datū
optinū et omīe donū p̄fectū.
sūme pater lūminū tu teipm
ama in nobis et nos ī te. cū te
p̄ te amabim⁹. Et in tantū ti
bi vniem⁹ in quantū amāe te
merebim⁹. et p̄cipēs efficiem⁹
ut dñm est orōis illius xp̄i fi

lii tui. Volo ut sicut ego et
tu vniū sum⁹. ita et ip̄i vniū
in nobis sint. Genus em̄ tuū
sum⁹ dñe gen⁹ dei sicut dicit
ap̄tus tuus. trāfferēs ethnici
sūam de malo vase in vas bo
nū. ut non nisi ip̄am et vas
bonū sapiat. Genus inq̄ sum⁹
dei. Qu et filii exētsi oēs cog
natiōe quadā sp̄uali magna
apud te nobis vendicātes affi
mitatē. cū per sp̄m adopciōis
filius tuus vniū nobiscū non
fortiri non dedignat⁹. Et cum
ip̄o et per ip̄m p̄ceptis saluta
ribz moniti diuina īsticūacōe
formati audem⁹ dicē. Pater
n̄r qui es in celis. Amas inq̄
nos. in quantū nos efficiis tui
amatores. et nos amam⁹ te in
quantū a te sp̄m tuū accipim⁹
qui ē amor tuus. optinentē ⁊
possidentē omēs affectionum
n̄r recessus. et p̄fecte eos cō
uertentē in puritatē veritatis
tue. et veritatem puritatis tue
in plenū amois tui consensū
Tanta q̄ sit cōmūctio. tanta
adhesio. tanta dulcedis tue fru
ctio. ut vnitās ab ip̄o dño n̄ro
ih̄u xp̄o filio tuo vocet⁹ dicen
te. ut sint ip̄i vniū in nobis.
tante dignitatis tāte glorie ut

subsequat et dicit. sicut ego z
 tu vni sumus. **O** gaudiu o glo
 ria. o diuicias. o supbiam. **H**a
 bet em sapia ecia sui generis
 supbiam q dicit. in eam sut di
 uicie et gla. opes supbe et iusti
 cia. **Q**uid at est absurdus vni
 ri deo amoe. et non bfitudine?
Beati em ve et vnice et singu
 laiter et pfecte bti: qui ve et p
 fecte amat te. **N**ullus at et nul
 lo no btus. qui non amat te
 dne deus. **B**eati em dixerit
 pplin cui hec sut: sed menciut
 qua solus btus cui dñs deus est.
Quid est em btm esse. nisi non
 velle nisi bonu et oia habere
 quecuq vlt. **T**e igit velle et ve
 hemene velle qd est amare et
 singlariter amae: qui amari
 non dignais cu aliqua omo re
 siue carnali siue spuali siue
 terrestri siue celesti q non ame
 t ppter te. **H**oc demu est non
 velle nisi bonu. hoc est habere
 oia quecuq vlt: quia habz te
 qd in quantu amat te. **E**rgo
 et amoe. et bfitudine vni ri deo:
 intelligim. q vere dñi est salus
 et sup pplin tuu benedico tua.
Ideo q ozdes nris vota et sacri
 ficia et oia nra offerim tibi
 pater assidue p dñm ihm xpz

xpm filiu tuu credentes et in
 telligetes ex te. a te. et ad te. per
 ipm nobis esse qd nobis bonu
 est. a quo habem ipm esse: qui
 omia p sumministracione spūs
 sci tui habitatis in nobis credi
 m et intelligim. qntu intelli
 ge fas est: qui ut dñi est con
 formas sibi et vices spm nrm
 spnat in nobis qn vlt: quomo
 vlt quantu vlt. cui sum factu
 ra creati in opibus bonis: ex
 istes scificacio nra. iustificacio
 nra. amor noster. **I**pe est em
 amor nri quo ad te ptingim:
 quo te amplectim. **A**lioqn o i
 comprehensibil maestas. qpre
 hensibilis ee videis aie te ama
 ti. **L**icet em nullus sensu cuius
 libz aie uel spūs te qprehendat:
 tm totu te quatus es qprehen
 dit amor amatis qui totu te
 amat quatus es: si tm est toti
 tas ubi no est pticularitas. si
 quatus ubi no est tntitas. si
 est qprehensibilitas ubi hec oia
 non sut. **D**ed cu te amam
 affiat quide spūs noster spi
 ritui tuo scōz que habitam
 te in nobis caritate dei habe
 m diffusā in cordibz nris.
Cūq amor tuus amor patris
 ad filiu. amor filii ad ptem

spūs scūs habitās in nobis ad
te est qd' est .r. amor. **O**m̄
captiuitatē syon .r. aīe nre
oēs affectioēs in se cōuertēs
et scīficans. **A**man' te ul' tu
amas te in nobis. nos affcū.
tu effectu. et vniū nos in te
efficiēs p vnitatē tuā .r. ipm
sp̄m sc̄m tuū quē dedisti no
bis. ut sicut nō est aliud p̄
nosse filiū nisi hoc eē qd' est
filius. et nichil aliud filio nos
se p̄m nisi hoc esse qd' est p̄.
Vij in euāgelio. **N**emo nouit
p̄m nisi filius. et nemo no
uit filiū nisi pater. **E**t sicut
sp̄m sc̄m nichil est aliud nos
se uel cōprehendē p̄m et fi
liū. q̄ hoc esse qd' est pater et
filius. ita nobis qui ad yma
ginē tuā conditi sum' et ab
illa p adam iuetustati. p xp̄z
ad illā renouant' de die in diē.
amantibz deū nichil sit aliud
amaē et timē deū et manda
ta eius obseruāc. q̄ esse et v
nū cū deo esse. **D**eū enī timē
et mandata ei' obseruāc hō
est oīs homo. **A**dorandē tre
mendē b̄ndicendē da eū nob'.
Emitte sp̄m tuū et creabun
t' et renouabis faciē terre.
Non enī in diluuiō aquarū

multarū in p̄turbacōe et cō
fusioe affectionū tam multarū
tā diuersarū ad deū app̄xima
būt. **I**am satis dñe durauit
cathadisim' iste. pena filiozū
ade. adduc sp̄m sup terrā. re
cedat mare. recedat antique
dāpnacōis salugo et appareat
arida fontē vite siccēs. **V**eniat
colūba spūs scūs expulso tetr
rimo alite et adaueribz suis
incubente. **E**t veniat m̄q' co
lūba ramo oliue refectiois et
luminis pacem annūcians. **D**ñ
ficer nos sc̄tas et scīficatio tu
a. vniat nos vnitās tua. et dñ
qui est cūctas velut cognatū q̄
dā affinitate p caritatis nomē
sociemur. p uirtutē noīs vni
mur. **D**ed m̄est dñe quō quis
te amet. **M**ulti at' sicut quidā
ait a te illuātus amat' veritatē
te lucentē et non amat' redur
guentē. iusticiā q̄ multi colūt
affcū. a qua sūt. p̄cul effectu.
approbātes eā et amātes eā
in seip̄a. non at' excentes eā
in seip̄is. **N**unq' isti v̄ te amāt.
O v̄a iusticia deus nūq' isti
v̄ te amāt phylosophi mūdī
hui'. oliu eam coluerūt et af
fcū amoris et effectu opis. in
tū ut dicetur de eis vsus. **D**

derunt peccare boni virtutis amo-
 re. Sed conuincuntur iusticia no-
 amasse qui no amauerunt te a
 quo fons et origo et in que fons
 et recursus ve iusticie. et sine
 quo ocs iusticie homi sicut pa-
 nis mestruate. Non em habe-
 bnt fidem que p dilcione opa-
 tur. licet affectatu quedā amo-
 re et opa quedā habent honest-
 itis. Que qa ex fonte ve ius-
 ticie non pōbant. nec in vere
 iusticie fine ibāt. tanto despaci-
 us errabāt quāto forcius ex-
 viā curebāt. Via em patēs ē
 o pater xps tuus q dixit. Ego
 su via veritas et vita. Veritas
 q tua uel uita ad quā itur et
 p quā itur uerū et simplici no-
 bis describit formā diuine et
 ve philosophie dices ad discipu-
 los. Sicut dilexit me p et ego
 dilexi uos. manete i dilcione
 mea. si pcepta mea seruaueri-
 tis manebitis in dilcione mea
 sicut et ego pcepta patris mei
 seruauit et maneo i eius dilci-
 one. Ecce dilcūs dilcā sicut in
 psalmo legit. Cū pater diligit
 filiū. et filius manet in dilcioe
 patris usq ad plenā mandatorū
 eius obseruacionē. Rursus q di-
 lctūs dilecti. cū dilcūs discipul⁹

diligit m̄m xpm. usq ad ob-
 seruacionē oim eius mandatorū
 et usq ad mortis nccitatem. no
 pōit hanc uoluntatē in illuā-
 tione uirtutis et amois eius. re-
 bz oibus et pōneris ad bonū et
 pms ad malū et inter utrūq
 medns bene utēs in bono quod
 ppiū est xpiane uirtutis. Est e-
 m uirtus sicut iam aū dictū est
 bon⁹ vsus libe uolūtutis. opus
 uo uirtutis bonus illarū rerū
 vsus quibz etiā male uti possū-
 m⁹. Eoim de ne manet sit cari-
 tatis docent et amāe. p̄mū se-
 cundū legē caritatis p̄mū. Et
 sicut de⁹ non nisi serpm amat
 in nobis. et non solū deū didici-
 m⁹ amare in nobis. ita et p̄-
 tmū sicut nos incipiam⁹ ama-
 re in quo solū deū amamus.
 sicut in nobisipis. Sicut q̄ tor-
 uerba. Sicut nuda est dñe et ge-
 lida et algēs miserā aīa et de-
 sidans calefieri calore amoris
 tui. Ideo vestes nō habēs p̄-
 maculos hos videratq collctos
 cōtraho et cōsuo ad tegendū
 nuditatē meā. et non ut sa-
 piēs illa sareptena duo ligna
 s̄ furculos istos minutos de de-
 ferti mei vastitate. de cordis
 mei spaciōsa colligo uāitate.

ut aliquā ingrediā in tabna-
culū dom⁹ mee. et faciā michi
de pugillo farine et de ydria o-
lei ut comedā et moriar ul' nō
tā cito moriar: ymo dñe non
moriar s; viuā ut narrem opa
dñi. **S**tans igit' in domo soli-
tudis quasi onager solitari⁹ et
habitaclū habēs in terra sal-
suginis et attrahēs ventū aō-
ris tuos meū apio ad te dñe:
et attraho spm. **E**t nonnuq;
dñe quasi clausis oculis ad te in-
hianci. mittis michi t os cordis:
qd non licet michi scire qd sit.
Sapore quidē sentio dulce. adō-
suauē. adeo qfortantē: ut si pfi-
cetur i me nichil michi ultra
querem: sed eū accipies nullo cor-
pis vsu. nullo aīe sensu. nullo
spūs intellcū aduertē me per-
mittis qd sit. **C**ū autē accipo:
tenē et ruminaē volo et diui-
dianē eius sapore: sed statim
trāsit. **D**eglucio quidē illud.
q; illud est. in spem vite eter-
nē: s; opacōis eius uirtutē di-
u ruminanda. oībus aīe mee
bernis et medullis. qsi vitalem
quedā succū optabā trāsfrūde:
ut ab oībus aliis affcōnibus
desiper. et illud solū et sp̄ sapet:
s; festinat transire. **E**t cū de

inquisicōe eius uel acceptōe ut
vsu formatu quedā linamenta
mēorie gestio arcus ipressa con-
mitte. uel etiā memoriā labilē
sc̄pto uiuare: re et expunento
gor discē q; illud sit. qd in cibāge-
lio dicas de spū. **E**t nescis vñ ve-
niat aut quo vadat. **Q**uerunt
enī quasi quibusdā linamentis
figuris cōmendāe memoriē eius
quorū quasi quodā reductu cum
volucō illuc me recolligū. **A**c p
hoc subēē michi velim posse q;
cienstūq; volucō. audies a dño.
Spūs ubi vlt spunt. sc̄nēs in
me. q; non qm̄ ego volo sed qm̄
ip̄e vlt spunt: **O**īa illa micio-
ra mortua iucio et insipida:
et ad te solū leuandos eē oculos
fons uite: ut in tuo solo lumine
videā lumen. **A**d te ergo dñe se-
et sint oculi mei: ad te in te de te
pficiant omēs aīe mee pfecti:
et cū defecerit uirtus mea que
nulla est post te anhelēt oēs
defcūs eius. **S**ed interī q; diu
me differs. q; diu miserū et an-
iam et anhelā post te aīam
meā ptrahis: absconde me ob-
secro in abscondito faciei tue a
cōturbacōe hoīm: ptege me i
tabernaculo tuo a cōtradictōe
linguarū. **S**ed iā azimus re-

uocat et pueri p̄strepūt. **A**uc
 ergo dñe plena fide te deū co
 lo vnū: te om̄i p̄ncipiū et sa
 p̄iam qua sapiēs est quecūq;
 aīa est sapiēs: et ip̄m bonum
 quo b̄ta sūt quecūq; b̄ta sunt.
Te vnū deū colo adoro. b̄ndico:
 te ex toto corde meo. et ex tota
 mente mea. et ex oībus virib;
 meis. uel amo. uel amāe amo.
 et desidero. Quisq; angelorū
 uel bonorū sp̄ium te diligit.
 cōstat q; et me diligit diligen
 tē etiā se m te. q; q; m te ma
 net et p̄t sentire p̄ces uel affā
 ones huānas. scio q; me m te
 exaudit i quo et ego eorū gl̄e
 cōgratulor: quisq; te habet bo
 nū suū m te me adiuuat. nec
 michi tui p̄cipacionē p̄t m
 uidē. **D**olius em̄ apostate sp̄s
 est n̄m̄ miserā suā facē le
 titiā: n̄m̄ bonū suū facē d̄p
 nū. m̄m̄rū quia a cōi omnū
 bono et v̄ca b̄fitudine lapsus.
 nō est subdit; veritati: p̄uato
 suo gaudēs. et cōe om̄i odiens
 bonū. **T**e igit; deū p̄m̄ quo
 creatore viuim; te sapia p̄is
 p̄ qua reformati sapient; viu
 im; te sancte sp̄us. quē et i quo
 diligētes beate viuim; et bea
 tissie viuem;. vnū substantie

trinitatē. vnū deū a quo su
 m; per quē sum;. m quo sum;.
A quo peccando discessimus.
 cui dissilēs facti sum;. a quo
 perire non p̄missi sum;. p̄m̄
 cipū ad qd̄ recurrim;. forma
 quā sequim;. gracia qua recō
 siliamur: adoram; et benedict;
 tibi gl̄a m̄ sc̄la. Amen. **Expli
 cit tractat; de dōre d; Incipit
 soliloquiū b̄i bernardi abbis**
Quē vnū michi est ad te
 o rex seculorū xp̄iste
 ih̄u. ausu ciuitatis
 alloqui te p̄sumit factum ma
 n; tue. **C**oncupiscēs decore tu
 ū. et adire te gesties. **D**esidēte
 cordis mei usq;quo sustinebo
 absentiā tuā. **E**xpectacionē
 faciei tue quāto tempe ferā.
Usq;quo ingemiscā et stilla
 bit post te oclius meus. **A**mā
 de dñe ubi habitas. ubi est di
 uerforiū tuū. m quo loco let;
 recūbis inter carissimos tuos:
 et facias eos māifestacione
 gl̄e tue. **Q**uā felix q; illust;
 q; sc̄us. quanta q; appetendus
 est auditate locus ille deificē
 uoluptatis: locus ph̄emū. de
 liciarū. **N**on accessit oclius me
 us. neq; appropinquauit cor me
 ū usq; ad multitudinē dulce

dmns tue: quā mēscas absco-
disti filius tuus. solo ei⁹ odore
foris utriq; sustentor. **P**pira-
mentū suauitatis tue de lō-
giquo venit ad me: que est
michi sup odore balsam et fra-
granciā thuris ac mirre cūctiq;
genecis suauia odoramēta. **C**o-
cupias mūdās parit in me: q̄-
rū est adustio dulcis. vix porta-
bilis tū. **Q**uid enī michi est in
celo? **Q**uā est thesaur⁹ meus in
illa celica cella? **Q**ue est hē-
ditas mea in terrā viuenciū?
Romme ihus xp̄us dñs meus v-
mea salus mea. totū bonū me-
ū. plenū gaudiū meū. **E**t quo-
uio potero cor meū continere
dñe ut non amet te. **S**i nō a-
maued te qd amabo. **S**i sustu-
lero amorē meū a te. ubi illū
digne collocabo. **D**esidābilis
dñe. ubi extra te requiescēt desi-
deia mea. **S**i uspiā ext te pedē
extendeit amor meus: pollut⁹
erit. **S**i a te dedinauerit desi-
deia mea: vana erūt. **R**omme
tu amabilis et desidābilis es
sup omnia que amari pnt et
desidari. **A**bs te habet q̄q; ha-
bet oīs creatum decoris et p̄ci.
Et qd mirū: si oīa solus p̄cellis.
Tu inter astra excellenti solem

translato

claritate vestiti: et clarior sole
tu es. **I**mo quid est sol. q̄ est
oīs creatū lux ad tui compacō-
nē nisi tenebre. **O**rnasti celum
sideribz: empyreū angelis: nō-
volucris: piscibz: aquas: terris
herbis floribz et virgultis. **D**ecor
non est ultra spēs neq; decō: hinc
oībus in tua compacōne. **O** fōs
vniuersē plenitudis ihu. melli-
dulcedinē suā prestitisti: s̄ dul-
cior melle tu es. **V**ino saporem
suū infudisti: et saporosior vni-
tu es. **O**leo suauitatē dedisti: et
tu suauior oleo. **A**romatibz cūc-
tis odores suos ispirasti: et est o-
ihu sup omnia aromati odor tu-
us suauis et ḡtus. **A**urū inter
metalla p̄ciosū et pulchrū in si-
gulai excellētia a te conditū
est. **E**t hoc q̄ est compatū mpre-
ciabili dño: et imense claritati
in quā desidant angeli p̄spice.
Opus manūū tuarū est omīs
lapis p̄ciosus et desidābilis ad
videndū: sardius. topasi⁹. iaspis
crisolitus: om̄s. berillus. saphir⁹
carbūculus et sinamgodus. **E**t qd
quid sūt nisi festuce ad tui con-
pacōnē? **O** rex decore nimis mi-
tū amandē: tue opacōes sūt gē-
me vīue et imortales: quibz o-
sapiēs architector in ebordio se

et qd opacōis sūt ad te vīue et imortales
opacōis

culor aulā supethereā pulchre
 distinxisti: ad laudē et gloriā pa-
 tris. **P** te milia milium ad gple
 da patris misteria alacri discur-
 su uigite meant inter celū et ter-
 rā quasi apes negociose me al-
 uearia et flores disponētes oīa
 suauit: p̄plus accinctus nesciēs
 labem: nesciēs inobediē morā.
P te centena decies milies assis-
 tūt in scūario vranica templū:
 nitendētes vltū maiestatas
 clauo et irreflexibili visu: ac p̄
 sonātes armomā inaccessibilis
 sūm in laudē et gloriā trime et
 simple dimitatis. **P** te seraphim
 ardent: p̄ te cherubim lucent: p̄
 te iudicant throni. **E**tenim tu de-
 us noster ignis es inooue ardes:
 et a tue dimitatis imediata ap-
 p̄matioe totus cūitate igni-
 tur. et flāmea choruscatoe ves-
 tit sacer ordo seraphim: qui et
 sui suauis incendū exuberanti-
 cā sp̄rgit in ceteris inferi: ti-
 bi militātes amministratorias
 phalangas: de quarū plenitu-
 die utūq; gustam et nos. **Tu**
 deus n̄r vera lux es. et suscipi-
 ūt montes lucem p̄plo tuodū
 thesauros sapie et sciencie in te
 redditos: ad intruētes te e vicio
 oculosos cherubim: teipm large

m fundis: ac p̄ eos deruari fa-
 cis ad illuādas subordinatis
 illis elcās lampades ammirabi-
 lis tabernaculi tui: que añ fa-
 ciem tuā dñe inextinguibilit
 lucent. **Tu** rex regū et iudex
 iudiciū magne et metuende.
 excelsos et eleuatos fides thro-
 nos: solam sup se habētes celsi-
 tudmē tuā: sedes q̄ vniū sua-
 ues pacatissias: sūme trāquil-
 litatis v̄miformitate cōpactas.
P te discanētes occulta veiti-
 tis. p̄ te iudicātes iudicia equi-
 tatis. **D**ñator dñe te dñanomi-
 ū sublimitas sc̄i adorat: singu-
 lari libtate añm in diuina ex-
 tendēs: atq; inter nobiles aule
 tue dños. p̄ te primatiū agens
 alti domini. sine altitudie fas-
 tus. **N**obile decus p̄ncipū: per
 te celsus ordo p̄ncipatū non
 tuidiosa p̄cellencia p̄ncipat
 sup miliciā celi: cui ad expleta
 diuina misteria iuxta p̄ceptā
 intrinsecus cordis dei dispensaci-
 onē: dulcis magisteri p̄ebet
 ducatiū. **Tu**a est potēcia potes-
 tati dñe: p̄mentū in flām-
 meo zelo colla tartareoz p̄m-
 cipū. et te in illis metuūt: ne
 quantū velint valeat p̄ficere
 mali in p̄nciem nostram.

herodes

Tua est o virtus, ois mirificæ
 cia beatarū virtutū quaz a
 git misterio ut te miret oē
 scilicet: et obstupescēs in mirabi
 libz tuis exclamet et dicat. **O**
 ma quecuq; voluit dñs fecit
 in celo et ī terra: in mari et ī
 oibus abyssis. **Tua est o dñe**
 ihu magnificētia archange
 loz: in quibz multe dignati
 ois opus opatur benignitas
 tua: dū tam glōsos palacii
 tui satrapas r pñcipes desti
 naē non spms in hec mūdi
 extrema: ad suffringandū p
 uitati nre: qui compati sum?
 luto et assimilati sum? faul
 le et cineri. **P** hos q̄pe tuo ius
 su. sūma salutis nre admīs
 trant negotia: sūma supm
 cōsiliū ad nos deferunt archa
 na. **P** hos mortaliū sancti
 tes pcurant: per hos cōsistūt
 regna et iperia mūdi. **I**nter
 quos p̄cipuū tuū nouimus
 michaelē nobilē signiferū
 celi: qui stat p acie dei vuen
 tis extēdēs r̄ipheam p̄pug
 nacōis. ac voce terrificā into
 nās. **Q**uis ut det: sup eos q̄
 ex aduerso sūt. **D**ed et illa fe
 licitū angeloz amabilis muo
 rētia: monne preciosū opus

No^s

digitorū tuoz est: **O** dei sapia
 nomie adornaſti eos q̄m mcor
 ruptibili vestitum: die qua cō
 didisti eos in opus sacri mīste
 riū tuū: **H**ī sūt vna fidem su
 moris celi: lilia m̄tioris pad
 si: rose plātate sup aquā siloc
 que fluit cū silencio: ibi mon
 cū iudicibz immobiliter herent.
O flumen pacis: o deliciarū a
 ger: o sapia sola gurū celi cur
 iens. **E**t ex te lucent candēt et
 rutilant in sapia multa ī r̄
 titate v̄ginea: in cūctatis ardo
 ribz sempitēns. **F**lorida hec u
 uētus tua dñe feliciter in m̄
 īfirmīte tibi deseruit: dū in
 hīs tenebīs mūdi gressus nros
 pedagogica manu ductioē dir
 git: dū hostiles tauris p̄ellit:
 dū uoluntatis tue nobis secre
 ta nūciat: dū ad bona quoz mē
 tes dissolutas roborat: dū ora
 tionū nostrarū thymamā
 ad aram aureā tranſfert: et fa
 ciē p̄n p̄ris pro nobis sp̄ exorat
Ita pater et de nobis adhuc lo
 ge agentibz aliq̄ tibi est cum.
Et si q̄ precii habet hec dragum
 decima olim a sumi tuo elapsa.
 et nūc tandē in laboribz tuis re
 quiritur: hoc tui bone ihu p̄i mu
 neis est. **D**ed si q̄ dulcissime vo

cis habet her decima corda dñi
 te laudacois. hoc tuus in ea
 suavis cōtactus opatur. dū in
 psalteio decacordo psallit glām
 pñ. Psalle ut psallis dñe. mo-
 dulare dulces melos p̄beloci-
 bz articulis multiformū grā-
 rū. Tange nouē illas purissias
 cordas in celo. q̄ triste nichil ū-
 vinq̄ sonuerūt. tange et deci-
 mā istā grāuē. cuius superior q̄-
 dē portio iam p̄nata ad te lecti-
 cā sonat. inferior vō adhuc ē
 re astricta mestos nouit redde-
 re astricta. Cūctā virtutis tue opa-
 sonos. Cūctā virtutis tue opa-
 o dei vngēte dñi attentā men-
 te confideo stupēs expauesco.
 qz multū per oēm modū in e-
 is glōsus apparet. magna em̄
 et pulchra et bona sūt valde. s̄
 ad tuā compacionē quasi nichilū
 et iāne reputant. Et tu michi
 ī celo seruat es. et merces serui-
 tu. n̄p̄e dator et donū salutis.
 quā a te expectat aīa mea. Quid
 em̄ michi est ī celo. et a te quid
 volui sup̄ terrā. Celi et terra
 et oīs ornatus eoz te auatē et
 gubernatōē subsistūt. et te po-
 tentē ac metuendū sapientē
 ac pulchrū. bonū et amabile
 omnia p̄dicant. et quantū lux
 tenebras. tantū solus cunctā

p̄cedis. Quid voluor de celo in
 celū. Quid melius q̄ amabi-
 lū te estimauī sup̄ terrā. ut
 abstraherem cor meū a te. ad cō-
 cupiscendū q̄q̄ in mūdo absq̄
 te ihu dño meo. Cur auiaui.
 quāc cōcupitū in oī vita mea
 q̄q̄. p̄ter dñm meū ihesū.
 Quare distuli. cur infinsi ullo
 tpe te o ihesu versai in corde
 meo. te tota mēte amplecti. et
 delāri in tua dulcedie omnia
 intiora spūs mei. tibi erā. qm̄
 tecū mente non erā. Quo de-
 fluxerūt. qm̄ te solū non desi-
 dāuerūt. desideria mea. Deus
 vite mee. q̄ vane consumpta sūt
 q̄ infructuose elapsa sūt a me
 tempa mea. q̄ dedisti michi ut
 facerem uoluntatē tuā in eis. et
 non feci. Quāti anni. quot di-
 es. q̄t hore p̄terierūt apud me.
 in quibz sine fructu vixi corā
 te. Et quomō subsistā. et quomō
 leuare poteō oculos meos an̄
 faciē tuā in illo magno exa-
 mīe tuo. Si remēorari iusse-
 ris oīm tempa mea. et fructū
 requisicis singulorū. Patientis-
 sic pater ne fiat hoc. Eant in
 obliuionē corā te. que p̄didi
 vane tempa mea heu multa
 nimis. Et si qua te iuuante

sed fuit

utilit' seruauit. quoz o dñe
numeri breuis est. in meoz
a eterna fac pmanē. fiat a
mande p̄ saltē hoc rēsiduum
tempis mei fructuosū et sc̄i
ficatū in gracia tua. ut in di
ebz eternitatis inueniat locū.
et ap̄utabile sit plennit' ai
te. **I**am ex hoc uic oīa deside
ria mea t̄alescite et affluite
in ih̄m deū meū. currite. sa
tis hacten' trūdatis. p̄pente
quo p̄gitis. **Q**uerite quē que
ritis. **I**h̄m queritis. nazarenū.
crucifixū. ascendit celos. non
ē hic. nō est ubi erit. non est
ubi nō habebat ubi nobile ca
put suū. inclinaret. **N**on ē u
bi abulauit in medio t̄bula
cōis multū repletus despecti
one. nō est ubi stetit iudican
dus aī facie pylati. nō est v
bi stetit sp̄retus et illusus co
nā herode. non est ubi pepen
dit cōsp̄utus. cesus. wh̄ntus.
et cruore p̄fusus. in medio sce
leratoz. **N**on ē ubi iacuit la
pide cōclusus. et gencū mili
cia custodit. **U**bi vō est. amā
tissim' dñs. habitat q̄fident'.
et flagellū non approp̄iqua
bit tabernaculo ei. **S**up̄ altitu
dinē celoz. sup̄ oēm excellē

ciā angeloz. p̄p̄ia virtute af
cendit. sup̄ solū singulis gl̄e
sedet in dextera dei patris. cui
est coeternus et coeternalis. **D**e
det diuino amict' lumie. cō
natus gl̄a et honore. ut decet
v̄nigenitū dei. serenus in leti
cia plena. oī potentiatū dom
nās. in celo et in terrā. **I**bi ado
rāt eum omēs angeli dei. et v̄
mīsa multitudo ciuū celesti
ū syon. **I**n ip̄o v̄namine le
tante omī corda. **I**n eius des
dabili facie pascent' oculi ho
rum. in ip̄m v̄ndiqz confluit
desideria omī. **I**psi applaudit
ip̄m magnificat tota celestis
ciuitas. gl̄iosa per omne mo
dū in splendoribz gl̄e eius. **E**x
ulta et lauda habitatio syon.
quia magn' in medio tu sc̄i
isrl'. **E**xultate in ih̄m nobili fi
lio v̄ro. vos illustres p̄iarthe.
quia in eo t̄pleta est oīs expec
tatio v̄ra. et ecce sublimis est
valde. et b̄ndicunt' in ip̄o v̄ro
videt' semē omēs gentes sicut
olim pollicat' est vobis sermo
dn̄i. **G**audete in ih̄m p̄p̄ia
magnō vos p̄phete v̄ri v̄cates
q̄a mirifice et gl̄iose cōpleta
videtis oīa que de ip̄o annūciat'
tis in sp̄u sc̄o. et facies inueni

estis per ipm in cunctis sermonibus vris. Gaudete in ihu dno et mgro vestro vos incliti preces celi beati apli: gaudete in ipso et cu ipso familiar leticia. Ecce enim que vidistis in medio vni esuriente et sicente. fatigatu et hinc filia turris ifirma tolemnte: que vidistis ab hoibus exprobrari et cu sceleratis reputari: quomodo vicit quomodo regnat: quomodo oia ei sub pedibus subiecta sut. **Q**uod gloriosus in suo dno lumine fulget. et suu gaudiu sue q ineffabilis glorie nunc vos socios habet qui olim permansistis cu ipso in temptacionibus suis: et vexacionu eius confortes fuistis. **A**dorate nunc dulcia illa genua q mannaucit se an vos usq ad terram sedentibus vobis ad sanctissimam cenam. **A**dorate nunc sacrosantas illas manus: quibus puluere pedu vestroru rex regu lauare et tergere dignatus est. **G**audete in ihesu pncipe milicie vre vos nires victoriosi: qz ecce ipm p quo didistis in morte aias vras. et ipm mgro ihesu filiu dei possidens premiu certaminis vestri. **G**audete in ihu doctore summo vicitatis o venandi confessores:

quia que olim doctus sacris et opibus iustis confessi estis coram hoibus: nunc qfiter vos coram patre suo et sanctis angelis eius. **G**audete in ihu virgine et virginu sanctificatore oes vos paradisiu virgines. vos angeloru simillime: qz ecce que amastis que optastis: que audentibus desideris expetistis: pro cui amore trenos sponfos et omne ornatu seculi contempsistis: summi regis filiu nunc videtis. nunc tenetis: nunc in eius castis amplexibus quiescitis. et diuelli a vobis nulla isidiatoris vni fraudulencia pt. **U**nde at me oes celicolas uberrimu gaudiu nisi tibi sit o maria. virginu virgo singularis rosa celice amicitatis: precludu agalma. me pmeuas lucernas diu luminis susceptiuas. **I**n tuo ihu sola pre oibus gaude gaudio mgro: quia q ut hoicem pepisti et prens visceribus emicruisti: ipm cu angelis et vniuersis ciuibz celi adoras ut deu vnu et veru. **G**aude felix mri: qz que vidisti in ligno pendente: vides i celo regnante cu gla magna: vides oem altitudinem celestiu terrestriu et ifernoz

Cui

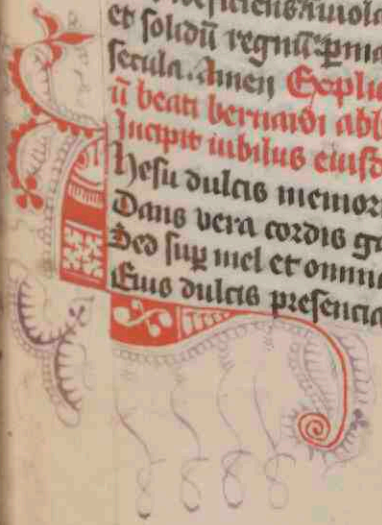
vberibus

maiestati eius inclinatum: et de
robore inimicorum eius attritum.
Gaudia gaudiorum sunt tibi omnis
plenitudo sanctorum: in hunc beata
mater nostra que sursum es. festi-
uitate age letabundam et inde-
ficientem. in visione pacifica tui
Iesu christi. libertatis tue auctore.
Et nunc tu sursum eleuare anima
mea quali potes conatu: et sa-
cris teingere milibus letanti-
um in domino ihesu. Illuc fidei et
spei vehiculo perge: ubi per cari-
tatis ardorem iugiter conuersa es:
ubi christus est in dextera dei sedes.
Intende mentis oculo in luce
ultus eius: lustra ac de oscu-
lante gratulabunda deuorante sin-
gula loci plagarum felicitate eius
de quibus egressi sunt preciosi li-
quores sanguinis sacri: quo te
appetant unguentus dei. et
satisficiunt in vitam eternam. **O**
Iesu qui te non amat anathe-
ma sit: quod te non amat amari-
tudine replebit. Castus est
amor tuus domine: et nichil impu-
ritatis admittit: sobrius est
sapor amoris tui: et nullam
mentem alienat a recto. Dura-
uis est amor tuus: et nichil
habet amari. Nam et quod a-
mara sunt mundi. indulcent:

et dulcia eius reddit amari. In-
ter angustias non coartatur: inter
pressuras non opprimitur: non perit
sub inopia. Non merore commul-
etur in labore manet equanimis et
quiescit: inter minas securus: inter
blandimenta incorruptus: in tor-
menta se perseuerat inuictus. In
morte se est viuus: sicut in thesau-
ro abscondito cupidus: gaudet: sicut
in amorem vnicuique sibi delatatur: in-
ita gaudium est et delatatio gratie
in caritate tua ihesu anime amanti et
dulcedo mellis. suauitas lactis. si-
por vni tribuans: et dicitur quod delatatio
non sic oblectatur fauces gustantium
sicut tuus amor merces diligit
cum te. **O** ihesu vniue panis. botre
concupiscibilis. suauis oleum mirum.
mitis agne. fortis leo. formosa
panthem. simplex coluba. velox
aquila: stella matutina. sol eterne
glorie. angele pacis. fontale lu-
men sempiternorum: luminare te a-
met in te delatatur. teque admire-
tur omnis sensus bonus: et tue conu-
mens laudi. **Deus** cordis mei et
pars mea ihesu christe: deficiat pro-
te cor meum a spiritu suo. et curio me-
a concupiscencia suis: et vniue
tu in me. et commulcescat in spiritu meo
o carbo amoris tui: et exarescat
in igne perfectum. foueat et eruit.

at illū in me grā tua: ut ardeat
 at uigil in am cordis mei. ferueat
 in medullis meis. flagret in
 absconditis aīe mee. ne ī die
 consummationis mee consumatus
 inueniar apud te. In die qua me
 erui uibeis a tunica ista mor-
 tui quā nūc circūfero. Curran-
 det me dilcō tua: ut aīe mee
 illi vestimentū decōis. ut non
 nuda s̄ quasi uestita inueniat̄.
 et habeat vñ abscondat̄ infirma
 ei⁹ ab oculis tuis. Ignē alienū
 qui adūsarios tuos cōsumet. di-
 lctōis tue feruor elonget a me.
 aīam meā ad te creatorē suū
 attollat. et quantū fas est tuo
 dīno lumini eā īmergnat. Dñe
 ih̄u xp̄e om̄es qui te diligunt
 repleant̄ b̄ndictionib⁹ tuis. ac
 credentes ad te ī celo scribant̄. et
 sit pas̄ ī uelamento alarū tua-
 rū per eū. Tibi at̄ vñce dei
 sit cū eterno p̄re et sp̄i sancto
 laus īdeficiens. īuolabile decus
 et solidū regnū. p̄manens in
 secula. Amen. **Explicit soliloq̄**
ū beati bernardi abbatis
Incipit iubilus eiusdem
 ih̄esu dulcis memoria
 Dans vera cordis gaudia
 Sed sup̄ mel et omnia
 Suis dulcis presencia

Nil canitur suauius
 Auditur nil iocundius
 Nil cogitur dulcius
Quoniam ih̄esus dei filius
Ih̄esu dulcedo cordiū
 fons viuus lumen mentū
 Excedis omne gaudiū
 Et omne desiderium
Ih̄esu spes penitentib⁹
 Quoniam pius es petentibus
 Quoniam bonus es querentibus
 Sed quid inuementibus
Nec lingua valet dicē
 Nec littera exprimere
 Copertus potest credere
 Quid sit ih̄esum dilige
Ih̄esū queram in laico
 Clauso cordis cubiculo
 Priuatim et in publico
 Querā amore sedulo
Quoniam maria diluculo
 Ih̄esū queram in tumulto
 Clamore cordis querulo
 Mente querā non oculo
Quoniam in umbra perfundā fletib⁹
 Locū replens gemitibus
 Ih̄esu pronoluat pedibus
 Xpi herens amplexibus
Ih̄esu rex amabilis
 Et triumphator nobilis
 Dulcedo ineffabilis
 Totus desiderabilis
Mane nobiscū domine

Mane nouo cū lumine
Pulsa noctis caligine
mentē replens dulcedine

Amor ihu dulcissim⁹

Et vè suauissimus
plus milies gratissim⁹

Quā dicere sufficimus

Operti recognoscite

Amorē piūm poscite

Ihesū ardentē querite

Querendo mardescite

Ihesus auctor clemētie

Totius spes leticie

Dulcoris fons et gracie

Vere cordis deliciae

Qū digne loqui nequeā

De te tamē non sileam

Amor facit ut ardeam

Cū de te solo gnuideam

Qua ihesu dilectio

Grata mentis refectio

Replens sine fastidio

Dans famem desiderio

Qui te gustat esuriunt

Qui te bibūt adhuc sitiūt

Desiderare nesciunt

Nisi ihm quē diligunt

Quē tuus amor mebrinat

Nonit quid ihm sapiat

felix gustus quē faciat

Non est ultra qd cupiat

Ihu decus angelicū

In aure dulce cantū

In ore mel mirificū
In corde nectar celicū

Desidero te milies
quā ihu quando venies

Quando me letū facies

Me de te quando facies

Amor tuus cōtinuus

Michi languor assiduus

Michi ihus mellifluus

fructus uite ppetuus

Ihesu sūna benignitas

Mira cordis iocunditas

Incōprehensā bonitas

Tua me stringat caritas

Bonū michi diligere

Ihesū nil ultra querere

Ut illi queam viuere

Ihesu mi dulcissime

Spes suspirantis anime

Te pie querūt lacrimae

Et clamor cordis intime

Quocūq; loco fuero

Ihesū mecū desidero

Quā letus cū inuenero

Q felix cum tenero

Tunc aplexus tūc oscula

Que vincūt mellis pocula

Tūc felix tristi copula

Ded m hns parua moula

Tam qd questum video

Qd concupiu teneo

Amore ihesu languco

Et corde totus ardeo
Hic amor ardet dulciter
 Dulcescit ininabiliter
 Sapit delectabiliter
 Delectat et feliciter
Hic ardor missus celitus
 Heret michi medullitus
 Mentē accendit penitus
 In hoc delēntur spiritus
Obeatū incendium
 O ardens desiderium
 O dulce refrigerium
 Amare dei filium
Hius dum sic diligit
 Hic amor non extinguit
 Nec tepescat nec moritur
 Et crescit dū extenditur
Ihu flos matris virgīs
 Amor me dulcedinis
 Tibi laus honor numis
 Et regnū beatitudinis
Quem veni rex optime
 Pater inense glorie
 Effulge dare clarior
 Jam expectatus sepius
Ihesu sole serenior
 Et balsamo suavior
 Omī dulcore dulcior
 Pre cūctis amabilior
Quius amor sic afficit
 Cui gustus sic reficit
 In que mens mea deficiat
 Dolus amanti sufficit

Qu mentis delectatio
 Amoris consummatio
 Tu mea gloria
 Ihu mundi saluatio
Dilecte mi reuertere
 Consorte paterne glorie
 Hostem viciisti pspere
 Jam celi regno fruere
Sequar quocumq; ieris
 Michi tolli non poteris
 Cū meum cor abstuleris
 Ihu laus nostri generis
Celi ciues occurrite
 Portas uestras attollite
 Triumphatori dicite
 Dalue ihu rex optime
Rex uirtutū rex glorie
 Rex insignis victorie
 Ihesu largitor gracie
 Honor celestis curie
Ce celi chorus predicat
 Et tuas laudes replant
 Ihu orbem letificat
 Et nos deo pacifant
Ihu in pace impent
 Qui omēm sensū superant
 Hāc mea mens desiderat
 Et illa firmi pperat
Ihu ad patrem redit
 Celeste regnū subit
 Cor meū a me exiit
 Post ihm simul abiit
Ihu sequamur laudibz

pnims votis et p̄ribus
Ut nos donet celestibus
Cū ipso fru sedibus. Amen
Copiar iubilus b̄i bernardi
ymni de dolore b̄e marie

Sabat mater dolorosa
Iuxta crucē lacrimosa
Dū pendebat filius
Cuius aīam gementem
Contristantē et dolentem
Pertinaxiuit gladius
Oq̄ tristis et afflictā
fuit illa benedicta
mater unigeniti
Que merebat et dolebat
Dū videbat et tremebat
Pati penas inditi
Quis est homo qui nō fleret
Matrē cristi si videret
In tanto supplicio
Qis non posset contristari
Matrem xp̄i contemplari
Dolentem cū filio
Pro peccatis sue gentis
Vidit ihesū in tormentis
Et flagellis subditum
Videns suū dulcem natū
morientē desolatū
Dū emisit sp̄m
Eya nū fons amoris
aye sentire vim doloris
fac. ut tecum lugeam
Fac ut ardeat cor meum

In amando xp̄m deū
Ut sibi complaciam
Sancta nū istud agas
Crucifixi fige plagas
Cordi meo valde
Cui nati vluenti
Iam dignati p̄ me pati
Penas pro me diuide
Fac me v̄ tecū flere
Crucifixo condolere
Donec ego vivero
Iuxta crucē tecū stare
me tibi consociare
In planctu desidero
Virgo uirginū preclara
Michi iam non sis amara
fac me tecū plangere
Fac ut portem xp̄i mortē
Passiois eius sortem
Et plagas recolare
Fac me plagis vluenti
Cruce hac me fac beari
Ob amorem filii
Flāmis ne veat succensus
P̄ te uirgo sum defensus
In die iudicii
Fac me cruce custodiri
Morte xp̄i premium
Confoueri gratia
Quando corpus moriet̄
fac ut anime donec
Paradisī gloria. Amen
Incipit planctus b̄i bernardi

*Ip̄i planctus b̄i bernardi etiā
h̄m̄q̄ alibi meli⁹ et correcti⁹
et h̄c sūt plura inserta qū
nō sūt de essentia planctus bernardi
et q̄d nō est h̄c ex ip̄o m̄s̄ scrib̄*

De passioe dñi ad alios pedes

L. 9. 7.

Salue meū salutare
Salue salue ihu care
 Crux tue me aptare
 Vellem vè tu scis quare
 Da michi tui copiam
Asi presens sis accedo
 p̄mo te p̄ntem credo
 O q̄ inuidū hic te cerno
Ecce tibi me p̄sterno
 Presto sis ad veniam
Lauos pedū plagns durns
 Et in grines impressurns
 Circūplector cū affectu
 Tuo pauēs in conspectu
 Tuoz memor vlnuerū
Vntes tante caritati
 Nos agam vlnuerū
Amatoz peccatorum
 Repator confictorum
Opie pater pauperum
Quid est in me cofictū
 Dissipatū aut distractum
 Dulcis ihu totum sana
 Tu restaura tu cōplana
 Tam pio medicamine
Te in tua cruce quero
 p̄o ut queo corde meo
 Me sanabis hic ut spero
 Dana me et saluus ero
 In tuo lauans sanguine
Plagns tuas rubicūdas
 Et fixurns tam p̄fundas

Cordi meo fac inscribi
 Vt configur totus tibi
 Te modis amās oibus
Quisq̄s homo huc accessit
 Et hos pedes ore pressit
Eger sanus huc recessit
 Hic reliquit q̄q̄ gessit
 Dano osculū vlnueribz
Oram cruce paumbentē
 Hos q̄ pedes complectentem
 Nesci x̄pe non me spnas
 Sed de cruce sancta cernas
Compassioms gracia
In hac cruce stās d̄recte
 Vide me o my dilecte
 Totū te ad me cōuerte
 Esto sanus dic aperte
 Dimitto tibi omnia

Ad sanctam crucem

Otrūphale lignū crucis
 Tu seductos nos reducis
 Ad supna gaudia
Portas pandis vè lucas
 Fauces claudis hostis trucas
 Diuina potencia
Te adoro p̄pter illū
 Qui p̄te gregem pusillū
 Reduxit in patria
Confringēs p̄ hoc vexillū
 Ora vectes q̄ sigillum
 Signa infernalina

Ad caput
 ue caput inclinatū

*Mundus non est essentia
 palatij b̄nardi. licet
 aliq̄ forte ex deo
 in seruit. sicut et cetera*

Despectue coronatū
Spinis infidelium

Multis locis pforatū
Circūquaq; orientatū
Exemplar humiliū

O **Ad coronam**
Corona preciosa

Quā cruoris tinxit rosa
Plasmiatoris omnium

Eper te fiat speciosa
mens humana meo spmōsa
Declinans in vicium

A **Ad ambas manus**
Salve salus mea deus

Ihu dulcis amor meus
Salve salve ihu bone
fatigatus in agone

Equi p̄ crucē es distinctus
Et ad crucē es compactus
Expansis sc̄is manibz

Manus sc̄e auctore
Peccatorū mementote

Chamo crucis dure uicte
Et crudeli ferro puncte
Tot guttis decurrentibz

A **Et** fluit circūquaq;
a manu tua de utraq;

Changus tuus copiose
Rubicundus mistur rose
magnum salutis precium

Manus clavis pforatas
Et cruore purpuratis

Corde premo p̄ amore

Distribundo bibens ore

Cruoris stillicidū

O q̄ large te exponis

Proptus malis atq; bonis

A **Ad dextrā manū xp̄i**

Salve uinūs dextre manū

Delur plyson riuus planus

anseris scaturiens

Ead uideus inhumatus

Inhonestus et insanus

foedus deū nesciens

Te adoro te honoro

Te inquirō te ip̄loro

Cū sim miser moriens

Equid in cōtritorū doro

In quo spando laboro

Rumq; sim deficiens

A **Ad sinistrā manū xp̄i**

Auctore sinistrā xp̄i

Pforata que fuisti

Clauo p̄durissimo

Evelud gyon effudisti

kinū tuū quo lausti

Nos a morbo pessimo

Te o uinūs adoramus

Tibi caput inclinamus

Ut fontis dulcissimo

Ep̄ te fiat ut uincam

hostes. et ut gaudeam

In die nouissimo

O **Ad latus xp̄i**

fons aue paradisi

In quo quatuor diuisi

Dulces fuit riuuli
Per que demones iusi
 Surt confracti et elisi
 Et effecti tremuli

Dulce uini lateale
 Inter fontes nullu tale
 Nectar uiui poculi

Cue salue gaude uale
 Contra uenenu letale
 Medicina populi

Ad dextru pedem

Salue uini dextri pedis
 Tu cruoris riuu edis
 Tigri compabilis

Per huc riuu homo redis
 Ad supne culmen sedis
 Ubi pax est stabilis

Per hoc uini et foramen
 Fudit cruoris libamen
 Deus impassibilis

Nobis sp sit solamen
 Illud uini et leuamen
 Du mors adest flebilis

Ad sinistru pede

Ieu pedis pforati
 Sue uini in quo pati
 Deus homo uoluit

Compandu es eufinti
 Per te sumus liberati
 Nos quos umbra tenuit

Dulce uini dulcis dauis
 Et cruoris dulcis fauis
 Per istud efferbuit

Per te resurgat ignauus
 Evendet homo prauus

In te qui spem habuit
Trahis pigros pios uocis
 Et in uinis tuis locis

Patus gritis omnibus
Ecce tibi me presento
 Ulnicato et aruento

Demp egris misereis
 De me ergo ne gnuceis

Qui presto es amantibz
In hac cruce sic exotesus

In te meos trahere sensus
 Meu posse uelle stare
 Totu tibi fac seruire

Me tuis apta brachis
In tam lati caritate

Trahe me in ueritate
Pter cruce tua alman
 Trahe me ad crucis palnia

Das meis finem uicis
Manus sce uos coplector
 Et gemendo condelector

Grates ago plagis tuncis
 Claus duris guttis factis
 Do lacrimas cu osculis

In cruore tuo lotum
Me comendo tibi totu

Tue sce manus iste
 Me defendat ihu xpe

In extremis piculis
Ore meo te cotingo

In te meu cor intingo

Te ardent' ad me stringo
Et ardenti corde lingo
Que totū in te trince

Quā dulcis sopor iste
Qui te gustat ihu criste
Tuo victus a dulcore
Morī posset p̄ amore
Te unū amans vince

Ad pectus xpi
Salue salus mea deus
Ihu dulcis amor meus
Salue pectus reuēdum
Cū tremore cōtingendum
Amoris domicilium

Salue thron' trinitatis
Archa latē caritatis
firmamentū infirmatis
pax et pausa fugantis
humiliū tridmū

Salue in cui' pectōe quiescat

Ois pax. Pietas et boītas
Iocunditas suauitas
Sanctas et caritas
Sinceritas et veritas
Pereunitas amēntas
Securitas et puritas
Simplicitas hūilitas
Trāquillitas benignitas
p̄petua felicitas

Et omīs boni facietas
Dū repausat in tām pio
lassus reclinato
haurit gustū dulcedinis

leuamen lassitudinis

Ad latus xpi
Salue salue sūme bonus
Ad p̄cendū valde promus
membra tua macilentā
Quā acerbē sūr distentā
In ramo crucis torridā

Salue latus saluatoris
In quo latet mel dulcoris
In quo patet vis amoris
De quo scater fons cruoris
Qui corda lauat sordida

Ecce tibi appropinquo
Parce si qd hic delinquo
Vēanda quidē fronte
Vemo ad te tñ sponte
Scrytari tua vlnera

Salue vitis aptura
De qua venit vena pura
Porta patēs et p̄funda
Dux rosam rubicunda
Medela salutiferā

Odor tuus sup vinū
Virus pellēs serpentinū
Potus tuus potus vite
Qui sititis huc venite

Te dulce vlnus aperi
Plaga rubēs apere
fac cor meū te sentire
Dimitte me in te transire
Vellem totus inire
Pulsanti pande paup̄i
In hac fossa me reconde

Infer meū cor p̄funde
Vbi iacens incalescat
 Et in pace cōquiescat
Nec p̄sus quēq; timeat
Hora mortis meus flatus
Intret ih̄u tuū latus
Cum exies in te vadat
 Ne leo atrox hūc inuadat
 Sed totus in te maneat
Ad cor xp̄isti
 ūmi regis cor aueto
 Te saluto corde leto
 Te complecti me delectat
 In hoc cor meū affectat
 Ut illud ad te traheres
 Quo amōe vincebaris
 Quo dolōe frungebaris
 Cū te totū exhaurires
 Ut te nobis ipartires
 Ut nos a morte solueres
 Omors illa q̄ amara
 Quā passus es ī crucis ara
 Que p̄ cellam introuit
 In qua mūdi vita uiuit
 Te mordēs cor dulcissimū
 Propt̄ mortē quā uicisti
 Quādo pro me defecisti
 Cordis mei cor dilectū
 Totū in te fer affectū
 Hoc est qd̄ opto plurimū
 Per medullā cordis mei
 Peccatoris atq; rei
 Tuus amor transissent

Quo potent̄ uulnerat̄
 Quicūq; te complectit̄
Dilatire aperire
 Tamq̄ rosa flagnis inire
Cordi meo te coniūge
 Cōiūge illud et cōpunge
 Qui amat te quid patit̄
Quidnā agit nescit v̄
 Nec se valet cohibere
Nullū modū dat amori
 Multa morte valet mori
 Amore quisq; vincit̄
Quas viuas tibi clamo
 Dulce cor te namq; amo
Ad cor meū inclinare
 Ut se possit applicare
 Deuoto tibi pectore
Quo uiuat in amore
 Ne dormitet in torpore
 Ad te oret ad te ploret
 Te adoret te odoret
Te requirit te iploret
 In te quiescit et respiret
 Te gustet oī tempore
Ad genua xp̄i
Salue dñe rex celoz
 Dpes votiuā peccatorz
In hoc ligno tamq̄ reus
 Pendēs homo verus deus
 Caducas mēt̄s genubz
Oq̄ pauper o qm̄ nudus
 Qm̄ turpis es tu delusus
Derisorū iocus factus

Spon te tñ non coactus
Attritus membris oibus
Sanguis tuus habūdantē
fusus fluit incessanter
Totus lotus in cruore
Stans imotus cū dolore
Punctus vili tegmine
Omaestas infinita
Ogestas inaudita
Quis p̄ tantā caritate
Querit te in veritate
Dans sanguinē p̄ sanguinē
Quid sum tibi responsur⁹
Cū sim toto corde durus
Quid rependā amatori
Qui elegit pro me mori
Ne dupla morte morerer
Amor tuus amor fortis
Quē non fingūt unū mortis
O q̄ pia me sub cura
Tua seruat impressura
Ne morsu mortis vulnerer
Ecce tuo pro amore
Te cōplector cum rubore
que coapta diligenter
Tu scis causā euidenter
Ne suffer et dissimula
Hoc qd̄ ago non te fruet
Dānet me s̄ et me lauet
Inquinatū et egrotū
Sanguis tuus hic p̄ totū
Ut non supsit macula
In hac cruce te crucentū

Et dissentū et contemptū
Ut iniquā me compelle
Et hic imple meū velle
fac totū quod desidero
Ut te querā mente p̄m
Sic hec mea prima cum
Nec est labor nec gruuabor
N̄ sanabor et mūdabor
Cū te complexus fuero
Conclusio
Omnibz consideratis
Paradisus uoluptatis
Es ihesu piissime
In te est fons pietatis
Omnes fr̄us suauitatis
Plantauit plenissime
Passionis tue fructus
Et cruoris tui fluctus
Defluens largissime
E fine fecit nostri luctus
Per hoc infern⁹ destruct⁹
Gemit amarissime
Expliat planct⁹ bñ bernardi
Incipit tractat⁹ bñ bernardi de
bñficiis dei ad ghenadū fr̄es sui
Dilectionem tuā attendit
de p̄cor. quatin⁹ inter
infinita dei bñficia ista q̄tuor
habeas in mēte tua. scilz bene
ficiū creatiois. recreatiois. expec
tatiois. et glorificatiois. In pu
mo bñficio dedit nobis om̄ps d̄
tria. scilz corpus et aīam et aī

ms creaturus. Corpus em̄ or-
 nauit quāq; sensibz. scilz visu.
 auditu. odoratu. gustu et tactu.
 Hec sūt quāq; talenta hōi ad ne-
 gotiandū cōmissa. Nām vero
 creauit ad ymaginē et similitudi-
 nē suam ut sc̄ptum testat. An-
 mā creatū dico ad ymaginem
 dei q̄ntū ad dona natūalia. que
 sūt memoria itelligencia uolū-
 tas siue amor. Ad similitudinem
 at̄ dei sc̄us est sc̄dm dona gr̄uita
 Dona at̄ gr̄uita sūt. fides spes
 caritas. iusticia fortitudo pru-
 dencia et tyancia ceterq; uirtu-
 tes. Et ideo dicunt̄ gr̄uita qz
 sūt gr̄tis data. et ista reddunt
 hōiem deo gr̄atū et simile. Ce-
 teris vō creaturus subiecit sub
 pedibz nostris x̄

In sc̄do beneficio nichil si-
 bi retinuit. sed seipm̄ pro
 nobis obtulit ut sc̄ptura testat.
 Pro filio suo non pepcit de.
 Quon̄o ergo non cū ipso omnia
 nobis donauit?

Terciū beneficiū est exp̄-
 tatio in quo ostendit̄
 nobis pietas et misericordia dei. ut
 dicit iherimas. Misericordia inquit
 dei qz nō sum̄ consupti. Pān
 em̄ nra. exigūt consūpationem
 et dāpnationē nr̄am. quia ius-

ticia dei condēpnat pctōres. h̄
 misericordia dei expectat eosdem.
 An ignoras maḡ aplūs qz benigni-
 tatis dei ad penitentiā te exp̄-
 tat. **H** quāto diucius expectat
 nos iudex ut emendem̄. tanto
 diuuis iudicabit si neglexerim̄.
 Expectāt nos angeli et sc̄i oēs
 et nostrū desidant aduentum.
 Expectat nos deus p̄r tamq̄
 filios et hēdes ut cōstituat nos
 sup om̄ia bona sua. Expectat
 nos dei filī benedctūs tamq̄
 fr̄es et cohēdes. Expectat nos
 sp̄us sc̄us. ip̄e siquidē est bōitās
 et benignitas in qua ab et̄no
 p̄destinati sum̄. nec dubium
 qm̄ p̄destinationē implei ve-
 lit. Ergo quia oīs curia celestis
 nos expectat. currim̄ non pas-
 sibz corpis sed affectibz caritatis.
 susp̄nis. desideris. q̄a si mag-
 na sūt premia. desideria non
 debent esse parua

Quartū beneficiū est glo-
 rificatiois. Vnde fulge-
 b̄nt maḡ deus iusti sicut sol.
 Videbūt regē in dyademate
 suo in quē desidant angeli ps-
 picē. Ibi cōtemplant̄ oculi mē-
 tales deitātē. et oculi corpis hu-
 manitātē xp̄i. et in hoc exce-
 dit gl̄a sanctorz gl̄am̄ angeloz

Ps. **O** q̄ magna multitudo
 dulcedis tue quā abscondisti
 timentibz te. **O** magnū et ies
 fabile premmū. vide deū. viuere
 cū deo. esse cū deo qui est alpha
 et o. habē deū qui est sūmū
 bonū. et ubi est summū bonū
Ibi est sūma felicitas. sūma lo
 cūditas. vera libertas et p̄fctā
 caritas. et ne breuē dicam. to
 tū erit ibi qd̄ delectat. **O** q̄ glo
 riosa dicta sūt de te ciuitas di.
Hec pauca sime tibi sp̄ de dei
 b̄nificiis et sufficiāt et illa sp̄
 cogita. et in illis meditaē et as
 siduus esto. ut cū dies p̄missio
 nis adueneit. nos cū sc̄is sy
 is collocāe dignet̄ ut simul ai
 tem⁹ alleluia. **G**lā laus oīpotē
 ti deo. cui est honor et glā in se
 cula seculorū Amen **Explicit**
de beneficiis dei **Incipit**
Stimulus amoris b̄i bernardi
Ihesū nazarenū a iudeis ino
 cent̄ condēpnatū. a gentibz
 cruci affixū. xp̄iam diuinis
 honorem⁹ obsequis. **V**aluato
 ris īfirma nos qui xp̄i sum⁹
 reuerent̄ uenerā. amant̄ am
 plecti. fortit̄ uinitari dignū ē.
 salubre et honorificū. **H**ec sūt
 instrumēta fortissimā. quibz oī
 potēs uirtus et inuestigabilis

sapiā dei restitucionē mūdi
 potent̄ ac mirifice opati est.
 et usq̄ modo opatur. **C**ristus
 dñs immoratus est paulominus
 ab anglis. ut nos equat̄ ang
 lis. **E**t q̄s non p̄pter xp̄m se hu
 miliet. **X**p̄us dñs pro p̄cis nos
 tris crucifixus ē. et crucis ama
 ra amatoribz suis dulcorauit.
 mortu⁹ est et mortē necauit. ut
 per illū uiuerem⁹. **E**t q̄s non
 amet dñm xp̄m. **Q**uis nō p̄
 ciat̄ pro xp̄o. **X**p̄us p̄ crucis ig
 nomina ad sup̄ne claritatis glo
 riā trāsiuit. et data est ei p̄ sui
 reuēcia a deo p̄e om̄is p̄cis i
 celo et in t̄ra. ut adorēt eū oēs
 angeli dei. et in uoīe eius om̄e
 genu flectūt celestia terrestri
 ū et infernoz. **U**bi est q̄ glā
 o tua xp̄iane. nisi in uoīe cruci
 fixi dñi nr̄i ihesu xp̄i. in uoīe
 qd̄ est sup̄ om̄e nomen. in quo
 qui benedctus est sup̄ terrā be
 nedict̄. **G**loriam⁹ in nomine
 sc̄o eius. filij redēpciois. **D**ate
 honore saluatori nr̄o qui mag
 na fecit in nobis. et magnifici
 te nomen ei⁹ meū dicentes. **A**
 doram⁹ te xp̄e rex isrl. **I**us gen
 ciū. princeps regū terre. dñe sa
 baoth. uirtus oīpotentis di for
 tissima. **A**doram⁹ te preciosum

7. 661.

precau redēptionis nre. hostia
 pacifica. q̄ sola odoris tui uesti
 mabili suauitate p̄rem qui in
 altis habitat ad respiciendum
 hūilia inclinasti. et filius ire
 placabile reddidisti. Tuas x̄p̄e
 infēctioēs predicam⁹. tue sua
 uentis memoriā cū habundā
 cia eructuam⁹. tibi x̄p̄e sacrifi
 cū laudis inuolam⁹ pro multi
 tudīe bōitatis tue. quā ostendis
 ti nobis filiis eue. scimm neq̄
 filis sceleratis et p̄ditis **De milia**

Quē em̄ essem⁹ ad te dei
 huc inuicti tui dñe. et
 mors ātīqua in oēm carnē in
 liquū eberēt dominū. cui oē
 semen adam lege p̄mordialis
 culpe erat obnoxū. recordat⁹
 es ubi nre tue. et pie p̄spec
 isti de sublimi habitacōe tua.
 in hāc vallem ploracōis et im
 serie. Vidisti dñe afflictionē
 ppli tui. et tactus dulcōe carita
 tis inuiscus. apposuisti cogita
 re sup nos cogitacōis patris et
 redēptionis. Et quidē cū esses
 filius dei. de⁹ uerus in sinu pa
 tris. deo p̄ri scō q̄ sp̄i coeter
 u⁹ et consubstans. lucē in habitacō
 inaccessibile portās q̄ omnia
 uerbo uirtutis tue. non despe
 xisti in hoc nre mortalitatis er

gustulū altitudinē tuā incli
 nare. ut nram et gustares et
 absorbes miserā nos q̄ repa
 res ad glām. Parū fuit cari
 tati tue ad q̄sumandū opus
 nre salutis cherubim atq̄ ser
 plim aut unū ex angelis des
 tinare. ip̄e ad nos uenie dig
 nat⁹ es p̄ mandatū patris. cui
 us inmiā caritatē exopti
 sum⁹ in te. Venisti inq̄ non
 locū mutando. s̄ p̄nciam tuā
 nobis p̄ caritatē exlibendo

Descendisti **De cōceptōe ihu**
 a regali solio sublimis glē tue
 in hūilem et abiectū in oculis
 suis puellā. primo scilz uirgī
 lis cōtinentie voto sigillatū.
 In cui⁹ te sacroscō utero. sola
 sp̄us sc̄i menarabilis uirtus
 et cōrip̄ te fecit et uasci in
 uera hūanitatē natura. ita
 ut nec maiestātē diuinitatis
 in te. nec itegritatē uirgini
 tatis in nre uolaret natui
 tatis occasio. **O** amanda o ā
 munda dignatio. deus imē
 se glē uerms contēptibilis
 p̄pter nos fieri non despexisti.
O dñe om̄i conseru⁹ seruoꝝ
 fieri uoluisti. **Q**uod retribuam
 tibi pro oibus q̄ retribuisti
 michi : Parū tibi uisū est pa

trē te nīm nobis cē. etiā pie
dñe frater nīr esse dignat⁹ es.

Et tu dñe vniuer. **De paupitate**

soꝝ qui nullā habes indigenti
ā. inter ip̄a natiuitatis tue in
icia. nō horruisti abiectissīe pau
p̄tatis degustācē in cōmoda. Ut
enī ait septuag. ubi tū nascere
ris nō erit locus in diuersorio.
neq; amabula q̄ teneritudinē
tuā exapente habuisti. s; in vi
li p̄sep̄io sordētis stabuli tu qui
terri palmo cōcludis inuolutus
pāniculis reclinat⁹ es. et hoc ip
sū a brutis aīalib; mater tua
mutuo accepit. **Consolamī con
solamī** qui in sordib; paup̄tatis
enutrimī. quia vobiscū deus in
paup̄tate est. Non cibabat in deli
cis splēndidi cubiculi. nec enī
inuenit⁹ in terra suauit̄ vuen
tū. **Quid** ultim glāris o lutea
res ī volutabro lecti p̄ti et deli
cati. cū res regū recubitu suo
stramentū paup̄m honestare
maluit. **Quid** duri strata de
testis. cū tener infantulus in
cui⁹ manu sūt om̄ia serias tuas
plumis duras iumentoz stipu
las p̄legerit. **Pscaucio ih̄u in**
Sed tenem hęc tua **Infancia**
v̄p̄e infancia. a p̄secucioib; nō
fuit tuta. Adhuc enī int̄ dulci

a mīris vbera sugēs dependebas.
qñ apparuit angelus in som̄is to
seph dicēs. Surge et accipe puerū
et mīrem eius et fuge in egyptū.
futurū est enī. ut herodes queat
puerū ad perdendū eū. **Iam** es
tūc bone ih̄u cepisti pan̄ p nobis.
Non solū autē illā infancia tue
v̄p̄acionē in tempo p̄tulisti. s; et
mortē in pusillis tuis. nā multa
milia infancū int̄ manillas
matrū pro te hēdis trucidauit
ūnitas **De hūilitate ih̄esu**

Infancia vō tenem decusa dis
cende hūiliter v̄tatis nobis ex
pla p̄būisti. Non enī sedisti in cō
silio vanitatis. s; in medio doctorū
inrogans et audies eos. cū tūc
dñs scienciarū tu cēs. atq; ipsa
dei p̄ris sapia. **Hec** et obediēte
nobis formā p̄būisti. dū parentū
te impio tu imperator mudi sub
didisti hūiliter. **At** ubi robustior
etatis p̄cētudo adueit. missū
manus ad forcia egressus es in
salutē ppli tui ut gygnis fortis
ad currendā viā totius miserie
nre exultasti **De baptisimo ih̄u**
Et primū ut p om̄ia fr̄ibus te
assimilāes. serū tuū baptizari
te p̄cōres in penitentiā tūc
p̄cōz adisti. baptizari te postulat
ti inocens agnus dei. que nulla

peccati stilla unquam maculant. baptizatus es. non te in aquis si aq̄s
 in te sacrificans ut p̄ eas sacrifices nos. **De baptismo in desertu**
 in spu fortitudinis egressus es. ut et vite solitarie i te non de-
 eēt exemplū. Solitudinē ac te-
 uunū quadraginta dierū. fames
 acerbitate. temptacionē illusiois
 spūs equanimē p̄tulisti. ut oīa illi
 nob̄ tolerabilia faceres. **predicatio ihu**
Quē uenisti ad oues que p̄-
 erant domus isrl̄. diuin uerbi
 lampadē attollens palā ad il-
 lūciacionē orbis terre. et regnū
 dei annūcians cūctis factus es
 causa salutis et̄nē om̄ibz obtē-
 p̄antibz uerbo. sermonē sequē-
 tibz signo q̄firmasti. uirtutem
 diuinitatis oīdisti in cūctis ma-
 le habitantibz. om̄ia om̄ibz gr̄tis
 exhibēs que saluti ip̄soꝝ cōgru-
 erūt. ut om̄es lucrifacēs. **Ob-**
 scūctū est insipiens cor eoz do-
 mine. et p̄cecerūt sermōes tu-
 os retrorsū. neq̄ attendērūt ad
 om̄ia mirabilia q̄ opatus es in
 eis. exceptis paucis nobilitati-
 bz athleticis dei. quos m̄t̄ infir-
 ma et abiecta mūdi elegisti. ut
 p̄ ip̄os forcia et alta mirifice co-
 pugnaēs. **blasphemia ihu**
Quē solū migrati gr̄tutis be-

neficus existerūt. sed et conti-
 melius te dūm dñancū affere-
 rūt et fecerūt in te quēcūq̄ uo-
 luerūt. Te enī faciente in eis
 op̄i que nullus aliq̄ fecit. quid
 dixerūt. Non est hic hō a deo.
 in p̄ncipe demonoz eicit demo-
 ma. demoniū habet. seducat tur-
 bas. vorax est. potator uini. a-
 micus publicanoꝝ et peccatoꝝ.
Quid fles. q̄ suspensas o homo
 dei dū sustines uerboꝝ iurinas.
 non audis quāta p̄pter te in do-
 minū deū tuū ceciderūt obpro-
 bria. **in p̄m̄familias beelze-**
bub uocauerūt. q̄ntomagis do-
 mesticos eius. **Et hec quidē et**
 similia blasphemātes. aliquoci-
 es te lapidibz ip̄erentes ihesu
 bone. paciēter sustinūisti. **fac-**
 tus es corā eis deus meus. p̄ me
 sicut homo nō audiens. et non
 habēs in ore suo redargucioēs.
Quoniam autē uenūditio ihu
 uultū et preciosū sanguinē tu-
 ū a discipulo tuo seruo neq̄ fi-
 lio p̄dicatois trigēti argenteis
 app̄eciati sūt. ut p̄cipitaret a-
 nimā tuā in morte sine causa.
Et te quidē dñe Cena ihu
 p̄ditissimi traditois tui p̄fidia
 non latebat. q̄n̄ in cena abluci-
 ois causa etiā coram ip̄o gemi

flexo patibēs. maledōs pedes
eius veloces ad effundendū san-
guinē tuū. scīssimis manibus
tuis attritū lauare et exter-
gē dignat⁹ es. Et adhuc miser
homo extento collo ābulas ter-
ra et cinis futu⁹. adhuc super-
bia te sup te eleuat. Intue hū-
ilitatis et mansuetudis speculū
dñi tuū ih̄m xp̄m vniuersę
creature fr̄em. tremendum
iudicē viuorū et mortuorū q̄n-
q̄ futuru. an pedes hoīs etiā
traditōis sua genua curuantē.
Disce miser homo q̄ mitis ē
et hūilis corde et confunde in
supbia tua. erubescē in īpacē-
tia tua. Hoc quoq̄ mansuetu-
dis tue erat dñe deus me⁹. q̄
perfidū illū in ceterū fratrū pa-
lam detegē et confunde noluis-
ti. s̄ leuiter amonitū accelerāe
iussisti qd̄ pabat. In omnibus
h̄is dñe non est auers⁹ furor e-
ius malign⁹ a te. s̄ egressus fo-
tus saugebat cura frequēs ma-
lesiciū. Quomō occidisti de ce-
lo lucifer q̄ mane oriebais. in
delicis paradisi glōsus appuisti
cuiū celi socius et verbi dñi
cōnna. Quomō reputat⁹ mit⁹
filios tenebrarū. Qui nutri-
ebais in circis. cur amplexa-

tus es stercora. Tūc clarissimū
est familia tua dñe ih̄u xp̄e ī
modū angelice societatis. Tūc
dñm diuissimū eloquiū uber-
riā inundatione felix ille cōuen-
tus ex ore tuo dñe potatus est.
Vter siquidē ille corrupt⁹ foras
missus fuerat. quē hūi⁹ impi-
dissimū liquois infusioē faciebū
indignū. Dato at̄ caritatis et
pacie mandato salutari. et dispo-
sito fr̄ibus regno p̄is tui. ad
locū proditori tuo notū cū illis
diuertisti. scīs omnia que vētu-
ri erāt sup te. **Tristitia ih̄esu**
Tibi sancte aīe tue tristitiam
qua ex imminente passioē sp̄ore
assupisti. sicut et ceterū que pas-
sioē ī auribz fratrū p̄fiteri
non erubuisisti dicēs. Tristis ē
aīa mea usq̄ ad mortē. Pōitō
autē in terrā genibz p̄cidiisti in
faciē tuā bone ih̄esu. orans in
agonia et dicēs. Abba p̄r. mi-
pater. sancte p̄r. si possibile est
trāseat a me calix iste. Et agul-
tias cordis tui certissimē indicatū
sudor ille sanguine⁹. qui orōis
tenpe de scīssima carne tua
guttatū decurrebat in terram.
Quid dicat ad hec. Defecit in
te aīa mea deus me⁹. Dūta-
tū dñe bone ih̄u. die vñ anime

scē tue. tā vehemēs tristitia.
vñ tanti sudoris anxietas. et
tā anxia supplicatio. **N**ome vo
luntariū omnino sacrificiū p̄ti
obtulisti. et nichil intus per
tulisti. **Q**uia dñe. Arbitram̄
at q̄ hec ad cōsolacionē infir
morū membrorū tuorū assūpsis
ti. ne forte despet quis si caro
infirma remunerant. ubi ad
passionē p̄mptus est sp̄s. **R**i
mirū ut et maiores erga te
amoris et gratitudinis stimulos
habēnus. natūlem carnis in
firmitatē eiusmodi iudicis in
te expressisti. quibz docemur
quia vñ languoēs n̄ros portas
ti. et nō absq̄ sensu doloris pas
sionū sentes p̄curristi. **D**os ei
illa vox carnis fuisse videt nō
sp̄s. ex eo q̄ subiūxisti. **S**p̄s
quidē p̄mptus est. caro at in
firma. **Q**m̄ enī ad passionem
p̄mptus fuit sp̄s tuus euidē
ter ostēdisti. qm̄ vementibz vna
nū et quētibz aiām tuā sanc
tū cū lateris et facibz et armis
p̄ noctē ultro occurristi. et sig
no qd̄ accēpant a duce flagi
cū temp̄i māifestasti. **T**raditio
Dam accēdentē ad os ihu
cū sc̄ssimū oris tui cruentā

88
bestiā. bestiā nequā auersat
non es. s̄ os in quo dolus nō ē
ori qd̄ habūdant nequicia et
malicia dulcē applicuisti. **I**
nocens agne dei. qd̄ tibi et lu
po illi. **Q**ue cōuenicio xpi ad
belial. **H**ec et hoc tue bōitatis
benignissie dñe erat. ut oīa
illi exhibēs. que prauū cordis
p̄tinaciā emollire potuisset.
Nā et veteris illū amicitie cō
muniuisti dicēs. Amice. ad qd̄
venisti. **E**t horrore sc̄leis sui
cor impiū ferre voluisti cum
dicebas. **J**uda osculo filiū ho
m̄is tradis. **E**t ecce philistin
sup te s̄pson. **N**on illos a te
absterruit qm̄ hora cōprehe
sionis tue omnipotēti brachio ter
re eos allisisti nō quidē defe
sionis causa. s̄ ut cognosceret
hūana presūptio nichil se pos
se aduersū te. nisi quātū per
mittētur a te. **C**onphensio ihu
Et quis bone ihu audiat
sine gemitu. qualis in illa ho
ra hōicidas manus tibi tiece
rūt. manus tuas innocentes
vinculis astigentes te agnū
verū. agnū innocentē. agnū
mansuetissimū nichil obloquē
tē. nichil cōtradicentē. adm̄strat
latroms contūeliose traxerūt.

ad victimā? **H**ec nec tūc in
sidiā sup inimicos stillāc fu
uis dulcedis tue mansuete ihe
su cessauit. **N**ā et mutilatā a
disciplo tuo aurē inimici tan
gēs sanasti. ac defensoris tui
zelū a lesiōe trahentiū te cō
pestuisti. **M**aledictus furor eoz
quia p̄tinax. quē nec maieſtās
miraculi. nec pietas b̄nificij
potuit cōfingē. **C**onatio ma
lignauitū aduersi te pontifi
cū p̄ntatus es. et veritate put
oportuit cōfessus. quasi de blas
phemia adiudicatus es morti. **A**
mantissime dñe. mitissime dñe.
o quāta illic indigna a ppria
gente p̄tulisti. **V**ultū hono
abilem in quē desidant angeli
p̄spicē. qui om̄es celos adimplet
lecticia. quē deprecant om̄es di
uites plebis. polluti labij sui
spuitis inquinauerūt. sacrilegio
manibz ceciderūt. velo operu
erūt in derisione. et te dñm
vniūse creature tanq̄ seruū
contēptibile colaphis ceciderūt.
Ad huc et aīam tuā scām mar
cūcāso cum deglucendā tradi
derūt. **V**inctū siquidē an̄ facie
p̄lati te p̄duberūt. postulan
tes crucis supplicio interim te
qui p̄cām non noueās. et virū

homicidā donāi sibi. agno tu
pū. auuo lutū sponentes. **O** in
dignū et infelice cōcambū. **E**t
quidē non ignorauit impij ille
p̄ inuidiā licet in te fieri uerū
abstinauit a te temeritas uin
suas. s̄ repleuit amaritudine
scām aīam tuā sine causa. **M**
dendū te herodi misit. illūc te
cepit. **R**udū in consp̄u uisus
astatē te iussit. nec pepit ama
rissimis uerberibz uirginem
carne tuā diuellē. plagas plu
gio. luozes luozibz crudeliter
infligēs. **H**ec puer. electe puer
dñi dei mei. quid tāta amaritu
dine. quid tali confusiōe dignū
cōmiseras? **P**orsus nichil. **E**go
dñe. ego miser et p̄ditus homo
totius cōtriciōis. totius confu
siōis tue tibi causa existi. **E**go
dñe uia acerba comedi. et de
tes tui obstupuerūt. quia que
nō rapiebas tūc exsoluebas.
In oībus hys nō est facta p̄
fidoz uideoz impietas. **N**om̄
sime at̄ in manus increp̄tor
militū deuolutus es morte tur
pissā consummandū. **P**arū ē
sacrilegis illis crucifige te dñe
ihu. nisi prius et ip̄i repleſſet
illusionibz aīam tuā scām.
Quid em̄ de illis ait septim.

Et congregauerunt vniuersa co-
 hortē ad eū in pretoriū. et exue-
 tes eū uestimentis suis induūt
 eū tunica purpureā et claudē
 cocinea circumdederūt ei. Et plet-
 tentes coram de spina iposue-
 rūt capiti eius. et genu flexo il-
 ludēbāt ei dicētes. Aue rex iudeo-
 rū. Et dabāt ei alapas. Et expu-
 entes in eū acceperūt arundinē
 et percuiebāt caput eius. Et post
 q̄ illuserūt ei induerūt eū vesti-
 mentis suis. et duxerūt eum ut
 crucifigeretur bauiantē sibi cru-
 cē. Et perducūt eū in golgatha.
 et dabāt ei vniū mirrā bibē cū
 felle morū. et cū gustasset nolu-
 it bibē. Tūc crucifixerūt eū. et
 cū eo duos latrones hīc et inde.
 mediū autē ihesū. Ihesus autē
 dicebat. p̄r dimitte illis q̄ nesci-
 ūt quid faciūt. Postea scēs ihs
 quia iā omnia consummata erant.
 ut scriptum ēpleret. dixit. Dico.
 Et curēs vnus ex eis accepit
 spongiā impleuit aceto et iposu-
 it arundini et dabāt ei bibere.
 Cū ergo accepisset acetū dixit.
 Consummatū est. Et clamās voce
 magna dixit. Pater in manus
 tuas cōmendo spm meū. Et ielu-
 nato capite emisit spm. Tūc v-
 nis militū lancea lat⁹ ei apu-

it. et cōtinuo exiuit sanguis et
 aqua. **Exhortatio**
Expergiscē nūc o anima
 mea. exortē de puluē et
 concēplare attentē virū hunc
 mēozabilē. quē ecce in speculo e-
 wangelici sermōis quasi p̄ntem
 nitueis. Attende aīa mea cura
 q̄s est iste qui īgredit̄ habēs y-
 maginē quasi regis. et nichilo
 serui despectissimi cōfusiōe reple-
 tur. Cōnatus incedit. sed ipa e-
 ius cōna cruciat⁹ est illi. mille
 pūcturis speciosū eius uertitē
 diuulnēat. Regni purpura idu-
 itur. s̄ potius in ea despicit̄ q̄ ho-
 norat̄. Dextērū manu gestat. s̄
 corpō reuerentiū caput ei⁹ feri-
 tur. Forāt corā illo positus in
 terrā gembz et regē conclamāt
 et cōtinuo ad aspūendū amabi-
 les genas ei⁹ subslūt. maxillas
 palmis q̄cūt. et honorabile
 caput exhonozat. Vide nūc in
 quomō per omnia vniūste pro te
 coartat̄ et spernit̄. Sub crucis
 onē dorſū incuruac̄ iacet et su-
 ā ipſus portare ignominā. In
 locū deductus supplicis uirtū et
 felle potitus ī cruce subleuat̄ et
 adhuc dicit. p̄r dimitte illis q̄ nesci-
 ūt quid faciūt. Qualis ē hic
 qui in oībus p̄sūris suis nec sc̄

os suū aperuit. ut aut q̄rele aut
excusacōis aut cōmunicōis ver-
bū aduersus maledictōs ames illos
p̄ferret. **S**z nouissime verbū be-
nedictōis quale a seclō non ē au-
ditū. sup mures suos effudit.
Quod hoc vno mansueti. q̄ benigni-
us aīa mea vidisti. **A**d huc at
attenciū eundē intuerē. qz et ḡh-
di ammicōe. et tenerrīa cōpas-
sioe apparet. **V**ide nudū et uer-
beribz laceratū. in medio latro-
nū cruci ignominose ferreis cla-
uis affixū. aceto in cruce potatū
et post mortē lancea in latere
wlneratū. et copiosos sanguis
rivos ex quibz wlnereb; manu-
ū pedū et lateris effudentem.
O pie dñe. qd retribuā tibi pro
ōibus q̄ retribuisti michi. **F**le-
tū deducite oculi mei. et liques-
ce aīa mea igne cōpassiois su-
p contricōe amabilis vni isti.
quē in tanta mansuetudinē tan-
tis vides p̄ te afflictū doloribz.
Et iam quidē infirma et aīa
mea vidisti et miserā es. mīe
et inuestitū eius attende et in-
rubeis. **Q**uid enī ait sc̄ptura?
A sexta hora tenebre fce sunt
in vniūsa terra usqz in horam
nonā. et obscuratē est sol. et ve-
lū templi scissū est a summo

usqz deorsū. et terrā mota est et
petre scisse sūt et monumenta
aperta sūt. et multa corpa sanc-
torū qui dormierūt surrexerūt.
Qualis est hic q̄a celū et terrā
cōpactunt. et cur et mors mor-
tuos viuificat. **C**ognosce aīa
mea. cognosce miserā. hic est
dñs ih̄us saluator tuus vniū-
tus filius dei. deus verū. verus
homo. qui solus sub sole s̄i ma-
cula iuentus est. **E**t ecce q̄mo-
cū sceleratis reputatē est et q̄si
vir leprosus et nouissimū vniū-
estimatē est. et tamē abortiuū
qd̄ proicit de ventre. sic pietatis
est ab utero m̄ris sue infelicis
synagoge. **E**n speciosus forma
p̄ filius hōm. q̄ deformis p̄ filius
hōm factus est. **D**iquidē wlnere
tū est p̄pter iniquitates n̄ras. et
tritus p̄pter peccā n̄ra. et factus
est holocaustū suauissimū odoris
in consp̄ū tuo p̄z eterne gl̄e. ut
auertēt indignacionē tuā a no-
bis. et conside nos sibi facēt in
celestibz. **R**espice dñe sc̄e patet
de salario tuo et de excelso celoz
habitu. et intue hanc sacro-
scām hostiā quā tibi offert mag-
nū pontifex noster sc̄s puer tuus.
dñs ih̄us pro patris fratris suoz.
et esto placabilis sup multitudine

nē malicie nre. Ecce vox sanguinis fratris nri ihesu clamat ad te de cruce. Altissime deus. quid est qd pendet in ea. Pendet in qua in ea. q. pretia quasi pntia carā te sūt. **C**ognosce pz cognosce. Tunc filii tui veri ioseph est lf. fem pessia deuorauit eū. et i furore suo vestimentū eius cōculauit. et oēm decore illius reliq corpis inquinauit. et ecce quāq scissuras lamentabiles i eo dereliquit. Hoc est vestimentū qd in manu egyptie metricas innocens puer tuus ihs pro patris fratru suoz deliquit. et meliore estimas iacturā pallii q. pudicie magis q. eligēs spoliatus a curmis pallio in curtem mortis descendē. q. pro inuidi glā aduulterine voci acquiesce. Illi in qua voci qua dēn est. **H**ec oīa tibi dabo si pcedens adoraueris me. qd utiq. esset dormire cū adulterem. **R**esurrectio ihesu

Et nūc dñe scimus q. uiuit filius tuus et ipse dñatur i tota in term egypti. pmo in oī loco dñationis tue. Ductus enī ad inferū tuū de curte mortis et i feror et attonso mortalitatis comā mutatā veste carnis. et i mortalitatis decore refluoruit.

et cū gloria suscepisti eū. **D**ubneruauit dñi pharaois impetruū. et cū triumpho nobili uirtute celos penetrauit. **E**t ecce glā et honore cōnatus in deo teā maiestatis tue uirtu tuo p nobis assistit. **F**rater enī et caro nra est. **R**espice dñe patrem in facie xpi tui. qui tibi usq. ad mortē obediens factus est. nec recedat ab oculis tuis cunctes eius in ppetuū. ut memineis quantā pro patris nris satisfactionē ab eo suscepis. **O**tinam appendas i statem pām quibz nra merum. et calamitatem quā pro nobis passus ē innocēs filius tuus in cruce. **H**ec g. uoz appebit et magis digna. ut ppter ipam effundas uniam tuā sup nos q. sint illa. ut pro ipis cōtinuas in un misēdias tuas. **S**ras tibi dñe pater referant oīs lingua. sup habūdanda bōitatis tue. qui unico filio cordis tui nō pepasti. s. p nobis illū tradidisti in mortem. ut ipm tamq. aduocātū fidelem habemus in celis corā te. **E**t tibi dñe ihu fortissime zelotes. quid grarū. quid retribucōis digne retribuā ego hō puluis et cinis et vile figmē

tū? Quid em̄ pro mea salute
facere debuisti et non fecisti? **Ni-**
chil dñe. omnia fecisti. ab pmo
pedis usq; ad summū verticis
totū in aquas passionū te dem-
sisti. ut me totū ex illis traher-
es. et intrinuerāt aque usq; ad
aiām tuā. Nam et aiām tuā
in mortē pdidisti. ut meā per-
ditā michi reddēs. Et ecce dñe
duplici me debito alligasti.
Nā pro eo qd̄ dedisti. et pro eo
qd̄ mei causa pdidisti debitor
sū. pro mea quidē aiā bis a
te michi data. semel in creati-
one. semel in redēptione. quid
magis iuste tibi reddā q̄ ipsā
non habeo. **Pro** at̄ preciosa a-
nima tua ita cōtribulata sine
causa. q̄ ab homīe digne repē-
di possit non tuenio. Nam si
celū et terrā et oēm ornatiū
eorū p̄ ea possem repēdē. cer-
te nec sic usq; ad mensurā de-
biti nullaten⁹ attingem. **Ut**
at̄ idipm̄ qd̄ et debeo et quod
possibile est michi tibi retribu-
am. tui dñe muneis et gr̄e
est. **Diligend⁹** es michi toto
corde tota aiā. tota mente to-
ta uirtute. et tua michi sequē-
da sūt uestigia. qui moxi pro
me dignat⁹ es. **Et** quomō fiet

istud i me dñe. nisi p̄ te. **Adhe-**
reat aiā mea post te deus me-
q̄a tota uirtus ei⁹ pendet ex te
Et nūc dñe redēptor me-
us. te ut uerū deū adoro
in te credo in te spero. et quibus
possū ad te desideris suspirō.
sed tu dñe adiuua iperfectiōnē
meā. **Ad** tue passiois glorio-
sissima in quib; salutē meam
opatus es. totū me inclino. **Tu**
e victoriosissime crucis regule
uexillū. in noīe tuo xp̄e adoro.
Tuū spineū dyadema. tuo ru-
bentes sanguīe clauos. tuo sa-
cro lateri iūmersam lanceā. tua
whiem. tuū preciosū sanguīe
tuā mortē. tuā sepulturā. tuā
victoriosā resurrectionē et adimi-
bilē ascensionē ihesu xp̄e supplex
adoro et glorioficio. **O**dor eū uice
michi spirat in oībus hīs. **Horū**
uiuifico odore sp̄m meū dñe a
p̄cā morte resuscita. horū uirtu-
te ab astutijs sathane me custo-
di. me q̄ cōforta. ut et iugim
mandatorū tuorū suauē michi
fiat. et onus crucis qd̄ nos pro
te baiulāe iubes iūmeris aīe
mee leue sit atq; portabile.
Que eū fortitudo mea. ut uicē
preceptū tuū pressimus mūdi
tū multiplices aīo inuictō

sustineat. Nunq̄ pedes mei tñ
 p̄ ceruorū. ut te uelocē au-fore
 p̄ sp̄mas et cōfrign passionū
 consequi valeam. **Et** audi q̄so
 pie ihesu vocē meā. et inclina
 sup serū tuū suauē illam cru-
 cem. que lignū vite est h̄is q̄
 apphenderit eam. et ut spero
 curā alacriter. portabo infati-
 gabilē eam q̄ ab inimicis est
 cruce p̄ te. **Illam** inq̄ diuini-
 simā cruce humeris meis ipo-
 ne. cui⁹ latitudo ē caritas sup
 oēm creaturā se extendēs. cui⁹
 longitudo et̄nitas. cui⁹ subli-
 mitas oīpotencia. cui⁹ p̄fundū
 inscrutabilis est sapiā. **Confi-**
 ge illi man⁹ meas et pedes me-
 os. et totā passiois tue formā.
 seruo tuo dñe indue. **Da** michi
 obsecro continē ab opib⁹ carnis
 q̄ odisti. et facē iusticiā quam
 dilexisti. et in utroq̄ tuā glori-
 am quere. **Et** sinistrā quidem
 meā clauo t̄p̄ancie. dextram vo-
 clauo iusticie t̄ illa sublimi cru-
 ce affivā arbitror. **Da** men-
 ti mee iugit̄ meditat̄ in lege tu-
 a. et oēm cogitātū iactare t̄ te.
 et dexterū pedem meū eidem
 ligno vite prudēcie clauis affi-
 gat. **Da** ut n̄stram sp̄is mei
 sensualitatē nec enervet la-

bētis uite infelix felicitas. nec cō-
 turbet p̄hemis vite p̄ma felix t̄
 felicitas. et sinister quoq̄ pes me⁹
 fortitudis clauo in cruce tenebit̄.
Et at̄ et sp̄marū capitis tui aliq̄
 in me silitudo appeat. **det** obse-
 cro menti mee et salub̄s p̄iten-
 cie compūctio. et aliene miserie
 cōpassio. et stimulus zeli emulā-
 tis q̄d rectū est corā te. et ad te cō-
 uertar in erupna mea dum tri-
 plex michi configit̄ sp̄ma. **Libet**
 ut spongiā p̄ arundinē ori meo
 porrigas. et aceti amaritudinem
 gustui meo adhibeas. ut scilz p̄
 septuaḡ tuas racioni mee cōferas
 gustū et vide. qm̄ hic florens
 mūdus tanq̄ spongia mans t̄
 et oīs concupia eius aceto ama-
 rior. **Ita** pater t̄ me fiat. q̄ calix
 iste aureus babilois mebrans
 oēm terrā. nec man splendorē
 seducat. nec falsa dulcedie mebr-
 et. quēndmodū eos qui tenebras
 lucē. et lucē tenebras. amarū dul-
 te. et dulce amarū arbitrant̄.
Om̄i muratū cū felle mixtū
 suspectū michi est. p̄ eo q̄ tu ex
 eo bibē nolui. forte quia n̄m-
 ā acerbitatē mūdrie et nequicie
 crucifixorū tuorū indicabat. **Tu**
 e quoq̄ vniuersē morti serū tu-
 um dñe configun. facies in me

ut moriar quide p̄cō sedm carnē.
viam at̄ iusticie sedm spiritū.
De autē integrū crucifixi yma
ginē portne me glouer. illud
quoq̄ queso qđ post mortē tuā
insatiabilis malicia ip̄ioꝝ exer
cuit in te. hac ī me silitudine ex
p̄me. **U**ulneret cor meū vnus
et efficax sermo tuus penetri
lioz ōi lancea acutissima. et p̄tin
gēs usq̄ ad interiora anime mee.
Producat ex ea tanq̄ a latē dexte
ro meo vnda sanguis et aque.
amozē salz tuū et frat̄rū meoz.
Postremo mūda syndone p̄me
stole sp̄m meū inuolue. in qua
requeſcā ingrediēs ad te in locū
tabernaculi amirabilis. et absco
das me donec p̄tiniscat furor
tuus. **D**ie at̄ tercio post diē la
boris. post diē simplicis glē. ma
ne p̄ma sabbati p̄petui. inter fi
lios tuos me indignū resuscita.
ut in carne mea videā claritatē
tuā. et adimplear leticia vultus
tui o saluator meus deus meus.
Veniat ueniat oro tēpus. ut qđ
nūc credo. reuelatis oculis tandē
aspiciā. qđ nūc spero et a longe
saluto apprehendā. qđ pro vniū
aīe mee desidero vnius aīe mee
amplectar et deoscular. et ī abis
sos tui amoris totū absorbear o

saluator meus deus meus. **N**ūc
interī benedic aīa mea dño sal
uatori tuo. et magnifica uomen
eius qđ est sc̄m et sc̄issimis delin
is plenū. **O** qđ suauis et bonū eo
anime q̄renti te ihesu redēptoz p̄
ditorū. saluator redēptozū. spes ex
ulū. laborancū fortitudo. anxiati
sp̄s latitudo. aīe lacrimose et post
te in sudōe currentis dulce solaciū
et suauē refrigeriū. corona trū
phancū. vniū merces et leticia
om̄i supernoz ciuū. **O** uberrim
fons om̄i grāciarū. iudiciū p̄les
sūm dei sūme deus. b̄ndicant te
oīa que sūt in celo susc̄p̄ et que
in terra deorsū. **M**agnus tu et
magnum nomen tuū. **O** inarces
cibilis decoz dei excelsi purissima
claritas lucis et̄ne. vita omnem
vitā vniūficiās. lux omne lumen
illuāns. et conseruās in p̄petuo.
splendōe mille millena lumina
fulgurācia an̄ thronū dimittis
tue a p̄meuo diluculo. **O** eternū
et ineffabile. o clarū et dulce pro
fluuiū fontis absconditi ab om̄i
lis om̄i martaliū. cui⁹ vnda sine
ortu. cui⁹ fundū sine fundo. cui⁹
altū sine termino. cui⁹ amplitu
do marūsc̄p̄abilis. cui⁹ p̄p̄ritio
mpturbabilis. eructuar te cor d̄
i altissimi. de sue p̄funditatis in

penetrabili abisso. vita uitam.
 lux lucē. deus deū. eternus eter-
 nū. inensius immensū ac per-
 omnia sibi coequalē. et de pleni-
 tudine tua nos omnes accepim⁹.
 Tu em̄ largissime fons oīs bo-
 ni. septēplici gṛe preciosū flu-
 men de thesauris tuis emittis.
 cui⁹ suau dulcōe huius nostri
 maris quo iactamur amari sal-
 sugine. nṛe infirmitati mitiga-
 re dignais. **O** flumen olei leti-
 cie. flumen vini meracissimi.
 torres ignei amoris. spūs pa-
 ditus a te et a pṛe. par vtriq⁹
 in orbē terre pfundit. omnia re-
 plens. oīa continēs. **S**pūs ex
 te spūs ex pṛe. vnus ex ambo-
 bz. vnus cū ambobz. vnus am-
 bos utpote amborū indiuidua
 cōnectio. vnusficc glē nexus in-
 dissolubilis. osculum imediatū
 amor incessabilis. et pax omnē
 sensū exuperās. **H**ic est torres
 uoluptatis dñe. quo delicatam
 illā glōsam ciuitatē iherlm que
 sursum est iugit⁹ potnis. et lembū
 da ebrietate facis estuare. ut ti-
 bi iubilent ymnū. incessabilē
 laudē. lucida illa et flāmea or-
 gana. in uoce exultantis et con-
 fessiois et sono epulantis. **E**i⁹
 desiderabilibz guttis refocillari.

sicibūde fauces exulis ppli tui
 dñe iugiter a te expectant.
Dimitto dñe pater scē ut catelli
 bibāt de stillis que cadūt de
 mensa dñorū suorū. **R**orate ce-
 li desup et nubes pluant iustū
 apiatur illud dñe quo estuare
 fecisti iclitas pñicias ppli tui
 in isigim die solēpnitatis tue.
Illo nos q̄sum⁹ igneo stilluadi-
 o purga. inoua illumina. in-
 flamma. exhilara. cōfirma. b-
 ni credentiū tibi corda. ut sint
 vnū. vnū sapiant. vnū requi-
 rāt vnanimiter et apprehendāt.
 et uideāt ac benedicāt te deū
 deorū in syon. **S**it tibi iclute
 ihu cū deo patre et scō spū et
 indiuidue trinitati glā et g-
 ciarū actio honor et imperiū
 in scēla seculorū Amen **E**xpli-
 cit stimulus amoris bñi vniar-
 di **I**ncipit contēplacōes e-
 iusdē de passione dñi

Species in die laudē. **R**ogasti
 mihi ut aliquē modū
 contēplandi in passiōe dñi dei
 nṛi monstrarē tibi scđm horas
 septē diei. **Q**uia sup omnia di-
 cebas te hoc desiderare. ut possēs
 habē frequēter memoriā eius
 qui p te multa voluit pati.

Idcirco ei amore et adiutorio
subtili pro ut melius et breui
potui scipsi que deuotissime postu
lasti. Non oia exponendo. s. ml
tas tangendo res quas tibi expo
nendas et pficiendas reliqui.
Anima enim contēplatiua et spū
alis de paucis exhit multa.
sicut aia rudis et carnalis de
multis facit pauca. Quapropter
pmo scias. q. si in hac scia que
sup omēs scias est volucis profi
ce. cū magno studio oportebit
te abstinē a cibo delicato et po
tu imoderato. et ad nātūtem
parce sumē de vtroq. Oportet
eciā ut caueas a multiloquio
et leticia vana et tēpta. Non
enī decet eū qui vlt xpī dolo
rē sentire in verbis lusibz et
risibz et in gaudio vano se in
utilit occupare. Et ut breuit
dicā a sollicitudinē tyali et delec
tationē carnali seu cōsolatiōe ect
ā oportebit eū cū magna dili
gētia elongari. Quia nō bene
cōueniūt cōsolatio carnalis et
contēplatio diuine passiois. Nā
cōtraria quasi noia forciunt.
Necesse enī est ut aliqū ita cogi
tes te existēte in contēplatiōe
tua. ac si tūc tempus pns fuis
ses qū passus fuit. Et ita te

habeas in loquēdo in dolēdo. i
vidēdo. ac si dñm tuū haberes
corā oculis tuis paciētē. Et in
interī ipē dñs tuus pns erit si
cut cogitabit esse. et accipiet
vota tua et acceptabit tua fā.
Quē modū ego etiā teneo i hoc
ope. Deinde accedam ad pposi
tum **De hora completorii**

Primo igit est a cōpletorio
incipiendū. Completorii
dici pōt. quia in ipō cursus dicit
complet. Diliter et dñs noster
ihus xps completo cursu pōra
cōis et cena facta cū discipulis
De qua cena et de sacratissimo
dono corpis et sanguis eius sui
gulai ibi tradito debes frequēt
deuotissime cogitā. Cena inq
la tam glōsissime celebrata. et
lotis discipuloz pedibz. et facti
sermone exiuit dñs ihus cū dis
cipulis suis i montē oliueti ubi
capiendū erat. et ab amicis se
pandus qū cāplendū erat sermo
quē pōberat ppheta. Pueram
pastorē et dispigent oues gregis
Dē hōc cogitabis qualē dicit
it dñs discipulis suis. Surgite
eam hinc. et tu rādebis ei in
spū. Dñe quo ibim? Et ipse
tibi in spū. Ibim ad passiōē
meā. ad angustia meā. ad se

pacionē a vobis corporaliter in
 hoc mūdo. Et quicūq; voluerit
 post me venire abneget semetip-
 sū et tollat crucē suā et sequat̄
 me. Et rīdebis. Ibo dñe et ego
 tecū. et sequar te siue ad mor-
 tē siue ad uitā. Dñe ihesu ne
 sinas me a tuo latē separari. **P**
 tea cogita q̄a dixit q̄ dormitis
 vigilate et orate ut nō intretis
 in tēptacionē. **S**pūs quidem
 p̄mptus est caro at̄ infirma. Et
 rīdebis. Ecā dñe. Tu dñe qui
 mandasti ut vigilem⁹ et orem⁹
 da nobis grām hoc facendi. qz
 licet spūs p̄mptissim⁹ sit caro tñ
 infirma est et tota pigra et tota
 sōpno cibo et potu plena. neq; vō
 p̄t sustinē ut p̄ vnā horā p̄fecte
 tecū vigilet. tecū oret ne cadat in
 tēptacionē. Ita potes ipm orare.
Respice ecā qualit̄ iacebāt dis-
 cipuli dormiētes et qualit̄ dñs
 oīdit eis modū orandi in gestu
 corpis et in uerbo pio et p̄ an-
 gelū sibi apparentē. **D**icit̄ enī
 q̄ p̄cedit in faciē suā sup terrā
 et orauit ibidē dices. **P**ater si
 possibile est trāffer hūc calicem
 a me. **P**erip̄t̄ij non sicut ego vo-
 lo s̄ sicut tu. **E**t ecce appuit ei
 angelus de celo cōfortans eū. **E**t
 fr̄us in agonia plūxius orab̄t.

Et fr̄us est sudor eius sicut gut-
 te sanguis decurrētis in terrā.
Nota oīa hec uerba. **I**n hunc
 modū et tu debes facē scilz ca-
 dens in faciē tuā non post uel
 retro. ut ea q̄ rogas corā te ha-
 beas et teneas in mēte. non re-
 tro ut ore dicendo et alibi cor te-
 nendo. et q̄ voluntas p̄is semp
 p̄cedat. **S**ed q̄ non tepide sed
 cū magno laboē ores et doloē
 sicut dñs fecit. **E**t q̄ non parū
 sed plūx. **E**t uide quonō staci
 angelus adit qui te audiet et
 cōfortet et orōem tuā deo p̄sen-
 tet. **P**ter exemplū eū n̄m
 ille anglus appuit confortans
 eū. **E**t ideo non semel s̄ frequē-
 ter est orandū. sicut ip̄e oīdit
 per trīnā suam orōnem. **E**t
 tu ora p̄ mortuos pro p̄cōribz
 uiuis p̄ te et pro tuis amicis.
Dū ergo uideris disciplos dor-
 miētes in tanto piculo et dñm
 vigilantē sicut dñm est. multa
 potēis inuēire que dicas eis.
 et ecā dño tuo. **P**rias at̄ q̄ ce-
 na nocturna et potus multus
 ip̄edit cōtēplacionē post q̄ple-
 toriū. quap̄pter abstinentū est.
Postea uide turbā magnā et
 pessimā ac crudelē societatem
 uementē sup dñm tuū. et qua-

liter dñs tuus vadit in occur-
sū eoz. et discipuli sequuntur il-
lū tinentes. sed ipse confortat e-
os ne timeāt. et dicit uide am-
ce ad q̄ uenisti. **V**ide mansue-
tudine ipsius. quia osculū suo
p̄ditōri dedit. et amicu ipsū bo-
cauit. **Q**uot sūt religiosi qui
non sūt amici s̄ uident. **P**ecu-
lares debēt uocari serui. s̄ reli-
giosi qui tenēt uitam aplōrū
debēt uocari amici. **D**icit em̄
dixit illis. Jam nō dicā uos ser-
uos s̄ amicos. quia oīa quecū-
q̄ audiu a p̄re meo nota feci
uobis. scilicet mundū despiciē. car-
nē domare. dyabolū cū suis
tēptacionibz uincē. **H** multi
abecuntes retro cū iuda tindi-
tōe post concupias abierunt.
Considā ergo q̄s fuit dolor ille
q̄ discipuli sui deuotissimi et
amātissimi abierūt. q̄ oport-
uit q̄ a m̄gro suo dilcissimo
sepārent. **O** q̄ muti. o q̄ de-
solati. o qualit̄ plorātes et cla-
mātes. quales voces et clamo-
res et suspuria dātes. sicut or-
phanam recedebāt. **P**ende q̄ re-
cedētes dicebāt. **O** magister
bone. o dulcis p̄r. o benignus
dñe quomō ita sepāmur a te.
Quomō pater sc̄e fugiūt fili

tui a te. **Q**uo ibim⁹ dñe. **H**ec
et multa talia dñe potuit. **O**
quomō retrospiciebāt. o quomō
in terrā se piciebant et ad celū
clamabāt. uidentes qualit̄ dñs
suis ligatus et sine honore transi-
bat. **O** kinē cogitāne potes si dñā
mater sua ibi fuisset q̄ fecisset.
Dic etiā in corde tuo. **O** dñā me-
a quomō non cogitāne ne forte
sopnas. qualit̄ filius tuus dilec-
tissim⁹ uadit. **O** dñā q̄ mala q̄
amara dies tristitia erit q̄ au-
dies et q̄ uidebis tā crudele spec-
taculū. **O** dñe ihesu que nā p̄-
sustine q̄ non rūpatur p̄ dolore.
cū cogitat uos o m̄gr bone agnū
innocens quomō ibatis inter lu-
pos. mordebāt uos amicos pesti-
m et nō clamabatis. **D**icit etiā
q̄ posuerūt cathenā in collo ues-
tuo et q̄ ligauerūt scissimas ma-
nus uas. et sic cū impetu transi-
cōm latronē stridentēs et p̄cu-
cietes uos dixerūt ad annā et
postea ad caphan ubi erūt cō-
gregati p̄ncipes iudeoz et uos
expectabāt. **B**ene etiā cogitare
potes q̄ male receperūt eū et
quomō sine honore sedē fecerūt
forte in terrā uilis coram ipis
Et tu oīa hec in spū sc̄o et uide-
bis et cogitabis. **H**uc usq̄ de

cōpletorio. circa qđ multa cogita
bis. **hora matutina**

Hora matutinali exatube
ris a sopno tuo plenus
lacrimis et doloē cōfectus ppe
ea que post cōpletoriū cogitasti
Et tūc cogitabis et in spū sācto
videbis qualis dñs tuus sedet in
ter tunicos quia delictus a suis
discipulis et amicus. **Certe credo**
qđ dices. **O dñe ihu quomō ita**
sedes despicius et tam inhonora
tus. **Ubi sūt discipuli tui et alii.**
O vnicū bonū meū. o singlāre
gaudiū meū et consiliū meū qđ
finā nō vidē vō ita sedē. **Dices**
ecclā iohanni qui tūc forte pñs
erat. **O iohes quomō ita sedet**
dñs et magister v̄r. **Cogita qua**
lit̄ dolebat petrus et iohes hoc
vidētes. **Cogita qualis dixit**
dñs ihus iudeis. **Amen dico vo**
bis videbitis filiū hoīs sedentē
a dextis v̄tritis dei. qualis tūc
pñeps sacerdotū scdit vestimē
ta sua dices. **Blasphemavit.**
Et qualis tūc omēs fere in siml
irruerūt qui circūstabāt sup
dñm tuū. **Alii dabāt alapas in**
severissimā faciē eius. **Alii ma**
nu versa p̄cucebant dulcissi
mū et mellifluū os eius. **Alii spu**
in collū eius scissimū. **Alii spu**

ebāt in vltū eius benignissi
mū. **Alii euellēbāt barbā eius**
scissimā. **Alii p̄ venerābiles ca**
pillos suos ipm̄ trahēbāt. **Et**
sicut estimo mē pedes cōculca
bāt dñm tuū. et dñm angeloz
male tractabāt sine reuerēcia
et aliq̄ pietate. **Cū enī crude**
lissim̄ eēt et sine nūa omīa
mala vitupia que potant̄ fa
ciebāt ei. **Alii ex sua mala vo**
lūtate. **Alii ut placēt maio**
ribz qui erāt imāmissim̄. **Qđ**
ergo tu faciēs si hoc vidēs. **Nō**
ne te sup ipm̄ proicēs dicens
nolite iam nolite facē tantū
malū dño meo. **Ecce tenete**
me. **facite michi p̄cuite me.**
et dño meo tantas iurias nō
urogetis. **Et tūc amplexare**
ris flexis gembz dñm tuū et
migrū tuū. et libentē suscipēs
sup te p̄cussioēs. **Qđ ita reco**
gita in eo faciē. et totū sicut si
pñs esset estimes te facturū.
et dic. **O dñe ihesu v̄pe migr**
optime p̄r dulcissime. qđ est
qđ ita sustines esse despicius et
afflictus. **Nunqđ dei filius es?**
Qđ ergo et quomō pater tuus
hec sustinet fieri tibi. **Quare**
nō destruis illos filios dyabo
li. **Certe sedebo in terra dñe**

tecū. et sociabor tibi. qz non st
hic qui diligūt te. s; potius mi
nima tui qui odiūt te insani et
demētes. **P**ostea cogitabis qua
lit petrus sedet calefaciēs se ex
teri. cui verus ignis exstingue
bat interius. et negat dñm di
cēs. non noui eū. **E**t quomō dñs
respiciat eū in tertia vice. **E**t pe
trus vidēs q dñs ipm audieat
et eū respiceat. statim exiit
de medio maloz inter quos eū
negauēat. sicut multi faciūt
hodie. et fleuit amare. **O** beati
qs im calefaciūt oculi tui dñe.
et accendūt cor frigidū in amo
rem tuū. et illumināt ut vide
at homo errorem suū. **O** q cito
liquefaciūt gelicidū pectoris
et in aquas deuocōis et amari
tudis cōuertunt. **R**ogo dñe ro
go p̄ bone et pie ihu ego de
mencia tue pietatis. ut aliq̄
et frequēter me illis pietatis
oculis respicias quibz petrum
respexisti. **D**ñi etiā potes cogi
tāe qualiter petrus plāgebat p
dño et pro pctō suo. et quomō
recognitabat bona q fecerat sibi
dñs et qualiter eū negauerat.
Postea iā fatigati p̄ncipes ui
deoz et m̄stri iniquitatis et ce
teri iudei vadūt ad dormiendū.

et dñs tuus relinquit ligatus
cū custodibz uel forsitan p̄ortus
in aliquo angulo domus separatus
afflictus nimis et frigore et labore
qz hyems erit et maxie nocte et
et longe uinis. **T**u ḡ ibis ad eū
et sedebis ad pedes eius lugēs
et dolens. et tūc deuotissime ofu
labeis manus et pedes eius. et
vincula illa durissima et dices.
O dñe salte requiescat caput uel
trū scissimū ad humerū meū.
ex quo vos non possū liberare.
et tūc recōmendabis te ei deuo
tissime et omnes amicos tuos et
totū absq; dubio cōcedet tibi q̄
rogaueris et ab eo petieris. **E**t di
ces ei hoc q dices salz in crast
nū dignissime m̄ri sue. **E**t sic
ad pedes ei beatissimos uel uis
ta pectus ei glōsissimū aliq̄
tulū dormitabis et req̄iesces. si
tū dormire poteris in tali statu
uidens dñm tuū. **hora prima**
Hora p̄me corde doloroso
et mesto meditanteis qua
lit mane facto cōuenerūt iudei
ad consiliū suū. et dicit ibi in
imis afflictus dñs tuus dulcis
ihus. **C**ū autē volūt eum de do
mo ducē dices ut estimo. surge
surge ihu. qd facis. dormis in
non. quia p̄ncipes et sacerdotes

mandat ut ducatis ad consiliu.
 ubi te expectant cum populo ut
 morialis volentes te dare pylato
 Tu aut cogites adhuc te cum ipso
 esse et dices. Heu heu domine mi
 nigr bone. heu quia voluit vos
 iam perde. iam voluit vos tra
 de morti. O domine quod crudeles quod do
 losi rumores. O domine quod lingu
 bre visionem videbit vestra dulcis
 sima nra. quod amatos rumores
 audiet tam ipsa quam omnes qui vos
 diligunt. O domine quid miser ego
 faciam. Ibo vobiscum domine uel ibo
 nunciare domine mee dilectissime ma
 tri vestre ut veniat ad vos. Poste
 a videbis quomodo et qualiter in
 tunc ligatus et afflictus. omnes re
 spiciunt in eum et dicunt insultan
 tes in eum. O ihesu hic es. Quomodo
 si prophetam eras non pudebas is
 rael et multa filia pote
 rant ei dicere maledicti illi. Si aut
 aliam viam volucis tenere cogita
 bis sic. Audies quod ihesus captus
 tenebatur a iudeis. et tunc venies cum
 videbis eum ligatum cades ante
 ipsum ploras et formans verba
 tuum doloris. Postea audies ibi
 multa testimonia contra eum. et
 principem sacerdotum dicentem et
 quentem. si est christus filius dei be
 nedici. Et tunc audies dominum man

suetissime respondentem. Tu dix
 isti. et illud uerbum quod supradic
 tum est. scilicet. Amodo videbitis
 filium hominis sedentem a dextris
 virtutis dei. Quam rationem ipsi
 reputantes blasphemiam fecerunt
 ut estis sicut in nocte fecerunt
 Considera etiam qualiter postea duo
 erunt eum ad pylatum manibus per
 tergum ligatis uel ante. et ut di
 citur cathena in collo eius. que
 postea ostendebatur in iherosolimam pe
 grinis per magna deuotione. quod
 et ipsi submittebant in ea colla
 Et propterea in hac hora conue
 nit iustus ad confitendum et
 laudandum dominum. quia ipse est
 iudex uiuorum et mortuorum. ad
 quem condepnandum iudei in hac
 hora prime conuenerunt **hora**
hora tercie cogit **tercia**
Hora tercie cogit **tercia**
 bis mestus et tristis quod
 liter iam audit per omnes pla
 teas in iherosolimam quod dominus tuus te
 net captus et uoluit eum cru
 cifigere. et quomodo audies hec
 dolorosa misericorditer ducta cum mestum
 bili lamento et fletu et placu
 tu a sororibus suis quasi mortua
 venit ad uidentem filium suum sic
 afflictum sic conspuit. et omni so
 lacio et auxilio destitutum a dis
 cipulis delictum. Et ad augmen

tandū tibi deuotionē potes
cogitāre qualiter tu res nūciare
matri sue et vocares eā cū do
lore immo et lacrimis p̄fusis.
q̄ ueniret ad uidentū durum
spectaculū. Et ita facit cogita ut
si adēes forte quia uēres ad
hospiciū eius et plorando dicēs.
Est ne hic dñā mea m̄ ihesu
dñi mei. O dñā mea nūq̄ estis
hic. Et uidens illā ad pedes
eius cadēs clamans cū lacrimis
O dñā mea spes mea et consi
liū meū. q̄ diuos annūcio vo
bis rumores. Certe dñā mea
nollem uobis talia nūciare si
possem uitā. sed uicinis cōpel
lit me et amor dñi mei. Tunc
ip̄a stupefacta dicet tibi. Quid
habes qd̄ ploras. Dic m̄ h̄m̄e.
nec diu me detineas. O dñā
mea causā est hec magni dolo
ris. Venite cito ad dñm̄ meū
filii v̄m̄ dilectissimū quē tenet
captiū. et tractat quomō occidit
Venite cito ad eū. ut eū saltem
vnuū uiuēatis. Hec illa audi
ēs audit in terrā exanimis. nō
p̄t loqui nec oculos ap̄ire et qua
si sensū amittit. et omēs aīci
eius secū stantes. O q̄ntus do
lor si p̄t cogitari. Tūc eleuatur
et ducit ad filiū suū dilectū.

ploras incessant̄ per ciuitatem
iherlm̄ dicēs. Heu me ubi est fi
lius meus amantissim⁹. ubi es a
mantissim⁹ filiū meū. ubi te inueni
am. q̄s te cepit h̄m̄e. quare abstu
lerūt te michi benignissim⁹. Hec
et h̄s filia dicē potēat. et mul
to magis cōmouentia et cōuer
tētia mentes audientiū etiā in
fidelū ad dolozē et cōpassionē.
Postea at̄ qm̄ uidet filiū suū af
flictū et ligatū atq; ab oībus des
pectū non se excusantē. et ip̄se
uidet eā in terrā exanimē pro
stratā et sorores ei⁹ et alios qui
secū uenerūt. Auspuitas dolor
fuit utriq; cogita tūc si potes
amantidm̄e si habes pia aīam.
O bone ihu bone dñe. bone uiuē
tis. certe ubiq; et sp̄ tibi mors
multiplicabat. Dolozē em̄ miris
tue tu reputabas tuū. Quid at̄
tūc potāt dicē mater ad filiū tu
ip̄e cogita. longū est dicē aīme
deuote. Estimo q̄ omēs dicent q̄
viderūt illud tormentū. O q̄ ma
le isti bone mulieris est. si uidisti
vinq; parte dolozē. Postea mitti
t̄ ad herodē. et fit cōcursus plor
magnus sequentiū ip̄m. O dñā
qualiter ibas uel q̄s uiuabat te ire
in tāta pressum. Certe exemplū
dolois eris oībus amantib; xp̄m

et forte si ipm volebas vide et de
 ipso varia pplius loquebat. et cre-
 do q de te parū minus. Tu autē
 knie cogita q libent tu uiuāes
 et associāres eā sic tristē et mes-
 tū. Et postea vide qualiter inter-
 rogabat illū herodes et non uol-
 ens loqui s̄ stat sicut agnū man-
 suetus corā eo ligatus. et quomō
 illisit eū herodes cū eberitu suo
 et remisit ad pylatū. Postea co-
 gita qualiter habebat illos suos pe-
 des scissimos cōfractos. quia cū
 magna festinacōe duperāt et re-
 duperāt eū. nec credas q emt cal-
 ciatus. qz nec ipse nec discipuli
 eius urebant calciamētis. Pos-
 tea qualiter reductus ad pylatū
 denudat et ligat ad colūpnā
 et q̄ unanissime flagellat. et
 eius latus candidissimū sangui-
 ne ei⁹ rubricat. Et qualiter poni-
 t corona spinea sup reuentissi-
 mū caput eius et sanguis fluit
 p̄ genas eius. Postea circūdat pal-
 lo rubeo ⁊ ponit arundo in manu
 eius ad derisionē et confusionē
 Et sic paratū facit eū pylatus
 exire ad iudeos qui nō intine-
 rāt intus ppter festū. Et tunc
 clamauerūt illi filij dyaboli.
 Tolle tolle crucifige eū. Nec oīa
 possūt te exortare ad dolorē si

attente et spaciose et frequent
 omnia cogitaueris. Et tūc excla-
 mabis. O bone ihu quomō tu
 denudais qui nudos uestis. Quo-
 mō tu ligaris. qui ligatos a de-
 inombz et ab ifirmitatibz detē-
 tos liberas. et sic p̄ singula. Co-
 gita qualiter flectebāt genua corā
 eo et paucientes caput ei⁹ arum-
 dine dicebāt. Aue rex iudeorū.
 O dñe pater qualiter sustines
 tantū obprobriū tantū vitupi-
 um fieri filio tuo dilectō. O si oī-
 bus q̄ ad te deuote clamāt in-
 seicors es. cur dño meo dulcis-
 simo filio tuo tā crudelis uide-
 ris? Quare nō sustines ange-
 los uiuare dñm suū sic ab hōi-
 bus ipis tormentatū. O dñm
 mea q̄ tu faciebas cū her uide-
 bas. quid dicebas obsecro dña
 mea. Dic aīe mee. uel potius
 fac sentie. quia non possū sicut
 desidero sentire. fac me sentire
 ppter amorē filij tui dña mea
 Tandē pylatus dedit sententiā
 crudelissimā. Cogita qualiter
 clamauerūt amici eius qm̄ illā
 snām audierūt. Dem̄ ponūt
 crucē sup humerū eius delicia-
 tissimū ut portet ipam. Certe
 bene facēs knie q̄ uiuāes dñm
 tuū et dices. Date obsecro m.

cruce dñi mei et portabo eā.
O dñā mea credo q tu libentē
portares eā si posses. q qñs
nō posses tñ libentē accepisses
eā. O q̄ tristes et dolentes. q̄
clamātes et plorātes ibāt scē
mulieres sustentātes dñām
meam mrem non valentē se
sustine. Ad q̄ cōuersus dñs ihe-
sus ait. filie iherlm nolite fle-
re sup me sed sup vosipās flete
et sup filios vros. quia veniet
dies in quibz dicent. Beate stē-
les et ventres q̄ non genuerūt
et ubēa que nō lactauerūt.
Tūc incipient dicē montibz ca-
dite sup nos et collibz opite nos
Quia si in viridi ligno hoc fa-
ciūt. in arido q̄ fiet. Certe dñe
ihu verū est. quia si tu arbor
scā. lignū fructuosum et benedic-
tū tantū pateis et ramis tuis
spoliāis. quid erit de nobis mi-
seris. qui sumus lignū sicū ap-
tū pro igne. In hoc loco calua-
rie postmodū fit stacio **hora**
Hora scete cogita **septa**
bis dolēs et tristis hec
oīa que dicam tibi. Sed tñ nō
omīa de tempe suo sūt. quia a-
liqua fuerūt ante scē aliq̄ post.
uel forte oīa ante. Cogita q̄
usq̄ ad locū caluarie venit po-

pulus clamās post eū. et ibi oī-
bus videntibz expoliātus suis ves-
timētis. et cū maxio dolore. q̄
vestis intēior adhēbat ei fortitē
ppter sanguinē flagellacōis. et
tūc apparuit corp⁹ eius tam ele-
gantē figuratū totū cruentatū
O quātus dolor tibi mī scīssimā
cū aspices ista. Deinde pater
cruce dicit ei. Ascende ihesu as-
cende. O q̄ libentē ascendit. O
quātō amore p nobis ista susti-
nit. O quātā paciā. o quātā
mansuetudinē obediuit. O dñe
pater quantū in ipius obediā
delābaris. Et sic totus mundus
cruce leuat⁹ et extendit⁹. s̄ mī
eius scīssima velū qd̄ habebat
in capite posuit circa eū plena
ambietate et inuoluit locū vere-
cundie. O quāte voces et vula-
tus audiebant⁹ ibi ab aīas suis
et p̄cipue a mīe eius mestissi-
ma. qñ sic crudelitē eleuat⁹ et dis-
toto sacro corpe distendit⁹ et dis-
sipt⁹. et statim clauī grossissi-
mū inmittunt⁹ et sanguis inci-
pit manāe per cruce et fluere
usq̄ ad terrā. Considerā qualitē
vps est exaltat⁹ sicut p̄dixit.
oportet exaltai filiū hominis.
Et sicut moyses exaltauit serpe-
tem in hēmo et qui mordebant⁹

a serpente aspicientes in ipm
 sanabant. sic cōtra moſū et tēp
 tacionē dyaboli nō est medicā
 tū bona. ſicut ī cruce p nobis
 paſſū aſpice ſaluatorē. Videbis
 etiā dñm tuū ſtante ſup ſolum
 excelsū et paratū ad iudicandū.
 et ideo duos hoīes ponūt hinc
 inde iuxta eū. quoz unus ſalua
 tur alter cōdempnat. Videbis
 etiā xp̄m qui eſt p̄dēſex futu
 roz bonozū. qualit̄ exceſſis ma
 nibz offerre hoſtiā purā ſcilz car
 nē ſuā precioſā ſup altare cru
 cis. Videbis etiā m̄gr̄m tuum
 qualit̄ ſtat in alto. et p̄dicat ibi
 ſeptē uerba q̄ dixit in cruce pen
 deo. breuē tibi nota et ea deuoti
 one p̄tracta. Primo dixit p̄ cru
 cifixoibz. Pater ignoſce illis q̄
 neſciūt quid faciūt. ſcilz bonū
 m̄ch̄ et malū ſibi. Reuera ita
 eſt. q̄ qui malū facit neſcit qm̄
 tū culpam icurrit ſibi. et quan
 tū coronā acquirit alteri. Se
 cūdo dixit latroni. hodie mecum
 eris in paradiso. Et v̄e hodie et
 cōtraie accidit ita. qz qui deuoti
 te confiteet̄ pecc̄n ſua et bene ſta
 ti eſt cum dño in paradiso per
 grām et poſtea erit p̄ gloriā.
 Del eſt in paradiso idē in quādā
 requie conſc̄e ſue et ſecuritate.

Tercio cōmendauit m̄rem
 ſuā ſolacio deſtitutā meſtā et
 quaſi moriente diſcipulo. et diſ
 cipulū n̄r̄ diceus. mulier ec
 ce filius tuus. Et diſciplo. Ecce
 m̄r̄ tua. In hac cōmendacioē
 intelligim̄ non ſolū iohannē
 ſed totā xp̄i eccliam et qualibz
 fidelem aiām cōmendatā b̄te
 burgini ut ip̄a nos habeat in
 filios diligēdo nos. et bonū n̄r̄m
 p̄curando materno affcū. Et
 nos habeam̄ ip̄am in m̄rem
 dulciſſimā ſemp amando et ſup
 om̄ia poſt deū honoꝛando. Quā
 ſicut neceſſaria fuit paſſio dñi
 ad ſaluandū. ita neceſſaria
 fuit hec cōmendacio ad adiuto
 riū n̄r̄m et conſiliū. Et ideo ſe
 cure recurrēdū eſt ad eā pro
 quacūqz n̄citate et utilitate.
Quarto dixit. deus meus deus
 meus ut q̄ deliquiſti me. ut
 oſtendat dñs magnitudinē ſue
 pene. Sic enī gemit̄ dolebat
 ac ſi nō dei filius. ſi inimicus
 dei eēt. et caro xp̄i a deo de
 lecta eē videbat. nullū refri
 gerū recipies uel inuamen
 Et tñ pro bono n̄ro ip̄emet vo
 luit hec ſuſtinere. et ſic ſuſ
 tinebat ut nos alij exēplo ſuo
 talit̄ paciānt̄ ac ſi delicti vide

ant a deo. siue qm vlt dñs nos
pbare. uel nosipi volum⁹ no-
bis aliq̄s penas etiā inferre ut
sic dño nostro cōformemur in pe-
nis. ut eadē possim⁹ in glā con-
formari. **Q**uōto dicit dicit
o. et dederūt ei acetū cū felle
mixtū. sicut pdixerat per p-
phetā dauid. Dederūt in escā
meā fel rē. **E**cce qualis cena
dabat dño nro. hora emr iā ce-
nandi. sed p labore et dolōe nō
peccit pro cena nisi potū. Et
ad hram estimare potes q ml-
tū staebar. et filii dyaboli de-
derūt ei fel p cibo et acetū pro
potu. **O** miseri q̄ nos faciem⁹
q̄ aliē cenare et aliter potare
volum⁹ et delicias querimus.
Certe si nulle āms uiuēt homo
et cotidie ieiunāet in pane et
aqua. nō posset sufficienter cō-
pensāe vnicā cenam illā. **V**e-
rūptū qui potest capē capiat
quia dur⁹ est hic sermo p carna-
libz. et ideo non sapiūt id ē non
sentiūt cū sapore que dei sūt.
et ideo amittūt cōsolaciōes in-
ternas. quibz veri spūales mi-
sericordit cōsolant. **D**exto
dicit. Consumatū est. r. omne
opus meū qd in mūdo debui fa-
cē consumatū est et perfectū.

Et etiā omnis pena et oīs pugna
consumatū et pfectū est. **T**emp⁹
quoq̄ quo inter hoīes esse debui
ad honore dei p̄is et utilitatem
fidelū expletū est. **H**ora nona
Hora nonē cogitabis mentis
lugubri et deuota si piam
āam habes qualis dñs tuus a-
mantissim⁹ et oī graciositate ac-
ceptissim⁹. appropinquās morte.
incipit oculos deprimē et palle-
cē. et incipit inclināe caput ad
m̄rem suam. q̄si dans ei ultimū
aue. **A**ue dolōis et desolaciōis qd
non potuit ore uel uerbo expri-
mē pre nimia cōpassiōe et mes-
timabili dolore. et quasi cōmen-
dās ei corpus suū tam crudelitē
fossū et dissipatū. **Q**uo facto q̄
clusit dices ultimū uerbū scilicet
septimū. **P**ater in man⁹ tuas
cōmendo spiritū meū. et hec di-
ces expiunt. **C**erte potes itel-
ligē. q̄ hoc uerbū dicendo vidit
eū mater sua morientē et se de-
linqui in mūdo in tanto dolore
et anxietate. clamauit si tñ lo-
qui potuit et dixit. **O** fili dilitis-
sime q̄ faciet hec miserū et mes-
tissimā mater tua. **C**ui me mise-
rā rēcomendatū relinq̄tis. **F**ili
mi dilitissime memēto mei et
oīs familie tue quā sic desolatā

98
relinquitis. memento omni qui vo-
bis seruauit. **F**ili mi et ego misse
in in manus vras et pris vestri
comendo meipam et totam fami-
liam. **O** pater scie deus. omni pater
in manus tuas comendo filium
meum ymmo et dominum meum in quoniam
tuum possis et si non quoniam tuum debeo.
quia non possis quia iam defici-
o. et hoc desidero an filium meum
in conspectu tuo mori. **T**alia dices
et sustine se non vales estimo quod
corruit in facie sua super terram.
O hunc considera quanto dolore
plorabant omnes amici eius. quia
etiam hi qui cum ipso erant nichil
habere videbant tunc dolebant
sicut cetero et alii qui uidebant
ad videndum. reuertebant peruen-
ientes pectora sua dicentes. **V**ere
filius dei erit iste. **D**e hoc homo
iustus erat. **P**ost hec septem uer-
ba sacramentissima possumus facere
exclamaciones nostras. modo tenen-
do partem domini nostri contra uide-
os. modo compaciendo domino nostro. modo
matri eius. modo nobis miseris.
Et in fine cuiuslibet uerbi predic-
torum que dixit in cruce facere orationem
Hora vesp **h**ora vesp **h**ora vesp
ting venies hunc deuotio
gressibus et spiritualibus accessibus ad
deponendum dominum tuum de cruce.

et ad plangendum eum cum sua
matre benedicta. et ad lauandum
lacerum corpus eius sacramentissimum
sanguine respersum. et ad ungen-
dum eum ungentis sancte orationis. et ad
portandum brachis caritatis et
humilis orationis. et ad sepeliendum
cum bonis aromatibus bone conuer-
sationis ac bonis doctrinis et exem-
plis et lamentis et planctibus. et
coopies sub paunimento consue tu-
e amoris et deuotionis. et sedebis
ibi iuxta eum ad monumentum
eius scilicet dominum nostrum ihesum christum
Qui uiuit et regnat in secula
seculorum. Amen **E**xpliat **o**rationem
placens de passione domini **I**n-
pit **s**peculum **b**ernardi abbatis

Si quis emendacionis 2. 16
uite desiderio tractus
cogitacionum locuti-
onum operumque suorum sollicitus
explorator uniuersos excessus
suos corrigere nititur. in puris pa-
gine lectione et assidua medita-
cione tanquam in speculo interioris
hominis sui faciem contemplet.
In primis igitur ex quo surgit ad
vigilias vite sic tempus per momenta
singula deputat debet modicus et videtur
bonum semper faciat et malum ca-
ueat. **I**n oratione suo sepe dicat sibi
ipsum. **I**n modo mortuus es facies

istud. Ad psalmodiā semp cor
habeat. nisi ad aliqd sublimi
rignat. Sed et om̄ que ibi di
cunt. vsq; ad unam lram se p
certo noueit debitorē. uel dicē
di in choro suo uel audiendi i
alio. Ad interualla debet se die
ad orōem uel nōtati corpis
prouidē. Ita tñ ut vadēs sibi di
ci semp noueit. **D**ursū corda.
Non est at̄ spūalis ppositi det
mentū. si cogat infirmitas ri
goris p̄stim aliquitū relaba
re. **T**empe lectiois orare potit
aut si ad legendū accedat non
querat sciam sed sapore. Est e
m̄ sacra scriptura puteus iacob
ex quo hauriūtur aque que in
orōne fundunt. **N**ec sp̄ oraturō
ad oratorū est euadē. s; in ip̄a
lectioe contēplari potit et ora
re. **S**acris altari; si sacerdos ē
tamq; vnus ex s̄m̄is angelis i
spū totus assistit. **S**i minister
tamq; dño angelus ministrat.
Cū alijs eat ad laborē. ubi cōsi
det non qd̄ agat s; ad qd̄ uenit
Cessante manu spūs laborez ul
orando uel meditādo. q̄ius in
ip̄o labore idipm̄ facē teneat.
Ad mensā non solū fauces su
māt cibū. sed et aures esuriant
verbū dei. **N**on em̄ totus debet

manducā. s; sic occupet ad ver
bū dei. ut sole fauces sumant
cibū carnis. **D**e hoc at̄ plurimū
gaudeat. si ei vilioza q̄ alijs ap
ponant. **N**ā reuera feliciores
sūt qui in p̄tate sustinenda
fuerit animo fortiores. **I**n gra
tus exsoluēdis p̄ duob; se no
ueit supplicandū. uel pro p̄c̄is
sals eoz quoz elemosinis suste
tat. et forsitan ne corpi suo su
p̄ nōtatem indulseat. **S**i vo
cat̄ ad colloquiū sedm̄ regulam
leniter et sine risu et pauca uer
ba et rōnabilia loquat̄. et ante
q̄ ea p̄ferat bis ad linā ueniat
q̄ semel ad lingua. **S**i cū secul
larib; loquendū est. tūc maxie
adhibeat custodia ori suo. ut ni
chil oīno p̄ferat qd̄ non consistat
audiente. **S**ic ergo in cūctis se
habeat ut nemo dubitet qui eū
uideat qm̄ uere sit monachus.
Post q̄pletorū singulis dieb;
caplū sibi teneat. et cōuocatis
cogitacōibus suis. ponat eū eis
rōnem. diligēt cogitacōis quid
ip̄o die cogitacōe locucōe uel
ope deliquit publice uel pri
uatum. **E**t p̄ singulas noctes lec
tū suū lauans. hoc ē singulis
p̄c̄is lacrimis et dolore purifican
tis diligēt de singlis copulet.

In anstino publice de aptis. de occultis vō secreto frūrus cōfessionē. Que ut pfecti sit tria debz habe. scilz ut sit uolūtaria. munda et nuda. **V**olūtaria. s. p̄pria delibācione et p̄posito. **N**uda. ut nude put gessit confiteat̄ p̄cām suā. **M**unda. ne p̄cām suā predicer sicut sodoma et gomozm. sed pian et simplici itencioē se acutet **I**n caplo que publice offendit māifeste reuelet. et tamq̄ asistēs iudici in oibus se ibi habeat. loquat̄ uel respondeat uel p̄clamet. **C**lamor eius iterius et coteri oleo ciuitatis punctus. **A** nemme qualecūq̄ mun⁹ accipiat. **N**emine habeat familiarē. **I**n oibus fugiat singularitatis notā uel admiraōnis. **L**oquēs nihil dicit vñ multū eruditus multū ve religiosus possit putari. **A**d interrogata paucis respōdeat uerbis. **S**i de sc̄pturis si de moribz agat̄. aurem paret non lingua. **C**um loquit̄ non studeat eloquēcie. s. sermo eius sit poci⁹ rustican⁹ q̄ vrbannus. **I**n omibz agendis non studeat curialis uideri. **V**alua honestate fugiat oēs homines in p̄tate positos in p̄tē sc̄lares. **D**ectet̄ cōes labores lectioēs et cet̄as obseruācias. **I**n

quibz non sit vitula effinym docu diligē tritura id est ad hui⁹ mōi non consuetudinē s. deuocōē trahat̄. **O**raçioēs impatis primo loco habeat. ne sibi blandiat̄ de priuatis orōibz suis. que in s̄cdo loco ei habende sūt. cum in p̄ceptis orōibus desidiosus et negligēs fuerit. **S**i at̄ familiaritas mēdiat̄ hominū. multo magis mulierū. **S**it facies cōis cū ceteris. intus vō dissimilis. hoc est nō nimia ḡuitate contracta. non locutioē dissoluta. s. quadā mediocritate bona regat̄. ut de sc̄o martino legit̄. **F**aciē eius non fuscant ueror nec leuigant risus. **E**rit prudentis aie thesaurū suū sollicitē cōseruantis more moysi cornuā velare faciē. et quodam risu qui tñ modestus sit inteiorem glām et mentis ḡuitatē absconde. **C**omparanda est dies iustis diei p̄terite. ut ex eorū collatioē suū deprehendē possit p̄fectū monach⁹ aut defectū. **I**n oī actu vel cogitatu suo sibi deū adesse memoret̄. et omne tēpus in quo de ipō non cogitat̄ p̄didisse se cōputet. **S**it monach⁹ quasi melchisedech. sine p̄tē sine n̄re sine genealogia. nec

p̄rem sibi vocet sup̄ terrā. ymi-
no vō se existimet quasi ip̄e
et deus solus sit. **T**edio affectus
cōponat se meditando sup̄ pe-
trā in qua lauant̄ mortui et co-
gitet apud se quomō trahent̄
v̄su sepeliendi. nūc in tergum
nūc in faciē versant̄. Quomō
mutet caput. cadāt brachia. ri-
geat crura. tibiē iaceat. quomō
induant̄ consuant̄. quomō de-
ferant̄ humanoidi. cōponant̄ in
tumulō. quomō puluē conte-
gant̄. et sempiternē obliuioni
tradant̄. **Explicit speculū b̄ti
bernardi. Incipit liber eiusdem
de honestate vite Cap̄ p̄mū**

Dicitis a me fili et frater L. III.
kūne qd̄ nūq̄ et nūq̄
aliquē a suo p̄missore
audiu petiuisse. Verūpt̄m̄ q̄a
instanter id tua deuotio expos-
cit. cui iuste rōnabilē petenti
aliquē negare non possū. formu-
lā honeste vite tibi breuē descri-
bo sermone. quā si in xp̄i amo-
re audescēs p̄seuerant̄ seruaue-
ris. p̄culdubio vitā consequeris
eternā. **U**t igit̄ ab interiori
incipiēs ad exteriorē hōiēm ser-
mo p̄cedat. circa tui cordis pu-
ritatē te indefinēt̄ studē oportet.
quo totius puritatis ama-

tor deus ibi sedē tanq̄ in celo sibi
collocare dignet̄. **I**uxta illud. Ce-
lū michi sedes est. et terra scabel-
lū pedū meorū. **E**t itē. Anima
iusti sedes est sapiē. **N**ecessē est
ergo ut circa cogitacōes tuas in-
tendas et īstas. ut videlz̄ coram
deo cogitacōe seu meditat̄ p̄tenses
qd̄ in p̄ncipia hōim merito dicē uel
faciē erubescēs. **S**ciens nimirū.
q̄ sicut p̄ verba uel facta īnotescit
m̄ hōim. sic nimirū p̄ cogita-
ciōes marcūsc̄pto spiritu et deo.
Quia que dē hōibus. hec sūt
deo cogitacōes. **D**ñs enī nouit
cogitacōes hōim qm̄ uane sūt.
Et sicut ei nulla inuisibilis est
creatura. sic nichil d̄no cogita-
re potes q̄ eū lateat. **U**n̄ apl̄us
Unuus est enī sermo dei et effi-
ax et penetrabilior d̄ gladio an-
cipiti p̄tingēs usq̄ ad diuisionē
aīe et sp̄s compagū quoq̄at me-
dullarū et discretor cogitacionū
et intencionū cordis. **De contē**
Sit ergo **placē xp̄i cap̄ i**
semp̄ tibi xp̄s in corde et
nūq̄ ymago aua fixi ab animo
tuo recedat. **H**ic tibi sit abus et
potus. dulcedo tua et refectio tu-
a. cōsolacio tua. mel tuū et deside-
riū tuū. lectio tua meditacio tua.
orō tua vita et resurrectio tua.

De contemplacōe xpi hominis

Semp cogita illū aut positi-
tū in presepio aut pānis
inuolutū. aut in tēplo patri a-
parentibz pntatū. aut certe in
tēplo audientē doctores et inter-
rogantē qui docet hoīem scām.
et postea pntibus subditū. cui de-
iure subdit omnis creatura. aut
etiā turbas docentē. uel solū in
monte orantē. aut esurientē in
deserto panē uite et fontē sapie.
qui pascat inter lilia et ipset oē
aīal benedictione. Aut fatigatum
ex itinē sic sedē sup puteū fontē
grē. et cū muliercula sola solū
loquentē et totius mūdi statū
regentē. Aut factū in agonia
pluribus orantē. et oībus oīa suf-
ficiēt amnistiantē. Ab angelo
etiā ipm qui est dulcedo et conso-
lacio angeloz et hoīn consolaci-
onē recipientē. Aut ad colūpnā
sustentatorē mūdi et totius mū-
di colūpnā ligatū et flagella-
tū. et ipm qui est glā angelozū
spūs illicitū. palma in facie per-
cussū. spretū illusū. spinea coro-
na coronatū. obylzns saturatū.
Ad ultimū cū iniquo deputatū.
et p te in cruce pendentē et mori-
entē et spiritū suū in manus pa-
tris sui comendantē. pro iunctis

orantē. Sic erit igit fasciculus
uirre dulcis tuus ubi sic inter-
uera tua comorabit. **et sic de**
oībus auaritatibz dñi tui. Glo-
sa dicit. **Mors dñi quā ppter**
me subit in corde meo comora-
bit. **Et sic de oībus auaritati-**
bz dñi tui et amaritudinibz q̄si
quēdam fasciculū cōcepti dolois
colligas. vñ etiā amarū poculū
et dulces ut ita dixerit lacrimas
conficias **De contemplacōe xpi**

Quod si ali **f^m dimentē**
q̄n ardentissimo xpi a-
more succens volucis cū aplō
cognoscē et iā non scdm carnē.
leuabis parūper oculos mētis
ad victoriā resurgētis. ad ma-
iestatem in glā p̄ris cum patre
sedētis et regnantis. que sursum
sūt sapiens que sursum sūt que-
rens ubi xpus tuus est in dex-
terā dei sedens. **Nec tñ facies ibi**
morā longū. ne forte si diucius
maiestatis scrutator facies a glo-
ria opprimais **De humilitate**

Sane aī omnia te
noueris te oēm elacionē
cordis. iactanciā atq̄ arrogā-
ciam q̄si quasda pestes seu ve-
nenata aīalia et quoddā vene-
nū amarū omnino te fugere
debe. sciens p̄cū dubio q̄ in

mūdus est corā deo omīs qui
exaltat cor suū. Item spūas
nemine. nulli noceras. nulli de
trialhas. et in xpī noīe omīb;
pdesse coneris. Itē inferiore ce
teis atq; vilioze te non solū cre
das ex intimo cordis affectu. ve
rū etiā non dicas te pfectisse.
si nec aliqd te esse existimes.
Iuxta illud apli. Qui se existi
mat aliq; esse cū nichil sit se se
ducit *De habitudine corporis*

Ad huc sit *Capl' sextū*
Incessus tuus maturitati
te plenus gressus et honestus.
ut videt nō fractis gressib; am
bules. aut nō scapulas dextroz
sū uel sinistrorsū vergendo seu
vertendo nō erecta ceruice. non
pminente pectore seu nudato
sup humerū capite. que oīa le
uitate redolent. aut elacionē
ōndunt. aut ppositū sapiūt.
Incedēs ergo sedens stans. habe
to te deorsū reuoluēs in aīo
tuo q; puluis es et in puluere
reuerteris. et cor sursum habe *De*
visu et honestate faciei. vii

Ouātuncūq; versū nulla
curiositate qm potius
necessitate aspicias seu respici
as. Cristicā animi et maxie
in cōuentu simulac te decet.

quādam hilaritate premitens
in facie. *Prinati* autē nūq; vol
tus tuus in diūsa mutet. Et si
corā aliquo alicui rei causa ut
assolet aliq; fueris cōpulsus in
risū. non sit ex cūssus cū cachin
no. Tuus etiā curis interpone
gaudiū *De honesta occupa*

Nunq; sis ociosus qm aut
legas uel aliq; de scripturis
mediteis. uel certe qd melius est
rumina psalmos opando nichilo
min; necessant qd tibi fuerit in
unctū. ut nūq; dyabolus te ex
occupatū inueniat. Multa em
mala docuit ociositas. Illas vō
scripturas libecius legas. pcpue
que tibi erga xpī dñm tuā de
uocionē magis inflāmauerit q
alliciant intellcū. *Intellige que*
dico. Dabit tibi dñs intellectū si
in sensu cogitaueris circūspicione

Et cū ora *De orōe cap' ix*
ueris non impleas aures au
diencū in singultib; in suspiriis
si intende dñm deū tuū in cubili
cordis tui. *Proderit tñ ad compūc*
tionē habendā si ita semotus
facies. uel puras manus ad celos
elevando. si etiā tuius vocem
audire potueris. Nonnūq; ad sub
leuandā intencionē in celū aspi
cias. ut ibi sit cor tuū vbi xpūs

est in dextera dei sedens. Ab oratione
revertaris ad leionem. ut iterum
si leio in te fastidium submouerit
ad orationem te puocet. **De honesta**

Consortia societate

Quoniam maxime illorum qui
in barbes sunt quantum conuenien-
ter potes deuota. **S**icut ad cru-
cem sic ad cibum accedas. Numquam
lucum oculos in facie defigis. Num-
quam voluptate sed ueritate pascoris.
et fumes non sapor puocet appeti-
tum. Singularitatem fuge. contentate
esto contentus. scies quia caro pas-
cenda est et extinguenda sunt uici-
a. Sed qui tibi aliquid supponit
tunc dimittis paratum illud ac-
cipe. Hoc tamen in animo et in uolu-
tate tua sepe sit. magis alteri appo-
ne quam retinere. **De timore dei**

Done prudencie tue
modum. nec tibi sapiens vi-
dearis. Semper et ubique atque in om-
nibus opibus tuis time ne forte ex-
cedas in aliquo. Hinc beatus iob ait.
Debar omnia opera mea. sciens quod
non pro delinquenti. **De honesta**

Quoniam te in dormitione

Quoniam autem ad stratum lassus
deueneris te honestissime iacendo
componas. nec superius iaceas nisi
genua leuando calcaneos iungas
ad tibias. Quod si forte luxurie

te pompa concusserit. recordare
dilectum tuum positum super lectum dolo-
ris. et uniuersum stratum eius uer-
sum in infirmitate eius. hec dices
in corde tuo. Deus meus pendet
in patibulo. et ego voluptati ope-
ram dabo. Sic quod in uocato toto cor-
de nomine saluatoris. gemendo et se-
pe gemendo hoc nomen salutis
cessabit quassatio. Humiliter
te psalmos sompnus occupet. ut in
somnia sompnus psalmos dicat. **C**a-
sur reuocis ad uigilias laudem crea-
toris tui ex omnibus uiribus tuis.
et ad laudem creatoris et redemptoris
tui exalta in fortitudine uocem tuam.
Postremum purissimum erga christum
habeto amorem. nichil propter christum
aut quod est propter ipsum aut quod propter
ipsum non est amare memento.

De consideratione mortis

Si quoniam affectus tedio fueris.
iuxta lapidem quo lauantur
corpora mortuorum te componere medita-
do et diligenter cogita quomodo ibi
tractentur usu sepeliendi. nunc in
tergum nunc in faciem uersentur.
quomodo mutet caput. cadat bra-
chia. riget crura. iaceat tibie. quomodo
modo induantur consuantur. defera-
tur humana. quomodo componan-
tur in tumulo. quomodo puluere con-
tegnantur. quomodo uorentur a vermibus.

bus. quasi factus putrefactus consumantur. **H**umanaque tibi sit philosophia meditatio mortis assidua. Hanc ubicumque preberis et ubicumque fueris tecum porta et in eternum non peribis. **O**lymuis quod putaueram desepsi tibi que ipse agere nequeo. in te adimplere me reputas et optans quod michi deesse cognosco. quia perfectus tuus gaudium est michi et comina mea. in domino deo nostro. Amen. **Explicit de honestate vite Incipit meditationes beati Bernardi**

Multi multa sciunt et seipos nesciunt. alios inspicunt. et seipos deserunt. Deum querunt per ista exteriora. desentes interiora sua quibus interior est deus. Idcirco ab exterioribus redeunt ad interiora. et ab interioribus ad superiora ascendunt ut possim cognoscere unde venio a quo vado. aut quod sum. vel unde sum. et ita per cognitionem mei valeam pervenire ad cognitionem dei. Quanto autem in cognoscendo mei proficior. tanto ad cognitionem dei accedo. **S**ecundum interiorum hominum tria in mente mea invenio. per que deum recolo aspicio et concipisco. Sunt autem hec tria. memoria intelligentia voluntas sine

amor. **P**er memoriam dei reviviscor. per intellectum intueor. per voluntatem amplector. **C**um enim dei reviviscor in memoria mea cum invenio. et in ea de eo delector. secundum quod ipse donare michi videtur. **I**ntueor intelligentiam quod sit deus in seipso. quod in angelis quod in sanctis. quid in creaturis quod in hominibus. **I**n seipso est incomprehensibilis. quia principium et finis. principium sine principio. finis sine fine. **E**x me intelligo quod incomprehensibilis sit deus. quoniam memetipsum intelligere non possum quem ipse fecit. **I**n angelis est desiderabilis. quoniam in eis desiderant se prospicere. **I**n sanctis est delectabilis. quia in eo assidue felices letantur. **I**n creaturis est admirabilis. quia omnia potenter creat. sapienter gubernat. benignè dispensat. **I**n hominibus est amabilis. quia eorum deus est et ipsi populus eius sunt. **I**pse in eis habitat tamquam in templo suo. et ipsi sunt templum eius. **N**on enim indignatur singulos neque universos. **Q**uisquis eius meminerit eum quod intelligit ac diligit cum illo est. **D**iligere eum debemus quoniam ipse prior dilexit nos. et ad ymaginem et similitudinem suam nos fecit. quod nulli alteri creature donare voluit. **A**d ymaginem dei facti sumus. hoc est ad intellectum et noticiam filii dei. per quem intel-

ligitur et cognoscimus patrem et ac-
 cessi habemus ad eum. **T**anti cog-
 nitio est inter nos et dei filium. quod
 ipse dei filius est ymago. et nos
 ad ymaginem eius facti sumus. quam
 cognitionem etiam ipsa similitudo testa-
 tur. quoniam non solum ad ymaginem. sed
 ad similitudinem eius facti sumus. **O**
 portet itaque id quod ad ymaginem
 factum est cum ymagine convenire.
 et non in vacuo nomen ymaginis
 participare. **R**epentem ergo in no-
 bis ymaginem eius in appetitu pa-
 cis. in intuitu veritatis. in amore
 civitatis. **T**eneamus eum in memo-
 ria. portemus eum in conscientia. et ubi-
 que cum patrem veniemur. **M**ens si-
 quidem non est ymago eius est
 quo eius capax est. eius est parti-
 ceps esse potest. **N**on propterea ymago
 eius est quod sui meminit mens sed
 intelligit ac diligit. sed quia potest
 memnisse intelligere ac diligere a quo
 facta est. **Q**ue cum facit. sapiens ipsa
 fit. **N**ihil enim tam simile est illi su-
 me sapientie quam mens rationalis. que per
 memoriam intelligentiam ac volun-
 tatem in illa similitudine ineffabili con-
 sistit. **C**onsistit autem in illa non
 potest. nisi eius meminit eum quod intelli-
 git ac diligit. **M**emineat itaque
 dei sui ad cuius ymaginem facta est.
 eum quod intelligat diligat atque colat.

cum quo semper potest esse beatus. **B**eata
 anima apud quam deus requiem inven-
 nit. et in cuius tabernaculo requi-
 escit. **B**eata que dicitur potest. et qui
 creavit me requirit in tabernacu-
 lo meo. **R**egne siquidem ei non potest
 requiem celi deus. **C**ur ergo nos ip-
 sos deserimus. et in hinc exteriori-
 bus deum querimus. qui apud nos est
 si nos volumus esse apud eum? **R**e-
 uenit nobiscum est et in nobis. sed
 adhuc per fidem. donec videamus mere-
 ant per speciem. **R**ouimus inquit
 apud habitaculum christi per fidem in
 cordibus nostris. quia christus in fide.
 fides in mente. mens in corde. cor
 in pectore. **P**er fidem recolo deum
 creatorem. adoro redemptorem. expecto
 saluatorem. **C**redo videamus in omnibus
 creaturis. habet in mente. et quod
 hinc omnibus ineffabiliter iocundus
 et beatus est cognoscere in seipso.
Patrem et filium cum sancto spiritu cog-
 noscere. vita est eterna. beatitudo per-
 fecta. summa voluptas. **O**culus
 non vidit nec auris audiuit nec
 in cor hominis ascendit. quam clari-
 tas quam suauitas. quam iocun-
 ditas sit in illa visione. in qua deum
 facie ad faciem videbimus. qui est
 lux illuminatorum. requies excitato-
 rum. patria redemptorum. vita vi-
 uentium. corona vincientium. **I**ta

in mente mea quādā ymaginē
illius sūme trinitatis respicio. ad quā
sūmam tinitatē recolendā inspici-
endā et diligendā ut eius recorder
eius delecter. ut eā contēpler et con-
plectar. Totū id quod uiuio debeo ei
referre. Quēs ymago dei est ī qua
sūt tria. scilicet memoria itelligenci-
a et uolūtas. Memorie tribuunt
omne id quod scimus. etiā si nō
cogitamus. Itelligēcie tribuunt
omne quod uerū cogitatio tuemini.
quod etiā memo-rie cōmendamus.
P memoria patri filius sumus. p
itelligenciā filio. p uolūtatē
spūi sancto. Nichil spūi sancto tā
sile in nobis est quā uolūtas uel a-
mor sue dilēctio que excellētia uo-
lūtas est. Dilēctio dei donū est. i-
ta quod nullū donū hoc dono dei est
excellēcius. Dilēctio namque que ex
deo est et deus est. pprie et spūs scūs
dicitur. per quē caritas dei diffusa
ē in cordibus nris. p quā tota tiri-
tas inhabitat in nobis **De mis-
eria hominis secundū carnem**
Secundū estiorē hōiem de
pntibus illis uenio. quā me
ante fecerūt dāpnatum quā natū.
pccōres pccōrem in suo pccō ge-
nererūt. et de pccō suo nutrierūt.
miseri miserū in hac lucis mis-
eriā induxerūt. Nichil ex eis ha-

beo nisi miserā et pccā. et corrup-
tibile hoc corpus quod gesso. **N** illos
bō festino qui morte corporis hūc ex-
ierūt. Cū eorū sepulchra respicio. nō
in uicio in eis nisi cinerē et uermē
fetoze et horroze. **Q**uod ego sū illi
fuerūt. et quod illi sūt ego ero. **Q**uod
sū ego? homo de humore liquido.
fui at in moneta conceptus de hū-
mano semine conceptus. deus spū-
na illa modicā cōdensando caro
facta est. postea ploras et ciulās
traditus sū hūi mundi exilio. **E**t
ecce iā moroz plenus iniquitatibus
et abhōiacionibus. iam iā pntibus
aij districtū iudicē de meis opibus
rōnem redditurū. **D**e iudicij mis-
ero cū ueniet dies illa iudicij. et ap-
ti fuerūt libri in quibus omnes mei a-
natus et cogitacōes dño pntē re-
citabunt. **T**ūc demisso capite pntē
confusioē male conscie in iudicio
coram dño stabo trepidus et anxius.
Depote cōmemorās scelerū cōmissa
meorū. **E**t cū dicit de me. ecce hō
et opa eius. **T**unc reducā et reuo-
uant ante oculos memoie omnia de-
licta et pccā mea. **Q**uādā namque
ui diuina et mirā celestitate fiet.
ut cuius opa sua bona uel mala
cūcta in memoriā reuocent. et
mētis intuitu mirā celestitate cer-
nant. ut accuset uel excuset me.

moria conscia consciam. atq; ita
 simul et singli omnes iudicent.
 Iudiciū faciet gestozū quisq; suoz
 Cūctā q; cūctoz cūctis archana pa-
 rebū. Qd' em̄ nūc confiteri eru-
 besim⁹. tūc oībus māifestabit.
 Cūca q; hīc dissilando palliant
 totū illic vindex flāma cōburet.
 Ignis vbiq; feros ruptis regnabit
 habens. Quāto q; diuicius expec-
 tāt nos de⁹ ut emendent⁹. tanto
 districti⁹ iudicabit si neglexerim⁹.
 Cur ergo tanto peccatū istā desi-
 deram⁹. in qua quāto plus viuunt
 tanto plus peccant⁹. Quāto vitū
 est longior tāto culpa est mīosior.
 Cotidie namq; crescūt mala. et
 subtrahunt bona. Assidue varia-
 t homo per pspem et adūsa. et
 ignozat qm̄ moriat. Sicut ei stel-
 la in celo choruscās velocit' currit
 et deficit repente. et sicut scintilla
 ignis subito extinguit' et in ci-
 nere redigit'. Sic cito finitū dat'
 istam certū vitium. Est hō res sin-
 gulis res durās tpe paruo. Est ergo
 silis flori q' crescit in aruo. Sic
 homo dū stare videt' cito cadit.
 Dū em̄ libenter ac iocūdistime
 morat' homo in hoc mūdo diuq;
 se victurū arbitrat'. ac multa in
 longa tpe disponit agenda. sibi
 to rapit' in morte. et ex iprouiso

anima auferit' a corpe. Derūptū
 cū magno metu magnos q; dolo-
 ribz sepatur aīa a corpe. Veniūt
 em̄ angeli assumē eam ut pdu-
 cāt illam an̄ tribunal iudicis me-
 tuendi. et tūc illa memorās opa
 sua mala et pessīa que die noctu
 q; gessit. cōtremiscit et querit il-
 la fugē. inducias q; petē dicens.
 Date michi vni⁹ hōre spaciū.
 Tūc q̄si simul loquētia eius opa
 dicent. Tu nos egisti opa tua su-
 m⁹ non te deserim⁹. semp tecum
 erim⁹. tecū pergen⁹ ad iudiciū
 Vicia quoq; multis modis mul-
 tiplicabz q; crimibus actusabūt e-
 am. multa q; falsa testiōia adū-
 sus eā inuenient tanq; vera. ut
 ad eius dāpnationē satisfaccē pos-
 sint et sufficē. Demones vō ter-
 ribili vltu et horribili aspēu e-
 ā terrebūt. ingenti furōe eam
 psequunt' tam terribilit' q; hor-
 ribilit' volentes retinē eam et
 possidē nisi sit q' eripiat. Tūc ani-
 ma inueniens oculos clausos ⁊ os
 alios quoq; corpis sensus p quos
 solebat egredi et delāri in hīs
 extērioribz reuertet' ad se et vidēs
 se solā et nudā ingenti horrore
 concussā despaciōē deficiet in se
 et cadet sub se. Et quia amore
 mūdi et carnis voluptate. del

201
amorem dereliquit. a deo misera
in hora tante necessitatis delinquitur
atque demonibus tradetur in inferno
crucianda. Sic anima peccatoris
in die quam ignorat et hora quam
nesciat impit a morte et segregatur
a corpore. Pergit ergo miseris plena
tremens ac dolens. Et cum nulla
excusatione habet quam pro
peccatis suis possit ostendere contabescit
et pertimescit ante deum apparere.
Iugenti horrore concutitur et multiplicibus
cogitationum estibus agitatur. cum
ingruente solutio carnis. et auxiliis
subductis a medio omnibus. se et
illum terminum considerat cui
appropinquat. et post paululum
hoc tormentum inuenit quod in
perpetuum non potest mutari. Considerat
plane eternum iudicem quem distinctus
veniet. et ante severitatem tantae
iusticie quibus rationes vite sue
ponat. Si enim omnia opera que intel-
ligere potuit deventavit. verumquam
cum coram districto iudice illa que
magis in semetipso non intelligit
pertimescit. Crescit pavor cum cogitatur
quod vitam huius vite nequaquam
sine culpa transire potuit. Nec
hoc quidem quod laudabile videtur in
aliquo reatu est si remota pietate
iudicetur. Quis enim considerans
valeat quantum mala per momenta

tempus perpetuum. et quantum bona
facere negligimus. Sicut enim peccatum
est perpetuatio mali. sic delictum est de-
seruio boni. Grauis siquidem iactura
est cum nec bona facimus nec bona
cogitamus. sed cor nostrum per vana et
inutilia deseruimus per vagari. Omnes
humana curam cum vana in-
te cum dura mors ostendit sua iura.
Annus tamen difficile est cor tenere et
ab illicita cogitatione obseruare. Ni-
hilis etiam difficile est terrenas oc-
cupaciones absque peccatis instruire. Quia
propter nullum seipsum diuinitatem et
comprehendere perfecte potest. sed multis
cogitationibus occupatus sibi inetrabili
aliqui manet incognitus. ut omnino
quod tolerare nesciat. Propterea vixente
exitu subtiliori terret metu. quod et
si illa que sciuit nunquam se pretermisisse
meminit. formidat tamen ea que nesciat.
Quamuis merito se debeat a carne ali-
Humana insignita dei enare
ymagie decorata similitudine
desponsata fide. dormita spiritu. redempta
in sanguine. deputata cum angelis.
capax beatitudinis. heres beatitudinis.
romis princeps. quod tibi coram cum car-
ne. Non ista patris propter carnem.
aliena peccata tibi imputant. et iusti-
cie tue quasi peccata menstruat re-
putant. atque turpia ad nichilum esse
reducta. et quasi nichilum et tamen

reputati. Nichil aliud e caro cu
 qua tibi tanta est societis nisi se
 ma caro fa. fringili vestita deco
 re. Sed q erit postea nisi cadau
 miseru et putridu et abus vni
 u. Nam qntuunqz extollit sem
 p caro est. Si diligēter consideres
 quid p os q per nares p cetos q
 corpis meatus egrediat. vilis
 sterquilium nuq vidisti. Si sin
 gulas eius misceas emicare velis
 q sit onerata peccis. uretita vici
 is. occupata passionibz. polluta
 illusionibz. prona se in malum.
 et in omne viciu pchuis. plenam
 oī confusioe et ignomia inuicies.
 Propter carne homo vāitanti silis
 factus e. qz ex illa concupie vici
 u trahit. quo captiu tenet et in
 curuat ut diligit vāitātē et in
 iquitatē opetur. Attende homo
 q fuisti an ortu. et q es ab ortu
 usq ad occasu. atq quō eis post
 hac vita. pfecto fuit tepus q nō
 eras. postea de vili materia factus
 es et vilissio panno involutus. mē
 struali sanguie fuisti nutritus in
 vtro materno. Lunicā tua fuit
 pellis secūda. Sic indut et or
 natus venisti ad nos. nec memoz
 es q vilis sit origo tua. Forma
 fuoz ppli. feruoz iuuēilis opesq
 subripuere tibi noscē q sit homo.

Nichil em aliud est q sperma fe
 tidu. factus stercozu. et abus ver
 miu. Vn supbit homo cui con
 ceptio culpa. nasci pena. dolor vi
 ta. nāe mozi. Post hoīem vermis
 post vermē fetoz et horroz. sic i
 non hoīem vertit oīs homo. Cur
 g superbis homo attendes q fu
 isti vile semen et sanguis congu
 lat in vtero. deū miseris hui
 vite expōitus et pccō. postea ver
 mis et abus vermiu futurus es
 in tumulto. Ad supbis puluis et
 cinis. cui conceptio culpa. nasci
 miseria. viuē pena. mozi angusti
 a. Cur carne tuam pccosis rebus
 impingnas et adornas. q post pau
 cos dies vices deuozaturū sunt.
 i sepulchro. Nam vō tuā non
 ornas bonis opibus. q deo et ā
 gelis pntanda est in celis. Qua
 re aīam tuā vilipēdis et ei car
 ne pponis? Domina ancillari.
 et ancillā diuāri magna abusio
 est. Totus siquidē iste mūdus ad
 vniū annie precū estimari non
 pōt. Non em deus p toto mūdo
 aīam suā dare voluit. quā pro
 aīa humana dedit. Sublimius
 est ergo aīe precū. que non nisi
 sanguie xpi redimi potuit. Quā
 ergo cōmancione dabis p aīa
 tuā? Quare p nichilo das illā?

Fonne dei filius cū eēt in sinu
pātis a regulibz sedibz p ea descē
dit ut eam libāret a pātēte dyā
bolū. quā cū vidisset pātōz fumi
bz nretitā. iam iāqz demōnibz
trudendā ut morte ppetua dāp
naret̄ fleuit sup illam q̄ se fle
re nesciebat. **N**ec solū fleuit. s̄
se occidi pmissit. ut pātōsi sangui
nis sui pātō eam redimet̄. **A**spi
ce mōrtis pro te dat̄ hostia t̄lis.
Agnosce homo q̄ nobilis est aīa
tua. et q̄ grauiā fuerit vlnēa
eius p quibz nātē fuit xp̄m do
minū vlnērā. **S**i uon eēt her
ad mortē sempiternā. nūq̄ pro
eoz remedio filius dei moreretur.
Noli ergo vulpendē aīe tue pas
sionē. cui a tāta maiestate tan
tā vides exhibēi compassionē.
Fudit ip̄e lacrimas p te. laua
et tu p singlas noctes lectū tu
ū cordis compūctioē et lacrima
rū assiduitate. **F**idit ip̄e san
guinē suū. funde et tu tuū co
tidiana corpis afflictioē. quē
si semel p xp̄o ponē non potes
saltē minori quodā sed longiori
marturio pone. **N**oli attendē qd
curo velit s̄ quid sp̄s posat. **T**ūc
em̄ glōsus erit cū ad deū suū re
dicat. ita tñ si e corpe nūmū scāt
tulerit. et de corde terferit omne

fordidū. **S**i vēs dicas non possū
mundū spernē et carnē meā con
o habē. **D**ic michi ubi sūt ama
tores mūdi. qui aī pauca tempa
nobiscū erūt. nichil ex eis remā
sit nisi cinēs et vermes. **A**tende
diligent̄ quid sūt uel q̄ fuerūt.
Homīes fuerūt sicut tu. comedē
rūt biberūt riserūt. dixerūt in
bonis dies suos et in pūcto ad in
ferna descenderūt. **H**ic caro eoz
vermibz et illic aīa ignibz depu
tat̄. donec rursus ifelici collegio
colligati. sempiterns inuoluant̄ in
cendns qui socii fuerūt in viciis.
Una namqz pena t̄plicat. quos
vñ amor in crimē ligat. **Q**uid
p̄fuit illis tānis glā. breuis leti
cia. mūdi potēcia. carnis volup
tas. false diuicie. magna fūlū.
et magna concupia. **U**bi risus.
ubi iocus. ubi iactācia. ubi arro
gancia. de tāta leticia quāta ff
ticia. post tantā uoluptatē tan
gūus miseria. de illa exultatōe
cecidērūt in grandē r̄uinam et
magna tormētā. **Q**uid q̄ illis
accidit tibi accidē p̄t. quia hō es.
Homo de humo. limus de limo.
de terra es de t̄ra viuis et t̄ ter
rā reuertēis. qñ venet vltima
dies q̄ subito venet et forsan
hodie erit. et certū est qz mori

Si in carne delictis cruciaberis in carne.

eris. si incertū est qm̄ aut quo-
 mō aut ubi. qm̄ ubiq; te expec-
 tat mors. Tu quoq; si sapiēs fu-
 eris ubiq; eā expectabis. **I**n car-
 ne sequeris punicis in carne. si
 curiosas vestes req̄ris. p̄ ornatu
 bestū subter te sterneret tinea et co-
 oymētū tuū erūt vermes. **I**usti-
 cia em̄ dei aliud iudiciē non p̄t n̄
 q̄ merent̄ opa n̄ra. **Q**ui em̄ plus
 diligit mūdū q̄ deum. seculū qm̄
 claustrū. gulā q̄ abstinentiā. lux-
 uriā q̄ castitatē sequit̄ dyabolū
 et ibit cū illo in simplicū eternū.
Qspuras tūc meror erit. q̄s luctū.
 q̄ tristitia cū sepabunt̄ iusti a cō-
 foras sanctorū et a visiōe dei et in
 p̄tate demonū tudent̄. et ibunt̄
 cū impiis in ignē eternū. ibi q̄
 semp̄ erūt sine fine in luctu et
 gemitu. **P**ocul q̄ppe exulati a be-
 ati paradisi patria cruciabunt̄ in
 gehennā p̄petuā nūq̄ lucem vi-
 suri. nūq̄ refrigeriū adepturi. s̄
 per milia milia annorū in infer-
 no sic insecabiliter sūt cruciandi.
 et nūq̄ inde libandi. **U**bi nec qui
 torquet aliq̄n fatigat̄. nec qui tor-
 quer̄ aliq̄n morit̄. **S**ic em̄ ibi ig-
 nis cōsumit ut semp̄ reseruet. sic
 tormētā agunt̄ ut semp̄ innouē-
 tur. **I**uxta vō qualitātē culpe pe-
 nā sustinebit vnusq; q̄ gehenne.

et filies culpe rei suis filibus uī-
 gent̄ cruciandi. **N**il aliud ibi au-
 dit̄ nisi fletus et planctus et gem-
 tus et ululatus. merores atq; stri-
 dores dencū. **N**ihil q̄ videbit̄ nisi
 vermes et laruales facies tortoz
 atq; teterriua nūstra demomoz
Vermes crudeles mordebūt inti-
 ma cordis. **H**inc dolor inde pa-
 uor gētus stupor et timor hor-
 reus. **A**rdebūt q̄ miseri in igne
 eterno in eternū et ultra. **I**n car-
 ne cruciabunt̄ per ignē. in spū
 per consciē verne. **I**bi erit dolor
 itolerabilis. fetoz incompatibilis.
 timor horribilis. mors corpis et
 aīe sine spe venie et misericōdie. **S**ic
 em̄ morient̄ ut semp̄ viuant. et
 sic viuet̄ ut semp̄ moriant̄. **I**ta at̄
 anima peccoz in inferno p̄ pec-
 catis suis cruciat̄. aut in paradiso
 p̄ bonis opibus collocat̄. **N**unc
 q̄ alterū e duob; eligim; aut
 sp̄ cruciari cū impiis. aut p̄petu-
 alit̄ letari cū sanctis. **B**onū siqui-
 dē et malū mors et vita an̄ nos
 sūt positi. ut ad qd̄ voluerim;
 manū extendam;. **S**i tormenta
 non terrēt nos saltē munitent̄ p̄
 ima **De p̄mo videndi deū et**
Premiū est gl̄ā celesti
 vidē deum. viuē cū deo vi-
 uē de deo. esse cū deo. eē in deo.

qui erit oīa in oībus. **H**abē deū
qui est summū bonū ibi est sum-
ma felicitas. sūma iocūditas. ve-
ri libertas. p̄fecta caritas. et̄na
securitas. et̄ secura et̄nitās. **I**bi ē
vera leticia. plena sc̄ia. oīs pul-
chritudo et̄ oīs b̄tudo. **E**st ibi
pax pietas b̄itas lux virtus ho-
nestas. **G**audia leticie dulcedo vi-
ta p̄hemus. **G**lā laus requies. a-
mor et̄ cōcordia dulcis. **S**ic cū deo
b̄tus erit in cui⁹ conscia p̄am nō
fuit inuentū. videbit deū ad vo-
luntatē. habebit ad uoluptatē. fru-
et̄ ad iocūditatē. **I**n eternitate
vigebit. in veritate fulgebit. in b̄i-
tate gaudebit. **S**icut habebit per-
manendi et̄nitatē. s̄ cognoscendi
finalitatē. requiescendi felicitatē.
Cuius siquidē erit illius sc̄e ciuita-
tis. cui⁹ angeli sūt ciues. deus p̄r
templū. filius ei⁹ splendor. sp̄s
sc̄is caritas. **C**iuitas celestis
mansio. secura p̄ria. totū contines
q̄ delectat. p̄lius sine murmure.
incole q̄eti. homines nullā indigē-
ciā habentes. **Q**uā glōiosa dicta sūt
de te ciuitas dei. sicut letancium
oīm habitatio est in te. **O**mnes le-
tantur in te in leticia et̄ exultatōe.
oīes delatantur de deo. cui⁹ aspec-
tus pius. facies decora. eloquiū
dulce. delatābilis ad videndū. su-

aus ad habendū. dulcis ad p̄fru-
endū. **I**pse p̄ se placet. et̄ p̄ter se
sufficit ad meritū. sufficit ad p̄mi-
ū. nec extra illū q̄q̄ aliud querit
quia totū in illo inuenit q̄q̄ desi-
derat. **S**emp̄ liber illā asp̄icere.
semp̄ habē semp̄ in illo delectari.
et̄ illo p̄fru. **I**n illo clarificat̄ in-
tellectus et̄ purificat̄ affectus ad cog-
noscendā et̄ diligendā veritatē.
Et hoc est totū bonū hominis nosse
sc̄i et̄ amare creatorē suū. **Q**uā
q̄ nos angit vesania victoz sc̄ie
abstinētiū. hui⁹ mūdi sequi nau-
fragiū. vite labentis pati infortu-
niū. impie tyrādis ferre domini-
ū. et̄ non magis cōsolare ad sc̄oz
societatē. ad angeloz felicitatē.
ad solēpmitatē sup̄ne leticie. et̄ ad
iocūditatē q̄templatē vite. ut
possim⁹ intrāre in potēcias d̄i et̄
vidē sup̄habundātes diuitias b̄i-
tatis ei⁹. **I**bi vacabim⁹ et̄ videbi-
m⁹ q̄ dulcis est d̄s. et̄ q̄ magna
multitudo dulcedis eius. videbim⁹
angeloz decorē. glōrie sc̄oz splen-
dorē. et̄ regie p̄ntis honorem.
Cognoscem⁹ p̄ris potēciā. filii
sapiam. sp̄s sc̄i benignissimam
clemenciā. **E**t ita habebim⁹ noti-
ciā illius sūme trinitatis. **Q**uā cor-
pa per corpus videm⁹. ymagines
etiā corpori spiritu termin⁹. **Q**uā

vero ipsam veritatem puro mentis
 intuitu videbimus. **O** beata visio.
 vide deum in seipso. vide in nobis
 et nos in eo felici iocunditate et
 iocunda felicitate. **Q**uidquid desidera-
 mus totum habebimus. nichil ampli-
 us desiderantes. et quicquid videbimus a-
 mabimus. ipso amore beatitudinis beati-
 tudine amoris et suavitate com-
 plectentis. **H**ec erit summa contente-
 plationis. et hec erit summa illius fe-
 licitatis. quam intelliget in suo pu-
 ro esse successa deitas. comprehendet
 modo incomprehensibilis tantis pa-
 terit dimittere ardua. videbit
 et amabit deus. **E**t hec visio et
 dilectio totum cor hominis implet et
 faciat. **T**ota erit illius beatitudinis
 consummatio. **O**na erit omni lingua
 iubilatio indefessa. unus affectus.
 amor eternus. patebit veritas. imple-
 bit caritas. et erit integra corporis
 et anime societas. fulgebit sicut sol
 huiusmodi glorificata. **Q**uieta erit
 et concordans carnis et spiritus suavitas
 angelorum et hominum unum erit gau-
 dium. unum colloquium. unum conui-
 uium. **N**on languet amor nec
 liquefiet dilectio. partibus omnibus
 bonis nulla erit dilatio afflictio.
 quam beatificat diuine maiestatis
 presentia omnibus erit omnia. et erit
 ibi quod bonum omnipotentia sapientia.

pax hominis iusticia et intellige-
 cia. **N**on erit in illa pace diuer-
 sitas linguarum sed pacifica et con-
 cordia morum et affectuum
 in torere illius voluptatis. nichil
 ultra appetit accumulata facietis
 tanta erit felicitas. **I**bi siquidem
 erit cumulus felicitatis. supermi-
 nes gloria et superhabundans leti-
 cia. **I**n ad hec quod idoneus. perfec-
 to verus penitens. bonus obediens
 amabilis socius. fidelis seruus.

Quis sit verus penitens

Verus penitens semper est in
 dolore et labore. dolet de
 peccatis peccatis. laborat pro futuris
 cauendis. **V**era siquidem peniten-
 tia est sine infusione de peccatis
 dolore. **H**ic enim verus penitens pla-
 git commissam ne committit plange-
 da. **I**risor namque est et non verus
 penitens qui adhuc agit quod peni-
 teat. **I**n ergo vis verus penitens
 esse cessa a peccato. et noli amplius
 peccare. qui manet est penitencia
 quam sequens conquirit culpa.

Bonus obediens **obediencia**
 dat suum velle et suum nol-
 le ut possit secum dicere. **P**aratum
 cor meum deus patrum cor meum.
Quodcumque preceperis paratum est
 ad nutum. nutum tuncus obediencia. **P**a-
 tum ad prospera. paratum ad aduersa.

Patium tibi vacare. p[ro]ximis m[is]t[er]e. m[is]m[is] custodire et in celestiu[m] cont[em]plac[i]o[n]e requiescere. fidelis obediens nescit moras nec mandatu[m] parastinat. s[ed] parat oculos visu. aures auditu. lingua[m] voci. cor amori. manus op[er]i. pedes itineri. Et sic se totu[m] colligens int[er]ra. ut vocē externis audiat. sperantis in celis om[n]i bonoz affluencia suppetebat. s[ed] paup[er]is non t[em]er[er]ebat in eis. Porro in terris habu[m] dabat hec sp[irit]us et homo nesciebat preciu[m] eius. Hanc v[er]o veniebat querere dei filius. ut eā nobis suamitac[i]o[n]e faceret preciosam. **Quis**

Amabilis sit bonus focus. Focus o[mn]ibus est officiosus. q[ui]a deuotus ad deū. benign[us] ad p[ro]ximū. sobrius ad mundū. d[omi]n[us] seruus. p[ro]ximi focus. m[un]di d[omi]n[us]. Supiora habet ad gaudiū. equalia ad consortiū. infeiora ad seruiciū. Nulli oneros[us] sed infeiora redigit ad vtilitatem medior[um] et ad honore[m] supiorū. Supiora sequens infeiora trahēs. ab illis possessus ista possides. **De contē**

Aidelis seruus est in plac[i]o[n]e contēplac[i]o[n]e dei et custodi a sui. Custodie q[ui] tue p[ro]p[ri]us adhibe o[mn]em diligentia[m]. Deū intelligēs te nuq[ui]am posse suffice ad te custodi

endū tuā industria. diuinā implora clemencia[m]. Item q[ui] ad completā in te creatoris tui voluntate bonā et beneplacite[m] atq[ue] p[er]fectā angelicā exora tutela. p[ro]troama quoq[ue] om[n]i cū xp[ist]o regnā tuū sup te exora. Curre p[er] singulos supplica singulis et simul o[mn]ibus da[m]na et dic. Misere[m] mei misere[m] mei salte[m] vos amici mei. Recipite fugitiuū v[est]rū et fraternelē et consanguineū in sanguine redēptoris. En paup[er] stat ad ostiū. clamat et pulsatur. ap[er]te pulsanti et cōducite usq[ue] ad regē. ut p[ro]stantus corā illo iudicē ei om[n]es miseras meas et necessitates q[ui]s pacior. Ad extremū v[er]o prelato tuo cor tuū cū omni p[ro]p[ri]e recōsigna. Nullū remaneat in eo p[er]ic[ul]ū. q[uo]d non p[ro]p[ri]ū p[ro]fessio[n]e delectat. Ihesū xp[ist]ū eadē sup cor tuū sicut signaculū pone. Cū em̄ xp[ist]us ostiū cordis custodit et est cordis ostiari[us] ut per illū ingrediant[ur] et egrediant[ur] vniūse familie cordis. Consequēter assit milia milia angeloz ad fores exteriōriū sensuū excubanciu[m]. nec audet aliē eugena nr[ati]p[er]e terribiles illas acies p[ro]pter ostiariū reuēcia[m] et angeloz custodia[m]. **De vtilitate**

Integritate discussio[n]is tue tue discussio[n]is curiosus ex

plorator. vita tua cotidiana dis-
 cussione ebamina. **A**tende dili-
 gent quantu pfacis uel quantu
 deficiis. qualis sis i moribz et qua-
 lis sis in affectibz. q̄ similis sis do-
 et q̄ dissilis. q̄ ppe uel q̄ longe.
 non locor interuallis s̄ moru af-
 fectibz. **D**uide cognosce te. quia
 multo melior et laudabilior es si
 cognosco te. q̄ si te neglecto agnos-
 tes aut s̄ sideru. uires herbaru. co-
 pletoeco homi natis animaliu.
 et habes om̄i celestiu et terrestri-
 u sciam. **R**ecorde ergo te tibi. et si
 non s̄p aut sepe saltē interdum.
Rege tuos affectus dirige actus. cor-
 rige excessus. **I**n te nichil rema-
 neat idisciplinatū. pone om̄es
 transgressioes tuas an̄ oculos tuos.
Distate te an̄ te tangi aliu. et sic
 tenetipm plange. plora in q̄ta-
 res tuas et pct̄n quibz deū offen-
 disti. **I**ndica ei miseras tuas. on-
 de ei malicia aduersarioz tuozu.
Cuq̄ corā eo te in lacrimis mac-
 tueris. p̄cor te ut memor sis me-
 i. **E**go enī eo quo cognoui te in
 xpo diligo te. et illuc mencionē
 tui deferro. ubi et illicita cogita-
 cio suppliciu. et honesta meret̄
 premiū. **A**d altare q̄ppe dñi cū
 pct̄oz sto sed sacerdos. tua me co-
 mitat̄ meozia. **T**u uo michi uicē

reddis si me amaucis. et ozonū
 tuaru participē feceris. ibi re-
 cordacōe teū presens eē desidēo
 ubi p te et tuos familiaribz de-
 uotas p̄ces corā dño fundis. **N**ec
 mireis quia dñi p̄sens. qm̄ si me
 ideo amas q̄ ymago sū dei. ita
 tibi p̄sens sū ut tuip̄e tibi. **Q**u-
 qd̄ enī tu es substācialit̄ hoc ego
 sū. ymago enī dei est oīs annua
 rōnalis. **P**nde qui in se ymagi-
 nē dei querit. tam p̄ximū q̄ se
 querit. **E**t qui illā in se q̄rendo in-
 uent. in om̄i hoīe eandē cognos-
 cit. **D**isio uerō aīe intelligēs est.
In q̄ te uides me uides. qui nich-
 il aliud sū q̄ tu. **E**t si deū diligis
 me ymagine dei diligis. et ego
 diligendo deū diligo te. **E**t ita dū
 unū querim⁹ et ad unū tendim⁹
 semp̄ inuicē in nobis p̄ites su-
 mus. s̄ in deo in quo nos diligi-
 mus **Q**uid debem⁹ facē cum
Qum ad ozandū **o**zamus
 siue ad psallendū in ecclia
 intrueris. fluctuantiū cogitacō-
 nū tumultus exteri⁹ relinque.
 curā q̄ om̄ exterioroz penitus ob-
 liscē. ut sōli deo possis vacare.
fieri enī non p̄t ut cū deo aliq̄s
 loquat̄. qui ecclā tacens cū toto
 mūdo fabulat̄. **I**ntende q̄ illi.
 qui intendit tibi. **A**udi illum

loquentē tibi ut ipse exaudiat
te loquentē sibi. Ita fiet si dominus
laudibus soluendis debita reueren-
tia et sollicitudine assistas. si sin-
gula uerba domine scripture diligen-
ter itendas. Non quod ego ista faciam
dico. sed quod facere uellem et non fecisse
penitet. et facere non piget. Tu uero cum
maior gratia concessa est. deuotis pri-
oribus pijs aures domini ad te flecte la-
crimis ac pijs suspiriis. pro tuis
excessibus illum dementem exora. atque
canticis spiritualibus in omnibus operibus
tuis illum lauda et glorifica. Nil
enim magis superis ciuibus spectare
libet. nil regi summo iocundius ex-
hibet. sicut ipse testatur. sacrificium
laudis honorificabit me. O quam fe-
lix es. si spiritualibus oculis semel
intueri posses quomodo preueniunt
principes conuicti psallentibus in
medio iuuentulaz tympanistri-
arum. Vidēs proculdubio qua cura
quo uehementi studio intersunt cunctis
assistunt orantibus. assunt meditan-
tibus. supsunt quiescentibus. pruden-
tibus atque curantibus presunt. Dili-
gant siquidem suos conuices superne
preces. et pro hijs qui hereditatem capi-
unt salutis sollicitate cogitant. con-
fortant. instrunt. protegunt. prouident
que omnibus omnes. Ipsi enim deside-
rant aduentum nostrum. quoniam de nobis

expectant sue ciuitatis ruinas res-
taurari. Diligenter querunt et libenter
audiunt bona de nobis. sollicitate dis-
currunt in eodem inter nos et deum. ge-
nitus noster fidelissime ad eum por-
tantes. ipsius que gratiam deuotionissime
reporant. Non dedignabuntur esse
socii nostri qui iam facti sunt ministri
nostri. Exultare eos fecimus quoniam nos
sumus conuersi ad penitentiam. festi-
mus ergo de nobis eorum leticiam adim-
ple. De tibi quicunque es qui desideras
reuertere ad uentum. redire ad lucem.
Putas ne placuit habebis in uentum
o. quos tanto et tam spatio priuare
uis gaudio. Exultauerunt quoniam ueni-
mus ad religionem tanquam super hijs que
ab ipsa inferni porta cernunt reuo-
cari. Quid uero nunc erit si ab ipsa
paradii ianua uiderint redire et re-
trosum abire eos qui iam aliam pe-
dem habent in celo. Nam si corpora infe-
rius fuerint sursum. Curramus ergo
non passibus corporis sed affectibus sed
suspiriis sed desiderijs. quoniam non solum
angeli. sed angelorum creator nos expec-
tat. Expectat nos deus pater tanquam fi-
lios et heredes. ut constituat nos super
omnia bona sua. Expectat nos deus fi-
lius tanquam fratres et coheredes. ut fructum
sue uirginitatis et precium sui sanguinis
deo patri offerat. Expectat nos spiritus
sanctus. ipse siquidem est caritas et be-

inguntis t qua ab eterno pdestina
 ti sumus. nec dubium quia pdestina
 cione sua adimpleri velit. Ergo
 q omnis celestis curia nos expant
 et desiderant desideremus eam quanto
 possimus desiderio. Cu magna na
 p confusioe et rubore ad illa ven
 et. quisqis eam vide vehementer
 non desideat. Quicunq vo iugi o
 racioe et assidua cogitacoe in il
 la couersat securus hinc egredi
 et cu magna leticia suscipiet
 in ea. Ubicunq ergo fueris intra te
 metipm ora. Si longe fueris ab ora
 torio noli locu querere. qm tuipe lo
 cus es. Si fueris in lecto aut i alio
 loco ora. et ibi est templu. Frequen
 ter orandū est. et flexo corpe mes
 est erigenda ad deū. Sicut em nul
 lu est momentū quo homo no v
 tas uel fruatur dei bonitate et mi
 sedia. sic nullū debet esse momē
 tū quo eum pntem no habeat i
 memoria. **Pz dicitis.** Ego cotidie o
 ro. et nullū orōnis mee video frui
 tū. sed sicut accedo ad illā sic et
 recedo. nemo michi ridet nemo
 michi loquit. nemo quippiā donat
 s in cassū laborasse video. Sic lo
 quit hūana stulticia. non atten
 des quid inde veritas pmitte dices.
Amen amē dico vobis. quia quisq
 orantes petitis credite qz accipie

tis et fiet vobis. **Noli** q vilipende
 orōem tuā. qm ille ad quē oras
 no vilipendit eam. s anteq egre
 diat de ore tuo ipe eam scribi iu
 bet in libro suo. **Et vnū e duobus**
 indubitant spare debem. qm
 aut dabit nobis qd petim. aut
 qd nouerit ee vtilius. **Cogita** im
 qz de deo qm melius potes. et de
 te qd dexterus vales. De te vo
 et illo amplū crede debes q cogi
 tare potes. **Omne** tēpus quo de dō
 non cogitis hoc te pdisse copu
 ta. **Omnis** siquidē res aliena ē a
 nobis. tēpus autē nrm tantū est.
Vacat q deo. et ubicunq fueris ibi
 tuus esto. **Noli** te rebz tradere s deo
 comodare. **Quocunq** loco cōsistis
 cogitacōes tuas tracta et aliquid
 salutacōe in aīa tua versa. **Omnis**
 siquidē locus ad meditandū est
 cōgruus. **Tota** q facultate aīm
 colligēs libere tēti habita. et in
 latitudie cordis tui deambulās.
 ibidē cenaaulū grande stratum
 xpo exhibe. **Mens** nāq sapiens
 semp est apud deū. **Illū** semper
 aīn oculos habē debem. per quē
 sumus viuim et sapim. **Ipsū**
 nāq ut essem habem auctore.
Ipm etiā ut sapientes sim debe
 m habē doctore. **Ad** beati sim
 debem eum habē in eterne sua

uitatis largitore. et in hoc ymagi-
ne eius hoc est illi sume trinita-
tis in nobis cognoscimur. Nam sicut
ille sapiens est et bonus. sic nos p
modulo nro sumus et nos esse scimus
et id esse et nosse diligimus. **De**
ergo tempo velud dei templo. ppter
id qd in te est simile deo. Honor
siquidem sumus est deo illi vene-
rai et imitari. Imitaris si pius
es. Templum enim dei sanctum est mens
p. et altare optimi cor eius.
Veneraris si misericors es sicut ip-
se oibus misericors est. Hostia ap-
pe acceptabilis e deo beneficere
oibus p deo. **Fac oia** sicut filius
dei ut dignus sis eo qui te digna-
tus est vocare filium. **In oibus** vobis
que agis deum pntem esse cognos-
ce. **Cave** qd ne in eo qd male de-
lectat. uel visio tua uel cogitatio
tua demoretur. **Nec** dicas nec fa-
cias qd non licet etiam si libet. nec
aliquo signo aut facto deum offen-
das. qui ubiqz pns cernit qd factis.
Magna custodia tibi uectia
est. qm ante oculos iudicis vnius
cuncta cernentis. **Cum** illo tamen sem-
per es securus. si ei tale te ppara-
ueris ut tecum adesse dignetur. **Si**
tecum non est per gratiam adest per
vindicam. **Sed** ve tibi si ita tecum
est. ymo ve tibi si ita tecum non

adest. Illi namqz misit deus que
peccantem non flagellat. Nam que
flagellando non emendat in futurum
dampnat. **De vaga oratione**
Qertum est qm mors ubiqz re-
spectat et imitat. **Dum**
bolus insidiat ut rapiat animam
tua qm egreditur de corpore tuo. **Cum**
vobis noli timere. qm deus qui in te
habitat si tamen habitat eripiet te.
et a morte et a demone. **Fidelis** enim
focius est nec deserit pantes nisi
nisi ipse pius deserat. **Deseritur**
autem cum cor per prauas et inutiles co-
gitaciones vaga mente discurret. **Idcirco**
omni sollicitudine et custodia illam
custodie et tenere debes. ut in illo
requiescat deus possit. **In** omni namqz
creatura que sub sole vanitatis inu-
datis occupat nichil humano corde
subtinuit. nichil nobilitatis. nichil qd
deo similis reperitur. **Quare**
nichil aliud a te querit nisi cor tuum.
Munda ergo illud per puram confessionem
et assiduam orationem. ut mundo corde
deum videre possis per continuam dei cir-
cumspectionem. **In** omni loco esto ei in te
tutus et subiectus. **Componere** mores tu-
os ut sis in te paratus. **Dilige** oes
et te amabilem omnibus exhibe. ut
sis pacificus et dei filius. **Sic** eis
bonus monachus sanctus humilis et rec-
tus. **Et** cum talis fueris mei memero.

De michi q̄ ista dico et nō facio.
 et si aliqui facio non diu pseuero.
 Ista habeo in mēoria. et non seruo
 in vita. Habeo in sermōibz et
 nō in moribz. legē dei in corde et t̄
 ore tota die rurnō. et cōtraria le
 gi ago. Legō in ea de religioē. et
 plus diligo lectionē q̄ orationē.
 Derūp̄t̄ nil adhuc docet me tota
 diuina septuā nisi religionē amāre.
 vnitatē seruare. caritatē habē.
 Ego at̄ miser et misēabilis homo
 rāius curro ad lationem q̄ oracti
 onē. libencius volo legē q̄ missas
 audire. Expectat me aliq̄s volens
 de necessitate sua michi aliq̄ loqui.
 ego vō librū accipio aliq̄ quē
 ille uel ille uellet habē. lego in eo.
 et legendo amitto caritatis fr̄tus.
 pietatis affais compūctiois fletus.
 missarū utilitatē. celestiuū contem
 plationē. Nil t̄j in hac vita dul
 cius sentit̄. nil audius sumit̄. nil
 ita mentē ab amōe mūdi sepat.
 nichil sic aīm cōtra tēptaciones
 roborat. nil ita hoīem excitat et
 adiuuat ad om̄e opus et ad oēm
 laborē ut contēplatio. **Quī oratio**
parū ualet
Miserere mei deus parū ualet
 qm̄ ibi plus peccō. ubi pec
 cata mea emendatē debeo. In mo
 nastēio namq̄ sepe dū oro nō at
 tendo qd̄ dico. Die quidē oro sed

mentē foris uagantē orōis fr̄tū
 prius. Corpe sum intus. s̄ corde
 exterius. et ideo p̄do qd̄ dico. Pa
 rū enī p̄dest sola uoce cantare
 sine cordis intencioē. p̄tēta mag
 na puerilitas ymo magna insa
 ma est qm̄ cum dño manifestis lo
 qui in orōe presumim̄. et insen
 sati aurē auertim̄. et nescio ad
 q̄s uanas et tēptas cogitacōes cō
 uertim̄ cor. magna quoq̄ uesā
 nia est et ḡuiter uindictanda. cū
 uilissim̄ puluis loquentē ad se.
 audire dedignat̄ creatorē uniuers
 itatis. Ineffabilis uō diuine bo
 nificacōis dignacō q̄ cotidie nos cō
 spicit infelices aures auertentes
 obdurātes corda. et nichilomin̄
 clamat ad nos dicēs. Redite pre
 uacacōes ad cor. uacate et uide
 te qm̄ ego sū deus. loquit̄ michi
 deus in psalmo et ego illi. nec t̄j
 cū psalmū dico attendo tū psal
 mus sit. Idcirco magnā iniuri
 ā deo facio cū illū precor ut pre
 cē meā exaudiat. quā ego qui eā
 fundo nō audio. Deprecor illū ut
 michi itendat. ego vō nec michi
 nec illi itendo. Sed q̄ detius est
 in mūda et tūtilia in corde meo
 uersando fetore horribilē eius
 aspectibz ingero. **De uagis cogi
 tationibz et p̄m confessione**

Nihil est in me corde meo
fugacius. quod quoties me
deserit et per pravas cogitationes
desinit. totiens deum offendit. Cor
meum cor vagum cor vanum et in-
scrutabile. dum suo ducit arbitrio. et
domino caret consilio. in seipso non
potest consistere sed omni mobili mobi-
lius per infinita distrahit. hac
illacque per mutabilia discurrit.
et dum per diuersa requiem querit
et non inuenit. sed in labore mis-
erum a requie manet vacuum. Hi-
bi non concordat. a se dissonat. a
se resilit. voluntates alternat.
consilia mutat. edificat noua des-
truit vetera. destructa reedifi-
cat. eademque iterum alio et alio modo
mutat et ordinat. quod vult et
non vult. et nunquam in eodem statu
permanet. Sicut enim molendi-
num velociter voluit et nichil res-
puit sed quicquid imponitur molitur.
In autem nichil imponitur seipsum con-
sumit. Sic spiritus cor meum est in mo-
tu et nunquam requiescit. sed siue dor-
miam siue vigilem somniat et co-
gitat quicquid illi occurrit. Et sicut
molendinum arena si imponatur ex-
terminat. purum inquinat. paleam
occupat. sic cor meum cogitatio
amaram turbat. immunda maculat.
vana inquietat et fatigat. Ita

cor meum dum futura non curat
gaudia. nec diuinum querit aux-
ilium ab amore celestium elongatur.
et in amore terrestrium occupatur.
Cumque elabitur ab illis. et inuoluitur
in istis. vanitas illud recipit. ci-
uilitatis deducit. cupiditas allucit.
voluptas seducit. luxuria pollu-
it. torquet turpia. turbat macu-
dia. cruciat tristitia. Sicque mi-
seris casibus submergitur omnibus vi-
ctus. Quoniam unum deum qui sibi suffi-
cere poterat dimisit. per multa dissi-
git huc illucque. querit ubi req-
uiescere potest et nichil inuenit quod ei
sufficiat. donec ad ipsum redeat a
cogitatione in cogitatione ducatur.
et per varias afflictiones variatur. ut
saltem varietate ipsarum rerum imple-
atur. quarum qualitate factari non potest.
Sic labitur cordis miseria subiectum
diuina gratia. Cumque ad se reuertitur et
discurrit quod cogitauerit nichil reperit.
quod non opus fuit sed cogitatio. que
componit multa de nichilo. Sic de-
mihi sic decipit ymaginatio quam
demonum format illusio. Imperat
mihi deus ut prebeam illi cor meum.
et quod impanti deo non sum obediens
et subiectus. michi sum rebellis et con-
trarius. Unde michi subiugari non
potero. donec illi fuero subiectus mihi
que seruam nolo. quod ei seruire

nolo volens. Idcirco plura machinat cor meum in vno momento. quod omnes homines perficere possunt vno anno. Cum deo non sum vntus. et ideo in meipsum sum diuisus. Cum illo vobis vniui non possim nisi per caritatem. nec subici nisi per humilitatem. nec verus humilis esse nisi per veritatem. Expediit ergo ut in veritate me discipula. et cognoscam quod vilis quam fragilis quam labilis sum. Denique cum oes miseras meas cognouero. necesse est ut illi inhaeram per quem sum. sine quo nichil sum et facere possum. Et quia a deo peccando recessi. nisi per veram confessionem ad illam redire non possum. **De peccatorum**

Hateri ergo oportet **excusatione** ter quod faciendum est. quia nunquam eo modo aut ea intentione qua peccatum peccatum mea confessus sum. nec oia recordatus sum aut propter vetustatem aut propter multitudinem. Quae autem confessus sum non pure confessus sum propter turpitudinem. Confessione etiam mea diuisi. ut diuersis sacerdotibus diuersa manifestarem et ita venia carui. ad quam putavi venire per pres. Excusanda namque factio est peccati diuina et supbia. Non enim vtilis est confessio nisi sit in oris veritate et cordis puritate. Et ut pos-

simus dicere. tres sunt qui nobis testimonium dant in celo. pater et filius et spiritus sanctus. addamus testes sacerdotes cordi et ore. ut in ore duorum uel trium testimonium stet omne uerbum. **Sed** dicitur. sufficit michi soli deo confiteri. quia sacerdos sine eo a peccatis me absolue non potest. Ad quod non ego sed beatus iacobus respondet dicens. Confitemini alterutrum peccata vestra. Conueniens namque valde est ut nos qui peccando deo contumaces fuimus. peccando supplices deo et sacerdotibus et ministris eius simus. et homo qui ad dei gratiam conseruandam mediator non eguit. iam eam recipere non nisi per mediatorum hominem possit. Genat ergo et suspnet. et anxius pro peccato timeat et expauescat sollicitus discipulat. auxiliatores et intercessores quirit. prosternat se humiliter homini. qui humiliter assistit noluit creatori. Nam et hoc saluberrimum est ut corde peccent et ore delictum suum confiteantur. quatinus deus qui prius adest per gratiam ut cor ad penitentiam coniungat. deum assistit ut veniam peccatorum tribuat penitenti. **Quod** si forte peccator uel penitent sed iacurante periculo necessitatis ad confessionem peruenire non possit. confidenter credere debemus quoniam summus sacerdos complet in eo quod mortalis

non potuit. Et iam apud deum con-
stat factum quod homo quidem voluit
sed non valuit adimplere. quia confes-
sionem non concipiens excludit sed
impediunt necessitas. In capitulo ubi
peccata mea emendare debui peccatis
peccata addidi. Cum de illis idem clamarem
fui aut aliquo modo excusavi aut
ex toto negavi. aut quod deterius
est defendi et impatiens respondi.
Cum nullam sit peccatum a quo non sum
aliquando contumaciatus a contumacia
non possum. iustum est ut remotam
omni occasione emendationem punitam
unde aliquid aut a quocumque da-
mer. quatinus sic liberum valeam
a peccato peccato uel peccando

De inextinguibili et patientia

Multitudinem iniquitatum me-
arum ex paucis aliorum trans-
gressiones reprehendere timui et idcirco mor-
tis auctoritate. quia virus quod clama-
do depellere potui non expuhi. In-
dignatus aduersus alios qui me de
vitiis meis reprehendebant. et quos
amare debui odium. Illa quae michi
nocebant uel displicebant desideravi
ut non essent. Dicebam tamen quod
in natura sua erant bona. et a bo-
no factore facta. Sed ideo michi
nocebant quia malus eram et male e-
is utebar. Nichil michi contrarium
est nisi ego ipse. Meum est quicquid

michi nocere potest. et ego ipse michi
sarcina sum. Optavi etiam ut deus
peccata mea nesciret aut punire nol-
let uel non posset. et ita uolui deum
esse insipientem iniustum et impotentem.
quod si esset deus non esset. Non est
supbia ultima supbiam meam prope-
rea longe a salute mea uerba de-
lictorum meorum. Suspecta siquidem de-
o supbia est. nec fieri potest ut cum ea
in gratiam reuertatur. Diuersum est u-
triusque hospitium. nec in eodem habitare
animus. quibus non licuit cohabitare
re in celo. In celo nata est supbia.
sed uelut in memoriam qua uia inde ce-
cidit. illuc redire non potuit posse-
re. Cum aer pluuia uel nimio frige-
re aut calore turbatur fuit contra
deum inique murmurauit. Omnia
namque que ad usum uicium accipiuntur.
ad usum culpe conuertuntur. Quare
iustum est ut qui in cunctis peccati-
uum in cunctis feriant. Depe ad
sacrum misterium uocem meam fregi.
ut dulcius cantarem. Magis delin-
debar in uocis iubilacione quam in cordis
conpunctione. Deus uero cui nichil
abscondit quicquid illicitum peccatum non
querit uocis leuitatem sed cordis pu-
ritatem. Nam dum canitor populum mul-
cet uocibus. deum irritat malis mori-
bus. Licentiam loquendi uel aliquid faci-
endi sepe nimia importunitate ul-

illiditate a platis meis extorsi.
 non attendens miser quoniam ille se de-
 cipit qui aperte uel occulte fatigat
 ut hoc ei spiritualis pater inuigat
 quod ipse desiderat. **A**am uel cultellum
 uel aliqd uile multociens nimium de-
 siderauit nec confessus su quia peccatum
 non estimabat propter rei uilitatem.
Deruptum non multum distat que-
 cumq; substantia uilis uel preciosa re-
 quiritur. dum equaliter sit corruptus
 affatus. **N**on enim cultellus uicium est.
 sed cultelli appetitus. nec aurum uici-
 um est sed auri cupiditas. **I**n labore
 non laboraui in quantum debui
 uel potui. **I**n silencio etiam fui oc-
 iosus quod est maximum peccatum. **I**n si-
 lencio namque nec se debet esse ociosus
 ut in eodem ocio non cogitet utilita-
 tem proxiimi. nec in ope sic actuosus.
 ut contemplatione non requirat dei.
Parum enim sibi proficit qui alteri non
 prodest cum potest. **De iactantia peccati**
Que uicium meum me aliquociens
 iactaui. putans me fecisse a-
 liqd in signe uirtutis ubi erat lapsus
 criminis. **D**e uirtutibus etiam uicia fe-
 ci. **I**usticia namque dum suum modum ex-
 cedit crudelitatem generat. et nimis
 a pietate dissolutione discipline
 parturit. **S**ic sepe uicium est quod uir-
 tus putatur. **S**ic remissa segnitates
 mansuetudo creditur. et pigritie

uicium quietis uirtute imitat.
Finxi me esse quod non fui. dixi me
 uelle quod notebam. **A**liud ore dice-
 batur et aliud in corde uolebatur. et
 ita sub pelle ouina uoluptas con-
 scientiam abscondebat. **P**lane uolup-
 tas conscientia tepida conuersatio. a-
 nimalis cogitatio. ficta confessio.
 breuis et raris conpunctio. obedientia
 sine deuotione. oratio sine intentione.
 lectio sine edificacione. sermo sine
 circumspectioe. **Q**uod michi dura sit
 ista que loquor. quoniam meipsum loque-
 tem ferio. **D**eruptum quia me pec-
 catoe non nego sed peccatum meum
 cognosco. erit factisse apud primum
 iudicem deum impetratio uenire ipsa
 cognicio culpe. **D**icam ergo miseri-
 coram meam si forte sua pietas moue-
 at illam. dicam peccatum meum. quia
 noticia peccati initium est salutis.
Magnam porto coronam et vestem
 rotundam. regulam seruis ieiuniorum
 statutus psallo horis. **S**cor meum lo-
 ge est a deo meo. **A**mpla corona
 sagum nigram vestis botam rotunda.
Non facit monachum sed mens a-
 crimine munda. **E**ctiozem supfici-
 em ituens omnia michi salua ar-
 bitror. non senties uernem interio-
 rem qui interiora corrodit. **C**ome-
 derunt aliam robur meum et igno-
 ram. et ideo totus perges in ea que

foris sūt et ignarus interiorū
meor. Sicut aqua effusus sum
et ad nihilū redactus. p̄teritorū
obluiſcēs. p̄ncipia negligēs. fu-
tum non p̄uidens. Ingratus sūt
ad b̄nficia. p̄mptus ad mala tar-
dus ad bona. **De sui cōfidaciōe**
Si me nō inspicio nescio
inuenietipm. si at̄ me inspi-
cio tolerāre me non possū. Tan-
ta inuenio in me que digna sūt
rephensione et confusiōe. et q̄
to me sepius atq; sublimi d̄i-
cuntio. tanto plures abhōiāciōes
in angulis cordis mei inuenio.
Ex quo nāq; peccare cepi nūq̄
vnū diem sine p̄ccō p̄transire
potui. nec adhuc peccāre cesso.
s̄ de die in diē p̄ccā p̄ccāis addo.
ea que p̄ oculis habeo nec ge-
mo. erubescenda video nec eru-
besco. dolenda itueor nec doleo.
qd̄ est mortis signū et dāpnaci-
ōis iudiciū. Membrū qd̄ dolore
non sentit mortuū est. et mor-
bus isanabilis et icumbilis. Je-
nus sūt et dissolutus. nec me car-
rigo s̄ ad p̄ccā que cōfessus sūt
cotidie curro et redeo. nec caue-
o foueā in qua cecidi uel alios
cade vidi. Cū orare uel plorare
debem p̄ malis que ego feci. et
p̄ bonis que facē neglexi. p̄chdo

lor versū est michi in cōtrariū.
nā tepui et frigui a feruore orō-
nis. et iā sine sensu frigidus re-
mansi. et iam flere meipm nō
possū. qm̄ lacrimarū gr̄a recessit
a me. **De remorsū cōsciētie**
Decata mea celae nō pos-
sum. qm̄ ubiq; vado cō-
sciā mea meū vadit secū por-
tans q̄q; in ea posui sine bonū
sive malū. seruat vno. restitū
et defūcto depositū qd̄ seruandū
accepit. Si benefacē video et
inde extollo. Si malefacē ad-
est illa. adest vno sequit̄ mortū
ū. Vbiq; michi gl̄a uel cōfusio
insepabilis p̄ qualitate depōiti.
Die sic in domo p̄pria et a p̄pria
familia habeo accusatoēs iudi-
ces et tortores. Accusat me cō-
sciā. testis est mēoria. rō iudex
volūtas carcer. timor tortor. ob-
lectamentū tormentū. Quocast
at̄ fuerūt oblectamenta mala tot
erūt tormenta. Nā inde puni-
mur. vñ delāmur. **De tribz in-**
Adumia me dñe inimicis
deus meus qm̄ inimici me
i aīam meā circumdederūt. sal-
corpus mūdus et dyabol⁹. Cor-
pus fugē non possū nec fugiē.
circūferre illud nāc est qm̄ al-
ligatū est michi. p̄rimē non

licet sustentatē cogor. Cum vō
 illud īpinguo. hostem meū ad-
 uersū me nutrio. Si vō multū
 comedo et aliud robustū fuerit.
 sanitas ei' michi aduersabitur.
 Mundi vō arcū auerxit et obse-
 dit me vndiq. et quasi p quāq
 portis p quāq videlz corpis sen-
 sus sagittis suis me vlnecat. qz
 mors intant p fenestras meas
 in aīa mea. Respiat oclius et
 mentis sensū auertit. audit au-
 ris et intencionē cordis īflectit
 odoratq cogitacionē impedit.
 os loquit et fallit. Punctum
 auroz libidōis p aliqua parua oc-
 cassiōe cogitaciōis excitat. et in-
 si illud respuat subito totū cor-
 pus occupat estuat vit et mē-
 dit. Primo carnē modicā titil-
 lat. deī delectaciōe turpi men-
 te maculat. ad extremū p con-
 sensū prauitatis mentē sibi sub-
 iugat. Porro dyabolus quē nō
 possū vidē et ideo min⁹ ab eo ca-
 uē me possū tetendit arcū suū
 in me. paut sagittas suas ut
 sagittet me. Narrauit ut absco-
 der laqueos. dixit q's videbit e-
 os. Laqueū posuit in auro et ar-
 gento et in oibus quibz abutim⁹
 Cū in illis male delatimur illa
 queam. Nec solū laqueū po-

suit sed viscū. Viscus ē amor pos-
 sessiōis. affectus cognaciōis. cupidi-
 tas honoris. et carnis voluptas
 quibz anima inficit et irrentur
 ne pēns contēplaciōis p plateas
 supne syon discurrē possit. Sa-
 gitte dyaboli sūt in iudicia lus-
 uria et cetū vicia quibz aīa
 vlnecatur. Et quis est q' hec in-
 cula eius ignea possit extingūe.
 P'cholor huius telis supat sepe
 fidelis. Heu michi qz vndiq in
 bella. vndiq michi tela volant.
 vndiq michi tēptamenta. vndi-
 qz picula. Quocūqz me vertam
 nulla securitas. et q' me mulcet
 et q' me molestāt timeo. et esu-
 ries et refectio. et sopnus et vigi-
 lie. et labor et requies inlicitant
 cōtra me. Non min⁹ est michi
 suspect⁹ iocus q' ira. multos siq
 de iocundo scandalizau. Nec mi-
 n⁹ vereor p'spera q' aduersa. p's-
 pera nāqz suauitate sua me faci-
 ut in cautū et deapnūt. Aduersa
 vō quia aliq' amaritudōis habēt
 velut pocio amara me suspectū
 et timdū faciūt. Magis timeo
 q' malū facio ī abscondito q' in
 ap'to. Malū vō q' nemo videt
 nullus rephendit. et ubi non ti-
 met rephensor secur⁹ accedat
 tēptator. facilius qz petuntur

iniquitas. nimirum utrobique bellum
utrobique periculum. utrobique timen-
dum est. Et sicut in hostili regione
versantibus hac illacque circumspectum
est. et ad omnem strepitum cir-
cumagendum est ceruix. Caro michi
in suggerit mollia. mundus vana.
dyabolus amara. Quocumque aliquis
carnalis delicia vel cogitatio
mentem meam importune pulsant
de cibo. potu et somno ceteris que si-
milibus ad carnis curam pertinentibus
caro michi loquitur. Cum vero de
ambitione seculi de iactantia de ar-
rogantia cogitatio vana in corde
versatur. de mundo est. Quando vero
ad iracundiam et ad amaritudinem
animi provocat dyabolica sugges-
tio est. cui non aliter quam dyabolo
resistendum est. nec aliter cavendum
est quam ab ipsa damnatione. Demo-
num est suggestio malis ingerere.
nostrum est illis non consentire.
Nam quocumque temptacionibus re-
sistimus dyabolum superamus. ange-
los letificamus. deum honoramus.
nosmetipsos iustificamus et be-
tificamus. Ipse enim nos hortatur ut pug-
nemus. adiuuat ut vincamus. cer-
tantes spectat. deficietes subleuat
vincentes coronat. **De carne lu-**

Quare mea de luto est **rosa**
lutea. ideo lutosas et volup-

tuosas cogitationes ex illa habeo.
banas et curiosas de mundo. amaras
et maliciosas de dyabolo. Isti tres
inimici mei impugnant et persequuntur
me. nunc vero aperte nunc vero occulte.
semper autem maliciose. Dyabolus vero
plus confidit in adiutorio carnis quam
mundi. quia magis nocet domesti-
cus inimicus quam hostis. Illa vero ad
subversionem meam cum illo fedus in-
iuit utpote de peccato nata et in pec-
cato nutrita. nimis corrupta ipsa
origine. sed multo amplius viciata
prava consuetudine. Hinc est quod tam
acriter concupiscit aduersus spiritum. quod
assidue murmurat et impatientis est
discipline. quod illicita suggerit nec ob-
temperat rationi. nec inhibetur illo tri-
more. Huic accedit. hanc adiuuat
hanc vitiat ille tortuosus spiritus hostis hu-
manam generis. cui nullum est aliud
desiderium. nullum negotium. nullum
studium nisi perdere animas nostras. Hic
est qui iugiter machinatur malum. ar-
gumetose loquitur. artificiose sugge-
rit. callide decipit. illicitos motus
insufflat. et venenatis cogitati-
onibus inflammat. mouet bella. nu-
trit odia. incitat gulam. mouet libi-
dinem. desideria carnis instigat.
peccati occasiones parat. et mille
artibus nocendi corda hominum pulsa-
re non cessat. Hic est qui baculo in-

nos cedit. et manus nras p[ro]rio
 nro cingulo ligat. ut caro q[ue] data
 est nobis in adiutoriu[m] fiat nobis
 in ruinam et in scandalu[m]. Grauis
 luctu[m] et graue piculu[m] aduers[us] do-
 mesticu[m] hostem pugnae. maxime
 cu[m] nos aduene sim[us] et ille ciuis.
 ille sua[m] inhabitet regionem. nos ex-
 ules sum[us] et p[er]grim[us]. Magnuni
 na[m]q[ue] discrimen est aduers[us] dyabo-
 licas fraudis vsucias uel astucias
 tu[m] rebros p[ro]mo cotinuos sustinere
 coflictus. que astutu[m] fecit ta[n] na-
 tura subtilis. q[uam] longa ex[er]citatio
 malicie hui[us].

**De gloria et felici-
 tate celesti**

Quere me **de** inimicis meis de[us] de[us] me-
 us et ab hys qui oderunt me q[ui]m
 cofortati su[n]t sup[er] me. Ego uo[lo] qui
 usq[ue] ad huc diem cotra me uiui.
 iam na[m]q[ue] p[ro] tua[m] gra[m] uiue in i-
 rupiam. Dic em[en] uiue debem[us].
 ut cu[m] corpus cepit a vermb[us] de-
 uorari in sepulchro. a[n]i[m]a letet in
 celo cu[m] scis. Illuc sp[iritus] est digen-
 dus quo est itur[us]. illuc festinae
 debem[us] ubi semp[er] uiuam[us]. et ubi
 nu[m]q[ue] mori amplius timeam[us].
 In sic amam[us] ista[m] labilem vita[m]
 et caduca[m] ubi cu[m] tanto labo[re] ui-
 uim[us]. ubi comedendo bibedo dor-
 miendo uix necessitatib[us] carnis sa-
 tisfacim[us]. multo magis debem[us]

amare eterna[m] vita[m] ubi nullum
 labo[re] sustinebim[us]. ubi sp[iritus] sum-
 ma hereditas. summa festiuitas. su-
 ma felicitas. felix libertas et fe-
 lux b[eat]itudo. ubi similes erunt ho-
 mines angelis dei. et fulgebunt
 iusti sicut sol in regno patris sui.
Qualis tunc putas erit splendor
 ciu[um]. q[ui] solis splendore habe-
 bit lux corp[or]um. Nulla erit ibi tris-
 ticia. nullus labor nulla mors
 s[ed] p[er]petua sanitas semp[er] p[er]seue-
 rant. Non surgit ibi malicia ne-
 carnis miseria. nulla ibi est e-
 gritudo. nulla ibi o[mn]ino neccitas.
 no[n] est ibi fames non sitis. non
 frigus no[n] estus non lassitudo
 ieiunij. nec ulla temptatio inimi-
 ci. nec ulla peccandi uoluptas
 nec delinquendi facultas. s[ed] totu[m]
 leticia totu[m] exultatio possidet.
Homines sociati angelis sine ulla
 carnis firmitate in p[er]petuu[m] p[er]-
 manebunt. Ibi erit iocunditas
 infinita. b[eat]itudo sempiterna. in
 qua qui semel suscipit sp[iritus] tene-
 tur. Ibi est requies a laborib[us].
 pax ab hostib[us]. de nouitate sua
 uitas. de eternitate securitas. atq[ue]
 dulcedo de dei eterna uisione. Et
 q[ui]s uehement[er] non desinat illic
 habitare p[ro]pter pacem p[ro]pter amei-
 tate[m] p[ro]pter eternitate[m] p[ro]pter dei

visionē. Et nullus ē ibi pegrinus
sed quicūq; illuc veniē merebitur
securi in patria patria semp
mauebit leti et sp̄ saciati de vi
sioē dei. Et quāto aliq; hic deo
amplius obediēs fuit tūto ma
iore mercedē recipiet ibi et am
pliore habebit. Et quāto plus
deū amauit. tanto pp̄ius eū vi
debit quē terriē non erit finis
De p̄funda contēplacōe et̄ne
Sed ecce deus b̄n̄d̄ictus
meus piiss̄e et misericor
dissime. dū tue imense b̄n̄d̄ictatis
et pietatis gl̄am considerāe vo
lo. cor meū non sufficit. excedit
enī oēm sensū humane mentis.
tuū decus tua pulchritudo. tua
uirtus tua gl̄a. tua magnifi
cētia. tua maiestas et tua cari
tas. Sicut enī inestimabilis est
gl̄e tue splendor. ita ineffabilis
est et̄ne caritatis benignitas.
q̄ quos de nichilo creasti. adop
tas in filios et tibi cōiungis.
O aīa mea si cotidie oporteret
nos tormētā p̄ferre. si ip̄am
gehemiā longo tpe tolerāe ut
xp̄o in gloria et eius sc̄is posse
in sociari. nonne eēt dignum
pati om̄e qd̄ triste est. ut tanti
boni tante q̄ gl̄e p̄cipos ha
bēmur. Insidient ergo demōēs

parēt suas tēptacōēs. frangunt
corpus ieiunia. p̄miant vestimen
ta. labores grauent. vigilie exsic
cēt. clamet me iste. ī quiete me
ille. frigus tauruet. consciā mur
muret. calor urat. caput doleat.
pectus ardeat. inflect̄ stomachus.
palleat vultus. īfirmet totus.
deficiat ī dolore vita mea et aīa
mei in gemitibz. ingrediat̄ p̄
do in ossibz meis et sub̄ me scate
at. ut requiescā ī die t̄bulacōis.
et ascēdā ad ppl̄m accinctū nos
trū. Que erit iustoz gl̄a. q̄ gran
dis iustoz leticia. cū vnaquēq;
facies fulgebit sicut sol. cū ordi
bz distinctis et dñs ppl̄m suū in
regno p̄ris sui cepit recensere. et
meitis atq; opibus singuloz p̄mi
a p̄missa restitue. p̄ terrenis ce
lestia. p̄ tp̄alibus et̄na. q̄ modi
cis magna. Reuēti cumulus feli
citat̄is erit cū dñs adducet sc̄itos
suos in visioē paterne gl̄e. et ī ce
lestibz faciet conside ut sit oīa in
oībus. O felix iocūditas et iocū
da felicitas. sc̄os vidē. cum sc̄is eē
et esse sc̄m. Deū vidē et deū ha
bē in eternū. Et ultra hec seculi
la mente cogitem⁹. hoc toto desi
derio desiderem⁹. ut ad eos cito p̄
uenire valeam⁹. Si queris quo
mō istud p̄t fieri. audi. Regnū

celesti o homo aliud nō querit p̄
 cū nisi teipm. Tantū valet q̄n-
 tū es. te da et habebis illud.
Quid turbas de p̄cio? **C**ristus
 seipm tradidit ut te acquireret reg-
 nū deo patri. ita temetipm da
 ut sis regnū eius. ut nō regnet
 p̄cū in tuo mortali corpe s̄ spi-
 ritus in acquisitionē vite. **O** ani-
 ma reuertat̄ ad ciuitatē celestē
 in qua scripti sumus et ciues
 decreti. **D**icit ergo ciues scōz
 et domestici dei et sicut hēdes dei
 cohēdes at̄ xp̄i. **C**onsideremus idē
 tam n̄re vrbis felicitatē in q̄ntū
 considerē possibile est. **D**icimus
 ergo cū p̄pheta. **O** q̄ gloriosa dic-
 ta sūt de te ciuitas dei sicut letā-
 ciū om̄ habitatio est in te. **F**un-
 datus enī in exultatiōe vniuersē
 terre. nec est in te senectus nec se-
 nectatis miseria. **N**on est in te mā-
 cus uel claudus uel gibbosus neq̄
 deformis s̄ omēs occurrūt in vi-
 rū perfectū in mensurā etatis
 plenitudis xp̄i. **Q**uid hac vita
 beatus. ubi nō est paupertatis me-
 tus nec egritudis infirmitas.
 nemo ledit nemo unscit. nemo ī-
 uidet. cupiditas nulla exardescit.
Nullū tibi desiderū. nulla ho-
 noris aut p̄tatis pulsar̄ abicio.
 nullus tibi dyaboli metus. īsidie

demonū nulle nec terror gehē-
 ne. p̄cul mors corpis et aie. sed
 immortalitatis munē iocunda vita
Nulla tūc vsq̄ discordia s̄ cōsona
 cūcta om̄ia q̄ cōueniēcia. qz sac-
 toz om̄ erit vna cōcordia. **P**ax
 cūcta et leticia cōtinet. oīa tran-
 quilla sūt et quicta. **I**ugis splē-
 dor nō iste qui nūc est. s̄ tanto
 clarior quāto felicitior. quia cūctis
 illa nō egebit lumē solis. s̄ deus
 om̄ps illuminabit eam et lucina
 eius agnus. **U**bi s̄ fulgebunt
 ut stelle in p̄tetas eternitates et
 sicut splendor firmamētū qui e-
 ruduit multos. **Q**uapp̄ nox ibi
 nulla. nulle tenebre. cōcursus
 nullus nubū erit. nec frigidis ar-
 doris ve aspitatis vlla. s̄ talis erit
 rerū tempies quā nec oculus vi-
 dit nec auris audiuit nec in cor
 hoīs ascendit nisi eoz q̄ ea p̄fru-
 i digni unuētunt. quoz nom̄a
 scripta sūt in libro vite. **V**erū su-
 p̄ om̄ia hec est considerare choros
 angeloz et archangeloz et om̄-
 niū celestū virtutū. intuei pa-
 triarchas. et p̄phetas. vidē ap̄los
 atq̄ omēs scōs. vidē etiā paren-
 tes n̄ros. **G**loriosa sūt hec s̄ mul-
 to gloriosior est p̄ntem dei vltū
 cernē. **I**ncūscriptū lumen dei vi-
 dē. **D**uexcellēs gloria erit cū

deū videbim⁹ in seipso. videbim⁹
et habebim⁹ in nobis. quē cer-
nē non erit fuis **De amore et**
Magna passione xpasti
res est amor. quo anima
p̄ semetip̄am accedit fiducialit̄
ad deū. deo q̄ constant̄ inheret.
deū familiarit̄ p̄uictat̄ consu-
lit q̄ de oī re. Anima que deum
amat nichil aliud p̄t cogitare.
nil aliud loqui. cet̄a contēp̄it.
om̄ia fastidit. q̄q̄ meditat̄ q̄
q̄ loquit̄ amore sapit amore
redolet. Ita eam amor dei sibi
v̄dicauit. qui vlt̄ habē dei no-
ticiā amet. Frustra accedit ad
legendū ad meditandū ad oran-
dū qui nō amat. Amor d̄ amo-
rē anime parit. et eā intēdē
sibi facit. Anima quā tangit
amor dei nichil aliud p̄t cogita-
re. nil desiderare q̄ amorē. sed
frequēt̄ susp̄nat̄ dicēs. Sicut
ceru⁹ desidat ad fontes aquarū.
et cet̄a. Deus amorē venit ad ho-
mīes venit in hoīes fr̄s est hō.
Amore deus inuisibilis seruis su-
is fr̄s est filis. amore v̄natus
est p̄pter delicta n̄ra. tuta et fir-
ma requies est i firmis p̄cōribz
in v̄nēribz saluatoris. Secur⁹
illuc habito. patēt michi visc̄a
misēdie p̄ v̄nēra. Quicq̄ ex

me michi deest. vsurpo michi ex
visceribz dñi mei qm̄ misēdia af-
fluūt. nec desūt foramina per que
effluant. P̄ foramina corpus pa-
tēt michi archana cordis. patēt
magne pietatis sacramētū. pa-
tēt visc̄a misēdie dei n̄ri. in qui-
bz̄ visitauit nos oriens ex alto. Vol-
uera ihu xpi plena sūt misēdie
plena pietatis. plena iocundita-
tis plena dulcedis et caritatis.
Foderūt manus ei⁹ et pedes eius
et lancea latus ei⁹ p̄forauit. Per
has rimas licet michi gustare q̄ su-
auis est dñs meus. qm̄ suauis reue-
ra et mitis ac multe misē est oibz
qui iuocant eū in veritate. Di-
gentibz copiosa redēptio data est
in v̄nēribz saluatoris. magna
multitudo dulcedis. gr̄e plenitudo
et p̄fectio virtutū. Cū me pul-
sat aliq̄ turpis cogitacio. recurro
ad v̄nēa xpi. Cū me premit-
tatur mea. recordacōe v̄nēri do-
mini resurgo. Cū dyabolus pat̄
insidias michi. fugio ad visc̄a
dñi mei et fugit a me. Si ardor
libidinis moueat membra mea. re-
cordacōe dei exstinguit̄. In oibz
aduersitatibz non inueni tā effi-
cax remediū. q̄ v̄nēra ihu xpi.
In illis dormio secur⁹ et requiesco
itrepidus. Xpius mortuus ē pro

nobis. nichil tñ ad mortē qđ mor-
 te xpi non saluat. Tota spes me-
 a est i morte dñi mei. Mors eius
 meritū meū. refugiu meū. salus
 et resurrectio mea. Non sū meriti i
 ops qđ diu xps cū misericōe me-
 cū fuit. Et si in sedie dñi multe
 multus sū ego in meritis. Quāto
 ille potētiōr est ad saluandū tā-
 to ego securior. Pccm̄ peccauī gñ
 de et multoz sū mndi cōsciūs de-
 lictoz. nec sic despo. qm̄ ubi sup
 habūdauit delictū sup habūdabit
 et grā. Qui despat de venia pec-
 catoz suoz. negat deū eē miseri-
 cordē. Magnā iniuriā deo facit
 qui de eius mīa diffidit. quantū
 in se est negat eū habē veritatē
 caritatē et p̄tatem in quibz tota
 spes mea cōsistit. scilicet in caritate
 adoptiois. in veritate p̄missionis
 in p̄tate reddiciois. Murmuret
 in quantū voluit insipies me
 a cogitacio dicēs. Qs em̄ es tu.
 et quāta est glā illa. quibz ve-
 meritū eā obtinē speris. et ego
 fiducialis r̄ideo. Scio cui a credoi
 qđ caritate mīa adoptauit me i
 filiū. qđ verus est in p̄missione.
 potēs in exhibicioe. et licet ei fa-
 cē qđ vlt. Non possū terreri p̄-
 ter multitudinē p̄ctoꝝ si mors
 dñi in mentē meā venerit. qm̄

pccā mea illū vnicē non p̄nt.
 Clau et lancea clamāt michi qđ
 v̄e reconciliat⁹ sū ihu xpo si ipm̄
 amaueō. Longin⁹ michi aperuit
 latus xpi lancea. et ego it̄m̄ et
 requiesco secur⁹. Qui timet non
 amat. qđ caritas foris mittit timō-
 rem. Nullū tam potēs est et tā
 efficax medicamentū cōtra ar-
 dorē libidinis qđ mors redēptiois
 mei. Extendit em̄ brachia sua
 i cruce et expandit man⁹ suas
 patius ad amplexus p̄ctoꝝ. Int̄
 brachia saluatoris viuē volo r̄ mo-
 ri cupio. qđ ibi secur⁹ decantabo.
 Exultabo te dñe qm̄ suscepisti me
 nec delcāsti inimicos meos sup
 me. Saluator m̄ caput suū in-
 clinauit in mortē. ut oscula daret
 dulcis suis. Totiens deū oscula-
 mur quoties in eius amore cō-
 pungim⁹. O aīa mea insignita di-
 ymagine. redēpta xpi sanguīe
 desposata fide. dotata spū. depu-
 tata cū angelis. ornata virtutibz
 dilige illū a quo tñ dilecta es.
 Intende illi qui itendit tibi. que-
 re querente te. ama amatorem
 tuū a quo amaris. cui⁹ amore
 p̄uenta es. qui est cū amoris tui.
 Ipse em̄ est meritū ip̄e est p̄n-
 cipū. ip̄e fructus ip̄e vsus ip̄e
 finis. Esto sollicita cū sollicito.

mūda cū mūdo. cū sancto sc̄i.
qualē te p̄parauis deo oportet
ut ille talis appareat tibi de⁹. Ip-
se suauis. ip̄e mitis ac multe
mīe. suauis mites mīordes ip-
se requirit. Ama illū qui edux-
it te de lacu miserie et de luto fe-
cis. Dilige illū amīcū tuū. qui
cū om̄ia tibi subtracta fuerit.
solus tibi fidē seruabit. In die
sepulture tue cū oēs amīci tui
recedēt a te ille non delinquet
te. s̄ tuebūt te a rugientibz p̄-
patis ad esam et deducet te p̄
ignotā regionē. et p̄ducet te
ad plateas sup̄ue syon. ibi q̄ col-
locabit te cū angelis an̄ facie
maiestatis. ubi audies illud me-
los angelicū. ubi est canticū le-
ticie. vox exultationis et salutis.
graciarz actio et vox laudis et
alla p̄petuū. Ibi est cunūlus
felicitatis. sup̄emūēs gl̄a. sup̄-
habundās leticia et oīa bona.
O aīa mea suspiria ardent. de-
sidera uehementē ut possis ve-
nire ad illā ciuitatē sup̄nā. de
qua tā gl̄osa dicta sūt. In qua
sicut leticiā oīm habitacio est
in te. Amore potes ascendē. amā-
ti nichil est difficile. nichil ip̄o-
sibile. Anima q̄ amat ascendit
frequētē. currit familiariter

p̄ plateas sup̄ue syon uisitando
p̄iarchas et p̄phetas. salutando
ap̄los. admirando exactus marti-
rū et confessor. choros uirginū
speculando **De breuitate et miserie**
Dies hominis **tra hui⁹ uite**
sicut umbra. declinat
sup̄ terrā et nulla est mora et n̄
p̄pe nichil est cū stare uidet. Cur-
ergo hō thesaurizat in terra cū tū
sine dilatioē trāseat et illud qd
colligit et ip̄e qui colligit. Et tu
homo quē fructū expectas de mū-
do cui⁹ fructus ruina est. cui⁹ finis
mors. Utinā sapiēs et intelligēs
ac nouissima p̄uideres. Scio quē-
dam qui tecū p̄ plures ānos fami-
liaris uixit. ad mensā tuā sedit
cibū de manu tua sup̄sit. in sinu
tuo dormiuit. cū uoluit tecū col-
loquiū habuit. hic uire hēdimio
seruus tuus fuit. s̄ quia ab te
te etate delicate nutristi eū et
virge pepcisti cōtunax effrās
est. leuauit eū calcaneū suū su-
p̄ caput tuū et te in seruitutē re-
degit. et tu crudelitē dīatur. s̄
fortasse dicis. q̄s est hic. Vetus
itaqz homo tuus est qui cōtilat
sp̄m tuū. qui p̄ nichilo habz ter-
rā desiderabilem qui sola q̄ curris
sūt sapit. Homo iste insup̄ a nati-
uitate cecus ē et surdus inuē m

veritas dierū maloz. rebellis
 vtrū et veritati. inimicus crucis
 xpi. deridet innocentē et transe-
 untē simplicit. ambulat ī mag-
 nis et in mirabilibz sup se. arro-
 gācia eius plus q̄ fortitudo ei.
 nullū timet. nullū reueret. Di-
 cit ī insipientia sua nō est deus.
 inbesit bonis et malis pascat.
 et non fatigat ī illis trāsgredi-
 ens usq̄ ad finē. dissipat et dis-
 sipat ppria sua sicut pdigus. cu-
 pir et rapit aliena sicut auar.
 turpitudinē et ignominiam agre-
 gat sibi. simulās et callidus p-
 uocat nā dei. Homo iste totū in-
 pētis est natus et sic natus auctus ī-
 q̄ntis et filius mortis. vas ne-
 mō cōtinentiā aptus ad interitiū.
 Qui cū talis sit enarrat iustici-
 as dei et assumit testamentū dei
 pos suū. odit disciplinā et piat
 dñm suū post tergū suū. Cū vi-
 det finē currit cū eo. et cū adul-
 teris porcionē suā ponit. aduer-
 sus filios nr̄is sue ponit scandalū.
 Dup te etiā thesaurizat nā dei
 in die ire. et vlt a te hēditatem
 auferre. et desup terrā tuā tol-
 le. et tu tantā iniuriā non vin-
 dicans s̄ dissimulas. nec durum
 verbū loqueis. nec vltū vntū
 cōdis. s̄ blandienti tibi arrides

ludis cū illuzore. An nescis q̄
 hyasmael est qui tecū ludit. In-
 dus iste nō est pucicie nec sim-
 plicitatis nec innocentie. s̄ illusi-
 o est aīe et p̄secutio et mors.
 Jam te in foveā quā fecit p̄ci-
 pitauit. iā effrenat. iam eius
 iugo seueitatis et miserie pres-
 sus sub pedibz eius vilis cōcul-
 caris. O miser et misabilis ho-
 mo q̄s te liberabit a vnculo im-
 p̄perij hui. exurgat deus et cō-
 terat armatus iste. cadat q̄ mi-
 nicus. Homo est contēptor dei.
 cultor sui auctus mūdi. seruus
 dyaboli. Qd tibi videt si recte
 sentis. Mecū dicit. reus ē mor-
 tis. crucifigit. Noli q̄ dissimula-
 re noli differre. s̄ audacter festi-
 nant et audent crucifige hoīem
 illū s̄ in cruce xpi. in quo est sa-
 lus vita et resurrectio n̄m. ad quē
 si ex toto corde clamaueis cruci-
 fixus tuus audiet benigne respo-
 dent. Hodie meū eris in p̄adi-
 so. O imensa et mirabilis xpi pi-
 etas īopinata erat salus miseri
 s̄ tā gratuita et p̄bata est dei
 dilcō. tā opimam dignatio dei.
 tā stupenda dulcedo tam iuicm
 māfuetudo. ut qui ad eum da-
 maueit exaudiet illū qm̄ mise-
 ricors est. O quāta est unā di.

q̄ ineffabilis mutacio deote ex
 celsi. heri eius in teneb̄s. hodie
 in splende lucis. heri in ore le
 omis hodie ī manu mediatois.
 heri ī porta inferi hodie in de
 licis paradisi. Sed q̄ profūt hee
 littere animaciois. nisi deleas de
 libro conscie tue lras mortis.
 Quid psunt hec sc̄pta lecta et ī
 tellcā nisi temetipm legas et ī
 tellignis. Da ḡ opam interne
 lāom. ut legas et diligas dñm
 deū tuū qui est veritas ut pug
 nes et vincas mūdū et oēm mi
 micū. quatin⁹ labor tuus cōuer
 tāt in requē luctus in gaudiū.
 Et post tenebras hui⁹ vite vide
 as ortū surgentis aurore. Vide
 as etiā meridiē solis iusticie in
 quo sponsū cū sponsa pspicies.
 unū eundēq̄ dñm glorie qui vi
 vit et regnat in sc̄la seculozū
 Amen

**Explicuit meditationes beati
 bernardi abbatis**

**Incipit liber qui intulatur
 de consciencia b̄ni bernardi**

Donus hec in qua
 habitam⁹ ex om̄i
 parte sui ruina
 nobis imnat⁹. Idcir
 co q̄a in breui casura est alia edi
 ficanda. Redeam⁹ ergo ad nos et
 discutiām⁹ consciām n̄m. Nam
 sicut corpus n̄m tabernaculū di
 cit⁹ in quo militam⁹. sic conscia
 a n̄ra domus vocat⁹ in qua post
 militiā requiescim⁹. Et ille recte
 militat. qui p̄ militiā quā ex̄at
 in corpe domū edificat conscie.
 Diligent⁹ exerce agrū tuū dñs
 it sapiens. ut postea edifices do
 mū tuam. Ager iste corpus n̄m
 est. cui⁹ sensibz et moribz si recte
 vtit⁹. animi q̄ impio eos subicte
 tes ad vsū virtutis indefluent in
 flectim⁹. dū corpus animo. et ani
 m⁹ deo ex toto subicit⁹. Ex his in
 mirū interior edificat⁹ conscia.
 quā vtiq̄ faciūt bonam p̄ccitoz
 maloz condigna satisfactio. et in
 stanciū maloz cūta p̄vida q̄ de
 clinacio. Condigna satisfactio est
 mala facta corrigē. et cor̄ta non
 iteratē. Conscia vero p̄petua est. n̄
 vniq̄ finitur. sicut nec aīa que cū
 sit īmortalis sicut non p̄t esse non
 aīa. sic nūq̄ potest ēē sine conscia.
 Conscia est inseparabilis glā uel cō
 fusio vniuscui⁹q̄ p̄ qualitate dif

pōiti. Hec ergo conscia in qua
 ppetuo aīa mansura est edificā
 da est s̄ prius mūdanda. Et q̄s
 eam mūdabit? P̄fecto deus et
 homo. Homo p̄ cogitacōes et af
 fectiōes. deus per m̄iam et gr̄iam.
 Cogitacōes et affectiōes necessa
 rie sūt in conscie emūdacione.
 Cogitacōes in iūestigaciōe veitū
 tis. affectiōes in excitaciōe vir
 tutis. Porro m̄ia delet p̄cām. gr̄
 cia dat virtutē resistendi p̄cō.
 nūc subtrahit p̄cā occasione. m̄it
 imittit amaritudinē. plerūq̄ sa
 nat affectiōnē. Gracia adiuvat
 ad bonū. defendit cōtra malū.
 erudit ad utrūq̄ discernendum.
 Homo igit̄ per veritatē stimula
 tus p̄cā sua confiteat̄. deus p̄
 m̄iam flexus cōfidenti misera
 tur. Omnis namq̄ spes venie et
 m̄ie est in cōfessione. Nec p̄t q̄s
 iustificari a p̄cō. nisi fuerit cō
 fessus ante p̄cām. Ex eo enī ius
 tus eē vniūq̄sq̄ incipit. ex quo
 sui accusator extitit. Felix con
 scia in qua m̄ia et veritas obuia
 uerūt sibi. iusticia et pax oscula
 te sūt. veritas cōfidentis et m̄ia
 iustitias obuiauerūt sibi. qm̄
 non p̄t illi m̄ia deesse qui se cog
 noscit in veritate. Osculū iusticie
 est timicos diligē. parētes et p̄

pria queq̄ p̄pter deū relinque.
 illatam iūriam patient̄ ferre.
 oblatam gl̄iam ubiq̄ declinare.
 Osculū pacis est odientes mu
 tare ad pacē. discordes ad cōcor
 diā. aduersarios pacifice susti
 nē. errantes pie reuocare et be
 ingue docē. merentes clementi
 mulcē et cū omnibus pacē habē.
 Beata aīa que in pace est fir
 mata et in dei amōe solidata.
 cū exterius patit̄ pax interius
 non turbat̄. Quecūq̄ moleste
 foris p̄strepūt. vsq̄ ad silentium
 intus quietis non irruunt. qm̄
 gustu interie dulcedis tracta to
 ta est p̄ desiderū intus collecta.
 Nec foris iā enormiter ī carnis
 voluptate dissoluit̄ quia totū
 intus possidet ī quo delat̄ur. at
 q̄ ita in semetip̄a pacificata. dū
 nichil est qd̄ foris appetat totū
 p̄ amorē intus requiescat. Et cū
 totū ad internū gaudiū colligi
 t̄. ad ymaginē dei reformatur.
 que in se veniatur. Talem aīam
 frequēter visitant et honorant
 sc̄i angeli et archangeli utpote
 dei templū et sc̄i spūs habitacu
 lū. Esto igit̄ templū dei et deus
 excelsus habitabit in te. Aīa enī
 deū habens in se templū dei est.
 et diuina misteria celebrant̄ in ea.

Porro aīa que non studet i se gñf-
te nec i amore dei desiderū fige
p oculos et aures alios qz corpus
sensus foras egredit. atqz in hīs
exterioribz delectat. Sed erit cū
inuenerit portas istas clausas
et tūc rediens ad se et vidēs se
nudā et solam inestabili con-
fusione et horrore contuētur.
et quia mūdi consolacionē que-
siuit. illā que a deo intus dat
non habebit. Non solū deus de-
dignabit eā visitare sed nec
ipā quidē male sibi conscia seip-
sam potit tolerare. Requē in
se non potest habē. qm̄ illum
delinquit cū quo habitare et re-
quiescē debuit. Cogim ergo in
societate aliorū nūc positus. qz
non potēs semp manē cū illis
et intim elige sociū illū qui cū
oīa subtracta fuerit fidē seruat
dilectōribz suis nec recedit in tpe
angustie. Omnes igit cordis dis-
tractioēs et mentis fluctuatiōes
in vni collige. et in solo deo to-
tū desiderū tuū fige. aut ibi sit
cor tuū ubi est thesaurus tuus.
desidābilis multū qz amabilis.
Ipe em̄ frequēter visitat et li-
bent inhabitat trāquillitatem
cordis et oīū quiete mētis. qm̄
pax est et in pace frūs est locus

eius. p̄terea talē te ipam ut
te cū affit deus. sit in ore sit i cor-
de terū eat tecū redeat nec rece-
dat a te nisi tu p̄or illū dimise-
ris nūqz te dimittet. Obiciat
fucis nūqz esse solus potēs si de-
terū erit. Munda igit consciam
tuā et semp patius esto. ut qua-
cūqz hora venerit et habitare te
cū voluerit. patiam sibi in te in-
ueniat mansionē. Ipe namqz
dixit. facite michi sanctuariū et
habitabo in medio v̄i. Videat
m̄ igit templū deo edificat in
nobis. p̄ximo quidē ut in singu-
lis nobis. deū ut in oībus siml
habitet. qz nec singlōs dedignat
nec vniūsos. p̄ximo studeat vni-
quisqz ne distoat a seip̄o. qm̄ de
regnū in seipm̄ diuisū desolabit
et domus sup domū cadet. nec i-
trabit xps ubi pietes inclinati
fuerit et macerie depulsi. Vlt
habē aīa corpus sui domū integri
et exire eā necē est si fuerit a se
nuice membra eius dispsa. Vide
at igit et ipā si desiderat xpm̄ p
fidem habitare in corde suo id est
in seip̄a. Videat et sollicitate auer-
ne a se iuicem membra eius disti-
deat. id est iō voluntas et mēoz
a. Dignū habitaculū parat deo
cui nec est iō decepta. nec volū

ms puerfa . nec meozia inqnatu .
 felix illa aia que ita domni cor-
 dis sui de padrum sordibz studet
 emudare . et scis ac iustis opibz
 adimplere . ut in ea non solu ange-
 los . veruecia angeloz dnm ha-
 bitare delcet . **M**undata domo
 cunctis malis ab ea excludis oibz
 bonis impleat . ne sit nobis nate
 foras aliqd quere qui oia forin-
 sca relinquunt . **S**apia ergo e-
 dificet sibi domu erigat colup-
 nas septe quibz tota fabrica i-
 nitat . **D**omus est conscia colup-
 ne sut bona volutns . meozia be-
 neficioz dei . cor mundu . animu
 liber . spūs rectus . anēs deuota .
 id illuminata . prima igit pōz
 erigat . **De bona volutate**

Dam inter oia dei dona
 que ad salute hominis
 spectne vident . primu et pnci-
 pale donu bona volutns ee cog-
 noscit . per qua in nobis silicidi-
 nis dei ymago repatur . **D**omū
 est qz a bona volutate bonū oē
 inchoat . pncipale est . qm bona
 volutate hoibus vtilius nichil
 dat . **Q**uidqd homo faciat bonū
 ee non pt nisi ex bona voluta-
 te pcedat . **S**ine bona volutate
 oino saluari nō potes . cū bona
 volutate oino perire nō potes .

Volutas nec dari pt inuito nec
 auferri nisi volenti **V**oluntas
 hois est pias dei . qz velle in ho-
 mis voluntate est . et ideo totū
 meritū in voluntate est . **Q**uācū
 vis tantū mereis . quantū cres-
 cit voluntas tua tantū crescit
 meritū tuū . **F**ac magnā volū-
 tatē . si vis habē magnū meritū
Ita deus ut pmissim⁹ et misericor-
 dissim⁹ in eo redēptionē nrām
 posuit . in quo nullus nisi velit
 egre pt . **A**mare namqz possit
 equalitē diuites et paupes . etiā
 si pecuniā equalitē dare non pos-
 sit **V**oluntas tñ bona nō est si
 non opatur qd pt **De memo-**

Recor a bñficiozū dei
 dent ergo misericordiarum
 dei ut sic accendant in amorē
 eius . **R**euocem⁹ ad memoriā
 bona q nobis t̄bit . quomō in
 pncipis sepe cōstitutos clemen-
 ter eripuit . nec vniqz peccis nos-
 tris quo min⁹ miseretur vni
 potuit . oblitos sui de se admonu-
 it . aūsos a se reuocauit **V**emē-
 tes ad se benignē suscepit . pei-
 tentibz indulsit . p̄sentēs aff-
 todit . stātes tenuit lapsos e-
 rexit . malas delatōes in ama-
 ritudines cōuertit . et rursus sa-
 lubritē amaritatis cōsolatōes

suas tribuit. Postremo at tribu-
lacione purgatis quiete et pacem
perfectam restituit. qui nec peccan-
tibus unquam defuit ut corrigeret. ut
iustis ut custodiret. **Recogitemus**
quam bona fecit nobis non ro-
gantibus non desidentibus immo
recusantibus. et quia multa peccata
dimisit nobis. et a quibus picu-
lis nos liberavit liberator noster
deus. **Quia** magna dignatio pi-
etatis fuit. quod ingratos et in mil-
tis contrarios a tam multis peccatis
nos custodivit gratia dei in que po-
tuumus cadere sicut in alia multa
cecidimus. **Idcirco** sicut nullum
est momentum quo non utamur
uel fruamur dei pietate et misericordia.
sic nullum debet esse momentum quod
eum penitentem non habeamus in me-
moria. **De mundo corde**

Sequitur ut cum a quo tanta
beneficia accepimus toto
corde diligamus. hoc est tota co-
gitatione tota affectione sine de-
fectione. **Sic** cor rectum ut per omnia
ei placeat deus. **Sic** rectum rec-
titudine intentionis exultatione per
uersa cognitionis. assiduitate con-
templationis. **Sic** patimus sequi
voluntate dei in quacumque parte
eum inclinari cognouit. **Sic** sur-
sum ad sola celestia cogitanda.

et diuina contemplananda et desi-
danda. **Sic** purum. ut nichil mo-
rari intra se patiat. nec modicum
quidem offendiculum tolerabile re-
putet aut in conscientia sua aut in
aliena. **Sic** dulce dulci rationis
suauis amonitione. benigna repe-
hensionem. modeata correctione.
Sic mundum. ut totius immundicie
spurcias respues. cogitationum
sicut actionum peccata deplorat. de-
fleat per sua miseria et aliena.
lugeat non solum sua delicta sed
et aliena. **Coniungat** per malis
que commisit. et bonis que neglexit
Humano De animo libero
vero sic liber a mundi sol-
licitudinibus. a carnis voluptati-
bus a prauis cogitationibus. ut pos-
sit cum voluerit aut sibi intendere.
aut utilitati fratrum ministrare.
aut in contemplatione celestium re-
quiescere. **Sic** firmus ut nulla
repentina perturbacione concutatur.
non capiatur illecebriis. non frui-
gat molestis. nulla in nulla
impatia pacem et quietem animi
turbare possit. quoniam christus pax est
et in pace requiescit. **Pacis** ama-
tor est. et in turbato animo habi-
tatione non fit. **Sic** confirmatus in
dei dilectione. **Hoc** enim est diligere
deum illi occupare animi. concipere

eius fruende visiois affectu. ha-
 be pccū odiū mundi cōtemptū.
 diligē etiā proximū quē ipse
 cōspicit diligendū **De spū recto**
Spiritus at̄ rēus sit ab oī-
 bus terrenis et p̄ntibus pr-
 sus aīsus. et deo inseparabil̄ iūc-
 tus et vnitus. **P**ia deuocōe ascē-
 dat. visitet supnas sedes et mltas
 q̄ in domo p̄ris sūt mansioēs. hu-
 militer p̄sternēs se aī sedem dei
 et agm. **C**urrat p̄ plateas supne
 sp̄on. audiat illud melos angeli-
 cū. et cū reuētia supplicet cūc-
 tis ordimbz beatorū spūū singu-
 lis p̄ se et simul oībus se cōmen-
 dās. **T**antū vō grām non mētur
 accipē amn̄ qui in sui cognici-
 oē et diu excitat. et plene cri-
 ditus nō est. **F**rustū enī cordis
 oculū erigit ad videndū deū. q̄
 nondū ydoneus est ad videndū
 seipm. **P**rius enī est ut cognos-
 cas visibilia spūs tui. q̄ posses cē-
 ydoneus ad cognoscēda iuisibi-
 lia dei. **E**t si nō possis cognoscē-
 te. non p̄sumas apphēndē que st̄
 sup̄ te. **P**recipiū et p̄ncipale
 speculū est ad videndū deū am-
 n̄ ydnalis inuēiens seipsum.
Si enī iuisibilia dei p̄ ea q̄ fac-
 ta sūt intellā cōspiciunt. ubi
 q̄s q̄ in eius ymagie cognōis

eius vestigia exp̄ssius impressa re-
 p̄nit. **T**ergat ergo speculū suū
 mūdēt spm̄ suū quisq̄s sicut vidē
 deū suū. **H**oc speculū non cessat
 verus penitēs cotidie inspicē ter-
 gē tenē et custodire. **I**nspicē si a-
 ligd̄ in eo rep̄iat qd̄ deo displiceat.
Tergē non solū pccā actionum.
 verū etiā cogitacionū. ut nihil ī
 eo remaneat qd̄ deū offendat.
Tenē ne deorsū corruens terre p̄
 amorē inhereat et ne tānnum
 cogitacionū puluē sordēat. **C**us-
 todire. ut ille cui⁹ tabernaculū
 est cū hōibus. cui deliciae sūt cē-
 cū filijs hominū. qui ad ostiū
 stat et pulsat quacūq̄s hora in-
 trinē volucit receptaculū mun-
 dū inueniat. **D**eus enī qui iū-
 dicie amator est cor pollutū in-
 habitāe non p̄t. **C**otēso at̄ spe-
 culū et diu diligēt̄ inspecto. in-
 cipit ei quedā diuini luminis cla-
 ritas interlucē. et īmensus qui-
 dē insolite visiois indus oculis
 cordis apparē. **E**o hui⁹ luminis
 visione aīnus inflāmat̄ īci-
 pit mūda cordis acie supna et
 interna conspicē deū diligere et
 deo inhere. **C**ūctā que assint tā-
 q̄ non assint cōsidat. cūctis
 suis affectioibz reuūciat. et tot⁹
 soli incūbit amori. sciens solū

illū esse beatū qui deū amat.
Porro ad tantā grām nūq̄ p-
tingit mēs per p̄riam indus-
triā. dei est hoc donū non hoīs
meritū. **P**ed absq̄ dubio talē
grām ille accipit qui desicit cu-
ram sēi et agit cum sui. qui stu-
det se frequētē cogitare et dilige-
ter cognoscē. **R**edi ergo ad cor
tuū et subtilit̄ discute temp̄sū.
Considēa vñ venis quo tendis.
quomōdō viuis quid agis q̄ am-
tis. quantū cotidie p̄ficias uel q̄
tū deficias. quibz cogitacōibz ma-
gis incurrais. quibz affectioibz
frequētius tangeis. uel quibz tēp-
tationū machinis a maligno
sp̄i acrius ipugnaris. et cū to-
tū intēioris et extioris hoīs
statū et habitū in quantū possi-
bile est plene cognouēis non so-
lū qualis sis. verū etiā qualis eē
debeas. **D**e cognicōe tu potēis
subleuari ad contēplacionē dei.
Quantū namq̄ cotidie in cogi-
tōe tu p̄feceris. tū ad alioza
sp̄ contendis. **S**z forte iam ascē-
disti iā ad cor tuū redisti et ibi
stare didicisti. nec hoc sufficiat
tibi. **D**isce ibi habitāre et mansi-
onē facē. **E**t qualicūq̄ mentis
vagaciōe inde abstractus fueris
sp̄ illuc redire festina. **A**bsq̄ du-

bio p̄ multū vsūm q̄nq̄ tibi ver-
tat̄ in oblectamentū. in tantū q̄
absq̄ laboris difficultate possis i-
bi assiduius eē. quoniam pena po-
tius tibi sit alibi q̄ ibi morā ali-
quā facē. **I**n igit̄ p̄senseris desi-
deria tua circa extēiores delēti-
tiones affici et cogitacōes tuas i-
eis uigilē occupari. cū magna sol-
licitudinē compelle eas ad cor tē-
re et ibi habitare. **D**e mente **D**e

Mens em̄ que se ad uotū
sui considēacionē non suble-
uat s̄ adhuc p̄ varia desideria sper-
git et varijs cogitacōibz huc il-
lic q̄ distrahit. nec p̄ seip̄am i-
uā colligē que necdū nouit ad
seip̄am intrare. neq̄ adhuc in u-
na cogitacōe est et cōuersacione.
nondū p̄t ad ea que sup̄ ip̄am sit
penna contēplacōis euolāe. **D**is-
tat q̄ disp̄siones cordis cōgregari.
studeat euagacōes mentis re-
stringē et extiora om̄ia obliuif-
ci. assuescat in it̄imis suis iūora-
ri. disant sola bona intiora ama-
re. et illa sola frequētius cogita-
re qui ad celestū contēplacionē
anhelat. q̄ in diuinorū noticiā sus-
pirat. **C**ū se diligent̄ attendent̄
et diucius quesierit cū tandem in-
uenient quātis sit restat. ut ex di-
uina reuelacōe cognoscat qualis

ee debeat. quale mentis edificium
 deo deo parare. et quibus obsequi-
 is eu place oporteat. Qui ita e-
 uagaciones mentis in vnu colligit
 et omnes cordis motus in vno eter-
 nitatis desidio figit. pfecto ia ad
 cor suu redit. Iam ibi libent in-
 morat ac mirabiliter delatur. et
 cu seipm pre gaudio iam capere
 non possit sup seipm duat et p
 excessu mentis in summa eleuat.
 atq ita p semetipm sup semetip-
 su p cogmitione sui ad cogmicio-
 ne dei ascendit. ut discat solu de-
 u amare et ipm solu in desinen-
 ter cogitare. et in eo delatibiliter
 requiesce. Cu sic amor xpi totu
 absorbuert affem homis ut negli-
 gēs et inemor sui. non nisi ihm
 xpm et ea que sut ihu xpi senti-
 at. tuc demu ut arbitror pfectu
 est in eo caritas. Huic itaq qui
 sic affectus est no est onerosa pau-
 ptas. iste non sentit iniurias. ri-
 det obprobria. contempnit dapna.
 morte lucrū deputat. ymo nec
 mori se putat. cu magis de mor-
 te ad vitam transire se sciat. que sic
 amor dei intransitus lignitu tenet
 nec ad modicu quide exire pote-
 rit valeat. s interius in ei deside-
 rio flagrat. tato amplius qnto
 famulari. et in eo vehemētius

quo frequētius. Qui sic in amo-
 re dei iugiter delatur frequēt
 mentis excessus patit. frequē-
 ter ab oibus pntibus et tērens
 raptus corā deo pntat. Et dum
 pulchritudine eius considat nig-
 ritudie pulchritudis eius attom-
 tus i eius ammiratioe suspendit.
 Mirat regis glam regni mag-
 nificentiā. supne ciuitatis nobi-
 litate et felicitate ciuiū. Contē-
 plat glorie decore. dei bonitate.
 mēne suauitatis dulcedine et
 tranquillitate eterne quietis. Me-
 ditat pris potentiā. filii sapien-
 cia. spūs sci benignitate et an-
 gelice creature bntudine. Delect-
 at de deo in deū dū eius pietate
 mirat. et decore contēplat.
 Q q iocundū si non eet tam mo-
 dicū. raptim rapit. sola celestia
 contēplat. contēplando iocundat
 sed cu sibi stare diucius conat
 subito labit. Redies ad se nulli
 pt intiniae que vidit sup se. s
 agmicioe suauitatis illius gust-
 tata dulcedis suauitate. et illā
 celestē visionē leticie spūalis in-
 tra semetipm mirat. Reuoluit
 ecia in corde tacita mēte in corpore
 e lucis claritate. intime sacieta-
 tis sapore. et illud mēne quie-
 tis secretū et summe tranquilli-

tatis archanū. In huiusmodi cō-
templacōe contēplacōis q̄ dul-
cedie mens delcābiliter afficit̄
et mirabilis delcātur. **Volet**
q̄ et non deficiat. **volet** donec
ad regē glorie pueniat. ibi q̄
ploret et suspiret mactetq̄ se
in lacrimis. **Deprecatur** veniam.
postulet grām. nec inde recedat
quo ad usq̄ deū que unum offe-
derat placatū seuiat et ab eo
consolacionē papiat. **De rōne**
DEniq̄ incio **illuminata**
p̄ mentis excessū in q̄
templacionē sublimū subleua-
ta. et in dīne contēplacōis archa-
nū inptā atq̄ ibi illuāta ad
cognicionē veritatis inflāma-
ta ad desiderū hōitatis omnes il-
licitas volūntatis afficiones et va-
gas memoie cogitacōes cordis
dissipōes. animi fluctuacōes. sp̄s
euagacōes et mēns distractiōes
in vnu colligat. atq̄ in illo feli-
citatē fonte totū suū desiderū
figat. locū supiōre incio semp
obtimeat. nullus motus aduer-
sus eā sit rebellis. sed oīa ei ob-
tēpent. cū et ip̄a obtēmpat dō.
Si vō aliquē motū ad id qd nō
debet uel quomō non debet mo-
ueri senserit non cōsenciat. sed
illico resistat. nā solus q̄sensus

reos nos facit. etiā si aliqd im-
pediat ut nec opa subsequant̄.
Tūc em̄ anima mori dicit̄. cum
ip̄a incio ad pccm p̄ consensū
curuat̄ sicut sc̄ptū est. **Amnia q̄**
peccauerit ip̄a moriet̄. **Resistat**
ergo ne moriat̄. pugnet ut coro-
net̄. **Cholet** luctū s̄ fructuosa
q̄ et si habet penā adhibet et co-
ronā. **Non** nocet sensus vbi non
est cōsensus. p̄mo q̄ resistentem
fatigat vincenē coronat. **Quō**
edificat̄ bona conscientia
Sic mirū sic edificat̄ bo-
na conscia. **Bona** conscia
est que pccm p̄teritū punit et pu-
menda cōmittē refugit. que si
pccm sc̄nciat pccō non cōsencit.
q̄m si cogitacio inq̄nat rō lauat.
Recta est cui pccm suū displicet
et alieno nō cōsencit. nec p̄ter
hoc pccōrem dimittit nec eius
pccm dissimulat. et cū corrigit nō
insultat. **Trāquilla** est que oībz
est dulcis. nulli gr̄us. utens ani-
co ad grām. inimico ad paciā.
cūctis ad beniuolenciā. quibz p̄
ad bñficiā. talibz domus aīe
edificat̄. **Q** si forte ut fieri solet
fur ad hoc veniat. qui nō venit
nisi ut furet et mactet et p̄dat.
si fur inq̄ veniat. et cordis elatio
māsecus oriēs. uel appetit̄ hu-

mane laudis extiteris aduen-
 ens seu aliqua quilibet pestis que
 domū istā machinetur perfodere.
 tūc in quasi cunis thesaurū cas-
 todies euigilet latret mordeat et
 uigulet irruentes hostes. nemini
 parcat nullū intrāre pmittat. s̄
 clamet et exatet itro habitātes
 ad arma capescenda. **O** dāniq̄
 vicū suae clam suae palā nocere
 tēptauerit perū illud arceat ut
 sit secūra consciā. **D**ecūm est q̄n
 accusationē non patit̄ uel p̄ tor-
 pore boni uel p̄ presūp̄tiōe mali.
Nūc est et bene sibi cōscia. cum
 nec de p̄terito iuste accusatur.
 nec de p̄nti iuste delictatur. **P**ri-
 mū est cui deus nec sua p̄cā im-
 putat q̄ nō fecit. nec aliena q̄a
 non app̄bavit. nec negligēciā
 q̄ non t̄cuit. nec sup̄biam q̄a
 in unitate p̄mansit. **C**onsciā bo-
 na melior est omni sciētia

Multi querūt sciām pau-
 ci vō consciām. **S**i vero
 tanto studio et sollicitudinē que-
 rētur consciā quāto querit̄ scia-
 ris et vana scia. et citius appre-
 hendētur et vtilius retinetur.
Cogitāne namq̄ de consciā sensū
 est consummatus. et q̄ custodit il-
 lā semp̄ erit securus. **V**alua re-
 uēcia sapie vtilius est curē

ad consciām q̄ ad sapiām. nisi
 sapiā sit que edificat consciām.
Tūc enī se intelligit aīa. tūc il-
 lustrat̄ consciā. tūc implet̄ cor-
 dis scia cū se in deū et se in deo.
 mutua resolucōe scipam recipit
 ymago creati. **C**reatrix ymago
 in ymagie creati. nichil aliud ē
 nisi sapiā in anima. nisi glā in
 consciā. nisi scificatio in archa.
O q̄ ineffabilis dei pietas que
 tantā maestritē inclinat ad tan-
 tum hūilitatē. qui creauit nos
 creat̄ in nobis. **E**t quasi parū
 eēt nos deū habē p̄m. vlt̄ nos
 etiā sibi fieri m̄em. **Q**uicūq̄
 m̄q̄ fecerit voluntatē p̄is mei
 ip̄e meus frater soror et mater
 est. **F**rater obediendo m̄ genān-
 do. **F**rater p̄ h̄ditatis participa-
 tiōe. **M**ater p̄ aliorū instructio-
 nē. **O** fidelis aīa ex parte finis
 dilata affectus ne angustis in
 visceribz tuis xp̄m concipē quē
 totus mūdus non potuit compre-
 hendē. donec virgo b̄nā illū fide
 cōcepit. **F**ide namq̄ xp̄s concipi-
 tur. verbi p̄dicatiōe nascit̄. deuo-
 tiōe nutrit̄. amore tenet̄. **P**it̄
 ergo consciā pura ut deū condu-
 cat ad hospiciū n̄m. **P**it̄ sollici-
 ta cura fidele obsequiū. ne tān-
 maestas reuerset cordis gremiū.

Sit deuotū ut soli deo placeat
soli deo itendat nec recedat ab
eo. Talis consciā letificat aīam
exhibet deo gratā. angelis et
hoībus reuerendā. sibi p̄i placī
tam et quietam

Consciā est cordis sciētia.
que dupliciter intelligit̄.
videlz uel illa que se nouit p̄ se
uel illa que p̄ter se eadē nouit
alia ex se. Cor enī et se nouit
sua sciā et multa alia. Quā no
uit se appellat̄ consciā. quādo
p̄ter se alia noīatur sciētia

Consciā bona tytilus est
religiōis. templū salomo
nis. ager benedictōnis. ortus de
liciarū. aureū reclinatoriū. gau
diū angeloz. archa federis. the
saurus regni aula dei. habitā
culū spūs scī. liber signatus et
clausus et in die iudicij apren
dus. Nichil est iocūdius nichil
securi⁹ bona consciā. Premat
corpus. trahat mūdus. t̄reat dy
abolus. et illa erit secum. Se
cum cū corpus moriet̄. secum
cū anima corā deo p̄ntabit̄.
Secura cū utri⁹q; in die iudicij
aīi terrificū tribunal iusti iudi
cis statuet̄. future b̄titudinis
nō est vtilius remediū nec cer
tius testimoniū bona cōsciā.

Mundus cū volubilitate curāro
ter̄. ploret rideat ardeat p̄t̄ t̄i
seat. nūq; marcescat consciā. Sibi
ignē corpus in pena. ieiunio ma
ceret̄. uerberibz lamet̄. eculeo dis
tendat̄. gladio trucidet̄. crucis sup
plicio assignat̄. et secum erit cōsci
encia. In speculo consciē stans
exterioris et interioris hoīs cognos
cit̄. Anima enī nō nouit se que
sine speculo est. Speculū enī p̄
rū et clarū totius religiōis est cō
sciencia. Sicut enī mulier q̄ vi
ro suo placē appetit in cōtutu
speculi ymaginē oppositā redde
tis decorē et pulchritudinē faciei
sue compōit. sic aīa in quibz ab
ymagie veritatis discedit. uel ī
quibz vestigia creatris ymaginis
reapnat in consciā relegit̄ et in
telligit̄. Non imerito consciā
speculo comparauit̄. quī in ea t̄i
q̄ in speculo rōnis oculus t̄i qd
deceus q̄ qd indeceus in se ē cla
ro aspectu apprehendē p̄t̄.

Uitā vniuersūq; nō cog
nouit nisi consciā. nec
venit ad bonā consciā nisi p̄
cordis custodia. Cor enī suo arbi
trio dimissū. aut ad vitā sentit̄
aut ad mortē. Velle nāq; peccare
malū est. peccare penus. in p̄cō
p̄senerare pessimū. nolle peni

te mortale. Quicquid cor cogitat
 quod ad utilitatem suam uel utilitatem
 proximorum quoque non pertinet
 respiciendum est. De diuersis i-
 gnis mundi partibus in quibus vagatur
 et profugum uane occupat ad se-
 ipsum redeat et seipsum discarnet.
 Cum inuenit culpam timeat pe-
 nā. Querendo autem culpam nusquam a-
 lias nisi in se reperiet. Reperta autem
 culpa et pene causa. seipsum puni-
 endo se autem se statuatur. De equitate
 culpam ante se afflictum. se reum
 autem se iudicem seuerum. De impietate
 autem se ad pietatem reuersum proponat.
 se ad se determinat. quod ad se facien-
 dum sit de se. Iuste infligat inius-
 to iusta flagella. loquatur etiam
 sic ad se. Quia pacem deseruisti ad
 dominum tuum. bellum meruisti ad te-
 ipsum. scissuram pateris ut tu a te-
 ipso condempneris. quia pactum pa-
 cis rupisti vis quod non vis. et non
 vis quod vis. Ad tempus conturbabis
 nolenda vis uolenda non vis.
 Ecce de ore tuo te iudico serue
 nequam. Affligo itaque te et stitu-
 am contumeliam faciem tuam. ut aspici-
 as turpitudinem tuam. ut recognos-
 cas stultitiam tuam. Sic in miseris
 tuis ad seipsum conuertit cor
 et sistit cor ad cor. Vis est quae
 sic de corde operatur. et retinet

cor fluxum et uanum. ne perfluat
 in abyssum exterminii. Vis ista
 seu uolentia rapit regnum celorum
 Regnum celorum inquit dominus uinum pa-
 tificum. et uolenti rapuit illud.
 Mobile regnum possidet qui cor
 suum possidet. Non regnat qui
 in corde addit seruitutibus uici-
 orum. praesidet urbibus et turbis po-
 pulorum. Solus is regnat. qui de
 disposito cordis impio legibus ro-
 mo ordinat totam familiam mo-
 tum interiorum et exteriorum. Si
 conturbatur leonina rabies punitur
 per pacem. Si petulantia hyr-
 ci per abstinentiam. si ferocitas a-
 pri per mansuetudinem. si superbia
 uincorum per humilitatem. Non in-
 uenit autem inter ceteras artes li-
 berales ars ista liberalis praec aliis
 liberalibus qua teneatur cor quod omni
 mobili mobilius est. quod omni lu-
 brico lubricosius est. Mobilitate
 enim naturali instabile uel in puer-
 to fixum recusatur consistere. cuius
 uita in motu est. et motus est ei
 uita. Mouet molam totius cor-
 poris humani tantillus iste in corde
 uitalis motus. et qua arte co-
 arceatur ut alia mouens ipsum non
 moueat. forte mola asinaria
 si ei ad collum suspendatur non mo-
 uetur. immo multo magis cum

331
mola coagitur. Agendū itaq;
cū eo est ut circueat terrā et p
ambulet eā. si forte mobiliorē
et velociorē se inuenire queat. Si
sup̄ terrā similem suā non inue-
nit etiā gr̄uū celi circueat. et ro-
tas curruū dei ad cursū suū ad-
moueat. Quid tūc faciet ad il-
los qui ambulāt sup̄ pennas
ventoz. forte cū illis contendē
poterit. An et cū illa uirtute
curret q̄ attingit a fine usq; ad
finē fortiter et disponit omnia
suauit. An et illā apprehendet de
qua dicit. mobilior est oib; mo-
bilib; sapia. Saltem cū uideat
tā spaciosis saltib; transilientē
suā potētiā creatoris sui subsis-
tat et dimittat alas suas retinēs
se et habens desicere compaciōis
se ad se colligēs et cohibēs non
transgrediat̄ terminos suos. Sic
enī sc̄a animalia in uisioē eze-
chielis cū fiet uox sup̄ firmamē-
tū qd̄ innēbat capiti eoz sta-
bāt et submittebāt alas suas.
Qd̄ plane sc̄a faciūt et cū per-
lustratis opm et mirabilū dei
sup̄ intelligibilib; absconditis
mysteriis nichil se scire dep̄hen-
dūt. sed momento stare omnia opa
sua appendūt. Tūc se non a se
moueri cor itelligit. quia p se

imobile manet. nisi qui oīa mo-
uet. illud quoq; inter oīa mouet
Mutuatū igit̄ cognosces motū
suū a deo. iam nō vsurpet ut pro-
priū sed ut cōmodatū. Ad volū-
tatē namq; cōmodantis cōmoda-
rius uti debet cōmodato. alioquin
furtū facit in re cōmodata. Cū
igit̄ te mouet deus uel mouei
uoluerit. ad cor humanū mouea-
ris. aliter nō moueais quia nō
esset mouei sed cōmoueri. Sed
qm̄ mouet te deus. Certe cū ad-
monet. Admonet at̄ sic. Vane
occupais o cor sapiens et oī pre-
rogatiā excellens in hīs q̄ uani-
tates uanitatū sūt. non te deceat
hīs subesse s̄ posse. Te indiget
ista ut meli⁹ et cōmodius subsis-
tāt. tu hīs neq; ad habitudinē
neq; ad immortalitatē indiges.
Diaticū quidē uimento tuo p̄s-
tant in via. s̄ si ad mensurā su-
mant non ad sup̄fluitatē. Et
sup̄fluitate ciboz qnq; inficiū-
tur uimenta. et in uentis imm-
am effluuionē resoluūt. ita
ut ex refectioē deficiāt. Sic cor-
pus tuū o princeps et dñs corp⁹
si regulas ueritatis excesserit. et
ad brauiū concupis os aperuerit
lacū pdicōnis sibi effodit. et hos-
picio repaciōis. et de remedio

compat epiciū. de vehiculo nau-
 fragiū. **Q**uid p̄inde? **S**upflūū
 tollit necessariū. **A**ufer supflua
 nulli deerūt necessaria. q̄ de su-
 p̄ effluenti copia aliquoz. nas-
 cit̄ valde egr̄a mopia alioz. **T**u
 ū est mala acta corrigē. tuū in
 ordie et officio familiā membro-
 rū corpis et aīe motuū disponē
 tuū singuloz negocia sedm̄ con-
 petenciā assignatē. **N**on sit ī reg-
 no corpis tui. qui leges et iura ī-
 stitutorū tuoz inuine p̄uaricet.
 non odus non manus non pes
 nō auris non guttur. **Q**uō em̄
 de ignobilioribz et plebens dicā
 meubris. **D**i uel attēptare rebel-
 lionē p̄supserint lapidibz ob-
 ruant. iaculis increpationū cō-
 fodiant. et nouerit regē salomo-
 nē sedē sup̄ milam regis. r̄ sup̄
 sensualitatē corpis. **Q**uid si pu-
 dibūda illa q̄ uelato semp̄ noīe
 appellant̄ a pudicis et castis la-
 bis. si motu inordinato rem pub-
 licā in te statuerūt. certe absidā-
 tur nō ferro s̄ ieiunio. non detru-
 ctioē sed mortificatioē. **O**mnā
 m̄q̄t̄ aplius absidant̄ qui uos cō-
 turbāt. **H**is p̄susionibz cor ef-
 frenatū in p̄ceps cursū faciens
 teneri p̄t ut sit in eo conscia bona
Bona est si in corde habeat pu-

ritatē. in ore ueritatē. in actioē
 r̄titudinē. pro hīs namq̄ mere-
 bit̄ sūme trinitatis uisione. **O**
 b̄ta uisio. in qua erit sic deus not̄
 atq̄ p̄spicius ut uideat̄ a singu-
 lis nobis in singlis nobis. uidea-
 tur in seip̄o. uideat̄ in celo nouo
 et in terra noua. atq̄ in oī que
 tūc fuerit creatura

H **O**mnia conscia est d̄m̄
 uinea. quā excolē de-
 bet p̄ccatorum cōfessio et eoz sa-
 tisfactio. exhibicio bonoz opm̄
 et custodia eoz. **U**nicuiq̄ est li-
 ber sua conscia. et ad hūc libzū
 discutiendū et emendandū oēs
 alii inuenti sūt. **A**nima cū de
 corpe egredit̄ nullū aliū p̄ter
 libzū conscie sue secū portāre po-
 terit. atq̄ in illo cognoscit quo
 debeat ire et qd̄ debeat recipē.
Eo hīs q̄ sc̄pta erūt in libris
 n̄ris iudicabim̄. **E**t ideo scribi
 debēt sedm̄ exemplar libzū ui-
 te. et si sc̄pta bene non sūt saltē
 corrigendi. **C**onfirmus itaq̄ li-
 bros n̄ros cū libro uite. et si ali-
 qd̄ aliter habuerit corrigim̄.
 ne in illa uitiā collatioē si quip-
 piā aliter inuenti fuerit habē-
 tes abiciant̄. **B**onus homo q̄ se
 p̄t cognoscē et despiciē. probat̄
 et ip̄robare. **N**ā qui sibi disali-

ret deo placet. et qui sibi vilis e
deo carus est

Multe sūt faciae hōm.
si nulla est melior illa
qua homo cognoscit seipm. **Q**
obzē redeam ad cor meū. et ibi
stare assuescā. ut totā vitā me
am possim discutē et in eipm
cognoscē. **O**mnes miseras me
as corā deo effundā. si forte il
la sua magna pietas moueat
eū. **C**onfitebor ei pān mea cu
i oīa nuda sūt et apta quem
fallē non possū. quia sapia
est. nec effuge quia ubiqz est.
Audi ergo pmissine deī confessi
onē meā et respice ad pietatem
tuā et fac meū scdm misericor
diā tuam. **A**udi q̄ sepe de me
moria mea te expulit irruens
turba plurimaz cogitacionū.
q̄ velut plebs ad aliqd̄ spectacu
lū solent influē in cor meū dū
orare vel cantāre in mōsterio
volo. nescio cuiusmōi stulta co
gitacio cor meū rapit et ducit
p̄ diuersa loca. **C**ūqz illud ad
me reuoco tenē non possū sed
illuc elabit et huc illucqz dis
p̄gitur et p̄ innumera effundi
tur. **I**darō crebra terrenarū cu
piditātū illecebra et vanitatū
effusio in cor meū occupāt. ut

q̄ vitare studeam hoc cogitem
nō q̄ voluam. **N**on em̄ est in
p̄tate mea cor meū et cogitacō
nes mee. q̄ ex impulsu effuse me
tem meā animū q̄ confundit.
atqz alio trahūt q̄ ego p̄posuerū
ad sc̄laria reuocāt. mūdāna misē
rūt. voluptuaria ingerūt. illece
broza contēvūt. **I**psō quoqz tpe
quo leuare mentē meā ad te pa
tr̄i manibz cogitacōibz insertus
ad frena plerūqz deicior. **H**uius
mōi p̄strepentiū cogitacionū
tumultus a corde cotidie amouere
volo nec valeo. s̄ visa et audita
dicta et facta ad memoriā reuo
cāt. et in ea cū magna t̄portū
tate p̄strepūt. **C**ogitacōna cogi
to. cogitacōna recogito. et eadē itin
atqz itin replicare nō cesso. **E**t
cū diu multū q̄ quicqd̄ potero
cogitacō. sine cogitacōibz esse
non possū. sed intrāt et exiunt
atqz alie alias intrōduāt et ex
cludūt. **H**ec inuitus sustineo. ple
rūqz t̄i ḡsencio. cū per ea q̄ vidi
et feci sine vtilitate absqz oī dis
creciōe vagn mente discurro. **I**
ta mēs mea semp mobilis nūq̄m
stabilis semp vagn et velut electi
a p̄ diuersa distrahit. **G**rauer
pecco cū cor meū delinquo. cū
grauis iactura est q̄ per negligē

cū sit. vni pacior cū illud me de-
 ferit. **C**onfirma cor meū deus qm̄
 cū scire in semetipō nitit̄. aliq̄
 modo a seipō etiā nesciendo deu-
 at̄. **I**ta peccandi consuetudinē e-
 cū cū nescio pecco. et cor meū cor-
 vni per infinita deducit̄. et in
 multa desidia diuidit̄. **I**n noc-
 te vō cū dormire volo multarū
 verū ymagines et fantasias clau-
 sis oculis video. eas q̄ itutus tole-
 ro. quāto q̄ ab eis acie mentis a-
 uertere nitōr. tanto ap̄ius illo se-
 michi ingerūt et molestis tur-
 piū cogitationū cor meū macu-
 lant. **I**ude est q̄ sepe michi nocu-
 it. mortifera delicia que ex re-
 cordandē peccatorum p̄teritorū nas-
 ci solet. s̄ maxime ex recordandē
 libidīs. **H**ec enī pestis quo p̄ cetis
 vicijs est michi familiarior eo
 ad nocendū p̄cluior. et ad repel-
 lendū difficilior. **N**am cū eam
 repellē volo. nolenti michi se in-
 gerit. blande onēosa displicendū
 placēs et placendo displicēs. **C**ar-
 nis libidmē nūq̄ fugē potui s̄
 semp me p̄sequit̄. et cū aliqua
 delectaciōis cogitaciōe uel visus i-
 tenciōe me apprehendē p̄t. non
 diebz neq̄ noctibz requiescē sunt.
 subtilis intrat et mentē occu-
 pat. **E**t nisi subito repellat̄ mē-

tem allicit et incendit. et quasi
 virus pestilētie per totū corp̄
 paulatī se diffundit. **C**ogitaci-
 oēs prauas multiplicat. affeci-
 ones malas genit̄. deliciaone
 illicita mentē afficit. et ad cōsen-
 sū prauitatis animi inflectit. oēs
 q̄ anime virtutes corrūpit. **H**ac
 peste cū astrictus teneor diuelli
 ab illa vno possū. qm̄ stimulos
 eius cōfiteri aut nescio aut eru-
 besco. tā subtiles et turpes sūt.
Reuera difficile est libidīs mē-
 dia extingūē. **I**mpubes stimu-
 lat. iuuenes inflāmat. viros e-
 nernat. senes et decreptos fati-
 gut. **N**on aspernat̄ tuguria nō
 reuētur palacia. vtrinq̄ sola ce-
 nobia fugiat. **A**diuua me dñe
 deus meus. ut huic tā pestifero
 et mortifero vicio resistē possim.
Scio enī q̄ resistēte fatigat. vī-
 centē coronat. **S**cio etiā qm̄ si
 mentē meā et cogitaciōe immū-
 da polluo. tibi qui mūdicie ac-
 tor es placē non valeo.

Quod mundū crea in me
 deus. qm̄ non solū vana
 cogitacio illud occupat et tur-
 pis m̄gnat. verū etiā amara
 dissipat. **S**epe nāq̄ aliqua in-
 iuria cōmotus densis cogitaciō-
 nū tumultibz in corde p̄remoz

hinc inde sollicitus et cecus occasi-
one vindicte de accepta duria
rumor. Consilia multiplico. et
nichil aliud nisi iurgia q̄ desunt
in corde pago. P̄ntes non video
absentes cōtundico. intra memet
ip̄m cōtinetias p̄fero et recipi-
o. receptis at̄ durius rideo. Cū
q̄ qui obuiet nullus assit rivas
in corde cōpono. Insidias mu-
denciū confideo. et quid contra
me iurgii mouē possint penso.
Exquiro quid rīdeam et cū rē
nullā teneā vacuus litigator e-
laboro. Sic q̄ diē in oculū. noctē
vō in cogitationē verso. Corpe-
o ab vtili ope. qm̄ fatigor illi-
citi cogitacōe. Ita mēs intus
pugnat. cū nemo repugnat.
Nonnūq̄ vero qd̄ egi in corpe.
hoc postmodū iportuna cogi-
tacōe verso in mente. Et mul-
tociēs grauus torq̄or in recor-
daciōe. q̄ prius aptus fuerā
in opis p̄tenciōe. Sepe etiā
ea que nūq̄ feci. nec in volūta-
te habui ita recogito. q̄si pen-
teat me illa nō fecisse. **A**b
occultis meis mūda me dñe.
qm̄ cū nichil extius ago int̄
grauit̄ peccō. In corde em̄ ser-
uo depicta q̄ vidi et feci. ideo
tp̄alia tumultus in corde versa-

re nō cesso etiā cū vaco. In co-
gitacōe em̄ comedo cū ieiuno.
loquor cū taceo. irasor et tū-
quillus sū. Corpus req̄scit et
animus huc illuc q̄ discurret.
Ita vita istā nūq̄ sine culpa
transire potui. Nec hoc quidē
qd̄ laudabilis vixi sine aliquo
reatu est. si remota pietate
discudat̄. De nātūtibz meis
eripe me dñe. Crebro namq̄
dū necessitati debita redde stū-
deo. voluptatis vicio deseruis.
Sub velannē nātūtat̄. cado
in laqueū voluptatis. **P**epis-
sime nāq̄ comedi et bibi non
ad nātūtatē sed ad voluptatē
et qd̄ nātūtatē satis erit voluptati
parū erit. Cogitavi etiā de
cibo et potu qm̄ non debui. et v-
bi nō debui et plus q̄ debui.
Cogitando de eis epulas in cogi-
tacōe tota die ruminabā. Cū
tegendis mēbris vestimētū que-
ro. non solū que tegāt sed que
extollāt expeto. et cōtra frigidis
torpore non solū quero q̄ munit̄
ant p̄ pinguedinē sed que mul-
teat per molliciē. et non solum
que p̄ molliciē tactū mulceant
sed p̄ colozē oculos seducāt. Cū
p̄ aliqua nātūtate licenciā loque-
di alicui habui. locutus sū non

solū de necessarijs. vñ etiā de nō
 necessarijs. et de hīs q̄ ad me nō
 ptinebant et de quibz licentiam
 non habui. **I**mmersi me colloq̄
 is hōm. et ibi locutus sū non ad
 edificatiōē s̄ ad destructionem.
 non qd̄ licebat s̄ qd̄ libebat. **L**ocu-
 tus sū verba vana et risu apta
 verba iocosa et iutilia. verbosi-
 tati deseruēs detractiōi studens.
Os meū mendacio et detractiōe
 inquinatū. **L**ingua mea d̄ fallaci-
 a est plena. et nocuit michi plus
 q̄ om̄ia membra mea. **N**ā ea que
 vidi et audiui. nūq̄ eo modo quo
 fcā uel dcā sunt referre possim.
 s̄ alia affirmo p̄ alijs et sepe ml̄-
 ta mēsero sup̄flua. atq̄ ita uel
 m̄mū laudando uel vitupando
 fere quociēs loquor mentior.
Guttur insatiabili ardet igitur
 gula diuisis saporibz faciri non
 pot̄. **C**or prauū dolo et malicia
 plenū p̄ puram cōfessionē pur-
 gāe nūq̄ potui. **M**anus ad op̄
 prauū fuerūt pate. et ad op̄andū
 bonū pigre. **S**tomachus et testia
 nimio cibo et potu sepe sūt dis-
 tenta. et dolo doloē sūt plena.
Nam vñ gula delatū. inde vē-
 ter inflat̄ et corpus infirmat̄.
 et sepe mors sequit̄. **P** gule de-
 lectatiōē corruū in vētris m-

gluuiē. et vñ debui michi pa-
 re salutē. inde cōtraxi m̄mū
 cōcedendo p̄nciem. **P**edes velo-
 cius me portauerūt ad aliquā
 curiositatē specularandā q̄ ad
 eccliam. **O**culi in quo intuitu me
 puerterūt. oēm q̄ motū corpis
 mei ad imunda desideria t̄mpo-
 erūt. **A**ures acius aperui ver-
 bis ociosis et vanis q̄ sanctis.
Delatus est odoratus vānis
 odoribz. **G**ustus diuersarū rerū
 diuisis saporibz necnō singuli
 alij sensus hūs et illis iuxta qd̄
 cuiq̄ sūis ferebat appetit̄. **I**ta
 deus me in oībus membris me-
 is uacē modū excessi. **O**mnia
 mēbra mea velut cōuincione
 fcā iuniceo meo de me durum
 dnm̄ tradidē. cū morte fedus in-
 iere pactū pepigē cū inferno
Serpe me dñe ab homīe
 malo id est a meipso a quo
 recedē non possū. **N**am quocū-
 q̄ me cōuerto vicia mea me se-
 quūtur. et ubiq̄ vado conscia
 mea nō me deserit s̄ p̄ns assis-
 tit et q̄cūq̄ facio scribit. **I**dcirco
 q̄q̄ hūana iudicia subterfugiā
 iudiciū pp̄rie conscie fugē non
 valeo. **E**t si hōibus celo qd̄ egi
 michi tñ qui noui malū qd̄ ges-
 si celat̄ nequeo pp̄ri reatus cō-

scia non me requiescere sunt. s; de die in die vehementer torquet. et de die iudicii vehementius terret. **N**am in die illa cum dominus ad iudicium venerit unusquisque conscientia ad testimonium adducet. et apud libro consue omnis culpa ante oculos reducet. atque ita cogente conscientia unusquisque erit accusator et iudex suus. **P**ropterea statuam me ante me et iudicabo meipsum. ut illi extreme et tremende dici iudicium eadem possu. **D**ampnat me conscientia mea quod diuinum iudicium nondum me dampnat. **A**ccusat me de homicidio quod si ope non feci. voluntate tamen et desiderio sepe pegei. **A**ccusat me de adulterio. et eodem modo in iudeo. **A**ccusat me de inuidia. **C**onfiteor et ego quoniam inuidia sepius cor meum lamauit. **I**n inuidia namque sancte viuenciam merita mea feci inuidendo peccata. **N**am bona que fieri ab eis uel dici audiebam. ea omnino non credebam. ipsas res bene gestas in malum male interpretando conuertebam. **O**mne malum quod de illis mendax fama iactabat. statim tamen ego uiderem credebam. **O**mnia mala meis emulis fingebam. et ex profectu eorum deficiebam. **N**ec uero odia in

tra me abscondebam et in meos cruciatus nutrebam. **P**roficiantibus inuidebam. peccantibus fauebam. de malis eorum gaudebam. et de profectibus lugebam. **G**ratulatus inimicis ardebam. et hanc malitiam mei peccatis deprehendi timebam. **D**emp enim eis amarus et nunquam certus. et ita amicus enim dyaboli et inimicus mei. **I**nter amicos discordias seminavi discordantes in dissensionem confirmavi. **O**pimones eorum mendacis decoloravi. in spiritualibus carnalia laudavi. ut spiritualia bona deesse eis persuadem. **A**micicias simulavi. ut eos qui se inuicem michi committebant qua posse arte deciperent. **O**diorum michi occasione proprius suspicionibus conseruavi. et in demones quorum factum sectabar letificavi. **M**ultis uelut amicus fui in obsequio. hostis in animo. captus in uerbo turpis in facto. **P**ro digno fui secretorum tenax malorum suspicionum utrobique puerfus. **E**t ita persecutus est inimicus animam meam. humiliavit in terra vitam meam. **P**ossime domine unum possu esse bonus. qui in bono sic fui malus. **E**go peccabam et tu dissimulabas. **P**ro longabam multo tempore iniquitatem meam et tu pietatem tuam. quia peccantem et indulgentiam cogita-

bas. Da ergo miam misero. q
 ta dui pepisti crimioso. Credo
 namq qd michi condonae deare
 ueris. sic erit quasi nuq fuit

Non solu inuidia cor meū
 afflixit. vñ etiā vāitas
 arca varias delāciōes langūe
 tē animū inuoluit. **P**vanitate
 namq de opibz quoz michi con
 sensus non erā turpis me iacta
 ui. **G**estiebā etiā docē que nes
 ciebā. **C**redi de me sublimia vo
 lebā. **D**elāabilia grauibz ante
 ponebā. exorabam verbo qd ai
 mo cōcupiscebā. appellaciones
 virtutū meis viciis iponebam.
 et ita meipm fallebā et fauen
 tes michi decipiebā. **I**n pmissi
 one honesta fui velox. in exhi
 bicioe mendax. a bono mutabi
 lis mali tenax. in verbo q̄uis
 nō turpis ubiq fallax. **A**ctus
 ad prospra fragilis ad aduersa.
 inflatus ad obseq̄a. anxius ad
 obprobria. imodatus ad gaudia.
 facilis ad hūana. difficilis ad ho
 uesta. **M**isericordissie dñe ita de
 fecerūt in vāitate dies mei. in
 quibz debui flē cōmissam iniqui
 tate. exaltare remissā voluntate
 suspensē ad amissā hereditate.
 aspirare ad pmissā felicitatem.
 sperare ad angelicā societatem.

reppiciare tuā maiestatem

Terret me tota vita mea
 deus mei. qm diligent
 discussa appet michi aut p̄cām
 aut scilicet. et si q̄s in ea fr̄us
 videt. sic est aut simulatū aut
 ip̄fectū aut aliquo mō corrup
 tū. ut possit aut nō placē aut
 displicē tibi. **E**t cū vere ita res
 sit. sic est michi q̄s non ita sit.
 qd est miseria sup miserā. **S**ic
 cōedo bibo dormio secur̄ quasi
 iā transier̄ diem mortis et eua
 ser̄ diem iudicii et tormētū in
 ferni. **S**ic ludo et rideo q̄ iam
 regnē tecū in regno tuo. **I**dic
 co multitudinē iniquitatū meaz
 expauescēs s̄ de tua pietate cō
 fidens tibi creatoī et redēptōri
 meo. qui veniā et indulgenciā
 post reatū p purā et lacrima
 bile confessionē assequi pmissi
 ti. cōfiteor qm in pacis sum cō
 ceptus et in pacis nutritus. et
 p omē tēpus vite mee vsq ad
 hanc diē in pacis sū conūsatus
 nullū inuenio p̄cām a quo nō
 sū aliquo mō iniquatus. **P**er
 supbiā namq p̄cepta tua et se
 morū meaz trāsgressus sum.
Silenciū et taciturnitatē sicut
 regula docet nō tenui. **Q**uod
 michi licitū non fuit habui.

dedi et accepi. **C**lamores pau-
perum et miserorum non libenter ac-
misericorditer audiui. nec eos in
infirmis suis visitavi. **S**u-
adentibus michi in malum consensu.
facilius multa in uno quam unum in
suum cogito. facilius reprehendo
aliorum vicia quam mea. et quod in ali-
is reprehendo facere non erubescio
Facilius vniuersarum vicia quam vir-
tutes intendendo. **C**um aliorum delicta
cerno mea non aspicio. **I**n me-
is delictis sum demens. in alienis
rigorem tenere volo. **A**d irrogan-
das contumelias sum validus. ad
tolendas infirmus. **A**d obedientiam
dum piger. ad lacerandos vero ali-
os importunus. ad ea que facere
debeo et valeo vagus. **A**d ea
vero que facere non debeo nec valeo
patus. **I**ta repleta est malis
anima mea peccatis meis exigentibus
In ecclesia me detiores meo reprobos.
ante altare deuote non supplico.
vasa sancta non reuenter tracto.
In choro sum corpe et in aliquo ne-
gotio mente. nunc intus maneo
nunc foris exeo. tanta est lenitas
corpis necio et mentis. **A**liud
canto et aliud cogito. psalmo-
die verba profero. sensum non at-
tendo. si mente vagus. habitu
dissolutus. oculis attormentatus huc et

illuc prospiciens quecumque ibi geruntur
plustro et prospicio. **D**e michi
quod ibi peccato ubi peccata mea emen-
dare debeo. **N**onnumquam vero in ipsis
bonis que ago ad deterius propinquo.
quia dum menti leticia paruit.
et quadam securitate gignit.
mens mea secum redit et in te-
pore laxat. **D**epe etiam meipsum
et opera que fecerim laudavi. et
ab aliis laudari volui. plerumque
laus humana quam non querebam
michi oblata placuit. **E**t cum
ex ea tacite extolle subito mit-
ta que fecerim ad memoriam vene-
runt. ut amplius elatione extolle-
rer. **Q**ue subtile replicans atque
in unum cuncta conuertens cepti
magis magisque deceptus meum
mesce. **D**umque in mei aduim-
tate occupatus defigerer in ambiguum
gloriam et non deo a quo omnia acce-
peram omnium fructum amisi. atque in-
vidiam quam qui me laudabant
aduersum me iurabant. **Q**uanto
quisque enim in semetipso gloriatur
tanto a dei amore disingitur.
Ita deus meus inferno appropin-
quavit vita mea. si inde me
liberabis habeo vniuersas gratias tibi
agere. **S**i non liberabis non habe-
o vniuersum te reprehendam quam iustus es.
Heu michi qualis vixi quantum

mala feci. dixi pudet q̄ sic vive-
 rum et q̄ natus fuerim. Mallem
 nō esse q̄ talis eē. bonus eram
 et malū me feci. utiq; qui me
 sponte feci miserū. iustū est me
 s̄p̄ esse miserū. Consciā mea me
 res̄ dāpnacionē. penitētia me
 a nō sufficit ad satisfacionē. si
 certū est qm̄ misericōdia tua delet
 oēm offensionē. Dele ergo pie
 dñe iniquitatē in eā secundum
 multitudinē misericōdiā tuā
 ego vō qui usq; ad hāc diem s̄p̄
 causa vixi. amodo sine causa vi-
 uē nolo. **H**eu miser hoc tam
 sepe sic cōfessus surgēs cadens cō-
 fessus desessus repetēdo totiens cō-
 fitendo toties. Multoties p̄mi-
 si ut emendare et nūq̄ tenui.
 sed s̄p̄ ad p̄cā meū redi. et po-
 rib; scelerib; noua et detiora cō-
 iuxi. Numq̄ ut debui mores
 meos in melius mutau. nec a
 malis fr̄is recessi. plimos etiā
 me p̄dens peccare feci. multis
 causa mah̄ extiti et exēplis vi-
 te mee nōnulli subuersi sunt.
Ecce p̄cā mea misericōrdissime
 de; non abscondo s̄ ostendo. Accu-
 so me nō excuso. qm̄ iniquitatē
 meā ego cognosco. nec idcirco
 iustus sū. qm̄ si alter me ita
 accusaret sicut ego meipm̄ pa-

cienti sustinē non possem. Des-
 pare utiq; potuissem p̄t̄ min-
 a p̄cā et vicia culpas et infir-
 mas negligēcias meas que egi
 et cotidie indefinēter ago corde
 ore et ope et oībus modis quib;
 hūana fragilitas peccāe potest
 nisi verbū tuū deus caro fieret
 et habitaret ī nobis. **H**z despa-
 re nō audeo iam. qm̄ subditus
 ille tibi usq; ad mortē mortem
 at̄ crucis tulit c̄rographū pec-
 catorū nostrorū et affigēs illud
 cruci p̄cā crucifixit et morte.
Gras tibi ago deus me; qm̄ vi-
 sicasti me et oīdisti michi pec-
 cata mea. Nūc primū te inspi-
 rante didici ad meū redire. et
 meipm̄ cognoscē. Aduocabo q̄
 aliquē de amicis tuis et ei oīa
 delicta mea exponā sicut mic-
 hi p̄cepisti ut eius cōsilio et
 auxilio ab oībus iniquitatib;
 meis possim liberari et tibi recō-
 ciliari.

Hodi ergo pater miserū
 peccōrem audi vocē lacri-
 mantis et pēitentis. attende
 q̄ grauius peccaui et creatore
 meū offendi. Deo iubente ad
 cor meū redi. et inde exclusis
 oībus p̄ter deū meū et meipm̄
 totā vitā meā discussi tanto

diligēcius q̄nto familiari. et
ut verū fatear nichil aliud ibi
tueni nisi locū horrois et vaste
solitudinis. Consciam videri diu
neglectā oīno incultā sp̄m̄s et
tribulis obsitā et oī horrore ple
nā. Nullū inueni vicū a quo
non t̄mperū aliqd̄ contagiū

Urbauit me ira. lacera
uit inuidia. inflāmauit
supbia. inde traxi mēt̄is inco
stanciam. oris scurrilitatē. obpro
bria p̄mnoz. sceleā detractionū
lingue effrenacionē. Demozū
meoz impia non seruauī sed
iudicauī. de meis negligēciis
oburgat̄. aut rebellis fui aut
murmurauī. p̄ferri me melio
ribz im̄dent affectuū. Simplic
itati sp̄ualiū frat̄rū irridenter
expugitauī. ancas sentēcias pro
caciē iactauī. obsequia delata fas
tidium negata q̄siui. umores
meos elat̄. despexi. Nō obser
uauī in obsequio reuēciā. in ser
mone modestiā. in moribz dis
ciplina. Habui in t̄enciōe per
tinaciā. in corde duriciā. in ser
mone inuocōe iactanciam. In hū
litate fui fallax. in odio perti
nax. in iocaciōe mordax. Sub
iectois impacitēs potēcie secta
toz. ad opus piger. ad mititātē

ferus ad obsequiū durus ad lo
quendū que nesciebā p̄mptus.
ad supplantandū patius fr̄t̄ne
societati inhiānus. Temearius
in iudicando clamosus. in loquen
do fastidiosus. in audiendo presūp
tuosus. in docendo effrenatus. in ca
dūmādo onerosus. annis infestis
quietis ingrat̄. b̄nficiis inflatus
obsequis. et impiosus subiectis.
Depe iactauī me fecisse qd̄ non
fecerū. vidisse qd̄ non vidam. dix
isse qd̄ non dixerā. Dissimilāui
me etiā non fecisse q̄ feceram.
negauī me dixisse qd̄ dixerim.
nō vidisse uel audisse qd̄ viderā
et audierā. et un ex oī parte sc̄i
reus. Reus in sc̄lo reus ī dau
stro. s̄ ibi p̄ignoranciā hic per
negligenciā. et utrūqz me t̄ret.
Deruptū multo amplius t̄ret
me qd̄ in monasterio an̄ consp̄m̄
dei detiorē me inuēio. Collocauī
me deus in loco voluptatis in do
mo ubertatis ī paradiso deliciarū.
Ego vō miser et miserabilis me
mensas epulancū fame pereō.
iuxta fontē siccū an̄ ignē alge
o. et ad neutrū manus extēdē
volo t̄ā piger sū et desidiosus.
Ita t̄pus amitto qd̄ deus pie
tate sua in indulseat ad agen
dū penitentiā et obtinendā

vernā ad acquirendā grām ad
 pmerendā glām. Quasi quoddā
 monstrū int̄ filios dei sto. habi-
 tū monachi nō cōuersacionem
 habēs. in magna et āpla cucul-
 la salua michi oīa existio. Tam-
 q̄ arbor sterilis terrā occupo et
 velut uuentū vile plus cōsu-
 mo q̄ pficio. Alterius locū tene-
 o et nullū suppleo officū. s̄ sum
 sicut trūcus sine frondibz et fruc-
 tibz. An me pascūt de laboribz
 manū suarū sicut p̄bendarū
 suū. Ego at̄ tamq̄ paup̄ et miser
 nec clericū nec laycū gero. Can-
 tate namq̄ et legē nequeor labo-
 rare nescio sed sū obprobriū ho-
 minū. peccōe vilior cadauē pe-
 nor. Tolerabilior nāq̄ est canis
 putridus fetēs hoībus q̄ aīa
 peccatrix deo. Idcirco tēdet me
 viuē. Omne erubescō. quia pa-
 rū pficio. mori timeo qm̄ non
 sum patus. Malo tñ mori et
 misericōe dei me cōmittē et cōmē-
 dare qz benignus et misericors
 est. q̄ de mala mea cōuersacōe
 scandalū alicui facē. Totā die
 nāq̄ vēcundia mea cōtra me ē
 et cōfusio faciei mee cooperuit
 me. Cū video me sōpnolentum
 ad vigilas. tardū ad horas candi-
 cas et pigrū ad opa manuum.

alios at̄ video tā strēme et deuo-
 te diuinus mēesse laudibz. alios
 vō tam reuēter et alacrit̄ co-
 rā deo assiste et deū laudare.
 Ego at̄ compūgi ad lacrimas ne-
 queo. tāta est duricia cordis me-
 i. Cantate non libet oracō nō de-
 lectat. meditacōes sc̄as non in-
 uenio. tāta est sterilitas aīme
 mee et deuocōis inopia quam
 pacior. Neū michi. omēs in cir-
 cuitu visitat dñs. ad me at̄ nō
 appropiquat. Nā aliū quidem
 itueor singlaris abstinentie. aliū
 admirande pacie. aliū summe
 hūilitatis et mansuetudis. aliū
 multe mēe et pietatis. Alium
 in contēplacōe frequēter exce-
 de. hūc pulsare et penetrāre ce-
 los ordōis instācia. aliosq̄ in
 alijs p̄minē virtutibz. Omēs
 consideo et p̄spicio feruentes. o-
 nes deuotos. oēs in xp̄o vnani-
 mes. omēs domis celestibz et
 grā affluentēs tamq̄ reuēā sp̄i-
 tales hoīes quos deus visitat et
 in quibz habitat. In me vō nic-
 hil horū inuēio. qm̄ dectāuit
 dñs in ira a seruo suo. Inde est
 cū alij vigilāt ego dormio. qm̄
 alij cantāt in monasteio. ego
 huc illucq̄ discuro. Qm̄ alij ī
 aliquo secreto loco se furantur

a colloquio hōm ut ibi loquāt
cū rege angeloz. ego quero col
loquia hōm. Cū alii vacāt lec
tionibz ego fabulis et vōbis oc
iosis. qm̄ alii discunt et diudi
cāt semetipos ego iudico alios.
Aliis placet cōis vita. cōis dis
ciplina. cōe studiū. michi placet
anguli et duiticula. Sic sic ex
quo peccatē potui nūq̄ a peccātis
cessauī. peccātis peccā sū natiuū
lauī. et peccā que aliq̄n opibus
implē non potui ī malis volū
tatibz et malis desideris nūq̄
perficē cessauī

Sop omnia mala delatā
o carnis q̄ ab ipis tūa
bulis sū mecū creuit michi sū
adhesit. nec adhuc iā pre senec
tute deficientibz mēbris meis
me deserit. multis et variis mo
dis infelicē aīam meā macula
uit dissoluit captiuauit. et om̄
ūtute destituta manē et debile
reddidit. Fateor hui⁹ opis ne
farii immundis recordatiōibz me
sepe eē cōmotū incensū ardēs
non modicos et thonestos pas
sū. et non solū mearū delatā
nū malas mēozias et stultas
recordatiōes michi nocē. s̄ etiā
alioz mala facta michi narra
ta. et p̄ recordatiōes fordidas

ad memoriā reducta cor meum
nō paruo neuo inq̄tatis macu
lari. Et in hoc miserebilis misere
bilis sū quia non tū dolco quā
tū me dolendū cognosco. s̄ sic se
cūrus torpeo velut qd̄ pacior ig
noze. Hoc vō est michi oī felici
tate miserus. qd̄ ita ope pueri
ore pollutus. corde immundus ad
altare accedo et corpus xpi man
bz meis p̄tractāne non p̄timefco
Accedo elatus ad hūilem. intus
ad mte crudelis ad misericordē.
et tū patit hūilis elatū intus
intū misericors crudelē. Accedo
seruus ad dñm non amōe sed ti
more. nō deuotiōe sed vsu. Acc
do ad dñm cui⁹ p̄cissi seruu.
Ad p̄em accedo cui⁹ occidi fili
ū. p̄cissi verbo occidi exemplo
nec tū p̄timefco dñm nec vere
oz p̄em. Manēs in turba frā
trū turbās aliquos et ab aliq̄
turbat⁹. qm̄q̄ accedo ad pacifi
cū appropiūo etiā talis ad of
culū pacis qui p̄us recōsiliat⁹
accede debuissē ad osculū tur
bati fr̄is. Couicit me reū et d̄
i inimicū mea inq̄tas. peccā
meū sepe sepauit me a deo.
Idcirco obsecro te p̄ ut me in
struas qm̄o possim aut s̄ stāe
cū deo meo aut redire tū ab eo

patris meo exigentibus, amotus
Confessio **C**uero
 tua fili ad lacrimas me
 comouit. tum propter me tu propter
 te. **P**ropter me fleo. quoniam quocumque
 dixisti de te eadem fere aut filia
 regno in me. et multa ad memo-
 riam reuocasti quorum oblitus fue-
 ra. **P**ropter te gaudeo quoniam visita-
 uit te orem ex alto. Non enim lon-
 ge es a regno dei. **N**oticia namque
 patris in te est salutis. **C**onfido
 in domino quoniam quocumque in te
 feruoris et boni operis. humilitas
 supplebit pure confessionis. **Q**ua-
 cumque namque hora peccator conuersus
 fuerit et ingemuerit saluus erit
 quoniam cor contritum et humiliatum deus
 non despiciet. **T**ardius siquidem
 uideret deo peccator ueniam dedisse quam
 illi accepisse. **S**ic enim deus mise-
 ricors festinat absolue reum a
 tormento conscientie sue. quasi plus
 cruciet misericordie compassio misere-
 ri. quam ipsum miserum passio sui.
Qui enim uere penitet qui uaciter
 dolet. absque dubio et absque mora
 indulgentiam accipiet. **E**t quanta
 quibus frequenter quantoque uelime-
 nus de suo reatu eterno dolore
 afficit. tanto certior tantoque se-
 curior de indulgentie uenia effi-
 citur. **I**nde est quod animam penitentie

lacrimis afflictam tam frequen-
 ter quam libenter consolatur spiritus pa-
 tris. **I**lla frequenter uiuificat
 illam libenter confortat. et ad ue-
 nie fiduciam plene reformat quam
 sua scelerum flendo dampnare. et
 dampnando flere considerat. **I**nci-
 pit ex tunc quaedam familiaritas
 inter deum et animam fieri. eo quod hec
 se sentiat ab illo sepius visita-
 ri. et ex eius aduentu non timi-
 da consolari. immo aliquoties
 quodam ineffabili gaudio reple-
 ri. **D**um ad hoc quibus idoneus. **P**-
 fecto uere penitens. **O**mnia enim
 in confessione lauantur. conscientiam mu-
 dat. amaritudo tollitur. peccatum
 fugatur. tranquillitas redit. spes
 reuiuiscit. animus hilarescit.
Post baptismum nullum aliud
 nobis constitutum est remedium.
 quam confessiois refugium. **S**ic ergo
 deuoti cordis compunctio. uera
 oris confessio. discreta carnis
 mortificatio. repetita uiciorum
 extirpacio. leti bonorum operum
 exhibicio. **N**on erubescas deo
 confiteri. cui non potes abscondi.
Ipe enim nouit abscondita cor-
 dium cui omnia nuda et aperta sunt.
 ante cuius conspectum omnia nostra
 peccata sunt scripta. **S**ed quod ibi scriptum
 sit transgressio hic delet confessio.

Non te pudeat dicere quod non pu-
diuit facere. Quod si forte pudor
est tibi michi soli et peccatori pec-
cata tua exponere. quid futurus
es in die iudicii. ubi omnibus ex-
posita tua appetit conscientia. Si
cogeris coram multitudine nudo
corpore transire. non posses non
erubescere. Cur ergo minus con-
fundaris quam nimia cogitacione
in mente sordidaris? Cur minus
erubescas pudenda cordis quam pu-
denda carnis. Cur magis vere-
ris vultus hominum quam vultus ange-
lorum. talis confusio sepat a deo.
Omnis spes venie et misericordie est in
confessione vera. Simulata namque
confessio est duplex confusio.
Excludit enim misericordiam mi-
serie simulacio. nec dignitatem
locum habet ubi fuerit dignitatis
presumptio. provocat vero compas-
sionem humilis misericordie confessio.
Nulla est tam gravis culpa que
non habeat veniam per confessionem
Officia De culpa dicenda
Ignis cordis tui et pra-
vas cogitaciones illico manifesta
peccatum enim proditum cito curat.
Crimen vero tacendo ampliat.
Viciu si patet fit ex magno pu-
sillu. si latet fit ex minimo mag-
nu. Nam velox confessio veloci-

ter medicinam facit. Melius est ur-
vires viciu quam ementes. ne forte
cum incuris revocare non possis.
17. Voces De passione dñi
O te sentis turpibus cogitati-
onibus pulsari et ad illicitam delecta-
tionem affici. toties pone ante
oculos quomodo christus in cruce cruci-
fixus est pro te. Intue quomodo a
iuda iudeis tradit et quam viliter per-
tractat. blasphematur et colaphi-
satur. iudicatur et condemnatur. expo-
liatur et flagellatur. Ad vultum vero
contumeliosus et obprobriis affectus in-
ter duos latrones suspenditur clavis
cruci affixus. spiritus derisus spiritus
conatus. lancea perforatur. et ex om-
nibus partibus sanguis emanat. et
inclinato capite emisit spiritum. Ita
redemptor tuus moritur pro te et tu
nescis cuiusmodi sordida cogitaci-
o sordidaris in mente. Sufficere pos-
set hec cogitacio ad excludendas
omnes illicitas cogitaciones. **23. Ecce**
24. Confide quomodo Calva
morieris quam aliqua gravi-
tate veratus et ad exteri-
ora deductus et ibi ad terram pro-
iectus inter longa suspiria et diffi-
ciles singultus. inter diversos dolo-
res et timores animam expirabis.
Tunc venit corpus in pallore et hor-
rore in fame et fetore. erit ver-

nis et abus vermiū. Nā vō
 mox impiet et impiet laruales
 ille facies que cā in exitu p̄stolā
 tur. Ex oī parte terrebūt cā deno
 nes terribiles et horvōes. Cogit q̄s cā
 defendet a rugientibz p̄paratis
 ad escā. Quis consolabit cū te
 terrā illa monstra demōior oc
 causancia sibi enteruati ruere
 videbit. aut q̄s deducet p̄ igno
 tam regionem **De iudicio**

Hecende q̄ subito venit dies
 illa vltima. subito venit
 et for sitā hodie erit. Jā adest. iā
 iam p̄ntaberis an̄ tremendū iu
 dice. Accusaberis multis et mag
 nis offensis. non vō vno nō pau
 cis s̄ inumeris criminibz. non p̄
 uis sed t̄mensis. non dubis sed
 certis. Nō breui accusatōe sed
 t̄ longa q̄ longa est tota vita
 tua. nō vno accusatōe sed tot
 quot sūt delicta tua. Ipse iudex
 erit district⁹ accusator tuus.
 Omnes etiā spūs boni et mali cō
 m̄ deo te accusabūt cū eo. boni
 q̄a deo debet equitatē. mali q̄a
 tuā seruat iniquitatē. Tot iudi
 cibus p̄lis astabis. quotq̄ p̄cessē
 rit te in bono oye. Tot arguē
 tibus confundēis. quot tibi p̄bue
 rit bene viuendi exemplū. Tot
 cōvincis testibus quot te moue

rūt bonis sermonibz et iustis
 actionibz. Omibz p̄lis iudicā
 tur. Iniquitates tue et cūctis ag
 n̄ibus patebūt vniūsa scelera
 tua. non solū actū verū etiā
 cogitacionū et locucionū. Mul
 ta em̄ p̄cā tunc p̄uent ex t̄
 p̄uiso quasi ex insidione q̄ modo
 nō vides. et for sitā plura et t̄
 ribiliora h̄is que nūc vides.
 Undiq̄ erūt ibi agustie. h̄inc
 erūt accusancia p̄cā. inde ter
 res iusticia. subitus patēs horri
 dū chaos inferni. desup vates
 iudeo. itus conscia vrens. foris
 nūdus videns. Iustus vō sal
 uabit. et p̄ccōr sic dephensus
 in quā partē se p̄met. Latē
 erit ip̄ossibile. apparē intolē
 bile. in tanto discrimine torque
 bit te tua conscia male sibi cō
 scia. cruciabit cordis archana.
 Cogente etiā conscia tu eris ac
 cusator et iudex tuus. cōuctus
 teste p̄pria conscia et testibz o
 culis ip̄ius iudicis fugē nō po
 teris s̄ tremēs et anxius sta
 bis suspēsus ad grauissimā seu
 tenciā in angusto piculo et in
 piculosa angustia tanq̄ illico
 receptur⁹ q̄d in p̄petuū amittē
 non poteris. Iudex erit vehemē
 ter iustus et tribuliter district⁹.

sentētia eius semel oblata erit
īmutabilis. **De inferno**
Cortices horribiles qui
nūq̄ miserent̄ erūt pa-
rati. ut data sentētia te dāpna-
tū ad tormenta rapiāt. Tormentē
ta erūt sine īteruallo et sine tē-
perimēto. **T**imor cōturbabit te
cū terra apertur corā te. et tu
ruēs et cades in stagnū sulphu-
ris ardentis et fetētis. **I**gnis
exterius carnē tuā comburet. v-
nus interius consciām corrodet.
ibi eris sine fine. sine spē vīe
et misericōdie. **O**mnia vō gehēne
supplicia supabis deū non vīde
et bonis carē que in p̄tate ha-
buisi obtinē. **S**i vis oēs ma-
las cogitacōes de corde tuo ex-
pelle hec sepe cogita. **I**bi nāq̄
est cogitatio tua. vbi est affec-
tio tua. **I**bi est cor tuū vbi est
desideriū tuū. **O**m̄ illud sepe ī
cogitacōe volum̄. cuius amōe
plus affecti sum̄. **I**n cogitaci-
ōe sua cadit quisq̄ uel stat. **S**i
bona cogitas cogitatio sc̄a cus-
todiet te. **S**i mala cogitas sp̄s
sc̄is effugiet fictū et auferet se
a cogitacōibz que sūt sine ītel-
lectu. **E**rit q̄ templū dei spelū
cū dyaboli. qm̄ quē deus dese-
rit dyabolus arripit. **D**ps sc̄s

suggerit bona et dulcia. malignus
sp̄s mala et amara vana
et īmunda. **E**t ideo quacūq̄ ho-
m̄ mala cogitatio cor tuū tui-
git nō consecras illi nec sinas
eā in corde tuo manē s̄ illico re-
pelle. **I**n īcio cogitacōis resiste
et fugiet a te. **N**am aū oculos
dei non volūt vacue cogitacōes
nūe. et nulla momenta t̄ps in
annū transcēdūt sine statū
retribucōis. **C**ogitatio p̄ua
delacōne parit. delactatio con-
sensū consensus actionē. actio
consuetudinē. consuetudo necessi-
tate. necessitas mortē. **P**icut vi-
pera a filijs in v̄tō positā lac-
tata p̄mittit. ita nos cogitacōes
nūe intra nos nutritie occurrunt.
Demonū est malas cogi-
tacōes suggerere. nostrū
est illico illas expelle. **N**am in
āimo nostro eas iacē nostre atti-
net volūtati et p̄prie deputat
culpe. **V**olūtate namq̄ sua cadit
qui cadit. et volūtate dei stat q̄
stat. **C**ogitatio t̄j īmūda nūe
nō īquat cū pulsar. nisi cū h̄ar
sibi p̄ delactacōne subugat. **D**e
Superbia sicut **superbia**
est origo om̄ criminū. ī
ta ruina est om̄ virtutū. **I**p̄a
est enī in p̄tō p̄ua. ip̄a in

conflictu postrema. *I*pa aut in
 eozordio mente per pccm proff
 nit. aut in fine de virtutibz dei
 cit. *I*dcirco est omni pccozz maxi
 ma. quia ta p virtutes q per vi
 cia huānam mentē exterminat.
*C*eterā vicia solas illas vtutes
 impetūt quibz ipa destruitur.
 ut luxuria pudiciā. ira paciām.
*D*ola vō superbia cōtra cunctas
 animi vtutes se erigit. et quasi
 genialis et pestifer morbus oēs
 corrūpit. *I*dcirco nisi oīa opera
 mī hūilitas pccēsserit comitat
 et cōsecuta ficit. pposita quam
 mtuēam. apposita cui adherēa
 m. mposita qua repmāmur. to
 tū de manu extorquet supbia.
*Q*uātinhet sit iusticia opis a
 pur internū iudicē. nulla est si
 hāc eleuat tumor mētis. Perit
 reuēn omē qd agit. si non solli
 cite in hūilitate custodit. *S*ig
 na supbie hec sūt. *C*lamor i lo
 cutione. auaricudo in silencio.
 dissolutio in hylaitate. furor in
 tristitia. honestas in ymagie in
 honestas in actioē rancoz in re
 phensione **De inuidia**

Inuidia est animi tinea.
 sensū comedit pectus vnt
 mente affiat. cor hoīs quasi que
 dā pestis depasat. et cūcta bona

ardore pestifero deuorat. *I*nu
 dus alienū bonū suū facit iui
 dendo pccm. **De suspitione**

Quoniam pccozes quosqz conspi
 cimus non facile eos iudicemus
 si magis eos defleam. quia in
 silibus aut lapsi sumus aut labi
 possumus. **De detractioe**

Si vis delinquentē corripē
 apte increpa. ne occulte morde
 as. *Q*uid em pdest si me nescie
 te mala mea aliis referas. *D*e
 illi qui suā reuēnt corrige vitā
 et alioz non desinit detractiōe.
*D*i vis detrahē in tua te pccm re
 torque. non alioz delictū s pzo
 pria cerne. *Q*uātin alius detra
 hes si te bñ inspexeris. *D*e ma
 lo alieno os tuū non iquines.
*N*on detrahas peccati sed cōdo
 le. qm graue pccm est detrac
 tio. *D*etractētes et audientes
 pari reatu detinent. *S*icut i
 nscis alteri qm detrahit tibi.
 sic inscē tibi qm detrahit ali.
*D*etractio est mordacior q ven
 cior rephensio **De curiositate**

Multos seducat curiositas
 Tam diu qsz pccm sua
 ignorat. q diu curiose aliena
 considat. *Q*ui seipm aspicit nō
 querit q in aliis frequēter rep
 hendat. s in semetipō q lugeat.

Quod me se loquuntur hoies nu-
q̄ scire desides **De vrbis ociosis**

Omne etiā genus mendacii
sumope fuge. Nec casu nec stu-
dio loquaris falsū. quia os qd̄
mentit̄ occidit aīam. **P** nullā
fallaciā vitā alicui⁹ defendas.
Fuge ihonestā verba. siue ver-
bū qd̄ non edificat audientes.
Vanus em̄ sermo cito polluit
mentē. et facile agit qd̄ libent̄
audit. **V**anus em̄ sermo va-
ne conscie est index. **M**ores ho-
iū lingua pandit. et qualis
sermo ostendit̄ talis animus ap-
probat. qm̄ ex habūdancia cor-
dis os loquit̄. **S**ermo van⁹ nō
erit absq̄ iudicio. q̄a ab oī sta-
tu r̄titudis depereūt qui p̄ ver-
ba vana dilabunt̄. **De vana**

Obi laudē non ap̄ glā
petit nec cōtumeliā
sentit. **D**iscie te tuo iudicio.
nō alieno. **N**emo em̄ magis
scire p̄t quis sis q̄ tu qui cōsci-
us es tui. **Q**uid em̄ p̄dest dū
malus sis. si bonus p̄diceris?
Qualis habet vis talis esto. si
sapiēs fueris te sp̄ habebis eū-
dem. **S**tude loqui non qd̄ libz
sed qd̄ oportet. **Q**ui ociosū ver-
bū non respicit ad uoria cito
transit. **M**agna v̄tus est si nō

ledis a quo lesus es. **M**agna
est glā si cui potuisti nocē per-
cis. **N**obile v̄ndē genus est ig-
nosce victo **De adūitate**

Quicqd̄ tibi contigerit aduer-
si p̄ tuo p̄tō euenit tibi.
Temperā ḡ dolorē et dic. iuxta
modū delictorū parua dat̄ ultio.
Mala aliorū bono tuo supra v̄m-
te maliciā bonitate. **D**etracten-
tis erroēs dissimulando calca-
nō sis in pace iudis. nec le-
uis in aīcia. **O**diētes ad pi-
tē inuita. discordātes ad cōcor-
diā reuoca **De conscia**

Conscia hominis abyssus mult-
ta. **S**icut em̄ abyssus exhauri-
ri non p̄t. sic cor hoīs enatai
nō potest a suis cogitacōibz. s̄
cōtinua volubilitate t̄ eo voluit̄
tur. **M**are magnū est et spaci-
osū. illic reptilia quoz non est
nūm̄. **S**icut em̄ reptile latent̄
reptit et sinuosus ā finctibz huc
et illuc deābulat. ita consciam
hoīs venenatē cogitacōēs in-
trant et exeūt. et nescit homo
v̄n veniant aut quo vadant.
Hoc bñ cognouēat qui dicebit̄.
Prauiū est cor hoīs et inscru-
tibile. et q̄s cognoscat illud? **O**-
scrutacionē non recipit nec cog-
nitionem

Nulla pena grauior est
mala conscia. Mala co-
scia pprijs agitat stimulis. Si
publica fama te non dāpnat.
ppria conscia te contēpnet. q̄a
uicino p̄t seipm effugē **De trist**

Quis nūq̄ esse tristis **tristia**

bene uiue. Bona vita sp̄ graui-
dū habet. Conscia rea sp̄ in pe-
na est. **De iudicio uel suspitione**

In demens esto ī aliens de-
lictis sicut in tuis. nec quēq̄m
districtius q̄ te iudices. Sic ali-
os iudica ut ip̄e iudiciū cupis.
lex tua te cōstringit. Iudiciū
q̄d alijs ip̄onis ip̄e portabis.

Nullū contēpnes ante iudiciū
q̄m proba et sic iudica. Non enī
qui accusat sed qui cōuincit
reus est. Valde piculosū est de
suspiciōe quēpiam iudicare. In
abiguis dei iudicio serua simam.

Non eligas **De misericordia**
tu miseraris. ne forte p̄tercas
illū qui meret accipē. Omibz
tribue si potes. qz incertū est p̄
quo magis placeas deo. Maior
est beuolencia q̄ qd datur. qm̄
tale erit opus tuū qualis fuit
intēcio tua. Qui cū tristitia
manū porrigit. fructū rennue-
mēdis amittit. Non est m̄ia v-
bi nō est beuolencia. Nō au-

feras vin vñ tribuas alij. qm̄
nichil p̄dest si alim reficis vñ
aliū manem facis **De paup**

Abice a te quicq̄ bonū **inte**
pposita impedire p̄t. Contemp-
ne viues que post mortē habē
nō potes. Difficile est ymmo
ipossibile est ut et q̄s p̄ntibus
fruat bonis et futuris. ut et
hic ventrē et illuc mentē imple-
at. ut de delicijs trāseat ad de-
licias. ut et ī terrā et in celo
glōsus appareat. Si vis cū letici-
a animi uiuē noli multa habē
Ista quisq̄ sumens vitā nisi
qd̄ meruit in ip̄a non p̄t habē
post ip̄am. Quāto namqz īfe-
rius delōimur. tāto a supno
amore disūgimur. **De morte**

Nullus sit casus quē non
meditacio tua p̄ueniat. Nul-
lus casus ip̄aratiū te inuēiat.
ppone nichil eē qd̄ tibi accide-
re non possit. Vita foueā in qua
vides aliū cecidisse. Alioz per-
dicio tua sit cūcio. dū nesci
repēte mors venit. Nescimus
enī quid nobis hodie cōtingat.
et ignoram⁹ si hac nocte ani-
mā nr̄am condicio mortis re-
posant. Cotidie ad finē tendi-
m⁹. et ad mortē p̄peram⁹. Id-
circo singlis horis cogitāe de

beni ubi singlis momentis p-
peram. **P**roicio tua ex te isrl'
tantū in me auxilium tuū. qua-
si dicet. Tu peas tuo merito.
tu saluēis meo auxilio. Nusq̄
oportet penitentē habē de pec-
catis securitate. nā securitas
negligentiā parit. Negligentiā
at̄ sepe mouit ad vicia trāsac-
ta reducit. Non solū grāua s̄
etiā leuia cauenda sūt p̄cā.
Multa em̄ leuia vniū grande
efficiūt. sicut solent de paruis
et minis guttis imensa flu-
mīa crescē. Non est dubiū q̄
casti p̄seuerant et virgīes an-
gelis dei efficiūt equales

Nullus hōi **De ventre**
tam improbus exactor
est q̄ venter. qui cotidiana re-
fectione cotidiana frum̄s ex-
actioe adimplet. Cū cetēis vi-
cis et si interdū nascim̄. in-
terdū tñ cum eis non mori-
mur. Multis creditoribz reli-
quit me obnoxii p̄r meus s̄
ab oībus liberatus sū. vnus
tñ sup̄est a quo liberari non
possi. id est venter. Venter
p̄cepta non audit. poscit ap-
pellat. non est tñ molestus cre-
ditor. paruo dimittit si mō
dedeīs ei qd̄ debes non qd̄ po-

tes. Quosdā presciēs deus mlt̄
tū peccare posse in salute fla-
gellat eos infirmitate corpōis
ne peccent. ut eis vtilius sit fr̄
gi languoribz ad salutē. q̄ re-
manē incolumes ad dāpnati-
onē. est p̄miciosa sanitas que
ad Tobedienciā hōtē dicit.
Est et salubris infirmitas que
p̄ diuinā correptionē mentē
a duricia frangit et humiliat.

De temptatione dyaboli

Dyaabolus qm̄ decepte que-
r̄ temptat prius natu-
rā vniuscuiqz intendit. et de-
inde se applicat vñ aptū hōm-
nē ad peccandū aspiciat. Blan-
dis et leuibz moribz sepe luo-
iriā et vanā glām p̄ponit.
asperis vō mentibz nam sup̄-
biam et crudelitātē. Aduersa-
rius n̄r cū ab extiori sensua-
litate se videt exclusū. meri-
ora collās viribz aggredit̄ et
ingredit̄. Deo sp̄italis homo
qui oīa iudicat eius astucias
nō ignorat. reprimit qd̄ p̄t.
qd̄ reprime non p̄t tolerat. q̄
etiā si latratū canis sustinet
morsū non timet. Mordet cū
ad consensū p̄trahit. latrat
cū suggerit. si tñ non ingrit
qd̄ suggestit. Et tūc non vl-

nerat s̄ coronat. qm̄ et si resis-
tente fatigat. obligat cōsen-
tiente. vincente coronat. **De**

Oratio est oratione
mentis deuotio id est
cōuersio in deū per p̄i et hu-
mitem affectū. Humilem ex
consciā infirmitatis p̄rie. pi-
ū ex cōfidiōe diuine clemē-
tie. Nullo alio mō deus act-
us ad n̄iam flectit. q̄ si ani-
mus desp̄antis ad eū toto de-
uotiois affectu cōuertat. Nic-
hil ita deū amplectit. quē ad
modū pure mentis affectus.
Idcirco cū orare uolueris solus
solitudinē cordis tui ingrede
et collecto sp̄i tuo integra mē-
te et uacua curis orōnis domū
int̄ra. et stans corā deo ante u-
nū q̄libet de altaribz. orōnis
instancia celos penetra. et p̄n-
tatus choris celestū in ip̄soz
p̄n̄cia miseras et calamitates
q̄s pateris miserandis deplo-
ra. Prode tuā necessitatē. pos-
te eoz pietatē. et ego cōfido
in eo qui dicit. peccate et accipi-
etis. qm̄ si pulsans p̄ueniue-
ris nō exibis inde uacuis. **S**
ora cū oraueris quasi sis assūp-
tus et p̄ntatus an̄ faciē ma-
iestatis in excelso throno ubi

mlia nullū m̄strant ei. Tūc
uaciter oram̄ cū aliūde non
cogitam̄. **S**ine intermissioe
orare debem̄. Nam sicut nul-
lū est momentū quo homo nō
fruat̄ aut utat̄ dei pietate a
misericordia. sic nullū debet ēe mo-
mentū quo eū p̄ntem nō ha-
beat in memoria. **F**elix aīma
que oēs euagaciōes mentis in u-
nū studet colligē et in illo uere
felicitatis fonte desiderū figē.
Quī oramus sp̄m̄ sc̄m̄ ad nos uo-
camus. Oratio cordis est nō la-
bioz. neqz em̄ desp̄antis uerba
deus itendit s̄ orantis cor aspi-
cit. **D**is uirtutes tuas augē p̄de-
noli. **N**ō manifestando potes a-
mittē. tacendo custodi. **Q**uibus
dā eū concessū est tm̄ bene a-
gē et fructū boni opis nō ha-
bē. quod ip̄i sibi auferūt p̄ stu-
diū huāne iactancie. **C**ū ad cor
meū redire uolo desiderioz car-
naliū turbe tumultus qz uicio-
rū tēptatiombz suis cogitaci-
onē meā dissipant et intenc-
onē cordis in orōne p̄turbant.
Et dū conuerti ad deū post p̄-
petrata uicia studeo. et cōtra h̄
eadē uicia que p̄petraui illum
exoraē conoz occurrūt cordi fa-
tasuata p̄ccōz que feci et mē-

ris mee acie reuerberant. Con-
fundit animū et deprecationis
mee voce premunt. Mala que
feci mee cogitacioni suis yma-
ginibus impressa in ipa mea ora-
cione me conturbant. Cetum qm̄
to grauiori tumultu cogitaci-
onū carnaliū premor. tanto
oroī insistē ardentius debeo.
Et quantū peccator meorum fan-
tasmata in orōe plerūq; pacior
tū necesse est ut itencio cordis
mei quo durū repellit valen-
tius orōi insistat quatinus cogi-
tacionis illicite tumultū superet.
atq; ad pias aures dñi imme-
tate sue oportunitatis tā diu
irrupat. donec cogitaciones ma-
las manu sc̄i desiderij ab oculis
cordis abigat. Hec est uen̄ tū-
quillitas cū tota mens in seip̄a
colligit. et in vno eternitatis
desiderio immobiliter figit. De-
bet p̄inde fluctuacionē cordis
restringē. et ad vniū veri gau-
dij desiderij cogitacionū et af-
fectionū motus colligē. **De ml'**

Multū loqui **tiloquo**
stulticia est. qm̄ in multi-
loquo peccatū deesse non potest.
lingua dicit quia lingit. ligit
adulando. mordet detrahendo.
occidit mēciendo. ligat et liga-

ri non p̄t. sed labit et fallitur.
Labit ut anguilla. penetrat ut
sagitta. tollit aīcos multiplicat
inimicos. mouet rixas. seminat
discordias. vno utu multos pau-
tit et inficit. Blanda est et sub-
dola. lata et pat̄a ad exhauriē-
da bona et miscenda mala. Qui
custodit linguā suā custodit aī-
mam suā. qm̄ mors et vita in
p̄tate lingue est. Qui linguam
suā et ventrē custodire non p̄t
monachus nō est. Cui peccatū
quisq; sequit. necesse est ut et
peccatū sequat. Vniuersūq; tra-
sis tāto maioris est criminis. qm̄
to prius q̄ audit maioris erit
v̄tutis. Per que peccasti p̄ her-
et torquēis. Deut̄ es curie fla-
gellais in carne. Crimen nō est
in rebz sed in vsu agētis. Depe-
plura lectio longitudinis causa
memoria legētis oblitent. **De**
Sunt quidā voce cantu
dissoluti qui vocis sue mo-
dulacionē glāntur. nec tantū gau-
dēt de dono gr̄e sed etiā alios
spernūt. timentes elacōe. aliud
cantāt q̄ libri habeāt. tūta ē
leuitas vocis forsitā et mentis.
Cantāt ut placeāt plō plus q̄
deo. Si sic cantas ut ab alijs lau-
dē quem vocē tuā vendis. et

ficus eā non tuā sed suam. Habes
 in p̄tate tua vocem tuā. habeto
 et aīn. frangis vocē frange et
 voluntatē. **V**eruas cōsonanciam
 vocū. serua et cōsonanciā morū.
 ut p̄ exemplū cōcordes p̄pono.
 p̄ voluntatē deo. p̄ obedientiam
 magistro. **C**auē ne sicut delictis
 altitudine vocis. delectēis elatōe
 mentis. **N**ec diuiti obsūt opes si
 eis hī vntatur. nec paupem eges-
 tas cōmendabilē facit. si mē in
 opā sordes peccā non caueat. **Q**
 tūq; arte verborū q̄s iuret deus
 qui cōsac̄e testis est ita hoc acci-
 pit sicut ille cui hoc iurat̄ intel-
 ligit. **D**uplicat̄ reus est qui no-
 men dñi in vanū affirmat et p̄-
 iurū dolo caput. **D**emp̄ deus hic
 puniri toleat quos ad salutē pe-
 cātū parat. **J**ocunditas cordis ē
 vita hoīs. **C**or prauū dabit tris-
 ticiā. **O**m̄s boni impedimentū
 est tristitia. **H**ūilitas nec ipsa
 iustificat̄ nec alios p̄mittit irasci.
Hūilitas est si qñ peccauit in te
 finit̄ tuus. anteq̄ illū peccasse
 peniteat si dimiseris. **O**mnisq; q̄
 talē indulgenciā accepturus est
 a deo qualē ipse dederit in se p̄-
 imo suo peccanti. **F**rustra sibi de-
 ū p̄ncipiari querit. qui cito placū
 p̄pono negligit. **I**n tua īfirmi-

tate te nō despicias. s; ora deū
 et curabit te. **D**epe multos deus
 nō exaudit ad voluntatē ut ex-
 audit ad salutē. **D**uob; modis
 orō impedit̄ ne impetrē quis
 valeat postulata. hoc est em̄ si
 aut mala quisq; cōmittit. aut si
 delinquētī sibi debita non dimittit

Tera cōfessio et vca **T**it
 penitēcia est qñ sic peni-
 tet hoī peccasse ut crimen non
 repetat. **N**ihil em̄ peius est q̄
 culpā agnosce nec defle. **V**i
 videis aliquī persecutorē tuū
 minus seuentē. scito quia ascē-
 sore suo demone purget̄. **O**m-
 nis homo qui aliu in corpore
 p̄sequit̄. prius ip̄e in corde p̄-
 secutionē sustinē cognoscatur

S **O**p̄ tria **D**e hūilitate
 firma sedet hūilitatis
 p̄fectio. ut attendat homo quid
 fuit ante ortū. quid est ī ortu
 usq; ad occusū. quid erit post
 hanc vitā. **V**nde em̄ sup̄bit
 homo remēdians qd̄ fuit vile
 semen et sanguis coagulatus
 in vtrō. postmodū in deserto vi-
 te hui; miseris expōitus et
 p̄cō. tandē cinis et esca verim
 ū futurus in tumulo. **V**n̄ sup̄-
 bit homo cui; conceptio culpa.
Nasci pena labor vita necesse

mon. Quando uel quomodo ubi
nescire. Amen

Explicat excerptum beati bernardi de conscientia

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page. A large red initial 'D' is visible in the middle of the text.]

Sequitur apologetica beati Bernardi
in qua narrat de scripta varietate
ordis nostri

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

**Ep̄la b̄ti bernardi ad w̄ abb̄em
de discreti uacante ord̄is m̄ostri
et de non iudicando alios**

Tenerabili p̄i w̄. fr̄
b. frat̄rū qui in dare
ualle sunt iūtilis ser
uis. salute in d̄no. Usq̄ modo si
qua me sc̄ptitare uisistis aut t̄
uitus aut nullaten̄ acquieui.
nō quia negligem q̄ uidebar. s̄
ne presumem q̄ nesciebā. Nūc
vō noua urgente causa p̄stia
fugit̄ uerecūdia. et perite uel
iperite dolori meo satisficere cogor.
fiduciā dante ip̄a n̄citate. Quo
mō namq̄ silenter audire possu
brām huiuscemōi de nobis que
rimonā. qua sc̄lz miserrimū ho
minū in p̄ams et seminemis de
tuerms ut ille ait dicim̄ iudi
care mundū. q̄d̄q̄ inter cet̄a in
tolābilis est gl̄osissimo ord̄im
b̄o derogare. sc̄is q̄ qui in eo lau
dabil̄ uiuūt impudenter detra
h̄. et de umbra n̄re ignobilita
tis mūdi lumīaribz insultare.
Itane sub uestimētis ouū non
quidē lupi rapaces s̄ pulices mor
daces. p̄mo t̄nec demolientes
bonoz vitā. qui palā non aude
m̄ in occulto corrodunt. nec sal
tem clamozē iuentionis. s̄ su
surriū detractionis emittimus.

Si hoc ita est. ut q̄d sine causa
mortificam̄ tota die. est̄ati su
mus sicut oues occisionis. Si ita
inq̄ pharisaica iactācia ceteros
homīes. et q̄d est sup̄bius nobis
melioēs despiciam̄. quid nobis
p̄dest tanta in n̄ro uictu p̄citas
et aspitas. in uestitu nobilis il
la uilims. et diuisis in ope ma
nuū cotidiana desudatio. in ie
iunms et uigilijs uigis exort̄ri
tatio. totius demq̄ uite nostre
singularis quedā atq̄ austerior
cōuersacio. Nisi forte om̄ia opa
n̄ra facim̄ ut uideant̄ ab hoī
bus. Sed dicit x̄ps. Amen dico
uobis. receperūt mercedē suam.
Romie si in hac uita t̄m in x̄po
sp̄antes sum̄. miserrimioēs su
mus oībus hoībus. Aut vō nō
in hac uita t̄m in x̄po sp̄amus.
si de x̄pi seruicio t̄palem tantū
gl̄iam querim̄. Miser ego ho
mūcio qui in tanto labore indus
tria studeo non eē uel potius ui
deri sicut ceteri hominū. minus
t̄m accepturus. p̄mo gr̄m̄ cru
ciand̄ q̄ quilibet hoīm. Dicite
ergo nō inuēiebāt nobis via
utiq̄q̄ tolābilior ad infernum.
Si ita n̄cē fuit ut illo descendē
mus. cur saltē illam qua multi
incedūt uiam s̄cli latā q̄ ducit

ad mortē non eligim⁹. quati
n⁹ uel de gaudio et nō de luc
tu ad luctū transirem⁹. **Q**uod
felicus est illis quoz non est
respicius mortis eoz et firmamē
tū in plaga eoz. qui in labo
re hoīm non sūt et cū hoīb⁹
non flagellant⁹. Qui et si p^r
catores ac p gaudio t^ralibus
p^rpetuus cruciatib⁹ addicti. sal
tē habūdantes in scō obtinu
erūt diuitias. **D**e portanti
crucē non sicut saluator suā.
s̄ sicut ille cyreneus alienū.
De cytharedis cytharizantib⁹
nō ut illi de apocalipsi in cytha
ris suis. s̄ ut ypocrite in ali
enis. **D**e semel et ve itim pau
pibus supbis. **D**e mag^s semel
et itim portanti⁹ crucē xp̄i.
et non sequenti⁹ xp̄m. qui
nimirū cui⁹ passionib⁹ partici
pant⁹ humilitatē sectari negli
gūt. **D**uplici quippe contricione
contētur q̄ huiusmodi sūt. qm̄
et hic pro t^rali glā temporaliter
se affligūt. et in futuro p intē
na supbia ad eterna supplicia
p^rtrahunt⁹. laborant cū xp̄o. s̄
cum xp̄o non regnāt. **D**e qui
tur xp̄m in paup^rtate sua. sed
in gloria non sequūtur. **D**e tor
rente in via bibūt. sed nō ex

altabūt caput in patria. **L**ugēt
nūc. sed tūc non cōsolabunt⁹. Et
merito. **Q**uid enī facit supbia.
sub pānis hūilitatis ihesu. **N**ū
q̄ non habet quo se palliet hūi
na malicia. nisi uide tuoluta ē
infuncia saluatoris. **E**t quomō
nitin p̄sepū dñi famulatio ar
rogancia se coartat. ac p uagi
tib⁹ innocencie malū mibi detē
tionis imurunt. **A**n nō illi
supbissimi de psalmo. quoz pro
dnt ex adipe m̄qtas eoz multo
totius opti sunt m̄qtate et ipie
tate sua. q̄ nos latent⁹ sub sc̄ntate
aliena. **Q**uis enī magis impi⁹
an profitēs impietate. an menci
ens sc̄ntatem. **N**omme is q̄ etiam
mendaciū addens. gemiat impie
tate. **E**t quid dicā. **V**ereor ne for
te et ego suspect⁹ habear nō qui
dē vobis pater. nō vobis cui vtrūq̄
notū me noui quantū in hac ci
lignie homo hoī innotescē p̄. et
sp̄aliter de hac re scio vos nō ig
noratē quid sentiam. **D**ed ppter
illos qui me nō ita ut vos cog
nouerūt. nec sicut vobis hūc lo
qui soleo loquentē audierūt. sci
bo vobis qd̄ et frequētē audistis.
ut qm̄ ego p singulos ue. singu
lus satisficē non queo. ex me ha
beatis vñ qd̄ me certissime scitis

eis p me scissime psuadeatis. Ne
 q̄ em̄ timeo om̄ oculis scribē. q̄
 quid de hac re vobis in aure locu-
 tus sū. Quis unq̄ me adūsus
 ordmē illū uel corā auduit dis-
 putantē. uel clam susurrantē?
 Quē unq̄ de ordmē illo nisi cū
 gudio vidi. nisi cū honore susce-
 pi. nisi cū reuēcia allocutus. ni-
 si cū hūilitate adhortat⁹ sum⁹?
 Dixi et dico. Modus quidē vite
 est scīs. honestus. castitate deco-
 rus. discretoe p̄cipuus. a scīs pa-
 trib⁹ institut⁹. a spū scō ordinat⁹.
 aiabus saluandis nō mediocrit̄
 p̄conuus. Ego ne uel dāpno uel
 despicio. quē sic p̄dico? Memini
 me aliq̄n in aliquib⁹ eiusdē ordi-
 nis monastēis. hospicio susceptū
 fuisse. Reddat dñs seruis suis
 hūilitatē quā infirmanti ult̄
 p̄ etiā necesse erat exhibuerūt.
 et honore quo me plus quoq̄ q̄
 dignus fui dignati sūt. Ipsor̄ me
 cōmendauit orōibus. et inter fui
 collacōib⁹ sepe de scripturis. et de sa-
 lute aiarum habui sermonē cū
 multis. et publicū in capitulis. et
 primū in caueris. Quē nūq̄m
 uel clam uel palā aut ab illo or-
 die dissuadē. aut ad n̄m ut ve-
 niret psuadē tēptauit. An pot̄
 nō multos cupientes venire re-

pressi. uēientes et pulsantes re-
 repuli? An non fr̄m nychola-
 ū ad sanctū nycholaū. et vobis
 duos de vris vobis teste remis-
 im⁹? Et de duob⁹ quibusdā
 eiusdē ordinis abbatib⁹ quor̄ ne
 nomina prodā ipse eos optie nos-
 tis. et nichilomin⁹ q̄ annūc m̄c-
 hi familiaritate iūgnit⁹ scitis.
 Quisq̄ non t̄n ad illū ordmē qd
 et vos non latuit migrāe deside-
 rantib⁹ iam itaq̄ deliberantib⁹
 nostrū eis dissuasorū consiliū
 obuiauit. ac ne suas deserent ca-
 thedras efficit? Cur igit⁹ ordmē
 dāpnare putoz uel dicor. cui ai-
 cos meos deseruie suadeo. cui su-
 os ad nos uēientes monachos
 reddo. de quo et michi orōes tā
 sollicite requiro. tā deuote susci-
 pio? An forte qz iuxta aliū ordi-
 nē conuersai videoz. p̄tēn hinc
 suspāus habeor? Sed eadē rōne
 et vos derogatis n̄o. quicunq̄
 alit̄ uiuitis. Ergo et continētes
 et cōiuges inuicē se dāpnare pu-
 tent⁹. qz sius quicq̄ legib⁹ in ecclīa
 cōuēsent⁹. Monachi quoq̄ ac re-
 gulaes clerici sibi inuicē derogā-
 re dicunt⁹. quia p̄p̄ris ab inuicē
 obseruāciis sepantur. Et et noe
 et danielē et iob in vno se regno
 pati non posse suspicent̄. ad qd

utiq; non vno eos timente iusti-
cie puenisse cognouim⁹. **M**aria
deniq; et martha necesse sit aut
vtriq; aut aliam saluatori dis-
plice. cui murrū tam dissili stu-
dio deuocōis contendūt ambe
placē. **E**t hac vōe in tota ecclia
que utiq; tam plurib; tamq; dis-
silibus variat^r ordimb; . utpote
regina q̄ in psalmo legit^r curā
amicta varietatib; . nulla pax
nulla p̄sus cōcordia eē putabi-
tur. **Q**ue etenim secum quies. q̄s
tutus in ea status inuēitur. si v-
nus quilib; q; homo vnū quelibet
ordimē eligēs alios alit^r vi-
uentes aut ip̄e aspernet^r. aut
se ab ip̄is sperni suspicet^r. p̄ser-
tim cū tenē impossibile sit uel
vnū hoīem omēs ordines. uel
vnū ordimē omēs homines. **N**on
sim; tū ebes ut nō agnosca^r tu-
nicā ioseph; non illi⁹ qui libera-
uit egyptū s; qui saluauit mū-
dū. et hoc non a fame corporis. s;
a morte simul aīe et corporis. **N**o-
tissima quippe est q; polimita est.
id est pulcherrīa vaietate distic-
ta s; in sanguīe apparet micta.
non quidē hedi qui p̄cām signifi-
cat. s; agni qui designat inocen-
ciā. hoc est suopius nō alieno.
Ip̄e est p̄fecto agnus mansue-

tissim⁹. qui corā non quidē tonde-
te s; occidente se obmutuit. qui
p̄cām non fecit s; abstulit p̄cām
mūdi. **M**iserūt ad iacob ait qui
dicent. **H**anc inuenim⁹. vide v-
trū tunicā filij tui sit an non.
Vide et tu dñe vtrū hec sit tuni-
cā dilecti filij. **R**ecognosce p̄r op̄s
eam q̄ fecisti x̄po tuo polimita.
dando quidē quosdā ap̄los. quosdā
at̄ p̄phetas. alios vō euāgelistas
alios pastoēs et doctores. et ecclia
que in ei⁹ ornatu mirifico decen-
ter apposuisti. ad cōsumacionem
vtriq; sanctorū occurrenciū in vnū
p̄fectū in mensurā etatis plēn-
tudis x̄pi. **D**ignare etiā deus p̄-
ciosissimi purpurā sanguīs quo
aspsa es recognosce. et in purpu-
ra preclarū in sanguīe ac victo-
riosissimū iudiciū obedientie.
Quare ergo rubrū est vestimen-
tū tuū? **T**orcular ait calami so-
lus. et de gentib; non est vir me-
cū. **I**taq; quādoquidē factus est
obediēs patri usq; ad torcular cru-
cis qd vtriq; solus calcant. solū
quippe brachiū suū auxiliatum
est ei. iuxta illud t̄ alio loco. **D**ni
glāriter sū ego donec transeam.
Iam ergo exaltat eū deus et dat
ei nomen qd est sup omē nomen
ut in noīe ihesu omē genua flect-

tate celestium terrestrium et infer-
 norum. Ascendat in altum captiuam
 ducat captiuitatem donec dona ho-
 minibus. Que dona? Relinquat
 videlicet sponse ecclesie iugnis heredita-
 tis ipsam tunicam suam scilicet poli-
 mitam. eandemque inconsumibilem et de-
 super contextam per totum. Et poli-
 mitam ob multorum ordinum qui in
 ea sunt multimodam distinctionem
 inconsumibilem videlicet propter indissolubi-
 litatem unitatis in diuinitate.
 Quis me magis separabit a caritate
 christi? Audi quomodo polimitam.
 Diuisiones aut gratiarum sunt. idem autem
 spiritus. et diuisiones operationum sunt.
 idem autem dominus. Deinde carissimam
 tunicam varis tunc coloribus
 quibus constat esse polimitam.
 ut ostendat eam inconsumibilem et desuper
 contextam per totum. adiungit.
 Hec autem operatur vnus atque idem spi-
 ritus. diuisiones singulis prout vult.
 Caritas quippe diffusa est in cordibus
 nostris per spiritum sanctum qui datus est no-
 bis. Non ergo diuidat. sed totam
 integram hereditario iure sociatur
 ecclesia. quia et de illa scriptum est.
 Astitit regnum a dextera eius in ves-
 titu decorato. circumdata varietate
 Itaque diuersi diuisa accipientes do-
 na. alius quidem sic alius vero sic.
 siue diuinitates siue creature

siue creature regales siue etiam
 layci fideles. Omnis denique ordo
 omnis lingua. omnis sexus. omnis condi-
 tio in omni loco per omne tempus a
 primo homine usque ad nouissimum
 nam propter hoc talaris dicta est.
 quod ad finem usque pertingit dicitur
 propheta. et non est qui se abscondat
 a calore eius. minimum congruens
 ei cui et facta est. qui prohibente
 alia scriptura. et ipse attingit a fi-
 ne usque ad finem fortiter et disponit
 omnia suaviter. Omnes ergo curru-
 mus pater in vna tunica. et ex
 omnibus constat vna. Ex omnibus in-
 quod vna. nam si ex pluribus et di-
 uersis. vna est tamen coluba mea.
 formosa mea perfecta mea. Ali-
 oquin nec ego solus nec tu sine
 me. nec ille absque vtroque. sed si-
 omnes sumus illa vna. si tamen solliciti
 sumus seruare unitatem spiritus in
 vinculo pacis. Non magis tamen or-
 do noster aut solus vbi ad illam
 pertinet vnam. si noster simul et
 vester. nisi forte quod absit. inuicem
 inuidentes inuicem puocantes.
 inuicem mordentes et ab inuicem
 consumantem. et sic non possit apostolus
 vni nos illi viro cui et despondit
 virginem castam exhibere christo. De-
 ruptam illa vna dicit in caritate
 Ordinate in me caritate. ut et

si vna in caritate. diuisa tñ in or-
dinate. **Q**d ergo? **E**xterius sis
sū. **D**āpno ergo clumacēses. **A**b-
sū. **S**ed diligo. sed p̄dico. magni-
fico. **C**ur ergo magis ordiē illum
nō tenes. si sic laudas? **A**udi. **P**ro-
ter hoc qd aplūs ait. **V**nusquisq;
ī ea vocatōe qua vocat̄ est per-
maneat. **Q**d si queris cur a p̄n-
cipio nō elegerī si talem sciebā.
r̄ndeo. **P**roter qd rursus ait aplūs
Omnia michi lucent si non omnia
expediūt. **N**on qd scis ordo scis
et iustus nō sit. sed qd ego carna-
lis erā venūdatus sub p̄tō. et
talem aīe mee languorē scencie
bā cui fortior eēt potio necessa-
ria. et diūsis morbis diuersa cō-
ueniūt medicamēta. et fortiori-
bz fortiora. **S**ic duos hoīes febre-
bz ansari. q̄rtans vnu. alim
terciam. cōmēdet at̄ qui q̄rtā-
tis laborat t̄tano. aquā p̄m
et frigida quoz s̄mēda. cū tñ
ab hīs abstineat. vnu qd et ce-
tā calida utpote sibi cōgruen-
cia sumat. **Q**uis rogo hīc cū
rōe reprehendat? **S**i dicēt ille.
cur tu aquā non bibis quā ita
laudas? **A**n nō recte r̄nderet.
Et tibi eā fidelit̄ tribuo. et m̄
salubrit̄ subtraho. **D**emq; req̄-
m̄ ecclā a me cur oēs ordīes

laudauerī. omēs non teneo. **L**au-
do em̄ omēs et diligo. ubicūq;
pie et iuste viuūt in ecclā. **V**nu
ope teneo. cecōs caritate. **F**aciet
at̄ caritas fident̄ loquor. ut ne
illoz quidē f̄cū p̄uier. quozū
instituta nō sequor. **P**lus aliq;
dicā. **T**u tibi caute age. **P**ro nam
q̄ fieri qā tu frustra laborauis.
ut at̄ ego frustra diligā bonū qd
oparis fieri oīno non p̄t. **Q**uā
fiducia caritatis. **A**lius opatur nō
amans. et alius amat in opatis.
Ille quidē suū opus p̄dit. illa vō
caritas unq; excedit. **E**t qd mirū
si hoc exilio pegrinante adhuc
ecclā quedā inuiscentōi sic plu-
lis ut ita dixerī vnitas. vna qd plu-
ralitas. cū in illa quoz patria
q̄ iam ip̄a regnabit nichilomin̄
forte talis aliq; dispar quodāmo-
dō equalitas futū sit. **I**nde et eorum
scriptū est. **I**n domo p̄is mei mā-
sioēs multe sūt. **D**icit itaq; m̄-
te **f**uit illic mansioēs in vna do-
mo. ita hīc ordīes multi sūt in
vna ecclā. **E**t quomō hīc diuisi-
oēs graciariū sūt idem at̄ sp̄s.
ita ibi distinctioēs quidē gloriariū
sūt vna domus. **P**orro vnitas tñ
hīc qd ibi vna consistit. **I**n vna
caritate diuisitas. hīc quidē in or-
dīnū uel opationū multifaria

diuisione. illic uo in quadā meri-
 torū notissima s̄ ordiatissima dis-
 tinctioe. **I**ntelligēs demq; ecclā
 hanc suam quodāmodo discordē cō-
 cordiā. concordē uē discordiā. de-
 duxit me inq; sup̄ semitas iusti-
 tie ppter nomen suū. **P**onēs q̄p-
 pe semitas pluralit̄ et iusticie si-
 gularit̄. nec diuisione pretimisit
 opacionū. nec unitate opacionū.
Preuidēs quoq; et illā discretam
 unitate futurā. deuotissime leti-
 decantat. **P**latee tue iherlm ster-
 nent̄ auro mūdo. et p omēs vi-
 cos tuos allā ciuitabit̄. **A**udiēs
 plateas et vias. cōnas et glās
 diuersas itellige. **I**n auro quo
 vno metallo illa ciuitas ornata
 describit̄. et in vno allā qd can-
 tūcōū p̄hibet̄ dissimiliū specie-
 rū simile pulchritudinē et mul-
 tū menciū vnā deuotionē at-
 tendē. **N**on igit̄ vna tm̄ semita
 incedit̄. quia nec vna est māsis
 quo tendit̄. **V**iderit̄ at̄ quisq; q̄
 modo itēdat. ne p diuersitate
 semitarū ab vna iusticia rece-
 dat. qm̄ ad quālibet mansionē
 sua quisq; semita puenit̄. ab
 vna domo p̄is exors nō erit.
Verūp̄t̄ stella a stella differt
 in clāitate. sic erit in clāitate. sic
 erit aut̄ et resurrectio mortuorū.

Nā et si fulgebūt iusti in regno
 p̄is eorū. alii t̄m̄ aliis amplius
 p diuersitate meritorū. **Q**ue sa-
 ne merita sciendū non sic hoc
 scd̄. ut in illo facile ab hominē
 posset discerni. q̄ppe cū hic tm̄
 opa videant̄. illic etiā corda in-
 ch̄l̄ ipediāt̄ intueri. **S**iquidē
 radiante ubiq; sole iusticie tūc
 māifesta cordiū. **E**t sicut non
 est nūc qui se abscondat a consp̄u
 eius. ita tūc non erit q̄ se occul-
 tet a splendore ip̄ius. **E**t de opi-
 bus quidē sepe iterta et ob hoc
 p̄iculosā sentēcia fert̄. cū mul-
 toties inuē iusticie habeāt qui
 magis opant̄. **N**attenuis mei
 excusatio. **Adūsus detectores**

Unde nūc michi cōueni-
 endi quidā de ordine
 nūc. qui contra illā sententiā.
 nolite at̄ tempus iudiciale quo
 adūsq; uēiat dñs qui et illūa-
 bit̄ abscondita tenebrarū et ma-
 nifestabit̄ cōsilia cordiū. aliis
 ordinibz derogne dicunt̄. et su-
 ā iusticiā volentes constituē.
 iusticie dei nō sūt̄ subiecti. **O**s
 p̄fecto si qui t̄m̄ humisimōi sūt̄.
 nec inde nec cuiuspiā eē ordīs
 veri⁹ dixerim. **O**ipe qui et si
 ordiat̄ vniētes sup̄be t̄m̄ loquē-
 tes cūes se faciūt̄ babiloms.

id est confusions. pmo filios te-
nebrarū ipsius q̄ gehenne. ubi
nullus ordo s̄ sempiternus hor-
ror inhabitat. **D**obis ḡ in quā
fr̄s qui etiā post audicā illam
dñi de phariseo et publicano
pabolam de v̄ia iusticia p̄su-
mētes ceteros aspnamini. dicit
tis ut dicit. solos vos homi-
nē iustos aut oībus sc̄iores. so-
los vos monachorū regulariter
viviē. ceteros vero regule potius
existē trāsgressores. **P**rimo q̄
ad vos de alienis seruis. **D**uo
dño stant aut cōdūt. **O**s vos
constituit iudices sup̄ eos. **D**e-
inde si ita ut dicit de ordīe ves-
tro p̄sumitis. qualis ordo ē. ut
anteq̄ de suo quisq̄ trabē cici-
at. in firmis oculis tā curiose fes-
tuas p̄quiritis. **Q**ui ī regu-
la gloriā. cur cōtra regulā
detrahitis. **C**ur cōtra euange-
liū ante tēpus. et cōtra aplm
alienos seruos iudicatis. **A**n
regula nō concordat euāgelio
uel aplō. **A**lioq̄n regula iam
nō est regula. q̄ nō est recta.
Audite et dicite ordīe. qui cō-
tra ordīe alios ordīibz deo-
gatis. **H**ypocrita inq̄. ecce pa-
mā trabē de oculo tuo. et sic ve-
mēs ecce festuā de oculo fr̄is

tui. **Q**ueris quā trabē. **A**n nō
grandis et grossa trabes est sup̄
bia. qua te putas esse aliq̄ cum
inchi sis. infamisse tibi tamq̄
sanus exultās. et aliis vanissime
trabē portās de festuā insultās
Gras inq̄t ago tibi deus. q̄ non
sū sicut ceteri homin. iniusti rap-
tores adulteri. **D**eque ergo et-
dic. detractores. **N**eq̄ em̄ nīma
est hec festuā in ceteris. **Q**uare
cū tam diligent̄ alias enūmēs
istā trabē. **S**i p̄ nulla uel min-
ma habes. audi aplm. **N**eq̄ ma-
ledicta aut regnū dei possidebunt.
Audi et deū in psalmo cōmū-
tē. **A**rguam te inq̄t et stituiam
tōtū faciē tuam. **Q**uia de-
tractōi loquit̄ certū est ex p̄ce-
dentibz. **E**t quidē iuste ad se re-
torquēdus et se cōpellendus est
intuei. qui auertēs faciē suam
a se. aliena potius mala q̄ sua
solet curiosus p̄scrutari. **A**t in-
quirit. **Q**uoniam regulā tenent
qui pellicis indiuuēt. san̄ car-
nibz seu carnū pinguedīe ves-
cunt. tira uel q̄tuor pulmētū
a vna die qd̄ regula phibet ad-
mittūt. opus manū qd̄ ubet
non faciūt. multa deniq̄ p̄o-
libitu suo uel mutant uel augēt
uel immūit. **R**ecte non possūt

hec negari. **Et** attendite in re-
 gula dei. cui utiq; nō dissonat
 institutio s̄a bened̄a. Regnum
 in q̄t dei in vob̄ est. Hoc est nō
 op̄tus in vestimētis. aut ali-
 mentis corp̄is. s̄ in uirtutib; i
 terioris hom̄is. **Vñ** ap̄lus. Reg-
 nū dei non est esca et potus. s̄
 iusticia et pax et gaudiū in spi-
 ritu s̄c̄o. **Et** rursus. Regnū dei
 non est i sermone s̄ in uirtute.
 De corp̄alib; itaq; obseruantiis
 s̄ribus calūpnā struicis. et que
 maiora s̄nt regule sp̄ualia s̄c̄m
 iusticia relinquitis. camelū q̄
 glaciētes calicē liquatis. Mag-
 na est abusio. **Ma**xiā cura est
 ut corpus regulariter monat̄. et
 cōtra regulā suis vestib; āima
 nuda deserit̄. **Cū** tanto studio
 tunica et cuculla corp̄i procurē-
 tur. quatin; cū decernit monach;̄
 non putet̄. **Cur** similis sp̄ritu
 pietas et hūilitas que p̄fecto spi-
 ritualia iduicita s̄nt non pur-
 dent̄. **Tunicati** et elati abhorre-
 m; pellicias. tanq̄ melior non
 sit pellib; tuoluta hūilitas q̄m
 tunicata sup̄bia. **Preserti** cū et
 tunicas pellicias de; p̄mis homi-
 nib; fecerit. et ioh̄es in heremo
 zona pellicia lūbos accinxerit.
 et ip̄e tunicarū institutor i so-

litudinē non tunicis s̄ pellibus
 sese inducit. **Repleti** deinde
 ventrē s̄iba mentē sup̄bia. et
 vos dāpnam; saginatos. q̄ si
 non meli; sit exiguo saginē
 ad vsū uesci. q̄ ventoso legum-
 ne usq; ad rictū exsaturari. **P**-
 cipue cū et esau non de carne s̄
 de lente sit rephensus. et de lig-
 no nō de carne adam dāpnat̄.
 et ionathas ex gustu mellis nō
 carnis morti adiudicat̄. **Con-**
 tra vō helias inopie carnē co-
 medeit. abrahā carib; ange-
 los gr̄issime pauit. et de ipsis
 sua fieri sacrificia deus p̄cepit.
Et et facius est modico vi-
 no uti p̄t infirmitatē. q̄ nul-
 ta aqua iurgitari p̄t audi-
 tatē. quia et paulus thimotheo
 modico utendū consiliuit. et dñs
 ip̄e bibit ita ut vni potator ap-
 pellat̄ sit. ap̄lis quoq; ad bibē-
 dū dedit. in sup̄ et ex eo sacri-
 menta sui sanguis contudit̄.
Cū econtrio aquā ad nuptias
 bibi nō passus sit. et ad aquas
 cōtradictiois post ppli murmur-
 terribilis castigauit. **Dauid**
 quoq; aquā q̄ desidauerat po-
 tūe timuerit. vni q; illi gedeonis
 qui p̄ auditate toto corp̄e p̄stan-
 to de fluminē biberit. digni ad

preliū ne non fuerint. **C**ū vō
de labore manū quid dicit. cūq;
martha laborās incepam. et
maria quiescēs laudata sit. Et
paulus apte dicit. labor corpis
ad modicū valet. pietas autē ad
omīa. **O**ptim⁹ labor de quo pphē
ta dicebat. laboravi ī gemitu
meo. Et de quo alibi. Memor fui
dei et delāctus sū et exercitatus
sūm. At ne corpale īelligens ex
cercitiū. et defecit spūs meus.
Vñ non corpus s; spūs fatiga
t. spūalis pculdubio labor intelli
git. **Q**uō ergo inq̄s. Dicite illa
spūalia p̄suades. ut etiā hec q̄
ex regula habem⁹ corpalia dāp
nes. Nequaquā. **S**z illa oportet
agē. et ista non omittē. **A**lioq̄
cū aut ista omitti necesse ē aut
illa. ista poti⁹ omittenda sūt q̄
illa. **Q**uanto em̄ spūs corpe me
lior est. tanto spūalis q̄ corpa
lis exercitatio fructuosior. **C**ū
ergo cū de hoz. observacōe elat⁹
alns eadē nō observantibz dero
gas. nome qd te magis trāsgres
sore regule iudicis. cur⁹ licet mī
ma quedā tenēs meliora deui
tas. **D**e quibz paulus. Emula
mī inq̄t curisnata meliora.
Dethendo inq̄t frībuz in quo
temetipm̄ extollis p̄dis hūili

tatē. in quo alios depm̄is carita
tem. q̄ sunt pculdubio carisina
ta meliora. **C**ū tuū corpus multis
et minimis laboribz atteris. ac re
gularibz asp̄itatibz mortificas
mēbra tua que sūt sup̄ terrā. be
ne facis. **D**ed q̄ si ille que similē
non laborantē diuidims. modi
cū quidē hac de hac q̄ ad modicū
utilis est corpali videt⁹ exercitā
tiōe. amplius at̄ q̄ tu de illa que
ad oīa valet id est pietate. **Q**uis
queso vīm regulā melius tenet.
An nō melius q̄ melior. **Q**uō vō
melior. Inūlior an fatigatior.
An nō is qui a dño didicit mitis
eē et hūilis corde. qui etiā mar
a optimā parte elegit. q̄ non au
fētur ab ea. **Q** si regulā ab oībz
qui eā p̄fessi sūt sic ad litēram te
nendā censes. ut nullam omīno
dispensacionē admitti patiaris.
audac⁹ dico. nec tu eā nec ille te
netis. **N**ā et si ille quantum quidē
p̄tinet ad observacōes corpens ī
phuribz offendit. īpossibile tū est
te quoq; nel ī vno non trāsgredi.
Dicas at̄ quia q̄ in vno offendit.
reus est om̄. **V**ñ vō concedis a
liq̄ posse in vno dispēsatorie. p
culdubio et tu illā tenes et ille
q̄q̄ dissimulat. **N**am tu quidem
districtius. at ille fortasse discre

aus. Neq; hec dico qz hec extiora
 negligenda sunt. aut qui se i illis
 non exerceat mox ideo spūalis
 efficiat. cū potius spūalia q̄ q̄
 meliora nisi p ista aut vix aut
 nullaten⁹ acquirant⁹ uel obtine
 ant. Sicut scriptum est. Non p̄us
 qd spūale sed qd aiale. deinde qd
 spūale. Sicut nec iacob nisi p̄us
 cogitū h̄a. desideros amplexus
 iacob meruit obtine. Dñi rur⁹
 in psalmo. Sumite psalmū et
 date tympanū. Qd est dice. Su
 mite spūalia si prius date corpa
 lia. Optimus at ille qui discre
 te et cōgrue et hec opatur et illa.
 ¶ Jam vō eplā ut eplā remane
 at finienda erat. qñquidē et nos
 tros de quibz pater cōquest⁹ es
 tis qd ordm v̄o detrahent. sa
 tis quantū potui stilo corripui.
 et me quoq; ab huiusmōi falsa
 suspiciōe purgaui ut debui. ¶
 qm̄ dñi nostris nūme p̄co. non
 nullis de v̄ris mīmū in quibus
 non decet videor assentire. Pau
 ca q̄ et vobis displicē cognoui.
 et om̄ibz bonis vitanda ēē non
 dubito. necessariū reor subiun
 gē. que quidē et si fieri vident⁹ i
 ordmē. absit tñ ut sint de ordie.
 Qd vero iordinatū est. ordo nō
 est. Nullus qipe ordo quippiam

recipit iordinatū. Dñi non ad
 uers⁹ ordmē sed p ordmē dispu
 tare p̄cedus ero. si nō ordmē
 in hōibus sed hōim vicia repre
 hendo. Et quidē diligentibz or
 dmē in hac re molestū me fore
 nō timeo. qñymmo gratū p
 culdubio accepturi sūt si psequi
 nt⁹ qd et ipi oderunt. Si quibus
 vō displicuit. ipsi se manifest
 trant qz ordmē non diligunt.
 cui⁹ utiq; cor̄cionem id est vi
 cia dāpnari nolūt. Ipi itaq;
 illud gregorianū respondeo.
 Mel⁹ est ut scandalū oriat⁹.
 q̄ veritas relinquat. **Incipit**
Dicit cōtra supfluentes
 et ueraciter creditur
 suos patres illā vitā iustitiasse.
 ut in ea plures saluarent. usq;
 ad iufirmos regule tēperasse
 rigore. non regulā destruis
 se. Absit at. ut credā tantis
 eos quāctas video i plerisq; mo
 nasterijs uāntes ac supflui
 tates p̄cepisse uel cōcessisse.
 Quorū etem vñ inter mōchos
 tanta itēmpancia in cōmessa
 tionibz et potacionibz. in vesti
 metis et lectisterijs et eq̄ta
 turis. et cōstruendis edificijs
 tolescē potuit. quatin⁹ ubi hec
 studiosiq; voluptuosius atq;

effusus fuit. ibi ordo melius fieri
dicitur. ibi maior putetur religio.
Ecce enim paritas putatur auari-
cia. sobrietatis austeritas creditur. si-
lencium tristitia reputatur. **E**rgo
remissio discretio dicitur. effusio
libalitas. loquacitas affabilitas
cunctiositas iocunditas. mollities
es vestimentorum et equorum fastus
honestas. et lectorum superfluus cul-
tus iudicia. **C**umque hec alterutrum
impeditur caritas appellatur. **I**n-
ter caritas destruit caritatem. hec
discretio discretionem confundit.
talis misericordia crudelitate plena
est. qua videlicet unum corpus seruit.
ut anima iuguletur. **Q**ue etenim ca-
ritas est caritatem diligere. et negli-
gere spiritum. **Q**ue discretio to-
tum dare corpori. et modicum anime.
Qualis vero misericordia ancilla re-
fice et dominam interfice. **N**on
pro huiusmodi misericordia speret
se consequi misericordiam. que misericordi-
orum dicitur. promittitur in euangelio veri-
tatis ore dicens. **B**eati misericordi-
osus qui ipsam misericordiam consequentur.
Sed certissime potius penam ex-
pectet. qui tali ut ita dicitur impi-
o misericordiam sanctus iob magis pro-
phetando quam affectando imprecatur.
Non sit iniquus in recordati-
one. sed conteratur velut lignum

infructuosum. **D**igne plane retri-
butionis causa. mox subinfertur sa-
tis idonea dicens. **P**auit enim steri-
litas que non parit. et vidue non
beneficiat. **I**nordinata profecto atque
irrationabilis misericordia est. sterilis et
fructuose carnis que iuxta dominum ver-
bum non potest quiescere. et secundum
apostolum regnum dei non possidebit ad
splendens iugulare desideris. et
de anime cum sapientis saluberrimum
non cum consilio ammonetis at-
que dicens. **M**iserere anime tue placeas
deo. **B**ona misericordia misereri anime tue.
non potest non mereri misericordiam que fit
ut placeas deo. **A**lia autem non est
misericordia sicut in dicitur si crudelitas. non
est caritas si iniquitas. non est dis-
cretio si confusio sterilis que non
parit partem. id est inutilis carnis
concupiscens inferuere. et vidue in-
bonum facere. anime videlicet excolendis
virtutibus nullam operam dare. **Q**ue
utique licet inter sponsos sit vidua
atque celestis. sensus tamen de spiritu sancto
concepit et partem non desinit immor-
tales. que videlicet incorruptibilis ce-
lestis que hereditatis valeat esse con-
pares. si si pius habeat studiosum que
cultorem. sub hac tamen abusio iam
fere ubique sic per ordinem tenentur.
fere iam ab omnibus sine quarela
atque irreprensibiliter obseruantur.

quod dissimulat. Nonnulli quippe
 hinc omnibus tanquam non utentes u-
 tuntur. et ideo cum nulla offensa a-
 cum minima. Aliquanti quippe hec a-
 gunt ex simplicitate. aliquanti ex
 caritate. aliquanti ex ueritate. **Q**
 dam namque simplicitate ista tenent.
 quoniam sic eis precipitur. parati aliter
 agere si aliter preceperit. Quidam
 autem ne discordent ab eis uiuant cum
 quibus habitant sectantes in eis non
 suam libidinem sed aliorum pacem.
 Alii uero qui resistere non valent
 multitudinem contradicentium. qui
 hec utique tanquam pro ordine libera-
 voce defendunt. et quoties ista a-
 liqua putat id dicitur restringere
 uel mutare incipiunt. alii mox to-
 ta eis auctoritate resistunt. Quis
 in principio cum ordo cepit monas-
 ticus ad tantam credent monachos
 terram deuenire. **Q** quantum
 distans ab his qui in diebus anto-
 ni exortit monachi. **S**iquidem il-
 li cum se inuicem per tempus ex carita-
 te reuicerent. tanta ab inuicem au-
 ditate panem animarum precipiebant
 ut corporis cibum penitus oblitum di-
 em plerique totum ieiunium uentribus
 non mentibus transigent. **E**t hic
 erat reus ordo. qui digniori parti
 prius inserviebat. **H**ec summa
 discretio cum amplius sumebat quam

maior erat. **H**ec demum maior
 caritas. ubi anime quare caritate
 christus mortuus est tanta sollicitu-
 dine resocillabantur. **N**obis autem
 conuenientibus in unum ut uerbis
 apostoli utatur. iam non est dominam
 tenam manducantem. **P**anem quippe
 celestem nemo qui requirit. nemo
 qui tribuat. **N**ihil de scripturis
 nichil de salute agit ammarum.
 si iuge et risus et uerba preferuntur
 in uentum **D**e comestatione

Inter prandendum quantum
 fruges dapibus. tantum aures
 pascentur rumoribus. quibus totus
 intectus modum nescias in edendo.
Inter autem fercula ferculis ap-
 ponuntur. et per solis caribus a qui-
 bus abstinetur grandium piscium cor-
 pa duplicantur. **C**umque prioribus
 fucis satiatus. si sedas attigeris
 uidebeis tibi necdum gustasse pis-
 ces. **T**anta quippe accuratio et
 arte cocorum curam apparantur. qui
 nus quatuor aut quibus ferculis de-
 uoratis prima non impediant no-
 uissima. nec sacietas minuat
 appetitum. **P**alatium quippe dum no-
 uellis seducat condimentis pau-
 latis dissuescit cogitum. et ad suc-
 cos exfines ueluti adhuc ieiunium
 aude renouat in desidia.
Venter quidem dum nesciat one-

rat. sed vaictus tollit fastidiū.
Quia em̄ ut eas natā creauit
epulas fastidm̄. dū alie aliis
multiphaie p̄miserit. et spre-
tis naturalibz quos deī indidit
rebz. quibusdā aduicinis gu-
la puocant saporibz. transiē m-
mirū meta nēcitat̄is. s̄ necdū
deliciao supatur. Quis em̄ di-
cē sufficiat quot mōis ut ceterā
taceā sola oua versant̄ et vep-
ant̄. quanto studio euertunt̄
subuertunt̄. liquant̄. durant̄.
diminuant̄. et nūc quidē fr̄ya
nūc assa nūc farsa. nūc m̄bē
nūc singillatim apponūt̄. Ut
quid at̄ hec oīa nisi ut soli fas-
tidio consulat̄. Ip̄a demde q̄-
litus rerū talis deforis appare-
turat̄. ut non min⁹ aspētus q̄
gustus delectet. Et cū iam sto-
mach⁹ crebris ructibz impletū
se indicet. necdū tū curiositas
faciat̄. sed dū oculi coloribz pa-
latū saporibz ilticiunt̄. infelix
stomachus cui nec colores lu-
cent nec saporēs demulcēt. dū
ouia suscipē cogit̄. oppressus
magis obruit̄. q̄ reficitur.

Iam vero **De potione**
de aque potu qd̄ dicitur.
qū nec ullo quidē pacto vniū
aquaatū adunittit̄. Omnes in-

mirū ex quo inonachi sumus
firimos stomachos habemus.
et tā necessariū ap̄il de v̄cedo
vino consilū merito nō ueglig-
m⁹. modico tū qd̄ ille p̄misit ue-
sao cur p̄termissō. Et v̄tina uel
solo cū etiā purū est contenti
essent̄. Pudet dicē. s̄ magis
pudeat actitari. et si pudeat audi-
ri. non pudeat emendari. Videas
vino ī prandio ter uel quat̄ sem-
plem̄ calicē reponiri. quatinus
diūsis v̄inis magis odoratis q̄ po-
tatis nec tū haustis q̄ attactis sa-
gari p̄bacōe et celeri cognacōe v-
nū tandē e pluribz qd̄ fortius se-
eligit̄. Quale est at̄ illud qd̄ non
nulla mōstera obseruāt̄ dicitur.
in magnis videlz festis. v̄na deli-
buta melle. pigmentoz resissa
pulueibus in cōuentu bibē. Quā-
q̄ et hec fieri dicent̄ p̄t̄ infirmi-
tate stomachi. Ego vō ad nichil a-
liud valē vides. nisi ut uel āplius
bibat̄ uel delectabilius. s̄ cum ve-
ne fuerit v̄mo ingurgitate toto
ī capite palpitantes. sic surgenti a
mensa. qd̄ libet nisi dormire. Si
at̄ ad vigilas surgē indigestū co-
gis. non tantū sed plancū pot̄
extorquebis. Cū vero ad lectū de-
uenēs. requisit⁹ incōmodū plan-
go. non crapule p̄t̄m. sed q̄ man-

ducae nequeo. **De hijs qui infirmitate nō expectati in domo infirmoz pausae cōsueuerunt.**

Ridiculū est vero si tū veni est. qd̄ relatu michi a pluribz qui her se p̄ certo scire dicebat̄ reticendū esse non arbitroz. Aut enī incolumes aut validos iuuenes cōuentū solere deserere. ī domo se infirmoz qui infirm non sūt collocare. carniū esū qui vix egrotis dūtiorat et oīno debilibz ex regule districtioē pro viruum repacione concedit. non quidē corpis infirmatis ruinas reficere p̄ in cōmodo. s̄ carnis luouiantis curā p̄ficere in desiderio. Rogo q̄ est hec securitas in fr̄sidentia v̄ndiqz hostiū fulgurantes hastas et circūuolancia spicula tantū finito bello et triūphato aduersario p̄icē arma. et aut p̄adnis incubare longioribz aut in cōm motu volutiē in lētilo. Qd̄ hoc ignaue o boni milites. **Doctis** in sanguīe et cede versantibz. vos aut cibos diligitis delicatos. aut sopnos carpit̄is matutinos. **Alijs** in quā die et nocte cum pugili festinantibz redonē tēpus quia dies mali sūt. vos cōtinuo et longas noctes dormiendo cōsumitis dies fabulando ducitis otiosos.

An dicitis pax et nō est pax. Cur uel non v̄cundam ad exp̄brationē aplice indignacōis. nōdū enī aut usqz ad sanguinē restitistis? Immo ad eiusdē terribilis valde cōminatōis contitū exp̄giscim. **Cū** dixerint inq̄t pax et securitas. tūc repentinis eis sup̄ueniet interitus. sicut dolor in v̄teo habentis et nō effugient. **Delicata** est nimis medicina p̄us alligari q̄ v̄lnerari. membrū non p̄cissim plangē. et nondū suscepto ictu admouē manū. fouē v̄gento ubi non dolet. emplastrū adhibē ubi cesura nō est. **Ad** discernendū deinde inē sanos et male habētes baculos in manibz gestare iubent̄ egrotantes. **Plane** necessario. scilz ut quī pallor in v̄lta macies qz nō indicat. baculus sustentās mentiat̄ inualitudinē. **Adendas** an lugendas dixerit̄ huiusmodi inepcias. **Dic** machari⁹ v̄p̄it. **Dic** basilus docuit. **Dic** anthomus iſtituit. **Dic** p̄ces in egipto cōuersati sunt. **Dic** demqz sancti. odo. maolus. odilo. hugho. q̄s si sui utiqz ordinis p̄ncipes et p̄ceptores habē glāntur aut temuerūt aut teneri censuerūt. **Et** h̄i omēs

hinc scilicet immo quia sancti fuerunt. a sancto apostolo non dissenserunt. qui nimirum ita loquitur. Habentes victum et vestitum hinc contenti sumus. Nobis autem est pro victu facietis. nec vestitum appetimus sed ornatum. **De vestitu**

Querit ad **superfluo** induendum non quod vtilius inuenit. non quod repellat frigus. sed quod supere compellat. non demum iuxta regulam quod vilius compari potest. sed quod venustius immo vanius ostentari. Heu me miserum quale cum monachum. cur adhuc vivo vide ad id deuenisse ordinem nostrum. ordinem seculi qui primus fuit in ecclesia. immo a quo cepit ecclesia. Quo nullus in terra similior angelicis ordinibus. nullus vicinior ei que in celis est iheliam mater nostra. siue ob decorem castitatis. siue propter caritatis ardorem. Huius apostoli institutores. cuius hinc quos paulus tam sepe sanctos appellat inchoatores extiterunt. Et quidem inter illos cum nihil quod suum esset quisquam retinisset. diuidebatur singulis ut scriptum est pro ut opus erit. non igitur quod quisque pueri ut gestare possit. Sane ubi tamen quod opus erit accipiebat. ibi proculdubio nihil otiosum admittebatur. quantomagis nihil curiosum.

quantomagis nihil superbum. Quod opus inquit erat. hoc est quantum ad induendum. quod et indumentum teget et frigus repellat. Putas ne ibi gillabrum aut ysembrunum cuius querebat ad induendum. cuius multa ducentorum solidorum parabat ad equitandum. Putas ne inquam cuius spina ibi lectulium opertorium cirtinum aut discolor. barricanum optiebat. ubi singulis dabant tantum pro ut cuius opus erit. Non illic arbitror valde curatum esse de precio. de colore de cultu vestimentorum. ubi tam indefessum inerat in cordia morum animorum coherencia profectumque virtutum. Multitudinis inquit credentium erat cor unum et anima una. Vbi nunc illud vniuersitatis exercitium? Fusi sumus ex omni. et de regno dei quod intra nos est relicto veris ac phrenibus bonis. foris que rimus vana consolatione de vanitatibus et insanis falsis. ac iam religionis antique non solum virtutes amissimus. sed nec spem retinemus. Ecce enim ipse habitus noster quod et deus dicit qui humilitatis solebat esse insignis. a monachis noster typis in signum iactat superbie. Pro iam vris prouocatis inuenit quod vestiri dignemur. Miles et monachus ex eodem panno parantur si ubi cucullam et claudem. Quiuis

de se lo quantūlibet honorat. etiam
 si rex etiā si impator ille fuerit. nō
 tū nostrā horrebit indumenta. si
 suo sibi nō pparata fuerit et ap-
 tita. **C**etū magis in habitu nō est
 religio s̄ in corde. **B**ene. At tu qñ
 cucullā empturus bestras in ves.
 fora circuis. pcurris nūdinas. do-
 mos seruitis negotiatorū. cunctā
 euertis singulorū suppellectilē. in
 gente eoplicas cumulos pannorū.
 attrectas digitis admoues oclis.
 solis apponis iradio. quicq̄ grossū
 q̄quid pallidū occurrerit respicis.
 si quid at̄ sui puritate ac mtore
 placuerit. illud mox qñtūlibet p-
 cio fatigis retinē. **R**ogo te ex cor-
 de facis an simplicit̄? **C**ur demq̄
 cōtra regulā non qd̄ vilius occur-
 rit. s̄ studiosissime q̄ris. q̄ q̄a
 rarius inuēitur p̄ciosius emit̄.
 ignozās facis hec an ex industria?
Eo cordis thesaurū sine dubio p̄ce-
 dit. q̄quid foris apparet viciorū.
Vanū cor vāitatis notā ingerit
 corpi. et exterior supfluitas in-
 tioris vāitatis indicū est. **M**ol-
 lia indumēta animi molliciem
 indicāt. **N**on tanto curaret̄ corpi
 cultus. nisi p̄us neglectū fuisset
 mēs inculta virtutibz. **D**e incu-
Mvor autē **ria prelatorū**
 cū regula dicat ad magis

trū respicē quicq̄ a discipulis
 delinquit. et dñs per pphetam.
 sanguinē in p̄cto moriencū de
 manu p̄latorū requirendū cē-
 minetur. quomō abbates n̄ri ta-
 lia fieri paciant. nisi forte si au-
 deam dicē nemo fidenter repre-
 hendit. in quo se cē irreflexibili-
 lem non confidit. **D**iquidem hu-
 mānitatis est omnū in qua sibi
 quisq̄ indulget non vehement̄
 irasci. **D**icam dicam. presūptu-
 osus dicar. sed verū dicam. **Q**uo-
 mō lux mūdi obtenebrata est?
Quomō sal terre infatuatū est?
Quare nobis ita via vite debuit
 esse. dū exemplū in suis actibz
 ostendūt supbie? **C**eti facti sūt
 duces cecorū. **D**e fastu equi-
Quod em̄ ut **tandi**
 cetera taceā specimen
 hūilitatis est cū tanta pompa
 et equitatu incedē. tantis homi-
 nū crimitorū stupati obsequis.
 quatinus duobz ep̄is vinus ab-
 batis sufficiat multitudo. **M**enci-
 or si non vidi abbatē sexaginta
 equos et eo amplius ī suo ducē
 comitatu. **D**icas si videas trim-
 seūtes non p̄res esse monaste-
 riorū sed dños castelloz. non rec-
 tores animarū sed principes
 prouiciarū. **C**um demq̄ gestū

tubentur mapule cyphi baccini candelabra et matrice suffurmate non strimētis sed ornamentis lectorum. Dixi denique quatuor leugis a sua quispiam domo recedit nisi cum tota suppellectile sua. tanquam sit uel iturus ad exercitum uel transiturus per desertum ubi non valeat inueniri necessaria. An non posset eodem vasculo et aqua manibus vergi et uinum bibi. An non posset ardens lucere lucerna. nisi quod in tuo portas candelabro. et hoc aureo uel argenteo. An non posset dormire nisi super uarium stratum. aut sub siluestri cooptorio. An non aliquis unus minister posset et iumentum ligare et ad mensam seruire. et laculum parare. Cur ergo tante multitudinem garcionum et iumentorum. cur uel ad solacium mali nobiscum necessaria non ferimus. quatinus hospites non gerimus. Sed hec parua sunt. ueniam ad maiora sed ideo uisa immota. quia uisitata. **De picturis et sculptis in auro et argento in monasteriis**
Omnino oratorum inuenias altitudines. immoderatas longitudines. superuacuas latitudines. superfluas depolitiones. curiosas depictiones. que dum in se orantium retorquet aspectum impe-

dit et affectum. et michi quodammodo repugnant antiquum ritum iudeorum. Sed esto. fiant hec ad honorem dei. Illud autem interrogo monachos quod in gentilibus gentilibus arguebat. Dicite autem ille pontifex in seculo quid faciat aurum. Ego autem dico. Dicite pauperes. Non enim attendo uersum sed sensum. Dicite mihi pauperes si tantum pauperes. in sancto quod facit aurum. Et quidem alia causa episcoporum. alia monachorum. Scimus namque quod illi sapientibus et insipientibus debitoribus cum sint carnalis propter deuotionem quia spiritualibus non possunt corporalibus excitant ornamentis. Nos uero qui iam de populo exuimus qui mundi queque preiosa ac speciosa reliquimus pro christo. qui omnia pulchre lucetia. amore multetia. sua uel olencia. dulce sapientia. tunc placetia. cuncta denique oblacione corporea arbitrati sumus ut stercora. ut christum lucrifaciamus. quorum quod in hinc deuotionem excitare nunc debemus. Quod mihi ex hinc fructum requirunt. stultorum amminatione. an simplicium oblacione. An quoniam commixti sumus inter gentes forte dicimus opera eorum. et seruimus adhuc sculptilibus eorum. Et ut apte loquar. an hoc totum facit auaricia quod est in dolor seruitus. et non requirunt.

fructū sed datū. **S**i queris quomō.
 mirro in quā nō. Tali quadā arte
 signatur es ut multiplicet. expen-
 dit ut auget. et effusio copiam
 parit. **I**pō quippe visu sūptuosarū
 et mirandarū vānitātū accendū-
 tur hoīes magis ad offerendū q̄
 ad adorandū. **S**ic opes opibz hau-
 rirunt. sic pecunia pecuniā tra-
 hit. qz nescio quo pacto ubi ampli-
 us diuiciarū cernit. ibi offertur
 libencius. **A**uro testis reliquis
 signant oculi. et loculi apirunt.
Ostendit pulcherrā forma scī
 uel scē alicui. et eo credit sancti-
 or quo coloratioz. **C**urrūt homines
 ad osculandū. mutant ad donā-
 dū. et magis mirant pulchra q̄
 veniant sacra. **P**onūtur deinde
 in ecclā gēmate non corone sed
 rotē arcū septe lampadibz. nō mi-
 nus fulgētes infertis lampadibz.
Cermin et p̄ caudelabris arbores
 quasdā erectis multo eris pon-
 de mirro artificis ope fabricatas.
 nec magis choruscātes suppositis
 lucernis. q̄ suis gēnis. **Q**uid
 putas ī hīs oībus querit. pen-
 tencū compūctio an intuentiū
 amiratio. **O** vāntas vānitātū.
 sed nō vānoz qm̄ sanoz. **F**ulget
 ecclā in parietibz. et in paupibz
 eget. **S**uos lapides dōit auro.

et suos filios nudos deserit. **D**e
 sūptibz egenozū. seruit oculis
 onutū. **I**nueniūt curiosi quo de-
 lectent. et non inueniūt miseri
 quo sustentent. **U**t quid saltē
 scōzū ymagines nō reuerent.
 quibz utiqz ipm̄ qd̄ pedibz cōcul-
 citur. sciet pauimentū. **S**epe
 spūtur in ore angeli. sepe alicui-
 us sanctorū facies calabz tōndi-
 ē transeruatū. **E**t si non satis
 ymaginibz. cur uel non parat
 pulchras coloribz. **C**ur decoras qd̄
 mox fedandū est. **C**ur depingis
 qd̄ necesse est cōcultari. **Q**uid
 ibi valēt venuste forme. ubi pul-
 uē maculant assiduo. **D**emqz
 qd̄ hec ad paupes. ad monachos
 ad spūales viros. **N**isi forte et
 hic aduersū memoratū poete
 iam versiculū ppheticus ille res-
 pondeat. **D**ñe dāxi decorem
 domus tue. et locū habitacōis
 glorie tue. **A**ssentio. **P**aciamur
 et hec fieri in ecclā quia et si nox-
 ia sūt vānis et auāris. non tñ
 simplicibz et deuotis. **D**e clau-
 stris sculptis uel depictis.

Queterū in claustris corā
 legentibz frābus quid
 facit illa ridi cūla mōstruositas
 mira. deformis formositas ac
 formosa deformitas. **Q**uid in

nūde syme quid feri leones.
q̄ monstruosi centauri. q̄ semi-
homines. quid maculose tigriāes
quid milites pugnātes. quid ve-
natores tubicinātes. **V**idens s̄
vno capite multa corpa. et rur-
sus i vno corpe multa capita.
Cernit hinc in q̄rupede cauda
serpentis. illuc in pisce caput
quadrupedis. **I**bi bestia p̄fert
equū caprā trahens retro diui-
diam. hinc cornutū animal e-
quū gestat posterū. **T**am mul-
ta demq̄ tā mira diuersarū for-
marū appet ubiq̄ varietas. ut
magis legē libent in marmori-
bz qui in codicibz. totamq̄ diē
occupare singla ista mirando
q̄ in lege dei meditando. **P**ro-
deco si non p̄det inepiarū. au-
uel non piget expensarū. **M**ul-
ta quidē et alia suggēbat adde-
da longa materia. sed auellit
me et p̄pria satis anxia occupa-
tio. et tua frater ogere nimis
festiua discessio. qui videlicet
nec diuiciis morari acquiescis.
nec abire tū absq̄ recenti opus-
culo. **F**acio utiq̄ qd̄ vis. te dimit-
to et sermonē breuio. presert̄
quia utiliora s̄b pauca in pace
q̄ multa cū scandalo. et vtiā
pauca sc̄pserim sine scandalo.

En̄uero vicia carpes scio me of-
fende viciosos. **P**otest tū fieri vo-
lente deo aliquibz quos me timeo
exaspasse potius placaturū esse.
Sed si desinant eē viciosi. si videlicet
districtiores desinat esse detrac-
tores. et remissiores ampuēt su-
p̄fluitates. **S**i sic quisq̄ bonum
teneat qd̄ tenet. ut alui alud te-
nente non iudicet. **S**i qui est bo-
nus non iudicet melioribz. et
qui sibi videt agē melius bonū
non spernat alterius. **S**i q̄ dis-
trictius viuē possūt eos qui nō
possunt nec aspernent̄ nec emu-
lent̄. qui non possūt eos qui pos-
sunt sic imitetur ut temē non
timēt. **D**icit enī non licet hīs
qui manus aliqd̄ forte non uenerūt.
ad id qd̄ nūq̄ est descendē ne a-
postatent̄. sic non om̄ibz expe-
dit de bonis minoribz ad maiora
transire ne p̄cipitent̄. **D**e mona-
chijs ex alijs ordinibz et monas-
terijs ad nos uenientibz et pos-
tea recedentibz. **S**cio quippe non
nullos de alijs cōgregationibz
et institutionibz ad n̄m ordi-
nē puolasse. pulsasse. itansse
Qui hoc quidē agendo et suis
scandala reliquerūt. et nobis
nichilomin⁹ attulerūt. dū quan-
tū illos sua temeraria discessi-

one. tantū nos cōturbant sua ini-
 scm cōuersatiōe. Et qm̄ superbe
 spreuerūt qd̄ tenebant. et temere
 presūperūt qd̄ non valebāt. dig-
 no deus exitu eoz patefecit ig-
 nauā. qz et imprudent̄ arripue-
 rant. et turpiter redierūt ad id
 qd̄ leuiter deseruerāt. Cūqz clau-
 strā nr̄a sui potius ordinis ipa-
 rētia q̄ desiderio nr̄i expecte-
 rūt. ostendūt quod sunt. dū a vo-
 bis ad nos. a nobis ad vos instabi-
 li leuitate puolantes. et nobis
 et vobis et oībus bonis scanda-
 lū faciunt. Qm̄ qm̄ ergo non
 nullos eoz nouerim⁹ qui et forti-
 ter deo auctore ceperūt. et ipso p-
 tectore fortius pseuerant. Decu-
 rus est tñ ut pseuerem⁹ in bono
 qd̄ cepimus. q̄ quod incipiamus
 ubi non pseueremus. Et hoc pa-
 riter omnes studeam⁹. qz secundū
 apli consiliū omnia nostra i ca-
 ritate fiant. Hec est nostra de
 nr̄o ordine sentētia. Hec nostris
 melius. hec nō de vobis me solē
 dicē nullus michi testis erit q̄
 vos. et si aliquis me nouit sicut
 vos. Que in vris laudabilia sūt
 laudo p̄dico. si qua reprehēdēda
 a sūt ut emendent̄ vobis et a-
 tis amicis meis suadeō soleo.
 Hoc non est detractio s̄ attrac-

cio. qd̄ dicit nobis a vobis semp̄ fi-
 at omnino p̄tor et supplico

**Explicit Apologeticus b̄ni ber-
 nardi abbatis**

